

1 Identifikační údaje

1.1 Název ŠVP pro ZV

ŠKOLA PRO VŠECHNY

1.2 Předkladatel

název školy	Základní škola Slavičín – Vlára
REDIZO	600114473
IČ	70871540
adresa školy	Školní 403
ředitel	Mgr. Jana Pindřáková
hlavní koordinátor	PaedDr. Karel Mát'a
telefon	577341304
e-mail	info@zsslavicin.cz
www	http://www.zsslavicin.cz

1.3 Zřizovatel

zřizovatel	Městský úřad Slavičín
adresa zřizovatele	Osvobození 25 763 21 Slavičín

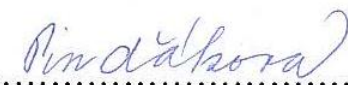
1.4 Platnost dokumentu

Platnost dokumentu od 01. 09. 2007

Účinnost dokumentu od 01. 09. 2007

Aktualizace 1. září 2009, 1. září 2010, 1. září 2012 (standardy)

1. září 2013, 1. září 2014

.....
Mgr. Jana Pindřáková

OBSAH

1	Identifikační údaje	1
1.1	Název ŠVP pro ZV	1
1.2	Předkladatel	1
1.3	Zřizovatel.....	1
1.4	Platnost dokumentu	1
2	Charakteristika školy	3
2.1	Velikost a úplnost školy, základní informace o škole	3
2.2	Vybavení školy	3
2.3	Charakteristika pedagogického sboru	4
2.4	Dlouhodobé projekty a mezinárodní spolupráce.....	4
2.5	Spolupráce školy s rodiči a s jinými subjekty	5
3	Charakteristika ŠVP	6
3.1	Zaměření školy	6
3.2	Výchovné a vzdělávací strategie.....	8
3.3	Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami	16
3.3.1	Žáci se zdravotním postižením	16
3.3.2	Žáci se zdravotním znevýhodněním.....	16
3.3.3	Žáci se sociálním znevýhodněním	17
3.4	Zabezpečení výuky žáků mimořádně nadaných.....	17
3.5	Začlenění průřezových témat	17
4	Učební plán	21
4.1	Časová dotace pro I. stupeň	21
4.2	Časová dotace pro II. stupeň.....	22
4.3	Poznámky k učebnímu plánu	22
5	Učební osnovy	24
5.1	Jazyk a jazyková komunikace.....	24
5.1.1	Český jazyk a literatura.....	24
5.1.2	Cizí jazyk.....	44
5.1.3	Další cizí jazyk	56
5.2	Matematika a její aplikace	60
5.3	Informační a komunikační technologie.....	75
5.3.1	Informatika	75
5.4	Člověk a jeho svět.....	79
5.4.1	Prvouka.....	79
5.4.2	Vlastivěda	86
5.4.3	Přírodověda.....	90
5.5	Člověk a společnost	93
5.5.1	Dějepis	93
5.5.2	Občanská a zdravotní výchova	99
5.6	Člověk a příroda	111
5.6.1	Zeměpis	111
5.6.2	Fyzika	118
5.6.3	Chemie.....	125
5.6.4	Přírodopis.....	133
5.7	Člověk a svět práce.....	142
5.7.1	Pracovní činnosti	142
5.7.2	Výtvarné a pracovní činnosti	151
5.8	Umění a kultura	158
5.8.1	Hudební výchova	158
5.8.2	Výtvarná výchova	177
5.9	Člověk a zdraví.....	185
5.9.1	Tělesná výchova	185
	(viz. Příloha č. 1).....	195
8	Hodnocení žáků a autoevaluace školy	197

2 Charakteristika školy

2.1 Velikost a úplnost školy, základní informace o škole

Základní škola Slavičín – Vlára je úplnou základní školou s 1. – 9. postupným ročníkem. Areál základní školy tvoří hlavní budova s druhým stupněm, jídelnou, tělocvičnou a dřevěným pavilonem pro činnost školní družiny a klubu. Ve vzdálenosti 200 metrů je umístěna samostatná budova prvního stupně. Bezbariérovost celé školy umožňuje vzdělávání žáků se specifickým tělesným postižením.

Součástí školy je moderní sportovní areál s umělým povrchem a tartanovou dráhou. Pro výuku tělesné výchovy využíváme kromě tělocvičny rovněž sportovní halu.

2.2 Vybavení školy

Materiální vybavení školy je na velmi dobré úrovni. V oblasti modernizace výuky škola pokračuje dobrým tempem. Mimo to průběžně dochází k výměně školního nábytku ve třídách.

V hlavní budově je žákům k dispozici 13 kmenových tříd, odborné učebny vybavené interaktivní tabulí, pracovny školních dílen, zeměpisu, cizích jazyků, přírodopisu, chemie, fyziky, výtvarné a hudební výchovy, učebny informačních technologií, školní knihovna, keramická dílna a přednáškový sál, který slouží i promítání. Tyto pracovny využívají i žáci prvního stupně. Všechny kabinety a část odborných učeben jsou vybaveny přístupem na internet. Vyučující využívají tiskárny i kopírku. V prostorách budovy druhého stupně se dále nachází žákovská knihovna, tělocvična, bufet a kuchyně se školní jídelnou. V budově prvního stupně je 11 kmenových tříd, učebna anglického jazyka, hudební a výtvarné výchovy, dvě multimediální učebny s interaktivní tabulí a dataprojektorem, místnost školní družiny a žákovská knihovna. Součástí školy jsou 3 oddělení školní družiny a 1 oddělení školního klubu.

Profilace a zaměření školy, vzdělávací nabídka žákům

- **výuka jazyků**
  - výuka anglického jazyka začíná již ve druhém ročníku s jednohodinovou týdenní dotací,
  - již několik let je zvýšena dotace pro výuku cizích jazyků na 4 hodiny týdně v 6. – 9. ročníku,
  - povinně se vyučuje se jazyk anglický, nabídku povinně volitelných předmětů v 7. – 9. ročníku tvoří jazyk německý, ruský a anglická konverzace.
- **možnosti využití počítačů**
  - ve škole je moderní počítačová učebna, která se využívá nejen k výuce předmětu Informatiky a povinně volitelných předmětů této oblasti, ale především k běžné výuce v rámci jednotlivých předmětů obou stupňů školy,
  - žáci mají ve stanovené době volný přístup k počítačům, prostřednictvím internetu si mohou zpracovávat zadané práce a projekty,
  - dále jsou k dispozici učebny s interaktivní tabulí a multimediální učebny komplexně vybavené, včetně dataprojektorů.
- **organizace kulturních programů**
  - škola má již několik let zavedený systém návštěv divadel a výchovných koncertů filharmonie Bohuslava Martinů ve Zlíně,
  - využíváme nabídky divadelních představení a zúčastňujeme se výchovných koncertů z oblasti vážné i moderní hudby pořádaných městským informačním centrem,
  - základy společenské etikety si osvojují žáci 9. ročníku v Tanečním kurzu,
  - s mimořádným ohlasem veřejnosti se setkává tradiční školní vystoupení žáků a učitelů školy s názvem Hrátky. Pořádá se jako slavnostní tečka k ukončení školního roku v městském společenském domě pro rodiče i veřejnost,
  - na rozvíjení lidových tradic našeho regionu se významně podílí dětský národopisný kroužek Slavičánek. Svými kulturními programy významně reprezentuje školu, město a celý region doma i za hranicemi naší země,
  - svými kulturními vystoupeními reprezentují školu kroužky mladších a starších mažorettek,
  - Rubiko je název hudební dílny, kterou navštěvují žáci se zájmem o hudbu, zpěv a hru na hudební nástroje,
  - výtvarně nadaní žáci reprezentují své práce na výstavách a vernisážích pro veřejnost v prostorách Radnice a městského kulturního centra.
- **grantové projekty školy**
  - škola zpracovává několik projektů se zaměřením na adaptaci a vytváření nových školních kolektivů žáků 6. ročníku a na zkvalitnění práce žákovského parlamentu.

Vzhledem k velmi rozsáhlému spektru vzdělávacích potřeb našich žáků – od žáků nadaných až po žáky se zdravotním postižením, se nám jeví jako velmi přínosné a smysluplné zaměřit strategii školy směrem k tvořivému učení, které je založeno na zvládnání přirozených situací, na přizpůsobení se individualitám žáků.

2.3 Charakteristika pedagogického sboru

➤ velikost sboru, složení sboru z hlediska aprobace

– pedagogický sbor tvoří 31 učitelů a 4 vychovatelky školní družiny, zajištění výuky z hlediska odborné a pedagogické způsobilosti učitelů,

Požadovaný stupeň vzdělání I. stupeň:	100 %
Požadovaný stupeň vzdělání:	100 %
Aprobovanost výuky I. stupeň	99 %
Aprobovanost výuky II. Stupeň	85 %

*údaje z června 2012 za školní rok 2011/2012

– odborná kvalifikovanost

Metodik prevence, ICT koordinátor, výchovný poradce, metodik EVVO, ŠVP koordinátor, speciální pedagog.

➤ schopnost týmové práce

– v rámci tvorby ŠVP – pedagogičtí pracovníci školy pracovali v týmech,

– týmy byly vytvořeny dle jednotlivých vzdělávacích oblastí RVP.

V zájmu zabezpečení kontinuity mezi jednotlivými výstupními obdobími základního vzdělání spolupracovali učitelé 1. a 2. stupně.

Charakteristika žáků

Skladba žáků

Naše škola je školou spádovou, kromě Slavičina dojíždí žáci ze 7 okolních obcí. Škola je připravena vzdělávat žáky mimořádně nadané, zdravotně postižené, žáky se zdravotním a sociálním znevýhodněním.

➤ Výchovné a prospěchové problémy

Tyto situace jsou řešeny na několika úrovních:

– vyučující daného předmětu,

– třídní učitel – rodič,

– výchovná komise (třídní učitel, výchovný poradce, ředitel školy, rodič).

Cílem setkání je stanovení pravidel spolupráce, nalézt cestu, jak do budoucna problémům předcházet, vytvořit vztah vzájemné důvěry a partnerství mezi zúčastněnými stranami. Škola má pro oblast výchovy a vzdělání ustanoveny tři výchovné poradce a samostatnou funkci metodika prevence.

➤ Péče o žáky vyžadujících zvláštní péči

Individuální péče je věnována žákům s vývojovými poruchami učení i s jinými potřebami, logopedickými poruchami, tělesně či zdravotně postiženým. Bezbariérovou úpravou školy při rekonstrukci jsme vytvořili všechny předpoklady pro zdárnou integraci. Pro žáky s diagnostikou vývojových poruch učení je organizován nepovinný předmět Cvičení z českého jazyka. Dětem s vadami řeči zajišťuje odbornou péči školní kvalifikovaná logopeda.

➤ Péče o talentované žáky

Podporujeme individuální rozvoj nadaných žáků účastí v naukových a sportovních soutěžích a olympiádách. Nabídkou volitelných a nepovinných předmětů nebo zájmových útvarů podporujeme u žáků rozvoj jejich talentu a zájmů. Mají možnost se veřejně prezentovat na kulturních vystoupeních nebo na výstavách pořádaných naší školou v rámci města.

2.4 Dlouhodobé projekty a mezinárodní spolupráce

Mezi stěžejní dlouhodobé projekty patří prevence sociálně patologických jevů. Jejím garantem je metodik prevence. Jeho důležitou úlohou je vedení činnosti žákovského parlamentu.

Žákovský parlament sehrává důležitou roli v prevenci šikany a dalších sociálně patologických jevů. Cílem působení žákovského parlamentu je, aby se děti cítily ve škole bezpečně a spokojeně, aby se se svými problémy obracely na vyučující i žáky školy a nezažívaly pocity ústrku a osamocení. Děti se učí samostatnému a zodpovědnému rozhodování v oblasti zdravého životního stylu a v co největší míře se podílet na životě školy. Členové parlamentu působí v prevenci šikany a sociálně patologických jevů v rámci jednotlivých tříd i celé školy.

Školní projekty dotvářejí obsah vzdělávacího procesu ročníků i celé školy. Zařazované formy projektů jsou: ročníkové (krátkodobé, celoroční) a celoškolní (také krátkodobé i celoroční). Příprava, realizace, výstupy a evaluace projektů zvyšují efektivitu vyučovacího procesu, motivují žáky a podporují spolupráci pedagogů a žáků i ostatních subjektů ve městě a okolí.

Téma projektů volí vyučující podle věkových skupin, podle náplně učiva nebo reagují na aktuální dění ve společnosti. Ke zdařilým projektům se řadí Zdravá výživa, Pohádková škola, Den Země, Moje město aj. V rámci projektu Jeden svět na školách, jehož organizátorem je společnost Člověk v tísni se zapojujeme do programu Příběhy bezpráví a Diskusního fóra.

Všechny školní projekty jsou podrobně rozpracovány v kapitole č. 7.

Naše škola je zapojena do několika dlouhodobých projektů v oblasti environmentální výchovy. Jejím garantem je koordinátor EVVO, který zajišťuje kontakt s nevládními organizacemi. Dbá na koordinaci aktivit EVVO v rámci obou stupňů školy a ve spolupráci s ekologickými organizacemi zajišťuje výchovné programy, besedy a exkurze. Tyto programy pomáhají žákům prožít si a doplnit učivo, podporují u nich zdravý a vyvážený vztah k přírodě. Díky zajímavým aktivizujícím metodám i přímým kontaktem s přírodou je v žácích rozvíjena tvořivost a lepší komunikace v kolektivu. Zároveň se učí týmové spolupráci. Všechny environmentální programy učí žáky chránit a využívat přírodního i kulturního dědictví našeho kraje.

V mezinárodním měřítku rozvíjíme spolupráci se žáky ze základní školy z města Dubnica na Slovensku. Jsme zapojeni do programu e-Twinning, který podporuje komunikaci mezi učiteli a žáky v zahraničí především v anglickém a německém jazyce. Žáci získávají kromě jazykových znalostí i informace o životě partnerské školy a její země. Zdokonalují se i v práci s počítačem. Podařilo se nám již úspěšně navázat kontakty s polskou, francouzskou, švédskou a slovenskou školou. Dále hledáme vhodnou zahraniční školu ochotnou k mezinárodní spolupráci.

Škola je zapojena do dlouhodobého projektu Adopce na dálku.

2.5 Spolupráce školy s rodiči a s jinými subjekty

Jednou z priorit školy je spolupráce a komunikace s rodiči budoucích žáků 1. ročníku i samotnými předškoláky. Probíhá v průběhu celého školního roku a je zaměřena na společná setkávání rodičů a jejich dětí s učiteli I. stupně, na poznávání školního prostředí ještě před samotným začátkem školní docházky a na poskytování logopedické péče. Rodiče i děti mají možnost seznámit se předem se dnem školáků přímo ve výuce i o přestávkách. Děti z MŠ jsou ve škole častými hosty na mnoha akcích pořádaných MS I. stupně, školní družinou a školním klubem. Cílem spolupráce je odbourání nejistoty nebo strachu dětí před vstupem do první třídy, informovanost a spokojenost rodičů.

Formy spolupráce:

- Den otevřených dveří pro rodiče a děti.
- Návštěvní den pro rodiče (ve výuce).
- Den předškoláků (dopolední pobyt předškoláků ve škole).
- Návštěva vyučujících prvních tříd v MŠ.
- Zápis do 1. třídy.
- Informativní a motivační schůzka rodičů předškoláků se svými učitelkami.
- Pohádková tělocvična (zábavné dopoledne pro předškoláky pořádané ŠK).
- Zajištění logopedické péče odbornou školní asistentkou.

Sdružení rodičů, jako samostatný subjekt složený ze zástupců rodičů z jednotlivých tříd, se schází třikrát ročně. Vedle schválení příspěvků na školní i mimoškolní aktivity se podílí na pořádání školního plesu a na svých jednáních za přítomnosti ředitele školy vznášejí zástupci tříd dotazy a připomínky k chodu školy.

Školní noviny jsou vydávány 3x ročně. Jsou, vedle důležitého zdroje informací pro rodiče, i významným nástrojem prezentace školy před širokou veřejností i mimo město.

Škola pravidelně informuje, prezentuje svoji činnost a oznamuje významné akce prostřednictvím Slavičínského zpravodaje, který je bezplatně distribuován do každé domácnosti. Nově upravené webové stránky školy se staly jedním ze základních informačních zdrojů.

Úzce spolupracujeme s obcí, školskou radou, spádovými školami, Městskou knihovnou Slavičín, Městským muzeem Slavičín, s Policií ČR Zlín, R-EGEM Slavičín, Hasičským záchranným sborem, Nadací Jana Pivečky, Domovem dětí a mládeže, Český svaz ochránců přírody, EO Kosenka Valašské Klobouky a Veronika Hostětín, ZOO Lešná, sponzorování vybraných zvířat, návštěvy ZOO s výukovými programy, firmy Ekonom, Asekol a Ecobat.

V náboženské výchově spolupracuje škola s římskokatolickou církví a vychází ze zájmu rodičů. Formou nepovinného předmětu seznamuje žáky se základy křesťanství v souvislosti se středoevropskou tradicí a kulturou.

3 Charakteristika ŠVP

3.1 Zaměření školy

Charakteristika školního vzdělávacího programu – Škola pro všechny

Náš školní vzdělávací program vychází z cílů základního vzdělávání formulovaných v dokumentu Rámcový vzdělávací program pro základní vzdělávání. Jeho realizace vede ke snaze vybavit všechny žáky souborem klíčových kompetencí na úrovni, která je pro ně dosažitelná. Vychází z tradic a podmínek školy a navazuje na naši několikaletou snahu o moderní přístup ke vzdělávání. Jsou v něm zakomponována některá specifika, kterými se naše škola profiluje již řadu let, především výuka cizích jazyků, environmentální a estetická výchova. Součástí našeho ŠVP je také pravidelné sebehodnocení školy.

Co chceme a kam směřujeme:

- k sebepoznání – cesta k sobě samému,
- ke komunikaci a kooperaci – cesta k ostatním lidem,
- k objevování – cesta k poznání reálného světa,
- k tvořivosti – cesta k sebeuplatnění.

Priority ve výchově a vzdělávání:

Sebepoznávání:

- rozvíjet u dětí schopnost reálně posuzovat svoje možnosti a svoje síly;
- rozvíjet schopnosti žáka si objektivně stanovovat další cíle a možnosti;
- rozvíjet u žáka dovednost vnímat odlišnosti svého nadání od ostatních, a tím i míru vynaloženého úsilí ke splnění úkolu;
- chceme, aby dítě rozumělo svým pocitům a emocím, a tím u něj pěstovat schopnost empatie k ostatním;
- formovat citovou a duševní oblast osobnosti žáka, zejména prostřednictvím poznání, umění, hudby a profesionálního přístupu ke každému jednotlivci.

Komunikace:

- rozvíjet u žáků schopnost sdělovat svému okolí vlastní vidění a vnímání světa;
- učit děti přijímat přiměřenou formou názor druhého člověka, formulovat a obhajovat své vlastní názory;
- chceme, aby žák vnímal a rozuměl obsahu verbálního i nonverbálního sdělení;
- rozšiřovat a budovat slovní zásobu dítěte a schopnost se výstižně vyjadřovat;
- vytvořit u žáků jazykový základ pro cizojazyčnou komunikaci;
- vytvářet pozitivní vztah k mateřskému jazyku;
- vytvořit předpoklady k efektivní mezilidské komunikaci vůbec, k získání sebedůvěry při vystupování na veřejnosti a slušného projevu jako prosazení sebe sama.

Kooperace:

- rozvíjet u dětí dovednost spolupracovat ve dvojici, ve skupině, v týmu;
- dosáhnou toho, aby dítě bylo schopno přijmout danou roli v pracovní skupině;
- umožnit dítěti pochopit význam spolupráce a zodpovědnosti za dílčí úkol vzhledem k ostatním spolužákům.

Objevování (poznávání):

- v co nejvyšší míře umožnit dítěti poznávání reálného světa prostřednictvím prožitku, zapojením smyslů, kombinací vjemů, pocitů a kontaktem s reáliemi;
- rozvíjet specifické citění, prožitek, tvořivost a schopnost vcítit se do kulturních potřeb ostatních lidí;
- umožnit žákům jiné, než pouze racionální vnímání světa, vnímání krásy a pocitů;
- vytvářet žákům modelové situace, které budou řešit v reálném životě.

Tvořivost:

- motivovat žáky k dalšímu poznávání a hledat k tomuto cíli další vhodné metody a formy práce;
- vést žáky k samostatnosti a schopnosti plánování, vyhledávání informací a jejich vyhodnocování;
- vést žáky k zodpovědnosti za svá rozhodnutí a za svoje výsledky a vlastní práci;
- vést žáky k veřejné prezentaci vlastní práce, k účasti na dětských diskusních fórech, na veřejných vystoupeních, koncertech a divadelních představeních;
- chceme, aby děti cítily ke své rodině, škole a obci zdravou míru patriotismu a projevovaly ji ve sportovních, literárních, výtvarných či jiných výkonech.

Školní vzdělávací program jednoznačně směřuje k naplňování klíčových kompetencí žáků. Učitel je nenápadným režisérem při kooperativní práci. Pedagog musí být dovedným organizátorem i vyučujícím, musí umět plánovat. Práce pedagoga předpokládá tedy jisté manažerské schopnosti (jinak řečeno – musí být kompetentní).

Uplatňujeme metody a formy práce, prostřednictvím kterých se snažíme vybavit naše žáky souborem klíčových kompetencí. Jsou součástí učebních osnov. Životní kompetence se stávají smyslem a cílem vzdělávání. Jejich

úroveň odpovídá možnostem každého jedince a vytváří základ pro celoživotní učení a orientaci v jeho každodenním životě.

Společné postupy naší školy, které vedou k rozvoji jednotlivých kompetencí:

Kompetence k učení

- umožňujeme žákům osvojit si strategie učení a motivujeme je pro celoživotní učení;
- zadáváme úkoly, které vytvářejí u žáků pozitivní vztah k učení;
- systematicky připravujeme žáky 9. ročníku k přijímacím zkouškám;
- vedeme žáky k sebehodnocení;
- vedeme žáky k plánování vlastní práce a k překonávání překážek;
- zadáváme úkoly, při kterých žáci vyhledávají, třídí a zpracovávají informace z různých zdrojů, porovnávají výsledky, vyvozují závěry a hledají souvislosti mezi jevy;
- posilujeme užívání správné terminologie a spisovného jazyka;
- vytváříme podmínky k využívání dalších informačních zdrojů;
- zařazujeme využívání výpočetní techniky v různých předmětech, pracujeme s encyklopediemi, jazykovými příručkami, slovníky, naučnými slovníky, učebnicemi i vlastními texty;
- vedeme žáky k prezentaci vlastní práce;
- podporujeme pokroky jednotlivců a pracujeme s talentem formou rozšiřujících úkolů;
- vytváříme podmínky pro projektové vyučování a prožitkovou pedagogiku.

Kompetence k řešení problémů

- podněcujeme žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a k řešení problémů;
- zařazujeme metody, při kterých žáci samostatně docházejí k závěrům a řešení;
- zadáváme takové projekty a úkoly, při kterých žáci využívají postupy badatelské práce;
- podporujeme u žáků samostatnost a zodpovědnost za svá rozhodnutí či vystoupení na veřejnosti;
- podporujeme kritické myšlení a logické uvažování;
- vedeme žáky k pravidlům efektivní komunikace a slušnosti při argumentaci;
- usilujeme o to, aby žáci při řešení využívali odhad, úsudek a vlastní zkušenosti;
- usilujeme o to, aby všichni žáci četli s porozuměním, při práci s texty klademe důraz na jejich analýzu, kritické posouzení obsahu, zjišťování shod a odlišností, třídění podle různých hledisek a zobecnění;
- hledáme tematicky úkoly a příklady v reálném životě;
- předkládáme žákům modelové situace a podporujeme objevování vlastních kreativních řešení.

Kompetence komunikativní

- vedeme žáky k všestranné a účinné komunikaci;
- vytváříme příležitosti pro komunikaci mezi žáky – skupinová a týmová práce, projekty;
- posilujeme u žáků přesné a výstižné vyjadřování, věcné argumentování, kultivovaný ústní a písemný projev, diskuse, referáty, prezentace a obhajoby individuální či skupinové práce;
- podporujeme u žáků schopnost pozorného naslouchání druhým lidem;
- umožňujeme žákům hovořit o tom, co pozorují, co činí, co si myslí a prožívají;
- používáme oboustranně vhodné způsoby komunikace – nácvik modelových situací, pochopení non-verbálního vyjadřování, mimiky, gest;
- umožňujeme žákům konverzovat v cizím jazyce.

Kompetence sociální a personální

- rozvíjíme u žáků schopnost spolupracovat, a respektovat a vážit si práce vlastní i druhých;
- zařazujeme na prvním stupni metody dramatické výchovy;
- nabízíme žákům 2. stupně v rámci PČ Volbu povolání;
- zabýváme se osobnostní výchovou v realizaci průřezových témat, v třídnických hodinách a průběžně v celém výchovně vzdělávacím procesu;
- klademe velký důraz na osobní model chování dospělých v celé škole;
- vedeme žáky k respektování společně dohodnutých pravidel chování, na jejichž formulaci se sami podílejí – školní parlament;
- vedeme žáky ke střídání rolí při práci ve skupině a přijetí pravidel komunikace;
- navštěvujeme se žáky různé typy úřadů a zařízení a seznamujeme je s jejich chodem. (úřad práce, městský úřad);
- vedeme žáky k posuzování vhodnosti formálního, společenského či sportovního oblečení k různým příležitostem;
- formujeme u žáků pocit zodpovědnosti za své jednání, ochotu pomoci a o pomoc požádat;
- vedeme žáky ke spoluúčasti na vytváření kritérií hodnocení a k následnému hodnocení svých výsledků;
- rozvíjíme u žáků pozitivní sebedůvěru a vědomí vlastních možností;
- umožňujeme žákům rozvíjet svůj talent a prohlubovat své znalosti a dovednosti širokou nabídkou volnočasových aktivit v úzké spolupráci s místním Domem mládeže.

Kompetence občanské

- připravujeme žáky jako svobodné a zodpovědné osobnosti, které znají a uplatňují svá práva a plní své povinnosti;
- umožňujeme zástupcům tříd pracovat v dětském školním parlamentu, mají mandát své třídy hovořit s vedením školy na pravidelných schůzkách a vyjadřovat se k různým oblastem života školy;
- vedeme třídní kolektivy k formulaci pravidel chování;
- učíme žáky respektovat vzájemně individuální rozdíly – národnostní, kulturní, fyziognomické, dispoziční, sociální a vedeme je k toleranci;
- vedeme žáky k vystupování na veřejnosti (koncerty, divadelní představení, vernisáže, akademie, soutěže, výstavy, olympiády, závody, přehlídky);
- vedeme žáky k pochopení významu činnosti charitativních organizací a benefičních akcí, veřejných sbírek;
- motivujeme žáky k hledání a aktivnímu uplatňování ochrany přírody – projekty;
- formujeme v akcích dopravní výchovy žádoucí chování dětí, trénujeme správné návyky chodců a cyklistů – dopravní hřiště Malenovice;
- vedeme žáky k všímavosti ke svému okolí a učíme je, jakými kroky poukázat na nedostatky;
- školíme žáky v dovednosti poskytnout první pomoc;
- vedeme žáky k pochopení demokratického principu jednání a řízení na všech úrovních.

Kompetence pracovní

- pomáháme žákům poznávat a rozvíjet své schopnosti i reálné možnosti a uplatňovat je při profesní orientaci;
- nabízíme Volbu povolání v rámci PČ v osmých a devátých ročnících;
- navštěvujeme se žáky osmého a devátého ročníku každoročně Úřad práce a motivační akce nabízené středními školami nebo většími podniky v okolí;
- věnujeme pozornost profesní výchově už od prvního ročníku;
- snažíme se, aby se pracovní návyky, zodpovědnost, bezpečnost práce, plánování, hodnocení, organizování, vytrvalost, rozvoj motorických dovedností prolínaly celým výchovně vzdělávacím procesem;
- nabízíme žákům vlastní tvůrčí činnost v mnoha oblastech při činnostním učení, zejména ve vzdělávací oblasti Člověk a svět práce;
- klademe důraz na prožitkové a činnostní učení (diskuse, soutěže, dramatizace, didaktické hry, pokusy, pozorování, vyhledávání, řešení problémů, hodnocení, analýzy, referáty, sebehodnocení, práce s výpočetní technikou, internetem, obsluha jednoduchých přístrojů, práce s různými materiály atd.);
- konzultujeme s dětmi jejich reálné možnosti, realizujeme „zkoušky nanečisto“, testování SCIO, KALIBRO, CERMAT, učíme je požádat o rozhovor se zaměstnavatelem, vést telefonický rozhovor, metodami dramatické výchovy;
- umožňujeme dětem natrénovat pocity při konkurzu, bojovat s trémou.

3.2 Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Na úrovni základního vzdělávání žák:

- vybírá a využívá pro efektivní učení vhodné způsoby, metody a strategie, plánuje, organizuje a řídí vlastní učení, projevuje ochotu věnovat se dalšímu studiu a celoživotnímu učení;
- vyhledává a třídí informace a na základě jejich pochopení, propojení a systematizace je efektivně využívá v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě;
- operuje s obecně užívanými termíny, znaky a symboly, uvádí věci do souvislostí, propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí a na základě toho si vytváří komplexnější pohled na přírodní, společenské a sociokulturní jevy;
- samostatně pozoruje a experimentuje, získané výsledky porovnává, kriticky posuzuje a vyvozuje z nich závěry pro využití v budoucnosti;
- poznává smysl a cíl učení, má pozitivní vztah k učení, posoudí vlastní pokrok a určí překážky či problémy bránící učení, naplánuje si, jakým způsobem by mohl své učení zdokonalit, kriticky hodnotí výsledky svého učení a diskutuje o nich

STRATEGIE

Dílčí kompetence	Popis
Metody a způsoby učení – žák na konci druhého období	<ul style="list-style-type: none"> – je si vědom, že se může učit různými způsoby, s pomocí učitele zkouší a vyhodnocuje ty způsoby, které mu vyhovují a používá je při své další práci; – v případě, že potřebuje klid pro svou práci, slušnou formou požádá o ztišení, respektive, jestliže klid na práci potřebují jiní;

	<ul style="list-style-type: none"> – během učení i během domácí přípravy pravidelně a účinně relaxuje; – dokáže požádat jinou osobu o pomoc nebo radu v případě, že ji sám potřebuje.
Metody a způsoby učení – žák na konci třetího období	<ul style="list-style-type: none"> – pozná, kdy je pro učení vhodné spolupracovat a komunikovat a kdy se naopak izolovat; – rozpozná, jaké metody a způsoby učení jsou pro něj nejefektivnější a vědomě je používá; – během učení a domácí přípravy pravidelně a dle svých potřeb relaxuje způsobem, který jemu samotnému vyhovuje.
Výuka – žák na konci druhého období	<ul style="list-style-type: none"> – aktivně se zúčastňuje výuky, v případě nepochopení se nebojí požádat o vysvětlení, zajímá se o získání dalších poznatků o tématu; – dokáže se přizpůsobit různým výukovým aktivitám dle zadání učitele; – pod vedením učitele si dokáže zpracovat přiměřeně dlouhé poznámky z učebnice; – na příkladech vysvětlí aplikaci konkrétního učiva, uvědomuje si jeho přínos pro své další studium nebo život.
Výuka – žák na konci třetího období	<ul style="list-style-type: none"> – zajímá se o alternativní zdroje informací, ovlivňuje postupy výuky a učení tak, aby pro něj byly přínosné; – při učení volí nejvhodnější aktivitu, svou volbu zdůvodní; – samostatně zpracovává rozsáhlejší práce a výpisky; – ví, proč si osvojuje a zpracovává různé druhy poznatků a dovedností, a jak by se daly využít v praxi.
Výsledky učení – žák na konci druhého období	<ul style="list-style-type: none"> – nebojí se požádat svého učitele o radu a pomoc, jak zlepšit své výsledky, nestydí se chodit na doučování v případě, že je to nutné, nepříznivé hodnocení nezlehčuje, ale chápe je jako podnět k další práci; – v případě neúspěchu se jiným nevysmívá, pokud se sám dopustí špatné odpovědi, nevymlouvá se; – s pomocí učitele si předem stanoví podmínky a kritéria, za kterých bude jeho práce úspěšná; – popíše postup práce na zadaném úkolu, dokáže říct, co se mu dařilo, nedařilo, v čem chyboval; – se svým učitelem i spolužáky diskutuje o svých vědomostech a dovednostech; – dokáže si rozvrhnout čas k přípravě na své učení.
Výsledky učení – žák na konci třetího období	<ul style="list-style-type: none"> – rozpozná překážky v učení, zná silné a slabé stránky svého učení, přijímá zpětnou vazbu i kritiku; – vlastní chybu nevnímá jako selhání, hledá způsoby její nápravy, je schopen změnit zvolenou cestu; – je schopen se ústně i písemně ohodnotit, rozpozná vlastní pokrok a stagnaci; – rozpozná, co konkrétně se ještě musí naučit, odhadne dostatečnost svých vědomostí a dovedností; – samostatně si zvolí cíl svého učení a svou volbu zdůvodní, určí časový plán postupu učení, za svůj postup přejímá zodpovědnost.
Práce s informacemi – žák na konci druhého období	<ul style="list-style-type: none"> – vypracuje jednoduchý úkol s využitím informací z knih, encyklopedií, internetu a od jiných osob.
Práce s informacemi – žák na konci třetího období	<ul style="list-style-type: none"> – aktivně využívá různé zdroje informací, vyhodnotí a obhájí, který z používaných zdrojů je pro danou situaci nejefektivnější.
Propojování a využití vědomostí – žák na konci druhého období	<ul style="list-style-type: none"> – propojuje nově získané informace s předešlými zkušenostmi a uvědomuje si jejich význam pro běžný život.
Propojování a využití vědomostí – žák na konci třetího období	<ul style="list-style-type: none"> – získané informace chápe včetně souvislostí a vysvětlí je, formuluje hlavní myšlenku, vyjádří vlastními slovy obsah získaných informací a jejich význam.

Kompetence k řešení problémů

Na úrovni základního vzdělávání žák:

- vnímá nejrůznější problémové situace ve škole i mimo ni, rozpozná a pochopí problém, přemýšlí o nesrovnalostech a jejich příčinách, promyslí a naplánuje způsob řešení problémů a využívá k tomu vlastního úsudku a zkušeností;
- vyhledá informace vhodné k řešení problémů, nachází jejich shodné, podobné a odlišné znaky, využívá získané vědomosti a dovednosti k objevování různých variant řešení problémů, nenechá se odradit případným nezdarem a vytrvale hledá konečné řešení problému;
- samostatně řeší problémy, volí vhodné způsoby řešení, sleduje vlastní pokrok při zdolávání problémů, přezkoumá řešení a osvědčené postupy aplikuje při řešení obdobných nebo nových problémových situací;

- ověřuje prakticky správnost řešení problémů a osvědčené postupy aplikuje při řešení obdobných nebo nových problémových situací, sleduje vlastní pokrok při zdolávání problémů;
 kriticky myslí, činí uvážlivá rozhodnutí, je schopen je obhájit, uvědomuje si zodpovědnost za svá rozhodnutí a výsledky svých činů zhodnotí.

STRATEGIE

Dílčí kompetence	Popis
Analýza problému – žák na konci druhého období	<ul style="list-style-type: none"> – sám nebo ve spolupráci s učitelem žák problém pojmenuje, určí, koho a čeho se problém týká; – odhadne, co je důvodem problému; – rozpozná, zda se již s podobným problémem v životě setkal; – žák posoudí, jak by na problém nahlížela jiná osoba.
Analýza problému – žák na konci třetího období	<ul style="list-style-type: none"> – určí účastníky a složky problémů a rozpozná jejich vzájemné vztahy; – rozpozná příčinu a důsledek; – určí, v čem se problémy liší a v čem se shodují; – rozpozná obtížná a riziková místa problému; – posuzuje problém z různých hledisek.
Plánování řešení – žák na konci druhého období	<ul style="list-style-type: none"> – při řešení jednoduchého problému předvídá, jaké situace by mohly nastat; – znázorňuje jednoduchý problém různými způsoby; – formuluje jednoduchou hypotézu k vyřešení problému; – posoudí, zda může problém řešit na základě svých informací, popř. doplní chybějící fakta; – navrhne možnosti k řešení problému; – s pomocí učitele formuluje podmínky, za kterých bude možné problém vyřešit; – ze všech navržených možností vybere nejvhodnější řešení a obhájí je.
Plánování řešení – žák na konci třetího období	<ul style="list-style-type: none"> – dokáže předvídat vývoj situace; – je schopen vizuálně znázornit problém; – na základě dostupných informací formuluje hypotézy; – posoudí, zda lze problém řešit s využitím daných informací; – navrhne postup řešení; – formuluje předpoklady řešení; – vyhodnotí různé varianty řešení a rozhodne se mezi nimi.
Řešení problému – žák na konci druhého období	<ul style="list-style-type: none"> – při řešení jednoduchého problému postupuje systematicky sám nebo s pomocí; – v případě prvotního neúspěchu dále hledá samostatně nebo s pomocí nová řešení problému rozpozná chybu sám nebo s pomocí a opraví ji.
Řešení problému – žák na konci třetího období	<ul style="list-style-type: none"> – při řešení problému postupuje systematicky; – v případě neúspěchu je schopen hledat další řešení; – do rozboru problému se pouští sám, nečeká na podněty ostatních; – odhaluje chyby a navrhuje nová řešení.
Experimentální práce – žák na konci druhého období	<ul style="list-style-type: none"> – dokáže ověřit jednoduchou hypotézu jednoduchým experimentem; – jednoduchým způsobem zaznamená postup a výsledky svého experimentu; – jednoduchým způsobem vyhodnotí výsledky svého experimentu; – samostatně nebo s pomocí učitele nebo s pomocí spolužáků vyvozuje závěry ze svých poznatků.
Experimentální práce – žák na konci třetího období	<ul style="list-style-type: none"> – navrhne pokus pro ověření daných teorií; – provádí experiment; – výsledky zkoumání zaznamenává; – z vyhodnocených výsledků experimentu vyvozuje závěry.
Posouzení a aplikace řešení – žák na konci druhého období	<ul style="list-style-type: none"> – s pomocí učitele posoudí, jestli výsledky jeho řešení dávají smysl; – výsledná řešení využije v konkrétní situaci; – srozumitelně vysvětlí své řešení a je schopen změnit své závěry na základě získání nových poznatků.
Posouzení a aplikace řešení – žák na konci třetího období	<ul style="list-style-type: none"> – posoudí, zda jeho výsledné řešení je smysluplné; – výsledná řešení používá v konkrétních situacích; – srozumitelně zdůvodňuje a obhajuje svá řešení; – po posouzení celého řešení vyvozuje závěry; – na základě nových informací je schopen své závěry změnit; – navrhuje opatření ke zmírnění negativních důsledků navrhovaného řešení.

Kompetence komunikativní

Na úrovni základního vzdělávání žák:

- formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu;
- naslouchá promluvám druhých lidí, porozumí jim, vhodně na ně reaguje, účinně se zapojuje do diskuse, obhájí svůj názor a vhodně argumentuje;
- rozumí různým typům textů a záznamů, obrazových materiálů, běžně užívaných gest, zvuků a jiných informačních a komunikačních prostředků, přemýšlí o nich, reaguje na ně a tvořivě je využívá ke svému rozvoji a k aktivnímu zapojení se do společenského dění;
- využívá informační a komunikační prostředky a technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem;
- využívá získané komunikační dovednosti k vytváření vztahů potřebných k plnohodnotnému soužití a kvalitní spolupráci s ostatními lidmi.

STRATEGIE

Dílčí kompetence	Popis
Práce s informacemi – žák na konci druhého období	<ul style="list-style-type: none"> – najde myšlenky a místa, které jsou klíčové, a stručně je shrne; – najde informace související s tématem, o němž se diskutuje; – porovná různá tvrzení a pozná, když se od sebe liší; – k získávání a výměně informací využije základní funkce komunikačních prostředků a technologií; – s pomocí učitele pozná manipulativní způsob přesvědčování.
Práce s informacemi – žák na konci třetího období	<ul style="list-style-type: none"> – pojmenuje a stručně shrne hlavní myšlenky v textu nebo záznamu; – vybere informace vhodné k řešení úkolu; – pravdivost informací ověřuje z různých zdrojů; – k získání a výměně informací účelně využije různé informační a komunikační technologie a prostředky.
Způsob vyjadřování – žák na konci druhého období	<ul style="list-style-type: none"> – používá správné termíny, které souvisí s daným tématem, v případě, že termínu ostatní neporozuměli, vysvětlí ho; – k vyjádření používá jednoduchá grafická znázornění; – při popisu situací nebo vyprávění příběhu ze života postupuje chronologicky, od začátku do konce, popíše příčiny a následky dané situace.
Způsob vyjadřování – žák na konci třetího období	<ul style="list-style-type: none"> – vyjadřuje se tak, aby mu ostatní rozuměli, používá jednoznačná a výstižná pojmenování; – k vyjádření používá grafických znázornění a symbolických prostředků; – logicky uspořádá informace.
Písemný projev – žák na konci druhého období	<ul style="list-style-type: none"> – jasně a uspořádaně sestavuje svůj písemný projev, neztrácí se v podrobnostech.
Písemný projev – žák na konci třetího období	<ul style="list-style-type: none"> – v písemném projevu se vyjadřuje uceleně a přehledně.
Ústní projev – žák na konci druhého období	<ul style="list-style-type: none"> – stručně a srozumitelně vysloví svou myšlenku před třídou, vypráví krátký příběh nebo popisuje jednoduchou situaci, shrne nejdůležitější informace, které se dočetl, stručně a srozumitelně je sdělí ostatním; – rozlišuje, zda mluví s vrstevníkem nebo dospělým, se známým nebo neznámým člověkem, přizpůsobí tomu svoji mluvu; – během promluvy s ostatními sleduje jejich chování a reaguje na ně; – během svého projevu mluví nahlas a zřetelně přímo k adresátům;
Ústní projev – žák na konci třetího období	<ul style="list-style-type: none"> – s použitím poznámek si připraví a srozumitelně přednese své sdělení; – s ohledem na situaci použije vhodné jazykové prostředky; – délku a náročnost mluveného projevu přizpůsobí posluchačům; – mluví výrazně, ovládá mimiku i gesta.
Kontakt při komunikaci – žák na konci druhého období	<ul style="list-style-type: none"> – vyslechne druhého, nepřerušuje jeho projev, udržuje s mluvčím oční kontakt; – za pomoci starších osob nebo vrstevníků naváže v kolektivu nové kontakty s osobami, které dosud neznal; – při neporozumění se zeptá mluvčího, jak to myslel; – odpoví na položenou otázku, řekne svůj názor na svět; – nesouhlasí-li s názorem druhého, sdělí mu to bez urážek, vysvětlí, proč s ním nesouhlasí; – dodržuje pravidla diskuse, která si se skupinou dohodl, chce-li vstoupit do diskuse, hlásí se o slovo a mluví tak, aby mu ostatní rozuměli; – vyslechne odlišné názory druhých, přemýšlí o nich, respektuje je, přijme, když druhý ne-

	<ul style="list-style-type: none"> souhlasí s jeho názorem, nezlobí se na něj; – různými způsoby vyjádří své názory, pocity a myšlenky; – vyjadřuje, co se mu nelíbí na názoru nebo výsledku práce druhých, nikoliv na osobě samotné; – vyjadřuje své přesvědčení a hájí vlastní názor na věc, je ochoten ho změnit na základě nových informací; – pokud je pro něho nějaká komunikace nepříjemná, pokud má pocit, že ho chce někdo o něčem přesvědčit proti jeho vůli, podle situace s ním odmítne komunikaci, vyhledá blízkou pomoc; – podílí se na utváření pravidel komunikace ve třídě.
Kontakt při komunikaci – žák na konci třetího období	<ul style="list-style-type: none"> – dokáže naslouchat druhým a dává najevo svou vstřícnost a porozumění; – je schopen navázat kontakt i s neznámou osobou a přizpůsobí se jejím možnostem komunikace; – kladením doplňujících otázek se ujišťuje, že porozuměl; – v diskusi využívá myšlenky druhých a přichází s vlastními nápady; – svůj nesouhlas vyjádří vhodným způsobem a dokáže ho zdůvodnit; – rozpozná téma a cíl diskuse; – diskutuje k věci, shrne, k čemu skupina v diskusi dospěla; – na základě nových příspěvků přehodnocuje nebo potvrzuje svůj názor, akceptuje, že výsledkem diskuse nemusí být vždy shoda; – své názory, myšlenky a pocity vyjádří různými způsoby, věci posuzuje z různých hledisek; – taktně sděluje své názory a pocity; – důrazně, ale slušně, obhajuje své názory a předkládá konkrétní argumenty; – manipulativní komunikaci odmítá a sám ji nepoužívá.

Kompetence sociální a personální

Na úrovni základního vzdělávání žák:

- účinně spolupracuje ve skupině, podílí se společně s pedagogy na vytváření pravidel práce v týmu, na základě poznání nebo přijetí nové role v pracovní činnosti pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce;
- podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu, na základě ohleduplnosti a úcty při jednání s druhými lidmi přispívá k upevňování dobrých mezilidských vztahů, v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá;
- přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy, chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu, oceňuje zkušenosti druhých lidí, respektuje různá hlediska a čerpá poučení z toho, co si druzí lidé myslí, říkají a dělají;
- vytváří si pozitivní představu o sobě samém, která podporuje jeho sebedůvěru a samostatný rozvoj; ovládá a řídí svoje jednání a chování tak, aby dosáhl pocitu sebeuspokojení a sebeúcty.

STRATEGIE

Dílčí kompetence	Popis
Přípravná fáze práce ve skupině – žák na konci druhého období	<ul style="list-style-type: none"> – před začátkem práce prodiskutuje s ostatními zadaný úkol; – podle zadání nebo podle předcházejících zvyklostí si rozdělí role ve skupině; – společně s ostatními vymezuje kritéria pro dobrou práci nebo objasňuje ta, která skupina dostala spolu s úkolem; – pracovní místo upraví tak, aby se všem co nejlépe pracovalo, zajistí potřebné pomůcky; – dodržuje termíny stanovené pro dílčí i konečné splnění zadané práce; – podílí se na vytváření pravidel spolupráce, ta pak dodržuje a zároveň dbá, aby nebyla porušována.
Přípravná fáze práce ve skupině – žák na konci třetího období	<ul style="list-style-type: none"> – určí, co je úkolem skupinové práce; – jednotlivé role ve skupině si rozdělí včetně zodpovědnosti; – umožní stejné podmínky komunikace pro všechny; – stanoví časový harmonogram; – pracuje podle pravidel spolupráce.
Realizace práce ve skupině – žák na konci druhého období	<ul style="list-style-type: none"> – dokáže plnit jednoduché úkoly a role, rozpozná, že úkol je hotov; – v případě potíží v práci dokáže najít pomoc (spolužáci, knihy, jiné zdroje, učitel); – vyhoví, je-li požádán o pomoc, v případě potřeby svou pomoc nabídne; – o hotovou práci se dokáže postarat (prezentovat, vyvěsit na nástěnku, uložit a umístit na určené místo); – při práci udržuje pracovní místo v pořádku, po skončení práce uklidí.
Realizace práce ve skupině – žák na konci třetího období	<ul style="list-style-type: none"> – aktivně se podílí na všech etapách úkolu; – případné potíže skupinové práce průběžně řeší;

	<ul style="list-style-type: none"> – v případě potřeby pomůže; – po skončení práce se podílí na úklidu.
Vyhodnocení práce ve skupině – žák na konci druhého období	<ul style="list-style-type: none"> – podle zadaných hledisek sleduje a hodnotí práci celé skupiny, jednotlivců, ale i svou vlastní; – pod vedení učitele navrhuje, co by se příště mělo dělat stejně nebo lépe.
Vyhodnocení práce ve skupině – žák na konci třetího období	<ul style="list-style-type: none"> – hodnotí práci svou, jednotlivců i celého týmu; – nejlepší postupy využije při dalších úkolech.
Upevňování vztahů s druhými – žák na konci druhého období	<ul style="list-style-type: none"> – vyslovuje ocenění, ale i kritiku za práci skupiny; – neprozkoumané nápady a návrhy druhých nekritizuje a neodmítá, neposmívá se; – při nezdaru neshazuje vinu na druhé.
Upevňování vztahů s druhými – žák na konci třetího období	<ul style="list-style-type: none"> – raduje se z úspěchu celé skupiny a dokáže ocenit druhé; – neposmívá se, hodnotí práci, nikoliv osobu; – při nezdaru nebo potížích neshazuje vinu na druhé.
Volba osobních cílů – žák na konci druhého období	<ul style="list-style-type: none"> – z nabídky úkolů si vybírá takové, které jsou splnitelné jím samým nebo skupinou; – v sebehodnotících pracovních listech si s pomocí učitele nebo rodičů volí cíle pro své zlepšení a určuje, co pro to musí udělat; – vyslechne, co mu druzí o jeho práci říkají a radí se s nimi, jak zlepšit své další jednání.
Volba osobních cílů – žák na konci třetího období	<ul style="list-style-type: none"> – podle svých vědomostí, dovedností a zkušeností si vybírá individuální úkoly; – stanovuje si cíle pro sebezlepšení; – pro své další jednání využívá zpětnou vazbu.
Emoce – žák na konci druhého období	
Emoce – žák na konci třetího období	<ul style="list-style-type: none"> – při nezvládnutí svých emocí se dokáže omluvit; – své emoce dokáže pojmenovat.

Kompetence občanské

Na úrovni základního vzdělávání žák:

- respektuje přesvědčení druhých lidí, váží si jejich vnitřních hodnot, je schopen vcítit se do situací ostatních lidí, odmítá útlak a hrubé zacházení, uvědomuje si povinnost postavit se proti fyzickému i psychickému násilí;
- chápe základní principy, na nichž spočívají zákony a společenské normy, je si vědom svých práv a povinností ve škole i mimo školu;
- rozhoduje se zodpovědně podle dané situace, poskytne dle svých možností účinnou pomoc a chová se zodpovědně v krizových situacích i v situacích ohrožujících život a zdraví člověka;
- respektuje, chrání a ocení naše tradice a kulturní i historické dědictví, projevuje pozitivní postoj k uměleckým dílům, smysl pro kulturu a tvořivost, aktivně se zapojuje do kulturního dění a sportovních aktivit;
- chápe základní ekologické souvislosti a environmentální problémy, respektuje požadavky na kvalitní životní prostředí a rozhoduje se v zájmu podpory a ochrany zdraví.

STRATEGIE

Dílčí kompetence	Popis
Respekt k druhým – žák na konci druhého období	<ul style="list-style-type: none"> – vyslechne názor druhých až do konce, zdržuje se komentářů, neposmívá se, nedělá opovrhlivé poznámky, zjišťuje názor druhých; – při posuzování konkrétních jednoduchých událostí a problémů se zamýšlí, jak by se choval sám; – nevyjadřuje se pohrdavě nebo s předsudky o skupinách lidí nebo jejich příslušnících.
Respekt k druhým – žák na konci třetího období	<ul style="list-style-type: none"> – respektuje názory druhých a svůj předkládá jako jeden z možných; – vyjadřuje své vlastní pocity, nedotýká se citů druhých; – z různých úhlů pohledu posuzuje a hodnotí jevy, procesy, události a problémy ve svém okolí; – stereotypy a předsudky kritizuje.
Pravidla – žák na konci druhého období	<ul style="list-style-type: none"> – s pomocí dospělého vytváří a formuje pravidla soužití v kolektivu, dodržuje je a přijímá

ho období	důsledky vyplývající z jejich nedodržení; – chová se tak, aby neomezoval ostatní lidi a nepoškozoval prostředí.
Pravidla – žák na konci třetího období	– se skupinou vrstevníků vytváří, formuluje a dodržuje pravidla potřebná pro danou situaci; – respektuje práva druhého, neobtěžuje, neškodí.
Odmítání násilí – žák na konci druhého období	– v konfliktních situacích navrhuje vhodné jednání, připomíná stanovená pravidla, neútočí na druhé a neponižuje je; – snaží se pomoci napadenému spolužákovi, všímá si křivdy, neoplácí.
Odmítání násilí – žák na konci třetího období	– při řešení sporů nepoužívá násilí; – podle svých možností se postaví fyzickému a psychickému násilí ve škole.
Aktivní pomoc – žák na konci druhého období	– pomáhá spolužákům i ostatním lidem, pod vedením dospělých se zapojuje do podpory vzdálených lidí; – navrhuje konkrétní řešení pro odstranění nežádoucích jevů.
Aktivní pomoc – žák na konci třetího období	– aktivně pomáhá spolužákům i spoluobčanům, podle svých možností se zapojuje do obecně prospěšných akcí; – upozorňuje na společné problémy a hledá vhodná řešení.
Samostatné jednání – žák na konci druhého období	– za pomoci učitele posuzuje, zda má dostatek informací pro rozhodování.
Samostatné jednání – žák na konci třetího období	– samostatně posuzuje dostatek informací k rozhodování a zaujetí konečného stanoviska.
Respekt k právům jednotlivce – žák na konci druhého období	– přijímá návrhy ostatních o společných záležitostech, neodmítá řešení, i když nejsou jeho, netrucuje; – posuzuje, kdy v jeho životě byla respektována nebo porušována jeho práva, využije spolupráce s dospělým v situacích, kde svá práva nemůže uplatnit sám; – pokud nezná důvody zákazů nebo příkazů, požádá o vysvětlení a respektuje je.
Respekt k právům jednotlivce – žák na konci třetího období	– prosazuje řešení přijatelná pro všechny; – při nerespektování lidských práv dospělými je připraven předložit vhodné argumenty; – ve výjimečných situacích respektuje omezení svých práv dospělými.
Udržitelnost života – žák na konci druhého období	– respektuje základní jednoduchá pravidla trvale udržitelného života.
Udržitelnost života – žák na konci třetího období	– z hlediska trvale udržitelného života posuzuje své potřeby a nároky.
Krizové situace – žák na konci druhého období	– zná telefonní čísla, místa nebo osoby pro přivolání pomoci, ví, jak pomoc přivolá, popř. ji poskytne; – v krizových situacích nezmatkuje, čeká na instrukce nebo vyhledá nejbližší pomoc u dospělé osoby; – vyhýbá se známým nebezpečím v okolí bydliště a školy, řídí se pokyny dospělých o tom, jak předcházet rizikům i v případě, že je bez jejich dohledu.
Krizové situace – žák na konci třetího období	– zná, popíše a použije zásady ochrany osob za mimořádných událostí, ví kde hledat pomoc; – v kritických situacích jedná rozvážně a pomůže těm, kteří pomoc potřebují; – dodržuje zásady bezpečnosti při zábavě i práci a předvídá možná rizika.
Vztah ke kulturnímu dědictví – žák na konci druhého období	– vztah ke svému bydlišti a jeho okolí projevuje znalostí místa, neničením památek, výzdoby, přírody, užitečných objektů; – neodmítá nikoho pro spolupráci jak při hrách, tak v ostatních činnostech; – navštěvuje kulturní akce.
Vztah ke kulturnímu dědictví – žák na konci třetího období	– má kladný vztah k prostoru, kde žije, zvažuje výhody a nevýhody svého bydliště; – rozpozná a odsoudí extrémistické projevy; – sleduje a podle kvality si vybírá kulturní události v obci.

Kompetence pracovní

Na úrovni základního vzdělávání žák:

- používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení, dodržuje vymezená pravidla, plní povinnosti a závazky, adaptuje se na změněné nebo nové pracovní podmínky;

- přistupuje k výsledkům pracovní činnosti nejen z hlediska kvality, funkčnosti, hospodárnosti a společenského významu, ale i z hlediska ochrany svého zdraví i zdraví druhých, ochrany životního prostředí i ochrany kulturních a společenských hodnot;
- využívá znalosti a zkušenosti získané v jednotlivých vzdělávacích oblastech v zájmu vlastního rozvoje i své přípravy na budoucnost, činí podložená rozhodnutí o dalším vzdělávání a profesním zaměření;
- rozvíjí své podnikatelské myšlení, orientuje se v základních aktivitách potřebných k uskutečnění podnikatelského záměru a k jeho realizaci, chápe podstatu, cíl a riziko podnikání.

STRATEGIE

Dílčí kompetence	Popis
Plánování – žák na konci druhého období	<ul style="list-style-type: none"> – s pomocí učitele naplánuje dílčí činnosti nutné ke splnění úkolu a stanoví si čas na jejich realizaci; – zhodnotí, zda měl dostatek času na práci a jak ho využil; – pro svou činnost vybere z nabídky nejvhodnější materiály a nástroje a připraví je; – zvolí a připraví vhodné pracovní místo.
Plánování – žák na konci třetího období	<ul style="list-style-type: none"> – naplánuje práci do jednotlivých kroků; – dokáže odhadnout čas nutný ke splnění daného úkolu; – navrhne a připraví nejvhodnější materiály, nástroje a postupy.
Vlastní práce – žák na konci druhého období	<ul style="list-style-type: none"> – pracuje podle jednoduchého návodu a postupu, v případě nutnosti požádá o pomoc spolužáka či učitele; – dokáže zaznamenat nebo vysvětlit svůj pracovní postup; – dodržuje termín pro splnění úkolu; – pracuje úsporně; – pod vedením učitele dodržuje pravidla bezpečnosti při práci, chrání zdraví své i ostatních.
Vlastní práce – žák na konci třetího období	<ul style="list-style-type: none"> – postupuje systematicky podle návodu, je schopen si ho upravit podle konkrétních podmínek; – svůj pracovní postup zaznamená přehledně a podrobně; – v průběhu plnění úkolu kontroluje dodržení termínu; – pracuje úsporně, šetří materiál a energii; – vždy dodržuje bezpečnostní pravidla.
Hodnocení – žák na konci druhého období	<ul style="list-style-type: none"> – s pomocí učitele průběžně porovnává dílčí činnost s předem stanovenými kritérii, popř. navrhuje zlepšení; – rozpozná kvalitní práci a dobře splněný úkol, s pomocí zhodnotí práci svou i ostatních; – pojmenuje příčiny úspěchu či neúspěchu a s pomocí učitele navrhne, jak příště pracovat lépe.
Hodnocení – žák na konci třetího období	<ul style="list-style-type: none"> – průběžně vyhodnocuje svůj postup; – využívá své zkušenosti; – rozpozná kvalitní práci a dobře splněný úkol, dokáže zhodnotit práci svou i ostatních; – příčiny úspěchu i neúspěchu pojmenuje a navrhne úpravy; – výrobní postupy dokáže posoudit z hlediska jejich bezpečnosti; – volí výrobní postupy, které jsou nejšetrnější k životnímu prostředí.
Profese – žák na konci druhého období	<ul style="list-style-type: none"> – uvědomí si, ke kterým činnostem má kladný vztah, které mu jdou lépe než jiné; – poznává různé obory lidských činností, vysvětlí jejich význam; – získává informace o různých profesích a učí se v nich orientovat; – poznává své schopnosti a dovednosti a využívá je v různých činnostech.
Profese – žák na konci třetího období	<ul style="list-style-type: none"> – reálně odhadne své možnosti; – vyhodnocuje, v jakých oborech by mohl rozvíjet své vlohy a nadání; – získává potřebné informace o budoucí profesi; – jednotlivé profese posuzuje a vyhodnocuje vzhledem ke svým možnostem; – poptávku po své práci vyhledá v různých médiích; – uvažuje i o možnostech podnikání.
Podnikatelské myšlení – žák na konci druhého období	<ul style="list-style-type: none"> – vhodným způsobem nabídne svou pomoc; – přiměřeným způsobem žádá ocenění vlastního nápadu, dokáže ocenit nové návrhy druhých; – s pomocí učitele vysvětlí na modelových situacích základní etické normy podnikání.
Podnikatelské myšlení – žák na konci třetího období	<ul style="list-style-type: none"> – použije různé způsoby, jak se prezentovat na trhu práce; – obhájí vlastní práci a požaduje za ni adekvátní ocenění; – je schopen ocenění i kritiky práce druhých; – porovná příjmy a výdaje, spočítá zisk; – na příkladech vysvětlí základní etické normy podnikání.

3.3 Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

U žáků s podezřením na vývojové poruchy učení nebo chování doporučuje třídní učitel, po poradě s výchovnou poradkyní, rodičům vyšetření jejich dětí v pedagogicko-psychologické poradně. Se žáky se speciálními vzdělávacími potřebami dle §16 školského zákona, pracujeme podle vyhlášky MŠMT č. 73 / 2005 Sb.

Integrovaní žáci jsou zařazováni do předmětu Cvičení pro dyslektiky. Zde se jim individuálně věnuje speciální pedagožka, která žáky rozděluje do skupinek podle typu poruchy a věku. Integrovaným žákům zpracovávají učitelé v doporučených předmětech individuální plány, se kterými jsou seznamováni zákonní zástupci žáka. Souhlas s individuálním plánem stvrzuje zákonný zástupce svým podpisem

Seznamy a diagnózy žáků jsou průběžně aktualizovány výchovnou poradkyní a učitelé jsou povinni se s nimi seznámit. Podle svých možností potom respektují doporučení odborníka z poradenského zařízení.

Všem rodičům nabízíme možnost slovního hodnocení.

Žákům, kteří nedosahují očekávaných výsledků v základních předmětech, nabízíme škálu povinných, nepovinných předmětů a zájmových kroužků ve školním klubu. Zde mohou být úspěšní a rozvíjet svůj přirozený talent a dispozice důležité pro jejich profesní vývoj.

Mezi znevýhodněné žáky počítáme na přechodnou dobu i ty, kteří se k nám přistěhovali nebo přešli z jiné školy.

Vyrovňovací období při přechodu na náš Školní vzdělávací program a naše osnovy budou vyučující řešit individuálně ve spolupráci s rodiči a třídním učitelem na základě informací o předchozím vzdělávání žáka.

Hodnocení žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

a) Způsob hodnocení a klasifikace žáka vychází ze znalosti příznaků postižení a uplatňuje se ve všech vyučovacích předmětech, ve kterých se projevuje postižení žáka, a na obou stupních základní školy.

b) Při způsobu hodnocení a klasifikaci žáků pedagogičtí pracovníci zdůrazňují motivační složku hodnocení, hodnotí jevy, které žák zvládl. Při hodnocení se doporučuje užívat různých forem hodnocení, např. bodové ohodnocení, hodnocení s uvedením počtu chyb apod.

c) Při klasifikaci žáků se doporučuje upřednostnit širší slovní hodnocení. Způsob hodnocení projedná třídní učitel a výchovný poradce s ostatními vyučujícími.

d) Třídní učitel sdělí vhodným způsobem ostatním žákům ve třídě podstatu individuálního přístupu a způsobu hodnocení a klasifikace žáka.

e) Vyučující respektuje doporučené způsoby práce a hodnocení žáka, popsané ve zprávě o psychologickém vyšetření. Volí takové způsoby prověřování znalostí žáka, ve kterých se co nejméně projevuje zdravotní postižení (např. doplňování jevů místo diktátů, ústní zkoušení místo písemných prací či naopak, zkrácený rozsah písemných prací,...).

f) Podle druhu postižení využívá speciální metody, postupy, formy a prostředky vzdělávání a hodnocení, kompenzační, rehabilitační a učební pomůcky, speciální učebnice a didaktické materiály.

3.3.1 Žáci se zdravotním postižením

Do této kategorie žáků patří žáci s tělesným, zrakovým, sluchovým, mentálním postižením, autismem, vadami řeči, souběžným postižením více vadami a vývojovými poruchami učení nebo chování.

Zásady práce:

- individuální vzdělávací plán podle druhu postižení;
- způsob hodnocení a klasifikace na základě individuálního plánu;
- seznámení vyučujících s postižením a specifiky žáka;
- spolupráce s rodinou a odbornými pracovišti;
- seznámení spolužáků s postižením dítěte a vším, co z toho vyplývá;
- využívání speciálních pomůcek, metod a forem práce.

3.3.2 Žáci se zdravotním znevýhodněním

Do kategorie žáků se zdravotním znevýhodněním řadíme žáky se zdravotním oslabením, dlouhodobým onemocněním a lehčími zdravotními poruchami vedoucími k poruchám učení a chování.

Zásady práce:

- včasná intervence – podpůrná opatření;
- včasná diagnostika;
- individuální vzdělávací plán podle druhu postižení;
- způsob hodnocení a klasifikace na základě individuálního plánu;
- seznámení vyučujících s poruchou žáka a jejími specifiky;
- využívání možností úlev a tolerancí pro žáka;
- využívání speciálních pomůcek, metod a forem práce;
- individuální náplň práce ve vybraných předmětech;
- spolupráce s PPP, VP, SPC;

- j) individuální náprava pod vedením pedagogického pracovníka;
- k) logopedická péče.

3.3.3 Žáci se sociálním znevýhodněním

Do této kategorie patří žáci z rodinného prostředí s nízkým sociálně kulturním postavením, ohrožení sociálně patologickými jevy, s nařízenou ústavní výchovou nebo uloženou ochrannou výchovou a žáci v postavení azylantů a účastníků řízení o přidělení azylu.

Zásady práce:

- a) skupinová nebo individuální péče;
- b) dle potřeby vypracování individuálního vzdělávacího programu;
- c) spolupráce s rodinou a odbornými pracovišti;
- d) využívání speciálních pomůcek, metod a forem práce.

3.4 Zabezpečení výuky žáků mimořádně nadaných

Přesto, že v současné době nemáme oficiální vyjádření PPP, že některý žák je mimořádně nadaný, jsme připraveni se těmto dětem věnovat a motivovat je k hlubšímu rozvoji jejich talentu. Zvědaví a talentovaní žáci jsou ve vyučovacích hodinách zaměstnáváni rozšiřujícími úkoly, jsou pověřováni vedením a řízením skupin, vytváříme jim příležitosti a podmínky pro hlubší bádání a zkoumání v oblasti jejich zájmu. Jsou na ně kladeny vyšší nároky. Vybírají si povinné a nepovinné předměty podle svého zájmu. Mají k dispozici dobře vybavenou knihovnu a přístup k internetu. Vybízíme tyto žáky k účasti na různých olympiádách, soutěžích a sportovních akcích. Učitelé se soutěžícím při přípravě individuálně věnují.

3.5 Začlenění průřezových témat

Průřezová témata reprezentují ve vzdělávacím programu okruhy aktuálních problémů současného světa a jsou nedílnou součástí základního vzdělávání.

Tematické okruhy průřezových témat procházejí napříč vzdělávacími oblastmi a umožňují propojení vzdělávacích oborů. Abychom této možnosti využili co možná nejlépe, nevytváříme pro průřezová témata samostatné vyučovací předměty, ale integrujeme je do jiných vyučovacích předmětů a realizujeme jejich obsah formou projektů, ve kterých musí žáci používat znalosti a dovednosti z různých vzdělávacích oborů.

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA									
	1. stupeň					2. stupeň			
Název okruhu	1. r.	2. r.	3. r.	4. r.	5. r.	6. r.	7. r.	8. r.	9. r.
Osobnostní rozvoj									
Rozvoj schopností poznávání	ČJL					OZV, PČ, TV	OZV, FY, PČ, TV	OZV, CH, PČ, TV	CH, TV
		Zdravá výživa				Šestáci vítějte, Slavičín – naše město			Holocaust
Sebezpoznání a sebepojetí	Pohádkový den	PR				OZV, TV		TV	TV
						Šestáci vítějte			Holocaust
Seberegulace a sebeorganizace			PR			OZV	OZV	OZV, CH	
					Šestáci vítějte				
Psychohygiena	ČJL, PR					OZV	OZV, TV,	OZV, PŘ, TV	
					Šestáci vítějte				
Kreativita	HV	VaPČ		PČ, VV	PČ	ČJL, CJ, I, OZV	ČJL, I, OZV, VV	OZV, VV,	ČJL, VV, TV
						Šestáci vítějte, Slavičín – naše město			
Sociální rozvoj									
Poznávání lidí	ČJL, PR					CJ, OZV, TV	ČJL, TV	ČJL, TV	ČJL, TV
						Šestáci vítějte, Slavičín – naše město			Holocaust
Mezilidské vztahy	PR, TV	ČJL, PR, TV	ČJL, PR, TV			ČJL, OZV, TV	ČJL, OZV, TV		ČJL
									Šestáci vítějte, Slavičín – naše město
Komunikace	HV	ČJL	ČJL	VV		ČJL, OZV, TV, CJ,	ČJL, OZV, TV	CH, TV	TV
Kooperační a kompetice	TV	TV	TV	TV	VV, TV	OZV	TV, OZV	OZV, CH, TV	TV
Morální rozvoj									
Řešení problémů a rozhodovací dovednosti						OZV	OZV	OZV, CH, PČ	FY, CH
						Šestáci vítějte, Slavičín – naše město			
Hodnoty, postoje, praktická etika						OZV	OZV	OZV	
						Šestáci vítějte			Holocaust

VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA

Název okruhu	1. stupeň					2. stupeň			
	1. r.	2. r.	3. r.	4. r.	5. r.	6. r.	7. r.	8. r.	9. r.
Občanská společnost a škola				VL		OZV	OZV	OZV	
Občan, občanská společnost a stát				M		OZV	OZV	OZV	Holocaust
						Slavičín – naše město			
Formy participace občanů v politickém životě				VL		OZV	OZV		ČJL
						Slavičín – naše město			
Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování				VL		OZV	OZV		

VÝCHOVA K MYŠLENÍ EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH									
Název okruhu	1. stupeň					2. stupeň			
	1. r.	2. r.	3. r.	4. r.	5. r.	6. r.	7. r.	8. r.	9. r.
Evropa a svět nás zajímá					CJ, I		CJ, D	CJ	CJ, OZV Holocaust
Objevujeme Evropu a svět					CJ	ČJL	ČJL	ČJL, Z	ČJL, OZV
						Jeden svět	Jeden svět	Jeden svět	Jeden svět
Jsmo Evropané									OZV, Z

MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA									
Název okruhu	1. stupeň					2. stupeň			
	1. r.	2. r.	3. r.	4. r.	5. r.	6. r.	7. r.	8. r.	9. r.
Kulturní diference		ČJL, PR					OZV		
						Jeden svět	Jeden svět	Jeden svět	Jeden svět, Holocaust
Lidské vztahy	ČJL						ČJL	ČJL	ČJL
						Jeden svět	Jeden svět	Jeden svět	Jeden svět, Holocaust
Etnický původ		ČJL					OZV	Z, PŘ	Holocaust
Multikulturalita			CJ				OZV		
			Vánoční zvyky	Jeden svět	Jeden svět	Jeden svět	Jeden svět		
Princip sociálního smíru a solidarity							OZV		
						Jeden svět	Jeden svět	Jeden svět	Jeden svět

ENVIROMENTÁLNÍ VÝCHOVA									
Název okruhu	1. stupeň					2. stupeň			
	1. r.	2. r.	3. r.	4. r.	5. r.	6. r.	7. r.	8. r.	9. r.
Ekosystémy						PŘ	Z, PŘ		
Základní podmínky života			PR			PŘ		CH	
Lidské aktivity a problémy životního prostředí						PŘ		CH, PČ	CH, PŘ
	Den Země	Den Země	Den Země	Den Země	Den Země	Den Země	Den Země	Den Země	Den Země
Vztah člověka k prostředí			PR			PŘ, PČ	PČ	Z, CH, PČ	CH, PŘ
	Den Země	Den Země	Den Země	Den Země	Den Země	Den Země	Den Země	Den Země	Den Země

MEDIÁLNÍ VÝCHOVA									
Název okruhu	1. stupeň					2. stupeň			
	1. r.	2. r.	3. r.	4. r.	5. r.	6. r.	7. r.	8. r.	9. r.
Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení					ČJL		ČJL	ČJL	Holocaust
Stavba mediálních sdělení					ČJL				ČJL
Vnímání autora mediálních sdělení						ČJL			Holocaust
Fungování a vliv medií ve společnosti					I	Jeden svět	OZV	Jeden svět	Jeden svět
							Jeden svět		
Tvorba mediálního sdělení					ČJL	ČJL			ČJL, VV
Práce v realizačním týmu					I	Šestáci vítějte, Jeden svět	Jeden svět	Jeden svět	Jeden svět

4 Učební plán

4.1 Časová dotace pro I. stupeň

I. STUPEŇ

Realizace učebního plánu

Tabulka počtu hodin učebního plánu podle oblastí a oborů vycházejících z RVP ZV uvádí počet hodin ve vazbě na jednotlivé oblasti RVP. Ve Školním vzdělávacím programu ŠKOLA PRO VŠECHNY dochází k následujícím úpravám jednotlivých vyučovacích předmětů:

Ve výuce cizích jazyků nabízí učební plán výuku prvního cizího jazyka od třetí třídy a druhého cizího jazyka jako volitelného předmětu od sedmé třídy.

Učební plán 1. STUPEŇ									
RVP OBLAST	RVP OBOR	RVP (počet hodin)	ŠVP PŘEDMĚT	ŠVP (počet hodin)	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a literatura	35	Český jazyk a literatura	39	9	8	9	7	6
	Cizí jazyk	9	Anglický jazyk	10	X	1	3	3	3
Matematika a její aplikace	Matematika a její aplikace	20	Matematika	24	4	5	5	5	5
Informační a komunikační technologie	Informační a komunikační technologie	1	Informatika	1	X	X	X	X	1
Člověk a jeho svět	Člověk a jeho svět	12	Prvouka	7	2	2	3	X	X
			Vlastivěda	4	X	X	X	2	2
			Přírodověda	4	X	X	X	2	2
Umění a kultura	Hudební výchova	12	Hudební výchova	5	1	1	1	1	1
	Výtvarná výchova		Výtvarná výchova	4	X	X	X	2	2
Člověk a zdraví	Tělesná výchova	10	Tělesná výchova	10	2	2	2	2	2
Člověk a svět práce	Člověk a svět práce	5	Pracovní činnosti	2	X	X	X	1	1
			Výtvarné a pracovní činnosti	6	2	2	2	X	X
Volitelné předměty	Volitelný předmět	X	Volitelné předměty	2	X	X	X	1	1
		104		118	20	21	25	26	26

4.2 Časová dotace pro II. stupeň

II. STUPEŇ

Realizace učebního plánu

Tabulka počtu hodin učebního plánu podle oblastí a oborů vycházejících z RVP ZV uvádí počet hodin ve vazbě na jednotlivé oblasti RVP. Ve Školním vzdělávacím programu ŠKOLA PRO VŠECHNY dochází k následujícím úpravám jednotlivých vyučovacích předmětů:

Ve výuce cizích jazyků nabízí učební plán výuku prvního cizího jazyka od třetí třídy a druhého cizího jazyka jako volitelného předmětu od sedmé třídy.

Učební plán 2. STUPEŇ								
RVP OBLAST	RVP OBOR	RVP (počet hodin)	ŠVP PŘEDMĚT	ŠVP (počet hodin)	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a literatura	15	Český jazyk a literatura	17	5	4	4	4
	Cizí jazyk	12	Anglický jazyk Německý jazyk	16 7	4 X	4 2	4 2	4 3
Matematika a její aplikace	Matematika a její aplikace	15	Matematika	17	5	4	4	4
Informační a komunikační technologie	Informační a komunikační technologie	1	Informatika	2	1	1	X	X
Člověk a společnost	Dějepis	11	Dějepis	7	2	2	1	2
	Občanská výchova		Občanská a zdravotní výchova	7	2	2	2	1
Člověk a příroda	Zeměpis	21	Zeměpis	7	2	1	2	2
	Fyzika		Fyzika	7	1	2	2	2
	Chemie		Chemie	4	X	X	2	2
	Přírodopis		Přírodopis	7	2	2	2	1
Umění a kultura	Hudební výchova	10	Hudební výchova	4	1	1	1	1
	Výtvarná výchova		Výtvarná výchova	6	2	2	1	1
Člověk a zdraví	Tělesná výchova	10	Tělesná výchova	8	2	2	2	2
	Zdravotní výchova							
Člověk a svět práce	Člověk a svět práce	3	Pracovní činnosti	4	1	1	1	1
Volitelné předměty	Volitelný předmět	X	Volitelné předměty	2	X	X	1	1
		98		122	30	30	31	31

4.3 Poznámky k učebnímu plánu

I. STUPEŇ

Vyučovací předmět **Český jazyk** v 1. ročníku má komplexní charakter, od 2. ročníku je členěn na Komunikační a slohovou výchovu, Jazykovou výchovu a Literární výchovu. Na I. stupni je předmět posílen o 4 vyučovací hodiny.

Cizí jazyk je navýšen o 1 hodinu.

Vyučovací předměty **Prvouka**, **Přírodověda**, **Vlastivěda** jsou posíleny z disponibilní časové dotace o 3 vyučovací hodiny, zahrnují vzdělávací obsah vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět.

Vyučovací předmět **Matematika** je na I. stupni posílen o 4 vyučovací hodiny z disponibilní časové dotace.

Tělesná výchova ve 2. a 3. ročníku probíhá výuka plavání v rozsahu 20 vyučovacích hodin.

Možnost volby povinně volitelných předmětů mají žáci ve 4. a 5. ročníku. Je možno si vybrat z následující nabídky:

- **4. ročník**
  - Hudební dílna
  - Výtvarné činnosti
  - Základy informatiky
  - Cvičení z českého jazyka
- **5. ročník**
  - Hudební dílna
  - Výtvarné činnosti
  - Základy informatiky
  - Cvičení z českého jazyka

II. STUPĚŇ

Vyučovací předmět **Matematika** je posílen o 2 vyučovací hodiny z volné disponibilní časové dotace.

Cizí jazyk je posílen o 1 hodinu týdně v 6. – 9. ročníku.

Integrovaný vyučovací předmět **Občanská a zdravotní výchova** zahrnuje vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Výchova k občanství a Výchova ke zdraví, Etická výchova a Základy finanční gramotnosti.

Na **volitelné vyučovací předměty** jsou využity 2 hodiny. Dle zájmu žáků a možnosti školy je možné vybrat si z nabídky volitelných předmětů:

- **7. ročník**
  - Německý jazyk
  - Ruský jazyk
  - Technické činnosti
  - Věda je hra
- **8. ročník**
  - Ekologické praktikum
  - Německý jazyk
  - Domácnost – šití
  - Ruský jazyk
  - Multimediální tvorba
  - Konverzace v anglickém jazyce
  - Rýsování
  - Digitální technologie – realizace projektu EU peníze školám
- **9. ročník**
  - Technické činnosti
  - Německý jazyk
  - Domácnost – šití
  - Ruský jazyk
  - Multimediální tvorba
  - Konverzace v anglickém jazyce
  - Rýsování
  - Digitální technologie – realizace projektu EU peníze školám
  - Cvičení z českého jazyka
  - Cvičení z matematiky

Na základě personálního obsazení školy je možné obohatit nabídku o jiný výše neuvedený povinně volitelný předmět. Učební osnovy volitelných předmětů jsou rozpracovány v příloze č. 1.

5 Učební osnovy

5.1 Jazyk a jazyková komunikace

Vzdělávací oblast Jazyk a jazyková komunikace je realizována ve vzdělávacích oborech Český jazyk a literatura, Cizí jazyk a Další cizí jazyk, ve volitelných předmětech konverzace v anglickém jazyce. Kultivace jazykových dovedností a jejich využívání je nedílnou součástí všech vzdělávacích oblastí. Všechny tyto vyučovací předměty mají společné hlavní cíle – vybavit žáky dovednostmi, vytvořit jim nástroje vzdělávání pro všechny oblasti vzdělávání. Jazykové vzdělávání pojmáme jako cestu k rozvoji přesného a logického myšlení. Jazyk chápeme především jako prostředek pro sdělování myšlenek a pocitů. Je bezprostředně spojen s myšlením, je jedním z prostředků myšlení. Chápeme jej v rovině kulturní, sociální a psychické.

5.1.1 Český jazyk a literatura

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Vyučovací předmět: ČESKÝ JAZYK

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení:

Vzdělávací obsah předmětu Český jazyk má komplexní charakter, ale pro přehlednost je rozdělen do tří složek: Komunikační a slohové výchovy, Jazykové výchovy a Literární výchovy. Ve výuce se však vzdělávací obsah jednotlivých složek vzájemně prolíná.

Vyučovací předmět Český jazyk se vyučuje jako samostatný předmět v 1., 2., 3. ročníku 9 hodin týdně, ve 4. a 5. ročníku 7 hodin týdně, v 6. ročníku 5 hodin týdně, v 7., 8., 9. ročníku 4 hodiny týdně.

Výuka probíhá většinou ve třídách, někdy v učebně informatiky, na 2. stupni rovněž v multimediální učebně, výjimečně pracujeme v terénu, zejména při Komunikační a slohové výchově.

Vzdělávání ve vyučovacím předmětu je zaměřeno na:

- rozvíjení komunikačních schopností žáků, jejich tvořivosti a fantazie;
- ovládnutí základních jazykových jevů pro dorozumívání v ústní i písemné podobě;
- rozvíjení pozitivního vztahu k jazyku a kultivovanému ústnímu i písemnému projevu;
- orientaci při vnímání okolního světa i sebe sama;
- porozumění různým druhům psaných i mluvených jazykových projevů;
- osvojování a rozvíjení čtenářských schopností;
- vnímání literatury jako specifického zdroje poznání a prožitků;
- podněcování žáků k četbě;
- využívání různých zdrojů informací (slovníky, encyklopedie, katalogy, bibliografie, internet) pro rozšiřování znalostí a dovedností potřebných k dalšímu vzdělávání a sebevzdělávání;
- pochopení jazyka a jako důležitého nástroje celoživotního vzdělávání
- vyjádření reakcí a pocitů žáků;
- získání vědomostí a dovedností k osvojování spisovné podoby českého jazyka.

Český jazyk je úzce spjat s vyučovacími předměty:

- prvouka (např. téma Jsem školák, Můj domov...);
- vlastivěda (úvod do historie);
- dějepis (např. období Velké Moravy – misijní činnost Konstantina a Metoděje, husitství, veleslavínské období, období národního obrození);
- informační a komunikační technologie (komunikace prostřednictvím elektronické pošty, dodržování vžitých konvencí a pravidel – forma vhodná pro danou technologii, náležitosti apod.);
- hudební výchova (lidová slovesnost, verbální vyjádření prožitků z hudby, melodrama, písničkáři, ...);
- výtvarná výchova (líčení);
- občanská výchova (rozvoj osobnosti).

Výchovné a vzdělávací strategie rozvoje klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

Učitel

- vede žáky k vyhledávání a třídění informací a k využívání výpočetní techniky;
- klade důraz na pozitivní motivaci žáků a rozvoj samostatného myšlení;
- vede žáky k užívání správné terminologie;
- používá vhodné učební pomůcky a audiovizuální techniku;
- zohledňuje rozdíly ve znalostech a pracovním tempu jednotlivých žáků;
- sleduje při hodině pokrok všech žáků;
- věnuje se dovednosti autokorekce chyb.

Kompetence k řešení problémů

Učitel

- motivuje žáka k samostatnému řešení problémů, předkládá modelové situace;
- zadává úkoly způsobem, který umožňuje volbu různých postupů;
- vede žáky k plánování postupů;
- klade důraz na analýzu přečtených textů a kritické posouzení jejich obsahu;

Kompetence komunikativní

Učitel

- zadává úkoly, při kterých žáci mohou spolupracovat;
- zařazuje řečnická cvičení a slohové práce, diskusní kroužky a besedy;
- klade důraz na naslouchání, podněcuje empatii;
- vede žáky k výstižné argumentaci.

Kompetence sociální a personální

Učitel

- vyžaduje dodržování pravidel slušného chování;
- zařazuje práci ve skupině, klade důraz na vytvoření pravidel práce v týmu;
- uplatňuje individuální přístup k žákům s poruchami učení i k talentovaným žákům;
- vnáší přátelskou atmosféru do procesu výuky;
- posiluje sebedůvěru žáka a jeho samostatný rozvoj.

Kompetence občanské

Učitel

- dbá na slušnou mluvu žáků a na slušné chování ve škole i na veřejnosti;
- podporuje u žáků projevy pozitivních postojů k uměleckým dílům, k ochraně kulturního dědictví a cení našich tradic;
- motivuje žáky k prozkoumávání názorů a pohledů lišících se od jejich vlastních;
- vede k toleranci k minoritám.

Kompetence pracovní

Učitel

- vede žáky k dodržování bezpečnosti práce a ochrany zdraví;
- učitel vede žáky k využívání znalostí v běžné praxi;
- rozvíjí u žáka smysl pro povinnost vyžadováním přípravy na výuku, shromažďováním materiálů;
- kontroluje samostatné práce žáka.

1. ROČNÍK – DOTACE: 9, POVINNÝ

JAZYKOVÁ VÝCHOVA

Výstupy	Učivo
<ul style="list-style-type: none"> – rozliší zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky – rozliší dlouhé a krátké samohlásky – rozliší zrakem tvary stejné a odlišné – rozezná pojmy nahoře - dole, vzadu - vpředu, před - za, nad - pod, vedle – určí hlásku na začátku slova – postupně vyjmenuje všechny hlásky ve slově – přiřadí písmena k obrázkům podle začátku slova – rozliší větu, slovo, slabiku, hlásku (písmeno) z hlediska potřeb čtení a psaní – provádí analýzu a syntézu slabik a slov – postupně užívá všechna písmena abecedy – plynule spojuje slabiky do slov, slova do věty – rozliší délku samohlásek 	<ul style="list-style-type: none"> – jazyková, sluchová, zraková příprava, rozvoj vnímání, tvořivosti, myšlení – sluchové rozlišení hlásek, správná výslovnost samohlásek, souhlásek a souhláskových skupin – hláska (písmeno), slabika, slovo, věta - podoba mluvená a psaná – postupně vyvozování písmen abecedy, čtyři podoby písmen (malá, velká, tiskací, psací) – vyhledávání písmen v textu, doplňování do mřížek – analýza a syntéza slabik a slov – slabičná analýza a syntéza slov – orientace v pojmech nahoře, dole, dole, vzadu, vpředu, před, za, nad, pod – určování hlásky na začátku slova, postupné vyjmenování všech hlásek ve slově – přiřazení písmena k obrázkům podle začátku slova – orientace na stránce, rozumí pojmu stránka, řádek, písmeno, slovo, věta
Pokrytí průřezových témat	
Komentář	

KOMUNIKAČNÍ VÝCHOVA

Výstupy	Učivo
<ul style="list-style-type: none"> – plynule čte texty přiměřeného rozsahu a náročnosti – respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru, neskáče do řeči druhému – pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost – volí vhodné verbální prostředky řeči v běžných situacích – naslouchá ostatním – vyjadřuje svá přání – dokáže se omluvit, pozdravit, poděkovat, poprosit o pomoc – píše správně tvary písmen a číslic – spojuje správně písmena a slabiky – dodržuje čitelnost, úhlednost a celkovou úpravu psaného projevu při zachování základních hygienických a pracovních návyků 	<ul style="list-style-type: none"> – rozvoj řeči, slovní zásoby, motivační rozhovory – základní techniky mluveného projevu-dýchání, výslovnost, tempo řeči – komunikační žánry - pozdrav, omluva, poděkování, prosba, přání – základní komunikační pravidla - oslovení, zdvořilé vystupování, střídání rolí mluvčího a posluchače v dialogu – činnosti a přípravné cviky pro uvolňování ruky k psaní – základní hygienické návyky - sezení, držení psacího náčiní, umístění sešitu a jeho sklon, hygiena zraku – zacházení s grafickým materiálem - správný úchop – postupné osvojování psacích písmen, slabik, slov – psaní slov a jednoduchých vět, opisování podle předlohy, přepisování, diktát, autodiktát – vytváření základu rukopisu
Pokrytí průřezových témat	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání, Psychohygiena, Poznávání lidí	
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Lidské vztahy	
Komentář	

LITERÁRNÍ VÝCHOVA

Výstupy	Učivo
<ul style="list-style-type: none"> - čte jednoduché literární texty přiměřené věku - recituje kratší básnický text - rozliší některé literární pojmy a výrazy - naslouchá čtenému textu - nakreslí ilustraci k příběhu	<ul style="list-style-type: none"> - výcvik čtení - přípravná sluchová a zraková cvičení - čtení slabik a uvědomělé čtení slov a krátkých vět se zřetelnou výslovností - hlasité čtení ve Slabikáři - přednes říkadel a krátkých básní - základní literární pojmy - říkadlo, hádanka, pohádka, báseň, kniha, ilustrace, knihovna, čtenář - seznamování s jednoduchými pohádkami a pohádkovými postavami - poslech vhodných literárních textů pro děti
Pokrytí průřezových témat	
Komentář - návštěva městské knihovny - návštěva maňáskového a divadelního představení	

2. ROČNÍK – DOTACE: 9, POVINNÝ

JAZYKOVÁ VÝCHOVA

Výstupy	Učivo
<p>Jazyková výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> – rozliší zvukovou a grafickou podobu slova – člení slova na hlásky – odliší dlouhé a krátké samohlásky, tvrdé, měkké, obojetné souhlásky – skládá slova z hlásek, slabik, skládá ze slov věty, dodržuje pořádek slov ve větě – rozliší v textu druhy vět podle postoje mluvčího a vybírá vhodné prostředky k jejich tvoření – rozliší významy slov, zvláště slova opačného významu a slova souřadná, nadřazená, podřazená – rozliší slovní druhy v základním tvaru – porovná a třídí slova podle zobecněného významu - děj, věc, okolnost, vlastnost – zdůvodní a správně napíše ve slovech ú/ů – používá velká písmena na začátku věty a v typických případech vlastních jmen osob, zvířat a místních pojmenování – zdůvodní a píše správně i/y po tvrdých a měkkých souhláskách – dodržuje správnou výslovnost a psaní skupin dě, tě, ně, bě, pě, vě – vyjmenuje zpaměti abecedu, seznámí se s postupem řazení slov podle abecedy 	<ul style="list-style-type: none"> – věta, slovo, pořádek slov ve větě – slovo, slabika, hláska, písmeno, rozdělení hlásek, samohlásky, souhlásky, dvojhlásky – psaní i/y po měkkých a tvrdých souhláskách – souhlásky znělé a neznělé – výslovnost a psaní slov se skupinami dě, tě, ně, bě, pě, vě, mě – slovní druhy - jednoduché, základní tvary – věta - jednotka jazykového projevu – druhy vět podle postoje mluvčího – slovní význam - slova opačného významu, slova souřadná, nadřazená, podřazená – rozlišení obecných a vlastních jmen osob, zvířat, místní pojmenování (typické příklady) – abeceda, řazení slov podle abecedy (jednoduché příklady)
Pokrytí průřezových témat	
Komentář	

KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA

Výstupy	Učivo
<p>Komunikační a slohová výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> – plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti – respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru – pečlivě vyslovuje a opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost – v krátkých mluvených projevech volí vhodné tempo řeči – volí vhodné verbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích – rozliší základní žánry písemného projevu – píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení (adresa) – seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh – píše správně písmena a číslice podle normy psaní v přirozené velikosti a liniatuře – píše a spojuje písmena, slabiky, slova, interpunkci, znaménka – dodrží správné pořadí písmen a úplnost slova – převádí slova a věty z podoby mluvené do podoby psané – dodržuje čitelnost a úhlednost psaného projevu při zachování základních hygienických a pracovních návyků 	<ul style="list-style-type: none"> – plynulé čtení s porozuměním jednoduchých vět – hlasité a tiché čtení – reprodukování obsahu textu verbálním nebo neverbálním způsobem (pohybem, ilustrací...) – tvoření smysluplných vět k obrázkům, práce s obrázkovou osnovou – dodržování jednotlivých tvarů písmen – aplikační cvičení - psaní adresy – jednoduchý popis - pojmenování předmětu, obrázku, zvířete – jednoduchý pracovní postup – komunikační žánry - oslovení, pozdrav, poděkování, omluva, prosba o pomoc

Pokrytí průřezových témat
 OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA
 Mezilidské vztahy
 Komunikace
 MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA
 Kulturní diference
 Etnický původ

Komentář

LITERÁRNÍ VÝCHOVA

Výstupy	Učivo
<ul style="list-style-type: none"> - čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku - vyjadřuje své pocity z přečteného textu - rozliší vyjadřování v próze a ve verších - domýšlí jednoduché příběhy - všimá si ilustrací k textům v čítance - zná jména některých spisovatelů a ilustrátorů - seznamuje se s dětskou literaturou - rozliší některé literární pojmy a výrazy 	<ul style="list-style-type: none"> - zážitkové čtení a naslouchání - poslech četby literárních textů pro děti - přednes vhodných básnických textů - základní literární pojmy - rozpočítadlo, hádanka, říkanka, báseň, pohádka, sloka, rým, verš, kniha, knihovna, spisovatel, básník, ilustrátor, čtenář, divadelní představení, herec, divák, jeviště, hlediště
<p>Pokrytí průřezových témat</p>	
<p>Komentář - návštěva městské knihovny - návštěva maňáskového a divadelního představení</p>	

3. ROČNÍK – DOTACE: 9, POVINNÝ

JAZYKOVÁ VÝCHOVA

Výstupy	Učivo
<ul style="list-style-type: none"> – rozliší zvukovou na grafickou podobu slova, slabiky a hlásky – porovná významy slov – rozliší slova mnohoznačná, jednoznačná, synonyma, antonyma, citově zbarvená slova, slova spisovná a nespisovná – vyhledá v textu slova příbuzná – rozliší slovní druhy v základním tvaru – užívá v mluveném projevu správné gramatické tvary podstatných jmen, přídavných jmen a sloves – určí mluvnické kategorie podstatných jmen a sloves – spojuje věty do jednodušších souvětí vhodnými spojkami a jinými spojovacími výrazy – zdůvodní a píše správně i/y po tvrdých a měkkých souhláskách i po obojetných souhláskách ve vyjmenovaných slovech – vysvětlí přehled i užívání vyjmenovaných slov – rozpozná význam vyjmenovaných slov – přiřadí k vyjmenovaným slovům slova příbuzná – spojuje věty do jednodušších souvětí vhodnými spojkami a jinými spojovacími výrazy 	<ul style="list-style-type: none"> – nauka o slově, třídění slov podle významu, slova s významem podobná, příbuzná a protikladná – vyjmenovaná slova, pamětné zvládnutí vyjmenovaných slov, jejich použití v textu – pravopis i/y po obojetných souhláskách – druhy slov, ohebné slovní druhy, tvary slov – mluvnické kategorie podstatných jmen - rod, číslo, pád – slovesa, tvary sloves, určování mluvnických kategorií - osoba, číslo, čas – odlišení věty jednoduché od souvětí
Pokrytí průřezových témat	
Komentář	

KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA

Výstupy	Učivo
<ul style="list-style-type: none"> – plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti – reprodukuje přečtený text verbálně či neverbálně, zapojuje fantazii k dotvoření konce příběhu – rozezná písemné nebo mluvené pokyny přiměřené složitosti – respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru, umí komunikovat s žáky i s dospělými – pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost – aktivně si obohacuje slovní zásobu, nahrazuje slova slovy stejného významu – v krátkých mluvených projevech volí vhodné tempo řeči – volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích – na základě vlastních zážitků vytvoří krátký mluvený projev – dodržuje základní hygienické návyky spojené se psaním – píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena i slabiky – kontroluje vlastní písemný projev 	<ul style="list-style-type: none"> – plynulé čtení s porozuměním souvětí a vět, členění textu – praktické čtení, důraz na techniku, pozornost a plynulost – věcné čtení - vyhledávání klíčových částí, důležitých slov – základní techniky mluveného projevu - dýchání, výslovnost, hlasitost, tempo řeči – komunikační žánry - pozdrav, poděkování, oslovení, omluva, prosba, vzkaz, vypravování, dialog – základní komunikační pravidla - oslovení, zahájení a ukončení dialogu, střídání rolí mluvčího a posluchače, zdvořilé vystupování – upevnění správných tvarů písmen a číslic v souladu s normou psaní – odstraňování individuálních nedostatků písma – osobitý rukopis - plynulý, přiměřeně rychlý, úhledný projev – žánry písemného projevu - adresa, blahopřání, pozdrav, dopis, jednoduchý popis, jednoduchý pracovní postup, vypravování

<ul style="list-style-type: none"> - píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení - seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh - píše čitelně, úhledně, přiměřeně hbitě - popíše předmět, obrázek, osobu, zvíře 	
Pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Mezilidské vztahy Komunikace	
Komentář	

LITERÁRNÍ VÝCHOVA

Výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> - čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku - poslouchá uvědoměle vhodné literární texty - vyjadřuje své pocity z přečteného textu, z poslechu textu, z divadelního představení - rozliší vyjadřování v próze a ve verších - odliší pohádku od ostatních vyprávění - podle svých schopností čte samostatně knihy a dětské časopisy - poznává dětskou literaturu - používá některé literární pojmy - próza, poezie, báseň, pohádka, pověst, bajka - tvoří slova, která se rýmuji 	<ul style="list-style-type: none"> - četba uměleckých a naukových textů s důrazem na upevňování čtenářských dovedností a návyků - poslech vhodných literárních textů - přednes básně nebo úryvku prózy - povídání si nad literárním textem nebo nad knihou - pokus o dramatizaci pohádky nebo básně s dějem - charakteristika literárních postav - základní literární pojmy - próza, poezie, rozpočítadlo, hádanka, říkanka, báseň, pohádka, bajka, pověst, sloka, rým, verš, kniha, knihovna, spisovatel, básník, ilustrátor, čtenář, divadelní představení, herec, divák, jeviště, hlediště
Pokrytí průřezových témat	
Komentář - návštěva divadelního představení	

4. ROČNÍK – DOTACE: 7, POVINNÝ

JAZYKOVÁ VÝCHOVA

Výstupy	Učivo
<ul style="list-style-type: none"> – rozliší významy slov, zvláště slova stejného nebo podobného významu a slova vícevýznamová – rozezná stavbu slova v jednoduchých případech – určí slovní druhy plnovýznamových slov – užívá slovní druhy v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu – rozliší slova spisovná a jejich nespisovné tvary – určí mluvnické kategorie podstatných jmen a sloves – rozliší věty jednoduché a souvětí podle počtu sloves v určitém tvaru – ve větě vyhledá základní skladební dvojici – rozliší ve větě podmět a přísudek – užívá vhodných spojovacích výrazů, podle potřeby projevu je obměňuje – píše správně i/y ve slovech po obojetných souhláskách 	<ul style="list-style-type: none"> – nauka o slově, význam slova, slova mnohoznačná, jednoznačná, spisovná, nespisovná, slova citově zabarvená – stavba slova, rozpoznávání části slov, kořen, předponu a část příponovou – tvoření slov odvozených od daného kořene pomocí předpon a příponových částí – rozlišování předpon od předložek (nad-, pod-, od-, před-) – slovní druhy, určování slovních druhů v textu přiměřené obtížnosti – vzory podstatných jmen, skloňování podstatných jmen – správné psaní i/y v koncích podstatných jmen – tvoření slovesa určitého, určování infinitivu sloves – zdokonalení učiva o mluvnických kategoriích sloves - osoba, číslo, čas – stavba věty, rozlišování věty jednoduché a souvětí – spojování vět v souvětí vhodnými spojovacími výrazy – základní skladební dvojice, podmět a přísudek – docvičení pravopisu vyjmenovaných slov – zdůvodňování a psaní i/y ve vyjmenovaných slovech, v jejich tvarech a ve slovech příbuzných
Pokrytí průřezových témat	
Komentář	

KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA

Výstupy	Učivo
<ul style="list-style-type: none"> – čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas – rozliší podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk, podstatné informace zaznamenává – posoudí úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení – reprodukuje obsah přiměřeně složitého sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta – aktivně používá komunikační žánry – zvládá základní komunikační pravidla – vede správně dialog – v mluveném projevu používá vhodné verbální a neverbální prostředky (přiměřená gesta, mimika) – volí náležitou intonaci, přízvuk, tempo řeči – sestaví osnovu vyprávění – na základě osnovy vytvoří krátký mluvený nebo písemný projev s dodržением časové posloupnosti – píše po stránce formální i obsahové jednoduché žánry písemného projevu 	<ul style="list-style-type: none"> – tiché a hlasité čtení s porozuměním – věcné čtení - vyhledávání důležitých informací, výběr klíčových částí a slov – zdvořilé naslouchání druhému – věcné naslouchání - pozorné, aktivní, zaznamenání slyšeného – základní komunikační žánry - pozdrav, poděkování, oslovení, omluva, prosba, vzkaz, vypravování, dialog – žánry písemného projevu - dopis, oslovení, adresa, pozdrav, blahopřání, popis, pracovní popis, vypravování

<ul style="list-style-type: none"> - užívá svůj osobitý rukopis při dodržení úhlednosti a plynulosti písemného projevu - zachází s grafickými a psacími materiály - dodrží základní hygienické a pracovní návyky 	
Pokrytí průřezových témat	
Komentář	

LITERÁRNÍ VÝCHOVA

Výstupy	Učivo
<ul style="list-style-type: none"> - docvičuje a zdokonaluje plynulost a techniku čtení - volně reprodukuje text podle svých schopností - vyjádří a zaznamená své dojmy z četby nebo poslechu literárního díla, z divadelního představení - s kolektivem žáků popřípadě samostatně dramaturgizuje text - při jednoduchém rozboru literárních textů používá elementární literární pojmy - rozliší rozdíly ve zpracování textů krásné literatury a textu literatury uměleckonaučné 	<ul style="list-style-type: none"> - výcvik čtení - správné a plynulé čtení uměleckých a naučných textů (se správným přízvukem slovním i větným, se správnou intonací) - poslech literárních textů - volná reprodukce obsahu textu čteného nebo slyšeného - odlišení veršů od prózy - tvořivé činnosti s literárním textem - přednes vhodných literárních textů, hodnocení postav, snaha o dramaturgizaci a vlastní výtvarný doprovod - základní literární pojmy - hádanka, pohádka, pověst, bajka, báseň, spisovatel, básník, ilustrátor, čtenář, divadelní představení, herec, divák, verš, rým, sloka, přirovnání
Pokrytí průřezových témat	
Komentář	
<ul style="list-style-type: none"> - návštěva divadelního představení - návštěva městské knihovny 	

5. ROČNÍK – DOTACE: 7, POVINNÝ

JAZYKOVÁ VÝCHOVA

Výstupy	Učivo
<ul style="list-style-type: none"> – rozliší stavbu slova – rozliší slova spisovná a jejich nespisovné tvary – píše správně i/y ve slovech po obojetných souhláskách – určí slovní druhy plnovýznamových slov – užívá slovní druhy v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu – určí mluvnické kategorie podstatných jmen a sloves – vyhledá základní skladební dvojici – v neúplné základní skladební dvojici označí základ věty – odliší větu jednoduchou a souvětí – vhodně změní větu jednoduchou v souvětí – užívá vhodných spojovacích výrazů, podle potřeby projevu je obměňuje – zvládá základní příklady syntaktického pravopisu – vybere z nabídky slovo, které má významem nejbližší k zadanému slovu 	<ul style="list-style-type: none"> – stavba slova a tvoření slov, určování kořene, části předponové, příponové a koncovky – správné používání a psaní předpon nad-, od-, pod-, roz-, bez-, s-, z-, vz- – správné používání a psaní předložek s, z – správné psaní skupin bě/bje, vě/vje, pě, mě/mně – upevnění pravopisu i/y po obojetných souhláskách - ve vyjmenovaných slovech, jejich tvarech i slovech příbuzných – mluvnické kategorie podstatných jmen - rod (i životnost), číslo, pád, vzor – druhy přídavných jmen - tvrdá, měkká, přivlastňovací – skloňování přídavných jmen tvrdých a měkkých podle vzoru (mladý, jarní) – seznámení se druhy zájmen, skloňování osobního zájmena - já – v jednoduché větě rozliší podmět vyjádřený - holý, několikanásobný, rozvitý, nevyjádřený – v jednoduché větě rozliší přísudek holý, rozvitý a slovesný – psaní větných vzorců u jednoduchých souvětí – v textu vyhledává přímou řeč
Pokrytí průřezových témat	
Komentář	

KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA

Výstupy	Učivo
<ul style="list-style-type: none"> – čte plynule, správně a s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas – rozliší podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk, podstatné informace zaznamenává – posoudí úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení písemného i ústního – reprodukuje obsah přiměřeně složitého sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta – při hlasitém čtení vhodně využívá modulace souvislé řeči - tempo, intonaci, přízvuk, pauzy – používá různá zabarvení hlasu podle textu – vede správně dialog, střídá roli mluvčího a posluchače, vystupuje zdvořile – rozliší spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji užívá podle komunikační situace – užívá svůj osobitý rukopis při dodržení úhlednosti, čitelnosti a plynulosti písemného projevu – píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché žánry písemného projevu - zpráva, oznámení, vypravování, popis, pozvánka – sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytvoří krátký mluvený nebo písemný projev s dodržáním časové posloupnosti – rozpoznává manipulativní komunikaci v masmédiích, zejména v reklamě – vede správně telefonický rozhovor, zanechá vzkaz na záznamníku. 	<ul style="list-style-type: none"> – výrazné čtení uměleckých textů – studijní čtení naukových textů – reprodukce textu, vyjádření svých názorů a pocitů – vyhledávání informací z různých zdrojů – základní komunikační pravidla dialogu, užívání vhodných verbálních a neverbálních prostředků - gesta, mimika – komunikační žánry - zpráva, oznámení, vypravování – žánry písemného projevu - vypravování, popis, pracovní postup, dopis, pozdrav, adresa

Pokrytí průřezových témat MEDIÁLNÍ VÝCHOVA Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení Stavba mediálního sdělení Tvorba mediálního sdělení
Komentář

LITERÁRNÍ VÝCHOVA

Výstupy	Učivo
<ul style="list-style-type: none"> - vyjádří své dojmy z četby a zaznamená je - volně reprodukuje text podle svých schopností - tvoří vlastní literární text na dané téma, verše, rýmy - rozliší různé typy uměleckých a neuměleckých textů - rozliší další základní pojmy literární teorie - povídka, pověst, báje, bajka, pohádka - při jednoduchém rozboru literárních textů užívá elementární literární pojmy (hlavní a vedlejší postava) - porovná ilustrace různých výtvarníků 	<ul style="list-style-type: none"> - poslech vhodných literárních textů - výrazné čtení uměleckých textů včetně knih - studijní čtení naukových textů - recitace básně - volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu, rozlišování podstatného od méně podstatného - porovnávání ilustrací různých výtvarníků - pokus o vlastní jednoduchý literární text - verš, rým... - základní literární pojmy - hádanka, pohádka, pověst, bajka, báje, báseň, spisovatel, básník, ilustrátor, čtenář, divadelní představení, herec, divák, režisér, verš, rým, sloka, přirovnání
Pokrytí průřezových témat	
Komentář - návštěva divadelního představení - návštěva městské knihovny	

6. ROČNÍK – DOTACE: 5, POVINNÝ

JAZYKOVÁ VÝCHOVA

Výstupy	Učivo
<ul style="list-style-type: none"> – spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova – rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov – pracuje s Pravidly českého pravopisu a se Slovníkem spisovné češtiny – správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov českého původu – využívá základních znalostí o jazykové normě – rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě – v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovotvorný, morfologický ve větě jednoduché – rozlišuje spisovný a nespisovný jazyk 	<ul style="list-style-type: none"> – tvarosloví - ohebné slovní druhy, mluvnické významy a tvary slov – skladba - větné členy, věta jednoduchá, souvětí – zvuková stránka jazyka - opakování o hláskách, spisovná a nespisovná čeština, zvuková stránka slova a věty – pravopis - lexikální, morfologický – rozvrstvení národního jazyka – jazykověda a její složky
Pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Kreativita	
Komentář	

KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA

Výstupy	Učivo
<ul style="list-style-type: none"> – rozlišuje komunikační záměr partnera v hovoru – dorozumívá se jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci – odlišuje spisovný a nespisovný projev – v mluveném projevu připraveném užívá verbálních, nonverbálních i paralingválních prostředků řeči – zapojuje se do diskuse – využívá základy studijního čtení - formuluje hlavní myšlenky textu – využívá poznatků o jazyce a stylu k tvořivé práci s textem 	<ul style="list-style-type: none"> – úvod k výuce slohu – vyplňování jednoduchých tiskopisů – jednoduché komunikační žánry – dopis osobní a úřední – popis a jeho funkce – výtah a výpisky – vypravování – mluvený projev – naslouchání
Pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Kreativita Komunikace	
Komentář	

LITERÁRNÍ VÝCHOVA

Výstupy	Učivo
<ul style="list-style-type: none"> - reprodukuje přečtený text, vlastními slovy interpretuje smysl díla - formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení - tvoří vlastní literární text podle svých schopností - rozlišuje základní literární druhy a žánry - vyhledává informace v knihovně i v dalších informačních zdrojích	<ul style="list-style-type: none"> - úvod do literatury - poezie, próza, lidová slovesnost - pohádky - moderní pohádky - mýty, báje, eposy - pověsti - dětský hrdina v příběhu - dobrodružná literatura - tvořivé činnosti s literárním textem - přednes vhodných literárních textů, volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu, záznam a reprodukce hlavních myšlenek
<p>Pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Kreativita Mezilidské vztahy VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Objevujeme Evropu a svět MEDIÁLNÍ VÝCHOVA Vnímání autora mediálních sdělení Tvorba mediálního sdělení</p>	
Komentář	

7. ROČNÍK – DOTACE: 4, POVINNÝ

JAZYKOVÁ VÝCHOVA

Výstupy	Učivo
<ul style="list-style-type: none"> – spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova – rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov – samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky – správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci – využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů – rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí – v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovtvorný, morfologický ve větě jednoduché – rozlišuje spisovný a nespisovný jazyk 	<ul style="list-style-type: none"> – nauka o významu slov - slova jednoznačná a mnohoznačná, slovo a sousloví, rčení, synonyma a homonyma, slova citově zabarvená, odborné názvy – nauka o tvoření slov - slovní zásoba a její obohacování, způsoby tvoření slov, odvozování podstatných, přídavných jmen a sloves – tvarosloví - skloňování zájmena jenž, slovesný rod, neohebné slovní druhy – skladba - druhy vět podle postoje mluvčího, věty jednočlenné a dvojčlenné a větné ekvivalenty, rozvíjející větné členy, přístavek, druhy vedlejších vět – pravopis - procvičování pravopisu i/y, psaní velkých písmen

Pokrytí průřezových témat

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA

Kreativita

Poznávání lidí

Mezilidské vztahy

VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH

Objevujeme Evropu a svět

MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA

Lidské vztahy

MEDIÁLNÍ VÝCHOVA

Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení

Komentář

KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA

Výstupy	Učivo
<ul style="list-style-type: none"> – odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení – rozlišuje komunikační záměr partnera v hovoru – dorozumívá se jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci – odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru – v mluveném projevu připraveném vhodně užívá verbálních, nonverbálních i paralingválních prostředků řeči – zapojuje se do diskuse, využívá pravidel dialogu – využívá základy studijního čtení - formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří stručné poznámky, výpisky z přečteného textu 	<ul style="list-style-type: none"> – popis - výrobku, uměleckého díla, pracovního postupu – charakteristika – líčení – výtah – žádost – životopis – vypravování – mluvený projev – naslouchání

<ul style="list-style-type: none"> – uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel – využívá poznatků o jazyce a stylu k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic 	
<p>Pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Kreativita, Komunikace MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Lidské vztahy</p>	
<p>Komentář</p>	
<p>LITERÁRNÍ VÝCHOVA</p>	
Výstupy	Učivo
<ul style="list-style-type: none"> – uceleně reprodukuje přečtený text a vlastními slovy interpretuje smysl díla – formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení – tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základů literární teorie – rozlišuje základní literární druhy a žánry, uvede jejich výrazné představitele – porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování – vyhledává informace v knihovně i v dalších informačních zdrojích 	<ul style="list-style-type: none"> – základy poetiky – Bible a legendy – kroniky – balady a romance – divadlo a filmová tvorba – memoárová a životopisná tvorba – cestopis, povídka – román – lidové písně a současní písničkáři – tvořivé činnosti s literárním textem - přednes vhodných literárních textů, volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu, záznam a reprodukce hlavních myšlenek, interpretace literárního textu – interpretace literárních děl
<p>Pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Kreativita, Poznávání lidí, Mezilidské vztahy VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Objevujeme Evropu a svět MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Lidské vztahy MEDIÁLNÍ VÝCHOVA Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení</p>	
<p>Komentář</p>	

8. ROČNÍK – DOTACE: 4, POVINNÝ

JAZYKOVÁ VÝCHOVA

Výstupy	Učivo
<ul style="list-style-type: none"> – spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova – rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování – samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami – správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci – využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace – rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí – v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovtvorný, morfológický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí – rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu 	<ul style="list-style-type: none"> – obohacování slovní zásoby - nauka o tvoření slov, slova přejatá (pravopis, výslovnost) – tvarosloví - skloňování obecných jmen přejatých a cizích vlastních jmen, užití cizích vlastních jmen v textu, slovesný vid – pravopis - i/y v koncovech, předpony s-, z-, vz- a předložky s/se, z/ze, skupiny bě/bje, pě, vě/vje, mě/mně – skladba - věta jednoduchá a souvětí, druhy vedlejších vět, významové poměry mezi hlavními větami, větnými členy a vedlejšími větami, souvětí souřadné a podřadné, spojovací výrazy a interpunkce v souvětí, jazykové rozbory a složitější souvětí – obecné výklady o českém jazyce - slovanské jazyky, útvary českého jazyka a jazyková kultura
Pokrytí průřezových témat	
Komentář	

KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA

Výstupy	Učivo
<ul style="list-style-type: none"> – odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta porovnáním s dostupnými informačními zdroji – rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru – rozpoznává manipulativní komunikaci v masmédiích – dorozumívá se výstižně jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci – odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru – v mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních, nonverbálních i paralingválních prostředků řeči – zapojuje se do diskuse, využívá zásad komunikace a pravidel dialogu – využívá základy studijního čtení - vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu; samostatně připraví a s oporou o text přednese referát – uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování – využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů 	<ul style="list-style-type: none"> – výtah – charakteristika literární postavy – výklad – líčení – úvaha – souhrnné poučení o slohu – mluvený projev – naslouchání

Pokrytí průřezových témat MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Lidské vztahy
Komentář

LITERÁRNÍ VÝCHOVA

Výstupy	Učivo
<ul style="list-style-type: none"> – uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla – formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo – tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základů literární teorie – rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní – rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je, uvede jejich výrazné představitele – uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české literatuře – porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování – vyhledává informace v knihovně i v dalších informačních zdrojích 	<ul style="list-style-type: none"> – starší česká literatura – literatura humanismu a renesance – barokní literatura – literatura národního obrození – česká literatura 2. pol. 19. století – realistická próza – česká poezie počátku 20. století – tvořivé činnosti s literárním textem - přednes vhodných literárních textů, volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu, záznam a reprodukce hlavních myšlenek, interpretace literárního textu, vytváření vlastních textů – interpretace literárních děl
Pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Poznávání lidí VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Objevujeme Evropu a svět MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Lidské vztahy MEDIÁLNÍ VÝCHOVA Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení	
Komentář	

9. ROČNÍK – DOTACE: 4, POVINNÝ

JAZYKOVÁ VÝCHOVA

Výstupy	Učivo
<ul style="list-style-type: none"> – spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova – rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování, zvláště ve frazémeh – samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami – správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci – využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace – rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí – v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovtvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí – rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití 	<ul style="list-style-type: none"> – slovní zásoba a význam slova - slovo a sousloví, věcné významy slov, rozvoj slovní zásoby, jádro slovní zásoby, významové vztahy mezi slovy, synonyma, homonyma, antonyma, rozvrstvení slovní zásoby, slova domácí, mezinárodní – nauka o tvoření slov - stavba slova, odvozování, skládání, zkracování slov – tvarosloví - slovní druhy, slova ohebná a neohebná – skladba - stavba věty a souvětí, věta hlavní a vedlejší, řídicí a závislá, souvětí souřadné a podřadné, druhy vedlejších vět, významové poměry mezi souřadně spojenými větnými členy a vedlejšími větami, složité souvětí, řeč přímá a nepřímá, samostatný větný člen, oslovení, vsuvka, věta neúplná, pořádek slov v české větě – pravopis - lexikální, tvaroslovný, skladební, vlastní jména – zvuková stránka jazyka - hlásky a hláskové skupiny, větný přízvuk a melodie – obecné výklady o jazyce - projev mluvený a psaný, slovanské jazyky, vývoj jazyka, útvary českého jazyka, jazykověda a její disciplíny, jazyková kultura
<p>Pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Kreativita</p>	
<p>Komentář</p>	

KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA

Výstupy	Učivo
<ul style="list-style-type: none"> – odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáváním s dostupnými informačními zdroji – rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru – rozpoznává manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujímá k ní kritický postoj – dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci – odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru – v mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních, nonverbálních i paralingválních prostředků řeči – zapojuje se do diskuse, řídí ji a využívá zásad komunikace a pravidel dialogu – využívá základy studijního čtení - vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu; samostatně připraví a s oporou o text přednese referát – uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování – využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k 	<ul style="list-style-type: none"> – výklad – popis – charakteristika – vypravování – úvaha – proslov – diskuse – fejeton – funkční styly – mluvený projev – naslouchání

tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů	
Pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Kreativita MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Lidské vztahy MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Stavba mediálních sdělení, Tvorba mediálního sdělení	
Komentář	
LITERÁRNÍ VÝCHOVA	
Výstupy	Učivo
<ul style="list-style-type: none"> – uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla – rozpoznává základní rysy výrazného individuálního stylu autora – formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo – tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základu literární teorie – rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní, svůj názor doloží argumenty – rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele – uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře – porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování – vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích 	<ul style="list-style-type: none"> – česká meziválečná próza a drama – poezie mezi válkami – literatura po roce 1945 a ohlas 2. světové války v literatuře – současná literatura – tvořivé činnosti s literárním textem - přednes vhodných literárních textů, volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu, záznam a reprodukce hlavních myšlenek, interpretace literárního textu, vytváření vlastních textů – interpretace literárních děl
Pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Kreativita, Poznávání lidí, Mezilidské vztahy VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Objevujeme Evropu a svět VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA Formy participace občanů v politickém životě MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Lidské vztahy	
Komentář	

5.1.2 Cizí jazyk

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Vyučovací předmět: ANGLICKÝ JAZYK

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení ve vyučovacím předmětu

Časová dotace:

- 1 hodiny týdně 2. ročník,
- 3 hodiny týdně 3. a 5. ročník,
- 4 hodiny týdně 4. ročník,
- 4 hodiny týdně, od 6. do 9. ročníku.

Vzdělávací obsah předmětu

- získávání zájmu o studium cizího jazyka a vytváření pozitivního vztahu k tomuto předmětu;
- osvojení jazykových znalostí a dovedností, aktivní využití komunikace v cizím jazyce;
- získání schopnosti číst s porozuměním přiměřené texty;
- porozumění ústnímu sdělení na úrovni osvojených znalostí;
- pochopení významu znalosti cizích jazyků;
- poznání kultury anglicky mluvících zemí;
- rozvíjení tolerance k odlišným kulturním hodnotám.

Formy realizace:

Vyučovací hodina - skupinové vyučování, dialogy, výklad, poslech, četba, reprodukce textu (písemná, ústní), samostatná práce (vyhledávání informací, práce se slovníkem a s autentickými materiály), hry, soutěže, recitace, dramatizace, zpěv, výukové programy na PC, krátkodobé projekty.

Olympiády a soutěže

Výjezdy do zahraničí

Příležitostné akce

Projekty

Místo realizace

- učebny, učebna PC

Začlenění průřezových témat:

OSV - Kreativita

– Poznávání lidí

– Komunikace

EGS

– Evropa a svět nás zajímá

MKV

– Kulturní diference

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

- pomocí pestrého souboru metod rozvíjíme receptivní, produktivní i interaktivní řečové dovednosti na úrovni přiměřené věku a schopnostem žáků v rozsahu očekávaných výstupů;
- nabízíme a poskytujeme žákům na principu individuálního přístupu řadu informačních zdrojů a podporujeme rozvoj schopností výběru a využití efektivních způsobů učení, jakož i rozvoj motivace k celoživotnímu učení;
- vedeme žáky k vyhledávání, vyhodnocování a třídění informací a na základě jejich pochopení, propojení a systematizace k následnému efektivnímu využívání těchto informací v procesu učení, v tvůrčích činnostech a praktickém životě;
- vedeme žáky k dovednosti porozumět významu jednoduchého autentického materiálu;
- vedeme žáky k uvádění věcí do souvislostí, propojování poznatků z různých oblastí do větších celků a na základě toho k vlastnímu vytváření komplexnějšího pohledu na svět;
- umožňujeme žákům provádět sebehodnocení;
- nabízíme žákům možnost výběru a uplatňování různých metod a strategií efektivního učení.

Kompetence k řešení problémů a kompetence komunikativní

- vedeme žáky k samostatnému řešení problémů, na základě modelových situací a s využitím dramatizace podporujeme žáky v uplatňování aktivního rozvoje produktivních řečových dovedností;
- učíme žáky používat cizí jazyk jako praktický prostředek komunikace v zahraničí i doma při kontaktu s cizincem, povzbuzujeme je k užívání anglického jazyka jako prostředku získávání nebo sdělování praktické informace v běžném životě;
- vedeme žáky k vyhledávání a třídění informací vedoucích k řešení problémů;

- vedeme žáky k způsobilosti kriticky myslet, činit uvážlivá rozhodnutí a schopnosti tato rozhodnutí obhájit;
- nabízíme žákům možnost aktivně se zapojit do jednoduché konverzace;
- vedeme žáky ke schopnosti poskytnout požadovanou informaci, porozumět jednoduchým pokynům a adekvátně na ně reagovat, schopnosti vyjádřit a obhájit vlastní názor;
- navozujeme situace, které vedou k umění rozpoznat a pochopit problém;
- vedeme žáky k umění vhodné reakce na promluvy druhých, k aktivnímu zapojení se do jednoduché konverzace, schopnosti poskytnout požadovanou informaci, porozumění a využívání různých komunikačních prostředků pro účinnou komunikaci s okolím;
- nabízíme žákovi dostatek příležitostí naučit se vyhledat v textu specifickou informaci, zapojit se do jednoduché konverzace, umět napsat krátké, gramaticky správné texty, správně vyslovovat a číst se správnou výslovností;
- vedeme žáka k umění naslouchat ostatním lidem a adekvátně reagovat, vyjadřovat se výstižně a souvisle;
- navozujeme situace, které umožňují využívat získané komunikační dovednosti pro navazování vztahů.

Kompetence sociální a personální

- během výuky předmětu Anglický jazyk vedeme žáky k účinné spolupráci ve skupině, k rozvoji vhodných a přiměřených způsobů jednání a komunikace na základě rozpoznávání a rozlišování společenského postavení osoby, s níž žák komunikuje a situace či okolností, v nichž se komunikace odehrává;
- učíme žáky zásadám rozhovoru, diskuze a debaty, podporujeme zdravé sebevědomí nezbytné pro uplatnění a rozvoj produktivních a interaktivních řečových dovedností;
- vedeme žáky k respektování osobnosti partnera v komunikaci;
- navozujeme situace, kdy se žák může aktivně zapojit do jednoduché konverzace, pozdraví a rozloučí se jak s dospělým tak i s kamarádem, pochopí obsah a smysl jednoduché, pomalé a pečlivě vyslovené konverzace;
- vedeme žáky k uplatňování pravidel komunikace v běžných každodenních situacích;
- vedeme žáky k umění se představit a přispívat k diskusi v malé skupině žáků, respektovat názory ostatních a uplatňovat pozitivní, zdvořilé a tolerantní modely vzájemného styku;
- navozujeme situace, kdy se žáci budou moci naučit účinně spolupracovat v rámci skupiny.

Kompetence občanské

- vytváříme žákům podmínky a prostředí pro přirozené chápání základních principů a norem lidského chování;
- na základě situací předkládáme žákům možnost zodpovědného rozhodování podle daných okolností, vedeme je k účinným, efektivním a morálně přijatelným způsobům řešení problémů běžného života;
- umožňujeme žákům získávat dostatek informací o komunitách a jejich aktivitách v oblasti studijní a získat představu o rozdílnostech kultur a zvyků v anglicky mluvících zemích a možnost porovnat je s našimi zvyky.

Kompetence pracovní

- v rámci rozšiřování slovní zásoby seznamujeme žáky s anglickými ekvivalenty názvů některých základních pracovních nástrojů a materiálů;
- snažíme se, aby žáci uměli využívat anglický jazyk k získávání pro ně potřebných informací z různých oblastí a zdrojů;
- vedeme žáky k pochopení, že znalost cizího jazyka je jednou z důležitých deviz pro budoucí uplatnění na trhu práce;
- vedeme žáky k samostatné práci s dvojjazyčnými i výkladovými slovníky, k získávání nových poznatků a k využívání internetu a jiných nových sdělovacích technologií, čímž je učíme využití anglického jazyka k získávání informací z různých oblastí a zdrojů a otevíráme možnosti samostatně studovat a sebevzdělávat se prostřednictvím výše uvedených médií.

2. ROČNÍK – DOTACE: 1, POVINNÝ

ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI

Výstupy	Učivo
<ul style="list-style-type: none"> – rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivostí, a reaguje na ně verbálně i neverbálně – zopakuje a použije slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal – přiřadí mluvenou a psanou podobu téhož slova či slovního spojení 	<ul style="list-style-type: none"> – základní výslovnostní návyky – osvojení základní slovní zásoby v rámci komunikačních situací probíraných tematických okruhů – tematické okruhy- domov, rodina, barvy, čísla 1-10, školní pomůcky, hračky, oblékání, zvířata, svátky (narozneniny, Vánoce, Velikonoce) – reprodukce jednoduchých říkadel, písniček – mluvnice- základní gramatické struktury (jsou tolerovány elem. chyby, které nenarušují smysl sdělení) - ;It is.. Is it..? – člen jako součást podstatných jmen, – spojení přídavného jména s podstatným jménem – množné číslo podstatných jmen (pravidelné tvary), – předložky on, in – čtení slov
Pokrytí průřezových témat	
Komentář	

3. ROČNÍK – DOTACE: 3, POVINNÝ

ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI

Výstupy	Učivo
<ul style="list-style-type: none"> – rozumí obsahu jednoduchého krátkého psaného textu, pokud má k dispozici vizuální oporu – rozumí obsahu jednoduchého krátkého mluveného textu, který je pronášen pomalu, zřetelně a s pečlivou výslovností, pokud má k dispozici vizuální oporu – píše slova a krátké věty na základě textové a vizuální předlohy 	<ul style="list-style-type: none"> – abeceda – zvuková a grafická podoba slov – čtení slov, slovních spojení, vět – poslech jednoduchých rozhovorů, příběhů – používání základní slovní zásoby v komunikačních situacích probíraných tematických celků tematické okruhy- škola, čísla 1-12, barvy, pocity, domácí mazlíčci, lidské tělo, rodina, oblékání, jídlo, oblíbené věci, zvířata, svátky -Vánoce, Velikonoce. Halloween – reprodukce jednoduchých říkadel, písniček – mluvnice - základní gramatické struktury a typy vět – člen jako součást podstatných jmen, – množné číslo podstatných jmen (pravidelné tvary) – slovesa BÝT, MÍT v jednotném čísle – (věta oznamovací, tázací) – přivlastňovací zájmena- my, your, his, her – I like../ I don't like – There is../ There are...Is there..?/ Are there..? (odpověď na otázku)
<p>Pokrytí průřezových témat MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Multikulturalita</p>	
<p>Komentář</p>	

4. ROČNÍK – DOTACE: 3, POVINNÝ

POSLECH S POROZUMĚNÍM

Výstupy	Učivo
<ul style="list-style-type: none"> – rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností – rozumí slovům a jednoduchým větám, pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkající se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu	<ul style="list-style-type: none"> – slovní zásoba-v rámci komunikačních situací – tematické okruhy- hudební nástroje, sport, zdraví, nemoci, město, počasí, volný čas, dny v týdnu, čas, škola, hodiny, televizní pořady, zvířata ZOO, svátky, minulost a současnost – poslech jednoduchých tematických textů
Pokrytí průřezových témat	
Komentář	

MLUVENÍ

Výstupy	Učivo
<ul style="list-style-type: none"> – zapojí se do jednoduchých rozhovorů – sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkajícího se jeho samotného, rodiny, školy, volného času	<ul style="list-style-type: none"> – rozhovory v rámci probíraných tematických okruhů – poskytování základních informací v rámci probíraných tematických okruhů – reprodukce jednoduchých říkadel písniček
Pokrytí průřezových témat	
Komentář	

ČTENÍ S POROZUMĚNÍM

Výstupy	Učivo
<ul style="list-style-type: none"> – vyhledává potřebnou informaci v jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojeným tématům	<ul style="list-style-type: none"> – čtení souvislého textu
Pokrytí průřezových témat	
Komentář	

PRODUKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI

Výstupy	Učivo
<ul style="list-style-type: none"> – rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu – vlastními slovy popíše probíhající činnost – uvede příklady každodenního života	<ul style="list-style-type: none"> – základní gramatické struktury-slovesa- to be, to have, can – předložky místa – vazba- There is/ There are-Is there/Are there? – základy tvoření přítom. času průběhového – základy tvoření přítom. času prostého – past tense – It was / They were, It had / They had
Pokrytí průřezových témat	
Komentář	

PSANÍ

Výstupy	Učivo
<ul style="list-style-type: none"> – napíše krátký text s použitím jednoduchých vět a slovních spojení o sobě, rodině a činnostech	<ul style="list-style-type: none"> – písemné informace o sobě, o svém nejbližším okolí a lidech kolem sebe
Pokrytí průřezových témat	
Komentář	

5. ROČNÍK – DOTACE: 3, POVINNÝ

POSLECH S POROZUMĚNÍM

Výstupy	Učivo
<ul style="list-style-type: none"> – rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností – rozumí slovům a jednoduchým větám, pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu – rozumí jednoduchému poslechovému textu, pokud je pronášen pomalu a zřetelně a má k dispozici vizuální oporu 	<ul style="list-style-type: none"> – zvuková a grafická podoba jazyka – fonetické znaky (pasivně), vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov – slovní zásoba – žáci si osvojí a umí používat základní slovní zásobu v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů a umí ji používat v komunikačních situacích, práce se slovníkem – tematické okruhy – kalendářní rok (svátky, roční období, měsíce, dny v týdnu, hodiny), příroda, dopravní prostředky – mluvnice – základní gramatické struktury a typy vět (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění)
Pokrytí průřezových témat	
Komentář	

MLUVENÍ

Výstupy	Učivo
<ul style="list-style-type: none"> – sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, volného času a dalších osvojovaných témat – odpovídá na jednoduché otázky týkající volného času a dalších osvojovaných témat a podobné otázky pokládá 	<ul style="list-style-type: none"> – rozhovory v rámci probíraných tematických okruhů – tematické okruhy - čísla 0 - 100, části těla, dům, můj svět, orientace v čase, kalendářní rok (svátky, roční období, měsíce, dny v týdnu, hodiny), příroda, dopravní prostředky – slovní zásoba a tvoření slov - opozita (velký - malý, tlustý - tenký, starý - mladý), ceny zboží
Pokrytí průřezových témat VÝCHOVA K MÝŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH - Evropa a svět nás zajímá, - Objevujeme Evropu a svět	
Komentář	

ČTENÍ S POROZUMĚNÍM

Výstupy	Učivo
<ul style="list-style-type: none"> – vyhledává potřebnou informaci v jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojeným tématům – rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu 	<ul style="list-style-type: none"> – čtení souvislého textu
Pokrytí průřezových témat	
Komentář	

PRODUKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI

Výstupy	Učivo
– rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu	– základní gramatické struktury a typy vět, základy lexikálního principu pravopisu slov - věta jednoduchá, tvorba otázky a záporu, pořádek slov ve větě - dlouhé a krátké tvary slovesa - být, mít - i v množném čísle, přídavná jména přivlastňovací, přítomný čas prostý a otázka, tvoření množného čísla u pravidelných a některých nepravidelných podstatných jmen
Pokrytí průřezových témat	
Komentář	

PSANÍ

Výstupy	Učivo
– napíše krátký text s použitím jednoduchých vět a slovních spojení o sobě, rodině, činnostech a událostech z oblasti svých zájmů a každodenního života – vyplní osobní údaje do formuláře	– písemné informace o sobě, o svém nejbližším okolí a lidech kolem sebe
Pokrytí průřezových témat	
Komentář	

6. ROČNÍK – DOTACE: 4, POVINNÝ

Výstupy	Učivo
<p>POSLECH S POROZUMĚNÍM</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně - rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy <p>MLUVENÍ</p> <ul style="list-style-type: none"> - zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje - mluví o své rodině, kamarádech, škole <p>ČTENÍ S POROZUMĚNÍM</p> <ul style="list-style-type: none"> - vyhledá požadované informace v jednoduchých materiálech - rozumí krátkým a jednoduchým textům <p>PSANÍ</p> <ul style="list-style-type: none"> - vyplní základní údaje o sobě ve formuláři - napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, - reaguje na jednoduché písemné sdělení 	<ul style="list-style-type: none"> - zvuková a grafická podoba jazyka – rozvíjení dostatečně srozumitelné výslovnosti a schopnosti rozlišovat sluchem prvky fonologického systému jazyka, ovládnutí pravopisu slov osvojené slovní zásoby - rozvíjení dostačující slovní zásoby k ústní i písemné komunikaci vztahující se k probíraným tematickým okruhům a komunikačním situacím; - tematické okruhy – domov, rodina, bydlení, škola - slovesa to be, to have, - množné číslo podstatných jmen, - this, these, - časování sloves can, must , - Let's ..., - vazba there is/there are, - člen a/an/the - řadové číslovky, datum, - přítomný čas prostý a průběhový, předložky místní - mluvnice – rozvíjení používání gramatických jevů k realizaci komunikačního záměru žáka (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění)
<p>Pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Kreativita, Poznávání lidí, Komunikace</p>	
<p>Komentář</p>	

7. ROČNÍK – DOTACE: 4, POVINNÝ

Výstupy	Učivo
<p>POSLECH S POROZUMĚNÍM</p> <ul style="list-style-type: none"> – rozumí informacím v poslechovéch textech – rozumí obsahu promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat <p>MLUVENÍ</p> <ul style="list-style-type: none"> – zeptá na základní informace a adekvátně reaguje – mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech – vypráví jednoduchý příběh <p>ČTENÍ S POROZUMĚNÍM</p> <ul style="list-style-type: none"> – vyhledá požadované informace v každodenních autentických materiálech – rozumí krátkým textům, vyhledá v nich požadované informace <p>PSANÍ</p> <ul style="list-style-type: none"> – vyplní základní údaje o sobě ve formuláři – napíše texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času – reaguje na písemné sdělení 	<ul style="list-style-type: none"> – zvuková a grafická podoba jazyka – rozvíjení dostatečně srozumitelné výslovnosti a schopnosti rozlišovat sluchem prvky fonologického systému jazyka, slovní a větný přízvuk, intonace, ovládnutí pravopisu slov osvojené slovní zásoby – tematické okruhy – domov, rodina, bydlení, volný čas, stravovací návyky, realie zemí příslušných jazykových oblastí – přídavná jména, předmětný pád zájmen – this/that, these/those, some, any – minulý čas prostý, vybraná nepravidelná slovesa – vyjádření budoucnosti vazbou to be going to – vyjádření kvantity – cup(s) of ..., a glass of ..., a bottle of ....., etc. – a few, a bit of ... – počítatelná a nepočítatelná podstatná jména – člen a/an - some, the - the – stupňování přídavných jmen, komparativ, superlativ, as - as – have to – příslovce tvořená koncovkou -ly (adverbs of frequency) – mluvnice – rozvíjení používání gramatických jevů k realizaci komunikačního záměru žáka (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění)
<p>Pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Kreativita, Poznávání lidí, Komunikace VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH- Evropa a svět nás zajímá</p>	
<p>Komentář</p>	

8. ROČNÍK – DOTACE: 4, POVINNÝ

Výstupy	Učivo
<p>POSLECH S POROZUMĚNÍM</p> <ul style="list-style-type: none"> – rozumí informacím v poslechových textech, – rozumí obsahu promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat <p>MLUVENÍ</p> <ul style="list-style-type: none"> – zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných každodenních formálních i neformálních situacích – mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech – vypráví jednoduchý příběh či událost; popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života <p>ČTENÍ S POROZUMĚNÍM</p> <ul style="list-style-type: none"> – vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech – rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace <p>PSANÍ</p> <ul style="list-style-type: none"> – vyplní základní údaje o sobě ve formuláři – napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat 	<ul style="list-style-type: none"> – zvuková a grafická podoba jazyka – rozvíjení dostatečně srozumitelné výslovnosti a schopnosti rozlišovat sluchem prvky fonologického systému jazyka, slovní a větný přízvuk, intonace, ovládání pravopisu slov osvojené slovní zásoby – slovní zásoba - rozvíjení dostačující slovní zásoby k ústní i písemné komunikaci vztahující se k probíraným tematickým okruhům a komunikačním situacím; práce se slovníkem – tematické okruhy – kultura, sport, město, nákupy a módy, pocity, nálady – mluvnice – rozvíjení používání gramatických jevů k realizaci komunikačního záměru žáka (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění) – minulý čas prostý, ago – minulý čas prostý a průběhový – like + -ing – vyjádření budoucnosti vazbou to be going to – budoucí čas pomocí will, – will you - nabídka, rozhodnutí – minulý čas průběhový, – člen určitý v zeměpisných názvech – přítomný čas průběhový pro vyjádření budoucnosti – shall we, let's – předpřítomný čas, ever - never – modální slovesa must, have to, can, should, shouldn't – velká čísla – otázka a odpověď na směr (orientace ve městě)
<p>Pokrytí průřezových témat VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Evropa a svět nás zajímá</p>	
<p>Komentář</p>	

9. ROČNÍK – DOTACE: 4, POVINNÝ

Výstupy	Učivo
<p>POSLECH S POROZUMĚNÍM</p> <ul style="list-style-type: none"> – rozumí informacím v poslechových textech, – rozumí obsahu promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat <p>MLUVENÍ</p> <ul style="list-style-type: none"> – zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných každodenních formálních i neformálních situacích – mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech – vypráví jednoduchý příběh či událost; popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života <p>ČTENÍ S POROZUMĚNÍM</p> <ul style="list-style-type: none"> – vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech – rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace <p>PSANÍ</p> <ul style="list-style-type: none"> – vyplní základní údaje o sobě ve formuláři – napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat 	<ul style="list-style-type: none"> – zvuková a grafická podoba jazyka – rozvíjení dostatečně srozumitelné výslovnosti a schopnosti rozlišovat sluchem prvky fonologického systému jazyka, slovní a větný přízvuk, intonace, ovládnání pravopisu slov osvojené slovní zásoby – slovní zásoba - rozvíjení dostačující slovní zásoby k ústní i písemné komunikaci vztahující se k probíraným tematickým okruhům a komunikačním situacím; práce se slovníkem – tematické okruhy – společnost a její problémy, volba povolání, moderní technologie a média, pocity a nálady – mluvnice – rozvíjení používání gramatických jevů k realizaci komunikačního záměru žáka (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění) – přítomné časy – stavová slovesa (like, know, ...) – předpřítomný čas for, since – enough – minulý čas prostý a průběhový – modální slovesa had to, could, – must, can, will be able to, will have to, should, shouldn't – vazba there is someone ...ing – see/hear someone...ing – předpřítomný čas a minulý čas – been, gone – první kondicionál – so do I/ nor do I – trpný rod , - might
<p>Pokrytí průřezových témat VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Evropa a svět nás zajímá</p>	
<p>Komentář</p>	

5.1.3 Další cizí jazyk

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Vyučovací předmět: NĚMECKÝ JAZYK, RUSKÝ JAZYK

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení ve vyučovacím předmětu

Časová dotace:

- 2 hodiny týdně 7. ročník
- 2 hodiny týdně 8. ročník,
- 2 hodiny týdně, 9. ročníku.

Formy realizace předmětu

- skupinové vyučování, dialogy, výklad, poslech, četba, ...;
- reprodukce textu (písemná, ústní), samostatná práce (vyhledávání informací, práce se slovníkem a s autentickými materiály), hry, soutěže, recitace, dramatizace, zpěv, výukové programy na PC, krátkodobé projekty.

Strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

- výklad, skupinová práce, samostatná práce, konverzace.

Kompetence k učení

Učitel

- vede žáky k ověřování výsledků;
- zadává úkoly, při kterých žáci vyhledávají a kombinují informace.

Kompetence k řešení problémů

Učitel

- klade vhodné otázky;
- umožní volný přístup k informačním zdrojům.

Kompetence komunikativní

Učitel

- vede žáky k výstižnému a souvislému projevu;
- vytváří příležitosti pro komunikaci mezi žáky;
- vede žáky k aktivitám, které mohou být vykonávány individuálně, ve dvojicích,....

Kompetence sociální a personální

Učitel

- hodnotí žáky způsobem, který jim umožňuje vnímat vlastní pokrok;
- vede žáky k tomu, aby na základě jasných kritérií hodnotili své činnosti;
- podněcuje žáky k argumentaci.

Kompetence občanské

Učitel

- vede žáky k prezentaci jejich myšlenek a názorů;
- vede žáky k diskuzi;
- vede žáky ke vzájemnému naslouchání si.

Kompetence pracovní

Učitel

- napomáhá při cestě ke správnému řešení;
- zohledňuje rozdíly ve znalostech a pracovním tempu žáků.

7. ROČNÍK – DOTACE: 2, POVINNÝ

POSLECH S POROZUMĚNÍM

Výstupy	Učivo
– rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně	– zvuková a grafická podoba jazyka – fonetické znaky (pasivně), základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov – tematické okruhy – rodina, škola, volný čas, kalendářní rok, realie zemí příslušných jazykových oblastí, jídlo, zvířata, příroda
Pokrytí průřezových témat	
Komentář	

MLUVENÍ

Výstupy	Učivo
– se zapojí do jednoduchých rozhovorů	– slovní zásoba – žáci si osvojí slovní zásobu a umí ji používat v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů, práce se slovníkem – tematické okruhy – rodina, škola, volný čas, kalendářní rok, realie zemí příslušných jazykových oblastí, jídlo, zvířata, příroda
Pokrytí průřezových témat	
Komentář	

ČTENÍ S POROZUMĚNÍM

Výstupy	Učivo
– rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům	– tematické okruhy – rodina, škola, volný čas, kalendářní rok, realie zemí příslušných jazykových oblastí, jídlo, zvířata, příroda
Pokrytí průřezových témat	
Komentář	

PSANÍ

Výstupy	Učivo
– vyplní základní údaje o sobě ve formuláři	– mluvnice – základní gramatické struktury a typy vět (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění) – tematické okruhy – rodina, škola, volný čas, kalendářní rok, realie zemí příslušných jazykových oblastí, jídlo, zvířata, příroda
Pokrytí průřezových témat	
Komentář	

8. ROČNÍK – DOTACE: 2, POVINNÝ

POSLECH S POROZUMĚNÍM

Výstupy	Učivo
<ul style="list-style-type: none"> – rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu 	<ul style="list-style-type: none"> – zvuková a grafická podoba jazyka – fonetické znaky (pasivně), základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov – tematické okruhy – domov, škola, volný čas, jídlo, nákupy, kalendářní rok, zvířata, příroda, realie zemí příslušných jazykových oblastí, lidské tělo, obec
Pokrytí průřezových témat	
Komentář	

MLUVENÍ

Výstupy	Učivo
<ul style="list-style-type: none"> – sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat 	<ul style="list-style-type: none"> – slovní zásoba – žáci si osvojí slovní zásobu a umí ji používat v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů, práce se slovníkem – tematické okruhy – domov, škola, volný čas, jídlo, nákupy, kalendářní rok, zvířata, příroda, realie zemí příslušných jazykových oblastí, lidské tělo, obec
Pokrytí průřezových témat	
Komentář	

ČTENÍ S POROZUMĚNÍM

Výstupy	Učivo
<ul style="list-style-type: none"> – rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům 	<ul style="list-style-type: none"> – tematické okruhy – domov, škola, volný čas, jídlo, nákupy, kalendářní rok, zvířata, příroda, realie zemí příslušných jazykových oblastí – tematické okruhy – domov, škola, volný čas, jídlo, nákupy, kalendářní rok, zvířata, příroda, realie zemí příslušných jazykových oblastí, lidské tělo, obec
Pokrytí průřezových témat	
Komentář	

PSANÍ

Výstupy	Učivo
<ul style="list-style-type: none"> – napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat 	<ul style="list-style-type: none"> – mluvnice – základní gramatické struktury a typy vět (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění) – tematické okruhy – domov, škola, volný čas, jídlo, nákupy, kalendářní rok, zvířata, příroda, realie zemí příslušných jazykových oblastí, lidské tělo, obec
Pokrytí průřezových témat	

9. ROČNÍK – DOTACE: 2, POVINNÝ

POSLECH S POROZUMĚNÍM

Výstupy	Učivo
<ul style="list-style-type: none"> – rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat 	<ul style="list-style-type: none"> – zvuková a grafická podoba jazyka – fonetické znaky (pasivně), základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov – tematické okruhy – rodina, volný čas, povolání, lidské tělo, zdraví, oblékání, nákupy, obec, dopravní prostředky, zvířata, příroda, kalendářní rok, realie země příslušných jazykových oblastí, jídlo
Pokrytí průřezových témat	
Komentář	

MLUVENÍ

Výstupy	Učivo
<ul style="list-style-type: none"> – odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá 	<ul style="list-style-type: none"> – slovní zásoba – žáci si osvojí slovní zásobu a umí ji používat v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů, práce se slovníkem – tematické okruhy – rodina, volný čas, povolání, lidské tělo, zdraví, oblékání, nákupy, obec, dopravní prostředky, zvířata, příroda, kalendářní rok, realie země příslušných jazykových oblastí, jídlo
Pokrytí průřezových témat	
Komentář	

ČTENÍ S POROZUMĚNÍM

Výstupy	Učivo
<ul style="list-style-type: none"> – rozumí krátkému jednoduchému textu zejména, pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci 	<ul style="list-style-type: none"> – tematické okruhy – rodina, volný čas, povolání, lidské tělo, zdraví, oblékání, nákupy, obec, dopravní prostředky, zvířata, příroda, kalendářní rok, realie země příslušných jazykových oblastí, jídlo
Pokrytí průřezových témat	
Komentář	

PSANÍ

Výstupy	Učivo
<ul style="list-style-type: none"> – stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení 	<ul style="list-style-type: none"> – mluvnice – základní gramatické struktury a typy vět (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění) – tematické okruhy – rodina, volný čas, povolání, lidské tělo, zdraví, oblékání, nákupy, obec, dopravní prostředky, zvířata, příroda, kalendářní rok, realie země příslušných jazykových oblastí, jídlo
Pokrytí průřezových témat	

5.2 Matematika a její aplikace

Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace

Vyučovací předmět: MATEMATIKA

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové vymezení:

Předmět matematika realizuje obsah vzdělávací oblasti v oboru Matematika a její aplikace Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání.

Do předmětu Matematika na 1. stupni je začleněna vzdělávací oblast Finanční gramotnost.

Časové a organizační vymezení:

Vyučovací předmět se realizuje ve všech ročnících v této hodinové dotaci: 1. ročník 4 hodiny týdně, 2., 3., 4., 5. ročník 5 hodin týdně, 6. ročník 5 hodin, 7., 8. a 9. ročník 4 hodiny týdně. Individuální přístup k profilu matematického vzdělávání umožňuje nabídkou volitelných předmětů (Cvičení z matematiky, Rýsování) a možnosti účasti v soutěžích Klokán, Matik, Pythagoriáda a Matematická olympiáda, odkud nejlepší postupují do okresního kola.

Kromě tradičních metod výuky matematiky použijeme k výuce vhodných témat a k procvičování učiva počítačovou učebnu.

Matematika nezanedbatelným způsobem přispívá k rozvoji žákovské osobnosti rozpracováním průřezového tématu Osobnostní a sociální výchova (co a jak trénovat, aby se kvalita mého učení zlepšila), Sociální komunikace (přesná a tvořivá komunikace).

Výchovné a vzdělávací strategie:

Matematickým vzděláním významně přispíváme k utváření a rozvoji klíčových kompetencí žáků.

Matematika totiž názorně demonstrovuje přechod od konkrétního k abstraktnímu, vyžaduje tvůrčí přístup a různorodé metody práce, podporuje samostatnost i nutnost spolupráce při řešení problémů, při hledání řešení je nutné vyjádřit své myšlenky a obhájit je, přitom sledovat i jiný myšlenkový postup, který vede ke stejnému cíli.

Získané matematické poznatky a dovednosti žáci uplatní v přírodovědných předmětech (fyzika, chemie, zeměpis), ale i v praktickém životě.

Kompetence komunikativní

Učitel

- trvá na používání odborné terminologie;
- podporuje komunikaci žáků při řešení problému v rámci skupiny: žáci se snaží pochopit úlohu, rozdělí si úkoly, hledají a navrhnou způsoby řešení a zdůvodňují je v rámci skupiny, skupina předvádí a obhajuje řešení před třídou;
- ukazuje postup při řešení slovní úlohy: společné čtení, pochopení zadání, matematické řešení, posouzení reálnosti výsledku, odpověď.

Kompetence k učení

Učitel

- umožňuje žákovi vyzkoušet různé metody a formy činnosti: žák procvičuje použití nabytých poznatků při řešení úloh, vyhledává informace;
- zařazuje problémové úlohy.

Kompetence k řešení problémů

Učitel

- přechází důsledně od jednoduššího problému ke složitějšímu;
- podporuje logické, empirické i heuristické postupy při řešení.

Kompetence sociální a personální

Učitel

- podporuje práci v týmu, žák uplatňuje své individuální schopnosti, vědomosti, schopnosti a dovednosti, učí se i toleranci k jiným názorům, kriticky vyhodnocuje perspektivnost navrženého postupu a spolupracuje s ostatními při řešení úkolu;
- zařazuje úlohy s náměty Škodlivé důsledky civilizace a špatného životního stylu, a tím může posílit pozitivní vztah k vlastnímu zdraví.

Kompetence občanské

Učitel

- motivuje svou důsledností k zodpovědnému plnění uložených úkolů;
- umožní žákovi posoudit efektivitu využití času a volbu metod domácí přípravy.

Kompetence pracovní

Učitel

- kontroluje plnění závazků a povinností;
- střídáním činností adaptuje žáky na změněné nebo nové pracovní podmínky;
- vede žáky k efektivnímu používání pomůcek.

1. ROČNÍK – DOTACE: 4, POVINNÝ

ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE

Výstupy	Učivo
<ul style="list-style-type: none"> – používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru – vytvoří soubory s daným počtem prvků – čte, zapíše a užívá vztah rovnosti a nerovnosti – porovná čísla do 20 – zobrazí číslo na číselné ose – čítá a odčítá přirozená čísla bez přechodu desítky do 20 – řeší úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace	<ul style="list-style-type: none"> – obor přirozených čísel do 20 – čtení a zápis čísla v desítkové soustavě do 20, číselná osa – sčítání a odčítání do 20 bez přechodu desítky
Pokrytí průřezových témat	
Komentář	

GEOMETRIE

Výstupy	Učivo
<ul style="list-style-type: none"> – pojmenuje a nakreslí základní rovinné útvary – rozezná základní rovinné útvary ve svém okolí	<ul style="list-style-type: none"> – základní útvary v rovině - čtverec, obdélník, trojúhelník, kruh – orientace v prostoru, pojmy - vlevo, vpravo, před, za, nahoře, dole, vpředu, vzadu, uprostřed, hned před, hned za
Pokrytí průřezových témat	
Komentář	

2. ROČNÍK – DOTACE: 5, POVINNÝ

ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE

Výstupy	Učivo
<ul style="list-style-type: none"> – sčítá a odčítá přirozená čísla s přechodem desítky do 20 – používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru – vytvoří soubory s daným počtem prvků v oboru do 100 – čte, zapíše a porovná přirozená čísla do 100 – užívá a zapíše vztah rovnosti a nerovnosti – užívá lineární uspořádání – zobrazí číslo na číselné ose – sčítá a odčítá přirozená čísla do 100 – násobí a dělí v oboru násobitek 1 - 5 – řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace 	<ul style="list-style-type: none"> – sčítání a odčítání do 20 s přechodem desítky – obor přirozených čísel do 100 – čtení a zápis čísla v desítkové soustavě do 100, číselná osa – pamětné sčítání a odčítání do 100 – násobení a dělení 1 - 5
Pokrytí průřezových témat	
Komentář	

ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY

Výstupy	Učivo
<ul style="list-style-type: none"> – popíše jednoduché závislosti z praktického života – doplní tabulky, posloupnosti čísel 	<ul style="list-style-type: none"> – orientace a doplňování jednoduchých tabulek, pojem - řádek, sloupec
Pokrytí průřezových témat	
Komentář	

GEOMETRIE

Výstupy	Učivo
<ul style="list-style-type: none"> – rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa – rozpozná tělesa v běžném životě – rozliší pojem kreslení a rýsování – dodrží správné návyky při rýsování – porovná velikost útvarů, měří a odhadne délku úsečky 	<ul style="list-style-type: none"> – základní útvary v rovině - rovná, křivá a lomená čára, bod, přímka, úsečka, čtverec, obdélník, trojúhelník, kruh – délka úsečky (jednotky délky - mm, cm) – základní útvary v prostoru - krychle, kvádr, koule, válec
Pokrytí průřezových témat	
Komentář	

3. ROČNÍK – DOTACE: 5, POVINNÝ

ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE

Výstupy	Učivo
<ul style="list-style-type: none"> – používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru – vytváří soubory s daným počtem prvků – čte, zapisuje a porovná přirozená čísla do 1000 – užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti – užívá lineární uspořádání; - zobrazí číslo na číselné ose – sčítá a odčítá přirozená čísla v jednoduchých případech do 1 000 – užívá algoritmus písemného sčítání a odčítání – zaokrouhluje přirozená čísla do 1000 – násobí a dělí v oboru násobitek 6 - 10 – řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace 	<ul style="list-style-type: none"> – obor přirozených čísel do 1 000 – čtení a zápis čísla v desítkové soustavě do 1000, číselná osa – pamětné sčítání a odčítání do 1 000 – seznámení s algoritmem písemného sčítání a odčítání – pamětné dělení se zbytkem – zaokrouhlování přirozených čísel na 10, 100 – násobení a dělení 6 – 10
Pokrytí průřezových témat	
Komentář	

ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY

Výstupy	Učivo
<ul style="list-style-type: none"> – orientuje se v čase – provede jednoduché převody jednotek času – popíše jednoduché závislosti z praktického života – doplní tabulky, schémata, posloupnosti čísel 	<ul style="list-style-type: none"> – orientace a doplňování jednoduchých tabulek – využití tabulek v praxi při tvorbě úloh – jednoduché převody jednotek času
Pokrytí průřezových témat	
Komentář	

GEOMETRIE

Výstupy	Učivo
<ul style="list-style-type: none"> – rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa – rozpozná tělesa v běžném životě – porovná velikost útvarů – změří a odhadne délku úsečky – rýsuje úsečky dané délky (cm, mm) – rozezná a modeluje jednoduché souměrné útvary v rovině 	<ul style="list-style-type: none"> – základní útvary v rovině - bod, přímka, úsečka, polopřímka, čtverec, obdélník, trojúhelník, kruh – rýsování úseček dané délky (cm, mm) – vzájemná poloha dvou přímek (ve čtvercové síti) – rýsování čtverce, obdélníka (ve čtvercové síti) – základní útvary v prostoru - krychle, kvádr, koule, válec - modelování
Pokrytí průřezových témat	
Komentář	

4. ROČNÍK – DOTACE: 5, POVINNÝ

ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE

Výstupy	Učivo
<ul style="list-style-type: none"> – využívá při pamětném počítání komutativnost a asociativnost sčítání a násobení – provede písemné početní operace v oboru přirozených čísel – odhadne a kontroluje výsledky početních operací – zaokrouhluje přirozená čísla – řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v oboru přirozených – modeluje, čte a zapisuje zlomky, – porovná, sčítá a odčítá zlomky se stejným jmenovatelem 	<ul style="list-style-type: none"> – přirozené čísla – čtení a zápis čísla v desítkové soustavě do 10 000, číselná osa, zaokrouhlování čísel, rozklad čísel v desítkové soustavě – pamětné a písemné sčítání a odčítání do 10 000 – pamětné násobení a dělení mimo obor násobílek – dělení se zbytkem – algoritmus písemného násobení a dělení – slovní úlohy – čtení a zápis čísla v desítkové soustavě do 1000 000, číselná osa, zaokrouhlování čísel, rozklad čísel v desítkové soustavě – celek, část, zlomek
Pokrytí průřezových témat	
Komentář	

ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY

Výstupy	Učivo
<ul style="list-style-type: none"> – vyhledá, sbírá a třídí data – čte a doplní jednoduché tabulky a diagramy 	<ul style="list-style-type: none"> – orientace v diagramech, grafech, tabulkách, jízdních řádech
Pokrytí průřezových témat	
Komentář	

GEOMETRIE

Výstupy	Učivo
<ul style="list-style-type: none"> – narýsuje a znázorní základní rovinné útvary – užívá jednoduché konstrukce – sestrojí rovnoběžky a kolmice – rozpozná a znázorní ve čtvercové síti jednoduché osově souměrné útvary a určí osu souměrnosti útvaru překládáním papíru – sčítá a odčítá graficky úsečky – určí délku lomené čáry, obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran – pozná a pojmenuje prostorové útvary 	<ul style="list-style-type: none"> – vzájemná poloha dvou přímek v rovině - různoběžky, rovnoběžky, kolmice – osově souměrné útvary – konstrukce čtverce, obdélníka, kružnice – grafický součet a rozdíl úseček – obvod čtverce, obdélníka, trojúhelníka, mnohoúhelníka sečtením délek jejich stran – jednotky délky a jejich převody – základní útvary v prostoru - kvádr, krychle, jehlan, koule, kužel, válec

Pokrytí průřezových témat
Komentář

NESTANDARTNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY

Výstupy	Učivo
<ul style="list-style-type: none"> – řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky 	<ul style="list-style-type: none"> – slovní úlohy – číselné a obrázkové řady – jednoduché magické čtverce – prostorová představivost
Pokrytí průřezových témat VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA Občan, občanská společnost a stát	
Komentář	

FINANČNÍ GRAMOTNOST

Výstupy	Učivo
<ul style="list-style-type: none"> – orientuje se v základních formách vlastnictví; – používá peníze v běžných situacích – odhadne a zkontroluje cenu nákupu a vrácené peníze, – na příkladu ukáže nemožnost realizace všech chtěných výdajů, – vysvětlí, proč spořit, kdy si půjčovat a jak vracet dluhy 	<ul style="list-style-type: none"> – vlastnictví (soukromé, veřejné, osobní, společné, hmotný a nehmotný majetek) – rozpočet, příjmy a výdaje domácnosti, hotovostní a bezhotovostní forma peněz, způsoby placení, – banka jako správce peněz, úspory, půjčky
Pokrytí průřezových témat	
Komentář	

5. ROČNÍK – DOTACE: 5, POVINNÝ

ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE

Výstupy	Učivo
<ul style="list-style-type: none"> – využívá při pamětném počítání komutativnost a asociativnost sčítání a násobení – provede písemné početní operace v oboru přirozených čísel – zaokrouhlí přirozená čísla – odhadne a kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených čísel – řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v celém oboru přirozených čísel – modeluje a určí část celku, používá zápis ve formě zlomku – porovná, sčítá a odčítá zlomky se stejným základem v oboru kladných čísel – čte a zapisuje desetinná čísla se dvěma desetinnými místy a vyznačí na číselné ose – sčítá a odčítá desetinná čísla pamětně i písemně – porozumí významu znaku „-“, pro zápis celého záporného čísla a toto číslo vyznačí na číselné ose 	<ul style="list-style-type: none"> – přirozená čísla – pamětné sčítání a odčítání v oboru přirozených čísel v jednoduchých případech – písemné sčítání a odčítání v oboru přirozených čísel – vlastnosti početních operací s čísly – pamětné násobení a dělení přirozených čísel v jednoduchých případech – algoritmus písemného násobení a dělení – zlomky – desetinná čísla – celá čísla – zápis čísla v desítkové soustavě₇ a jeho znázornění (číselná osa, teploměr, model)
Pokrytí průřezových témat	
Komentář	

ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY

Výstupy	Učivo
<ul style="list-style-type: none"> – vyhledá, sbírá a třídí data – čte, doplní a sestaví jednoduché tabulky a diagramy 	<ul style="list-style-type: none"> – závislosti a jejich vlastnosti – diagramy, grafy, tabulky, jízdní řády
Pokrytí průřezových témat	
Komentář	

GEOMETRIE

Výstupy	Učivo
<ul style="list-style-type: none"> – narýsuje a znázorní základní rovinné útvary – užívá jednoduché konstrukce – rozpozná a znázorní ve čtvercové síti jednoduché osově souměrné útvary – určí osu souměrnosti útvaru překládáním papíru – vypočítá obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran – určí obsah obrazce pomocí čtvercové sítě a užívá základní jednotky obsahu – Pozná, pojmenuje a popíše základní prostorové útvary - krychle, kvádr – pozná a pojmenuje ostatní prostorové útvary - jehlan, koule, kužel, válec – sčítá a odčítá graficky úsečky; určí délku lomené čáry, obvod mnohoúhelníku sečtením 	<ul style="list-style-type: none"> – konstrukce čtverce, obdélníka, kružnice, trojúhelníka, pravoúhlého trojúhelníka – obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran – obsah čtverce a obdélníka ve čtvercové síti – základní jednotky obsahu – osově souměrné útvary – základní útvary v prostoru - kvádr, krychle, jehlan, koule, kužel, válec

délek jeho stran – sestrojí rovnoběžky a kolmice – rozpozná a znázorní ve čtvercové síti jednoduché osově souměrné útvary a určí osu souměrnosti překládáním papíru	
Pokrytí průřezových témat	
Komentář	

NESTANDARTNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY

Výstupy	Učivo
– řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky	– slovní úlohy – číselné a obrázkové řady – magické čtverce – prostorová představivost
Pokrytí průřezových témat	
Komentář	

6. ROČNÍK – DOTACE: 5, POVINNÝ

ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE

Výstupy	Učivo
<ul style="list-style-type: none"> – porovnává desetinná čísla, znázorňuje desetinná čísla na číselné ose, zaokrouhluje desetinná čísla na desetiny, setiny – sčítá a odčítá desetinná čísla – násobí a dělí desetinná čísla 10, 100, 1000 – osvojí si algoritmus pro násobení a dělení desetinných čísel – řeší jednoduché slovní úlohy z praxe vedoucím k početním výkonům s desetinnými čísly. – určuje násobky a dělitele daného čísla – používá znaky dělitelnosti 2, 3, 5, 10, 4, 25, 100 – najde nejmenší společný násobek 2-3 čísel, největšího společného dělitele těchto čísel – rozpozná čísla soudělná a nesoudělná – dělitelnosti přirozených čísel využívá k řešení jednoduchých slovních úloh z praxe – konkretizuje užití záporných čísel v praxi – dovede zapsat a znázornit na číselné ose čísla kladná i záporná – porovná dvě celá i desetinná čísla, určí a ukáže na číselné ose číslo opačné k danému číslu – určí absolutní hodnotu čísel pomocí číselné osy – sčítá, odčítá, násobí a dělí dvě celá čísla – své poznatky využívá k řešení a tvoření jednoduchých slovních úloh z praxe – sčítá, odčítá, násobí a dělí dvě desetinná čísla 	<ul style="list-style-type: none"> – desetinná čísla, zlomky - rozvinutý zápis čísla v desítkové soustavě; převrácené číslo, smíšené číslo, složený zlomek – dělitelnost přirozených čísel - prvočíslo, číslo složené, násobek, dělitel, nejmenší společný násobek, největší společný dělitel – celá čísla - čísla navzájem opačná, číselná osa
Pokrytí průřezových témat	
Komentář	
Přesahy z: F (6. ročník): Měření fyzikálních veličin, F (6. ročník): Vlastnosti látek a těles	

GEOMETRIE V ROVINĚ A PROSTORU

Výstupy	Učivo
<ul style="list-style-type: none"> – narýsuje úhel dané velikosti určené ve stupních, změří velikost úhlu pomocí úhlooměru – užívá jednotky stupeň, minuta – rozpozná druhy úhlů- ostrý, pravý, tupý, přímý – sčítá a odčítá úhly graficky i početně – vyznačí úhly vedlejší a vrcholové, určí jejich velikosti – pomocí průsvitného papíru i měřením ověří vlastnosti shodných geometrických obrazců – sestrojí obraz v osově i středové souměrnosti – určí osu souměrnosti osově souměrného obrazce a střed – souměrnosti ve středově souměrných rovinných útvech – trojúhelník 	<ul style="list-style-type: none"> – rovinné útvary - úhel – metrické vlastnosti v rovině - druhy úhlů – konstrukční úlohy - množiny všech bodů dané vlastnosti (osa úsečky, osa úhlu), osová souměrnost, středová souměrnost – rovinné útvary - trojúhelník, shodnost – metrické vlastnosti v rovině - trojúhelníková nerovnost – prostorové útvary - kvádr, krychle

- třídí a popisuje trojúhelníky
- sestrojí trojúhelník dle věty sss, sus, usu, zapíše postup konstrukce pomocí symboliky
- v trojúhelníku sestrojí výšky, těžnice, střední příčky, nalezne střed, určí poloměr kružnice opsané a vepsané
- určí velikosti vnitřních úhlů, jsou-li dány velikosti dalších 2 vnitřních úhlů trojúhelníku
- Kvádr a krychle
- zobrazí krychli a kvádr ve volném rovnoběžném promítání
- orientuje se v krychlových jednotkách
- k výpočtu objemu a povrchu krychle, kvádrů využívá vzorce
- řeší úlohy z praxe na výpočty objemů a povrchů kvádrů, krychle
- rozezná stěnovou a tělesovou úhlopříčku
- využívá pojem množina všech bodů dané vlastnosti k charakteristice útvaru a k řešení polohových a nepolohových konstrukčních úloh
- načrtne a sestrojí rovinné útvary, ve středové a osově souměrnosti určí osově a středově souměrný útvar
- určuje a charakterizuje základní prostorové útvary, analyzuje jejich vlastnosti
- odhaduje a vypočítá objem a povrch těles
- načrtne a sestrojí sítě základních těles

Pokrytí průřezových témat

Komentář

Přesahy do:

F (6. ročník): Měření fyzikálních veličin

7. ROČNÍK – DOTACE: 4, POVINNÝ

ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE

Výstupy	Učivo
<ul style="list-style-type: none"> – převede zlomek na desetinné číslo a naopak – uvede daný zlomek na základní tvar – upraví smíšené číslo na zlomek a zlomek na smíšené číslo – porovná dva zlomky – zobrazí daný zlomek na číselné ose – sčítá a odčítá zlomky, násobí a dělí dva zlomky, upraví složený zlomek – užívá zlomky při řešení praktických situací – řeší jednoduché slovní úlohy vedoucí k základním operacím se zlomky – zobrazí racionální číslo na číselné ose, porovnává racionální čísla. – sčítá, odčítá, násobí a dělí dvě racionální čísla – řeší jednoduché slovní úlohy na užití racionálních čísel – určí, kolik procent je daná část z celku – určí, jak velkou část celku tvoří daný počet procent – určí celek z dané části a příslušného počtu procent – řeší jednoduché příklady na výpočet úroků 	<ul style="list-style-type: none"> – desetinná čísla, zlomky - převrácené číslo, smíšené číslo, složený zlomek, rozšiřování a krácení zlomků – racionální čísla – procenta - procento, promile; základ, procentová část, počet procent – mocniny a odmocniny - druhá mocnina a odmocnina

Pokrytí průřezových témat

Komentář

ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY

Výstupy	Učivo
<ul style="list-style-type: none"> – porovná dvě veličiny poměrem, daný poměr zjednoduší krácením – zvětší (zmenší) danou hodnotu v daném poměru – rozdělí celek na dvě a více částí v daném poměru – využívá dané měřítko při čtení map – určí, zda daná závislost je nebo není přímá (nepřímá) úměrnost a své tvrzení zdůvodní – zakreslí graf přímé (nepřímé) úměrnosti – zakreslí bod o daných souřadnicích v pravouhlé soustavě souřadnic, přečte souřadnice bodu vyznačeného v pravouhlé soustavě souřadnic – řeší slovní úlohy s využitím vztahů přímé a nepřímé úměrnosti 	<ul style="list-style-type: none"> – funkce - pravouhlá soustava souřadnic, přímá úměrnost, nepřímá úměrnost

Pokrytí průřezových témat

Komentář

Přesahy do: Z (6. ročník): Kartografie a topografie, F (7. ročník): Pohyb těles - síly

Přesahy z: Z (6. ročník): Kartografie a topografie

GEOMETRIE V ROVINĚ A PROSTORU

Výstupy	Učivo
<ul style="list-style-type: none"> – určí shodné útvary, užívá věty o shodnosti útvarů sss, sus, usu – podle vlastností rozliší jednotlivé druhy rovnoběžníků – sestrojí rovnoběžník, zapíše postup konstrukce – vypočítá obvod a obsah rovnoběžníku a trojúhelníku – sestrojí lichoběžník, zapíše postup konstrukce – pomocí vzorce vypočítá obvod a obsah lichoběžníku – řeší slovní úlohy vedoucí k výpočtu obvodu a obsahu rovnoběžníku, lichoběžníku, trojúhelníku – pomocí užití vzorců vypočítá povrch a objem těchto hranolů – načrtne a sestrojí rovinné útvary	<ul style="list-style-type: none"> – prostorové útvary - hranoly – konstrukční úlohy - čtyřúhelníky
Pokrytí průřezových témat	
Komentář	

8. ROČNÍK – DOTACE: 4, POVINNÝ

ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE

Výstupy	Učivo
<ul style="list-style-type: none"> – určí druhou mocninu a odmocninu, - provádí základní početní operace s mocninami – používá vzorce pro mocninu součinu, zlomku a umocnění mocniny – zapíše dané číslo v desítkové soustavě pomocí mocnin deseti a ve zkráceném tvaru – určí hodnotu výrazu, sčítá a násobí mnohočleny, provádí rozklad mnohočlenu na součin pomocí vzorců a vytýkáním – rozliší pojmy rovnost a rovnice – řeší lineární rovnice a provádí zkoušku – řeší slovní úlohy vedoucí k řešení lineární rovnice – k výpočtu délky strany v pravoúhlém trojúhelníku používá Pythagorovu větu – řeší slovní úlohy vedoucí k užití Pythagorovy věty 	<ul style="list-style-type: none"> – mocniny a odmocniny - druhá mocnina a odmocnina – výrazy - číselný výraz a jeho hodnota; proměnná, výrazy s proměnnými, mnohočleny – rovnice - lineární rovnice
Pokrytí průřezových témat	
Komentář	
Přesahy do: F (8. ročník): Práce. Energie. Tepl. F (8. ročník): Elektrické jevy, Ch (8. ročník): Chemické reakce a chemické rovnice	

GEOMETRIE V ROVINĚ A PROSTORU

Výstupy	Učivo
<ul style="list-style-type: none"> – Kruh, kružnice – vypočítá délku kružnice, obvod kruhu, obsah kruhu, určí vzájemnou polohu kružnice a přímky, vzájemnou polohu 2 kružnic, využívá Thaletovu větu – Objem a povrch válce – sestrojí síť válce, vypočítá objem a povrch válce – řeší slovní úlohy k určení tělesové a stěnové úhlopříčky použije Pythagorovu větu 	<ul style="list-style-type: none"> – rovinné útvary - kružnice, kruh – metrické vlastnosti v rovině - Pythagorova věta – prostorové útvary - rotační válec – konstrukční úlohy - množiny všech bodů dané vlastnosti, Thaletova kružnice
Pokrytí průřezových témat	
Komentář	

ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY

Výstupy	Učivo
<ul style="list-style-type: none"> – provádí jednoduchá statistická šetření a zapisuje jeho výsledky – čte a interpretuje tabulky a grafy – určí četnost jednotlivých hodnot a zapíše ji do tabulky – vypočítá aritmetický průměr 	<ul style="list-style-type: none"> – závislosti a data - základní pojmy
Pokrytí průřezových témat	
Komentář Přesahy do: F (6. ročník): Měření fyzikálních veličin Přesahy z: F (6. ročník): Měření fyzikálních veličin	

9. ROČNÍK – DOTACE: 4, POVINNÝ

ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE

Výstupy	Učivo
<ul style="list-style-type: none"> – řeší soustavu dvou lineárních rovnic se dvěma neznámými dosazovací metodou – provádí zkoušku řešení – řeší soustavu dvou lineárních rovnic se dvěma neznámými sčítací metodou v jednoduchých případech – řeší slovní úlohy pomocí soustavy dvou lineárních rovnic se dvěma neznámými 	<ul style="list-style-type: none"> – soustavy lineárních rovnic se dvěma neznámými
Pokrytí průřezových témat	
Komentář	

ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY

Výstupy	Učivo
<ul style="list-style-type: none"> – vyjádří funkční vztah tabulkou, rovnicí, grafem – určí definiční obor a obor hodnot, sestaví tabulku a sestrojí graf této funkce – rozpozná, zdali se jedná o funkci rostoucí či klesající – sestrojí graf lineární funkce, kvadratické funkce, nepřímé úměrnosti – rozezná podobné útvary v rovině i v prostoru, určí poměr podobnosti – podobnost trojúhelníků dokazuje na základě vět sss, sus, uu – sestrojí rovinný obraz podobný danému – rozdělí a změní úsečku dané délky v daném poměru – sestrojí grafy funkcí sinus, cosinus a tangens – užívá funkce sinus, cosinus ostrého úhlu při řešení úloh – užívá funkce sinus, tangens a ostrého úhlu při výpočtech stran pravoúhlých trojúhelníků, objemů a povrchů těles – určuje hodnoty těchto funkcí pomocí tabulek – vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data – porovnává soubory dat – matematizuje jednoduché reálné situace s využitím funkčních vztahů 	<ul style="list-style-type: none"> – funkce – podobnost, goniometrické funkce
Pokrytí průřezových témat	
Komentář	

GEOMETRIE V ROVINĚ A PROSTORU

Výstupy	Učivo
<p>Jehlan</p> <ul style="list-style-type: none"> – sestrojí síť jehlanu – vypočítá dle vzorců objem a povrch jehlanu, kužele, koule – užití vzorců v praktických úlohách – užívá k argumentaci a při výpočtech věty o shodnosti a podobnosti trojúhelníků – odhaduje a vypočítá objem a povrch těles – načrtne a sestrojí obraz jednoduchých těles v rovině – užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací – řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí	<p>- prostorové útvary - jehlan, rotační kužel, koule</p>
Pokrytí průřezových témat	
Komentář	

5.3 Informační a komunikační technologie

5.3.1 Informatika

Vzdělávací oblast: Informační a komunikační technologie

Vyučovací předmět: INFORMATIKA

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

Předmět Informatika je vyučován v 5., 6. a 7. ročníku po jedné hodině týdně.

Žáci jsou vedeni k chápání a správnému užívání pojmů z oblasti hardware, software a práce v síti. Dále jsou vedeni k praktickému zvládnutí práce s grafikou, textem, tabulkami, k tvorbě prezentací. Všechny tyto nástroje se žáci učí používat pro zpracování informací, které se učí vyhledávat na Internetu. Pro vzájemnou komunikaci a předávání souborů se učí používat elektronickou poštu.

Začlenění průřezových témat:

Výchova demokratického občana, Osobnostní a sociální výchova

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

- zadávanými úkoly jsou žáci vedeni k samostatnému objevování možností využití informačních a komunikačních technologií v praktickém životě, pro toto poznávání využívají zkušeností s jiným SW, spolupráci s ostatními žáky, nápovědu (help) u jednotlivých programů, literaturu apod.;
- žáci se učí číst z příruček a manuálů a dělat si k těmto materiálům takové poznámky, které jim později pomohou při práci s informačními technologiemi.

Kompetence k řešení problémů

- žáci jsou vedeni zadáváním úloh a projektů k tvořivému přístupu při jejich řešení, učí se chápat, že v životě se při práci s informačními a komunikačními technologiemi budou často setkávat s problémy, které nemají jen jedno správné řešení, ale že způsobů řešení je více;
- vyučující v roli konzultanta - žáci jsou vedeni nejen k nalézání řešení, ale také k jeho praktickému provedení a dotažení do konce.

Kompetence komunikativní

- žáci se také učí pro komunikaci na dálku využívat vhodné technologie – některé práce odevzdávají prostřednictvím elektronické pošty;
- při komunikaci se učí dodržovat vžitá konvence a pravidla (forma vhodná pro danou technologii, náležitosti apod.).

Kompetence sociální a personální

- při práci jsou žáci vedeni ke kolegiální radě či pomoci, případně při projektech se učí pracovat v týmu, rozdělit a naplánovat si práci, hlídat časový harmonogram apod.;
- žáci jsou přizváni k hodnocení prací - žák se učí hodnotit svoji práci i práci ostatních, při vzájemné komunikaci jsou žáci vedeni k ohleduplnosti a taktu, učí se chápat, že každý člověk je různě chápatelný a zručný.

Kompetence občanské

- žáci jsou seznamováni s vazbami na legislativu a obecné morální zákony (SW pirátství, autorský zákon, ochrana osobních údajů, bezpečnost, hesla...) tím, že je musí dodržovat;
- při zpracovávání informací jsou žáci vedeni ke kritickému myšlení nad obsahy sdělení, ke kterým se mohou dostat prostřednictvím Internetu i jinými cestami.

Kompetence pracovní

- žáci dodržují bezpečnostní a hygienická pravidla pro práci s výpočetní technikou;
- žáci mohou využít ICT pro hledání informací důležitých pro svůj další profesní růst.

5. ROČNÍK – DOTACE: 1, POVINNÝ

ZÁKLADY PRÁCE S POČÍTAČEM

Výstupy	Učivo
<ul style="list-style-type: none"> – objasní význam informací pro lidstvo – využívá základní funkce počítače a jeho nejběžnější periferie – respektuje pravidla bezpečné práce s hardware i software a postupuje poučeně v případě jejich závady – dodrží zásady hygieny práce u počítače – chrání data před poškozením, ztrátou a zneužitím 	<ul style="list-style-type: none"> – základní pojmy informační činnosti – struktura, funkce a popis počítače a přídatných zařízení – operační systémy a jejich základní funkce – seznámení s formáty souborů (doc, gif) – multimediální využití počítače – jednoduchá údržba počítače, postupy při běžných problémech s hardware a software – zásady bezpečnosti práce a prevence zdravotních rizik spojených s dlouhodobým využíváním výpočetní techniky – počítačové viry – práce se soubory, složkami - ukládání , odstraňování, přejmenování, organizace dat v počítači, vytváření vlastní složky
Pokrytí průřezových témat	
Komentář	

VYHLEDÁVÁNÍ INFORMACÍ A KOMUNIKACE

Výstupy	Učivo
<ul style="list-style-type: none"> – využívá jednoduché a vhodné internetové stránky k vyhledávání potřebných informací – vyhledá informace z různých zdrojů a třídí je – provede základní komunikaci pomocí internetu či jiných běžných komunikačních zařízení 	<ul style="list-style-type: none"> – vyhledávání informací na internetu - správná formulace požadavku, vyhledávače, webové stránky, internetové adresy – společenský tok informací (vznik, přenos, transformace, zpracování, distribuce informací) – základní způsoby komunikace (e-mail, chat, telefonování)
Pokrytí průřezových témat	
VÝCHOVA K MÝŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Evropa a svět nás zajímá	
Komentář	

ZPRACOVÁNÍ A VYUŽITÍ INFORMACÍ

Výstupy	Učivo
<ul style="list-style-type: none"> – provede práci s textem a obrázkem v textovém a grafickém editoru – na praktických úkolech aplikuje své znalosti a dovednosti 	<ul style="list-style-type: none"> – základní funkce textového a grafického editoru – psaní a úprava jednoduchých textů – využití panelu nástrojů, ikon, myši k úpravě textu
Pokrytí průřezových témat MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Fungování a vliv medií ve společnosti, Práce v realizačním týmu	
Komentář	

6. ROČNÍK – DOTACE: 1, POVINNÝ

TEXTOVÝ EDITOR

Výstupy	Učivo
<ul style="list-style-type: none"> – používá textový editor, – uplatňuje základní typografická pravidla, zapisuje jednoduché texty, které formátuje, – pomocí ikon nebo příkazů z menu okna otevírá a ukládá práce z diskety, lokálního disku, serveru, – tiskne jednoduché dokumenty, – nastavuje formát odstavce, – vytváří seznamy s odrážkami a číselné seznamy, – vkládá obrázky a nastavuje jeho rozmístění v textu 	<ul style="list-style-type: none"> – formátování písma, typografická pravidla – formátování odstavce - zarovnání, odsazení, řádkování, mezery, vazby – záhlaví, zápatí, čísla stránek a vzhled stránky – tvorba tabulky
Pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Kreativita	
Komentář	

ZPRACOVÁNÍ A VYUŽITÍ INFORMACÍ

Výstupy	Učivo
<p>Zpracování a využití informací</p> <ul style="list-style-type: none"> – vytváří jednoduché snímky pomocí šablony, otevírá a ukládá práce z diskety, lokálního disku, serveru, CD – využívá jednotlivé ikony sloužících k úpravě formátu snímku – využívá základní příkazy v menu okna – vkládá do snímku připravené obrázky a animace – animuje snímky a nastavuje jejich přechody 	<ul style="list-style-type: none"> – ochrana práv k duševnímu vlastnictví, copyright, informační etika Vytváření a publikování prezentací <ul style="list-style-type: none"> – základy práce se snímky, vlastnosti prezentací, vkládání objektů (text, grafika, diagramy), zásady pro zpracování počítačové prezentace
Pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Kreativita	
Komentář	

7. ROČNÍK – DOTACE: 1, POVINNÝ

POČÍTAČOVÉ SÍŤE

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> - rozumí fungování počítačových sítí, chápe význam protokolu, zná a umí používat běžné služby internetu 	<ul style="list-style-type: none"> - historie počítačových sítí - běžné služby lokální sítě - sdílení dat, zařízení, práce nad společnými daty - vznik a rozvoj internetu, jeho základní služby
Pokrytí průřezových témat	
Komentář	

TABULKOVÝ KALKULÁTOR

Výstupy	Učivo
<ul style="list-style-type: none"> - vytváří jednoduché textové tabulky, otevírá a ukládá práce z diskety, lokálního disku, - dokáže využívat jednotlivých ikon sloužících k úpravě formátu buňky - využívá základní příkazy v menu okna - dokáže využít program jako kalkulačtor - vkládá jednoduché vzorce, využívá základní funkce MAX, MIN, SUMA, PRŮMĚR - vytváří jednoduchý graf 	<ul style="list-style-type: none"> - organizace dat v sešitu - listy, řádky vs. sloupce, buňky - úprava formátu a datového typu v buňce - vzorec, adresace relativní a absolutní, základní matematické, statistické a logické funkce - tvorba grafů na základě existujících dat, typy grafů a jejich úprava
Pokrytí průřezových témat	
Komentář	

POČÍTAČOVÁ GRAFIKA

Výstupy	Učivo
<ul style="list-style-type: none"> - vytvoří a upraví vektorové objekty v grafickém editoru, - získá obrázek skenováním, fotografováním, - zpracuje dokument v grafickém editoru. 	<ul style="list-style-type: none"> - zpracování obrázků a fotografií (obrys, velikost, ořezání, rotace, uspořádání), skenování (fotografií, úpravy fotografií, koláže)
Pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Kreativita	
Komentář	

5.4 Člověk a jeho svět

5.4.1 Prvouka

Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět

Vyučovací předmět: PRVOUKA

Charakteristika vyučovacího předmětu:

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Předmět prvouka je vyučován v 1. a 2. ročníku v časové dotaci 2 hodiny týdně, ve 3. ročníku 3 hodiny týdně.

Předmět obsahuje všechna témata vzdělávacího oboru Člověk a jeho svět:

- Místo, kde žijeme - místo bydliště a školy, obec a kraj, nebezpečí.
- Lidé kolem nás - vztahy v rodině a společnosti, odlišnosti, význam práce.
- Lidé a čas - režim dne, roku, minulost a současnost, pověsti.
- Rozmanitost přírody - změny v ročních obdobích, živočichové, rostliny, ochrana přírody.
- Člověk a jeho zdraví - hygienické návyky, silniční provoz.

Finanční gramotnost je začleněna do vzdělávací oblasti Matematika a její aplikace.

K nejčastějším metodám a formám patří principy činnostního učení - komunitní kruhy, skupinové vyučování, vycházky, exkurze, jednoduché pokusy, vše s důrazem na žákovu autoevaluaci, vyhledávání, třídění a práci s informacemi.

Nadaní žáci vyhledávají nadstavbové informace, žákům se speciálními poruchami učení zadáváme úkol přiměřený jejich schopnostem.

Na běžnou výuku ve vyučovacích hodinách navazují různé akce, jako jsou divadelní představení, exkurze, výstavy, tematické vycházky, ekologické výukové programy, ...

Výuka probíhá většinou ve třídách nebo v přírodě.

Vyučovací předmět úzce souvisí s ostatními předměty v 1. – 3. ročníku.

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

- vést žáky k objevování a poznávání všeho, co je zajímavá a v čem by v budoucnu mohli uspět;
- vést žáky k orientaci ve světě informací;
- vést žáky k časovému a místnímu propojování historických, zeměpisných a kulturních informací;
- pomáhat jim konkrétně řešit a třídít informace podle zvolených nebo zadaných kritérií;
- motivovat žáky k celoživotnímu vzdělávání.

Kompetence k řešení problémů

- upevňovat u žáků účelné rozhodování a jednání v různých situacích ohrožení vlastního zdraví a bezpečnosti a také druhých lidí;
- pomáhat žákům, aby došli k samostatným objevům, řešením a závěrům;
- učit je pracovat s odbornou literaturou a využívat také jiných informačních zdrojů.

Kompetence komunikativní

- učit žáky rozšiřovat slovní zásobu v osvojených tématech;
- vést žáky k samostatnému, efektivnímu a nekonfliktnímu způsobu vyjadřování;
- učit je pojmenovávat pozorované skutečnosti, pozitivně vyjadřovat city ve vztahu k sobě i okolnímu prostředí;
- vést žáky k naslouchání a vzájemné pomoci.

Kompetence sociální a personální

- vést žáky ke spolupráci na řešení problémů, k respektování názoru ostatních;
- vést žáky k přispívání do diskuse věcnými argumenty;
- vést žáky k oceňování vlastních názorů a přínosů.

Kompetence občanské

- utvářet u žáků ohleduplný vztah k přírodním a kulturním výtvorům;
- motivovat žáky k hledání možností vlastního uplatnění ochrany přírody;
- vést žáky k respektování pravidel.

Kompetence pracovní

- vést žáky k utváření pracovních návyků v samostatné i týmové činnosti;
- učit žáky používat různé materiály, nástroje a vybavení.

1. ROČNÍK - DOTACE: 2, POVINNÝ

MÍSTO, KDE ŽIJEME

Výstupy	Učivo
<ul style="list-style-type: none"> - vyhledá v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy - vyznačí cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí 	<ul style="list-style-type: none"> - škola - prostředí školy, orientace v novém prostředí, seznámení se s budovou školy, školní pomůcky, školní aktovka a její vybavení, školní režim a řád, režim školáka, nové vztahy, popis cesty do školy, bezpečná cesta do školy, přechod pro chodce - domov - prostředí domova, místo, kde bydlím, označení domu a jeho členění, byt a jeho jednotlivé místnosti, jeho funkce a vybavení
Pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Psychohygienu, Poznávání lidí, Mezilidské vztahy	
Komentář	

LIDÉ KOLEM NÁS

Výstupy	Učivo
<ul style="list-style-type: none"> - rozliší blízké příbuzenské vztahy v rodině - vysvětlí vztahy mezi členy rodiny - úcta, pomoc, chování k mladším a starším členům rodiny - rozpozná období lidského života - odhadne toleranci vůči nemocným a slabším, vůči přirozeným odlišnostem spolužáků 	<ul style="list-style-type: none"> - významné události v rodině, setkávání, svátky - příbuzenské vztahy mezi členy rodiny (otec, matka, syn, dcera, bratr, sestra, prarodiče) - vztahy mezi členy rodiny (úcta, pomoc, ochrana, chování k mladším a starším členům rodiny) - chování lidí, pravidla slušného chování, seznámení se se školním řádem
Pokrytí průřezových témat	
Komentář	

LIDÉ A ČAS

Výstupy	Učivo
<ul style="list-style-type: none"> - využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě - uplatňuje elementární poznatky o sobě a rodině 	<ul style="list-style-type: none"> - orientace v čase - určování celé hodiny, manipulační činnosti s hodinami, den a části dne, denní režim, roční období - seznámení s názvy jaro, léto, podzim, zima
Pokrytí průřezových témat	
Komentář	

ROZMANITOST PŘÍRODY

Výstupy	Učivo

<ul style="list-style-type: none"> - pozoruje a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích - na základě svých pozorování třídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků 	<ul style="list-style-type: none"> - výstavky ovoce a zeleniny, jejich třídění - popis proměn přírody podle obrázků - základní stavba rostlin - domácí zvířata - nebezpečí v přírodě - jedovaté rostliny, rozdělávání ohně
Pokrytí průřezových témat	
Komentář	

ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ

Výstupy	Učivo
<ul style="list-style-type: none"> - dodržuje základní hygienické návyky - určí vhodná místa pro hru a trávení volného času - rozliší obezřetné chování při setkání s neznámými lidmi - v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné - dodrží základní pravidla účastníků silničního provozu 	<ul style="list-style-type: none"> - lidské tělo - určování jednotlivých částí těla, etapy lidského života - péče o zdraví - denní režim, zdravá strava, pitný režim, čistota oděvu, větrání, mytí rukou - nemoc, lékařská péče, pojmy lékař, zubní lékař, ordinace, zdravotní středisko, zdravotní sestra... - osobní bezpečí - bezpečné chování v silničním provozu - bezpečnost při hrách a při sportu
Pokrytí průřezových témat	
Komentář	

2. ROČNÍK - DOTACE: 2, POVINNÝ

MÍSTO, KDE ŽIJEME

Výstupy	Učivo
<ul style="list-style-type: none"> – správně vyznačí v jednoduchém plánu cestu na vyznačené místo – rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí – začlení svou obec (město) do příslušného kraje – rozpozná vhodné chování ke spolužákům, učitelům a jiným osobám ve škole i mimo ni 	<ul style="list-style-type: none"> – domov - prostředí domova, místo, kde bydlím (ochrana, soukromí, radost), okolí bydliště, adresa, dům a jeho označení, členění, orientace v místě bydliště – škola - činnosti ve škole, okolí školy, škola jako vhodné prostředí pro práci a odpočinek – bezpečná cesta do školy, bezpečná cesta do školy, chování na autobusové zastávce a v dopravních prostředcích, riziková místa a situace
Pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Mezilidské vztahy	
Komentář	

LIDÉ KOLEM NÁS

Výstupy	Učivo
<ul style="list-style-type: none"> – rozliší role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi – odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností – rozpozná toleranci vůči nemocným a slabším, vůči přirozeným odlišnostem spolužáků 	<ul style="list-style-type: none"> – rodina - role členů rodiny, příbuzenské a mezigenerační vztahy, život a funkce rodiny, práva a povinnosti členů rodiny, jejich podíl na chodu domácnosti, péče o nemocné a handicapované, péče o domácí zvířata a rostliny, významné události v rodině, svátky, setkávání – chování lidí - vlastnosti lidí, pravidla slušného chování
Pokrytí průřezových témat MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Kulturní diference	
Komentář	

LIDÉ A ČAS

Výstupy	Učivo
<ul style="list-style-type: none"> – rozliší děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti – uplatní elementární poznatky o sobě, o rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvycích a o práci lidí 	<ul style="list-style-type: none"> – orientace v čase - určování času, 1/4, 1/2, 3/4 hodiny, celá hodina, dny v týdnu, kalendář, roční období, datum, svátky, pojmy - včera, dnes, zítra, loni, letos, příští rok, nejdříve – současnost a minulost v našem životě - proměny způsobu života
Pokrytí průřezových témat	
Komentář	

ROZMANITOST PŘÍRODY

Výstupy	Učivo
<ul style="list-style-type: none"> – pozoruje a popíše viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích – třídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků	<ul style="list-style-type: none"> – pravidelná pozorování změn v přírodě v jednotlivých ročních obdobích – význam rostlin, hub a živočichů v přírodě pro člověka – ochrana rostlin a živočichů, ohleduplné chování k přírodě
Pokrytí průřezových témat	
Komentář	

ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ

Výstupy	Učivo
<ul style="list-style-type: none"> – osvojí si základní hygienické a režimové návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle – zhodnotí vhodnost míst pro hru a trávení volného času, uvede možná nebezpečí i způsoby, jak jim čelit – chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci – odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná – v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné – uplatňuje bezpečné způsoby pohybu a chování v silničním provozu při cestě do školy a ze školy, charakterizuje nebezpečná místa – reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech	<ul style="list-style-type: none"> – lidské tělo - základní stavba a funkce, vývoj jedince – péče o zdraví, zdravý životní styl, nemoc, drobné úrazy a poranění, první pomoc, osobní hygiena, péče o zevnějšek – osobní bezpečí - bezpečné chování v silničním provozu v roli chodce – bezpečnost při hrách a při sportu – krizové situace – vhodná a nevhodná místa pro hru
Pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Sebepoznání a sebepojetí	
Komentář	

3. ROČNÍK - DOTACE: 3, POVINNÝ

MÍSTO, KDE ŽIJEME

Výstupy	Učivo
<ul style="list-style-type: none"> - začlení svou obec (město) do příslušného kraje a obslužného centra ČR, pozoruje a popíše změny v nejbližším okolí, obci (městě) - rozliší přírodní a umělé prvky v okolní krajině a vyjádří různými způsoby její estetické hodnoty a rozmanitost - porovná své zážitky z rodinných činností a návštěv na základě svých životních zkušeností (verbálně, kresbou, dramatizací) - popíše domov a jeho okolí různými způsoby (verbálně, kresbou) 	<ul style="list-style-type: none"> - domov - prostředí domova, orientace v místě bydliště, adresa, telefon, okolí bydliště, nejbližší ulice, názvy náměstí, významné budovy, místa pro sport a hry, pošta, zdravotnická zařízení, obchody, ochrana zeleně, třídění odpadů, vztahy v místě bydliště, společné činnosti rodiny, popis domova - škola - bezpečná cesta do školy, chování na autobusové zastávce a v dopravních prostředcích, činnosti chodce - obec (město), místní krajina – její části, poloha v krajině, minulost a současnost obce (města), významné budovy, dopravní - okolní krajina - vliv krajiny na život lidí, působení lidí na krajinu a životní prostředí
Pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Mezilidské vztahy ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Vztah člověka k prostředí	
Komentář	

LIDÉ KOLEM NÁS

Výstupy	Učivo
<ul style="list-style-type: none"> - objasní význam a potřebu různých povolání a pracovních činností - projeví toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků, jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům - rozpozná, že nesprávným chováním může ohrozit sebe i ostatní 	<ul style="list-style-type: none"> - rodina - problémy v rodině, rozchod rodičů, smrt člena rodiny, práce fyzická a duševní, zaměstnání - základní společenská pravidla chování mezi lidmi, ve škole, doma, na veřejnosti, negativní projevy chování, prevence, usměrňování - práva a povinnosti žáků školy
Pokrytí průřezových témat	
Komentář	

LIDÉ A ČAS

Výstupy	Učivo
<ul style="list-style-type: none"> - pojmenuje některé rodáky, kulturní či historické památky, významné události regionu - na příkladech porovná minulost a současnost 	<ul style="list-style-type: none"> - orientace v čase, čas jako fyzikální veličina, měření času - hodina, minuta, sekunda, kalendář, datum, letopočet, časové vztahy v životě - vrstevníci, mladí, dospělí, staří - proměny způsobu života, bydlení, předměty denní potřeby, průběh lidského života, - regionální památky a péče o ně
Pokrytí průřezových témat	
Komentář	

ROZMANITOST PŘÍRODY

Výstupy	Učivo
<ul style="list-style-type: none"> – pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích – rozřídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě – provede jednoduché pokusy u skupiny známých látek, určí jejich společné a rozdílné vlastnosti – změří základní veličiny pomocí jednoduchých nástrojů a přístrojů	<ul style="list-style-type: none"> – látky a jejich vlastnosti - třídění látek, změny látek a skupenství – voda a vzduch – výskyt, vlastnosti a formy vody, oběh vody v přírodě, vlastnosti, složení, proudění vzduchu, význam pro život – půda - zvětrávání, vznik půdy a její význam – rostliny, živočichové - znaky života, životní potřeby a projevy, stavba těla u některých nejznámějších druhů, význam v přírodě a pro člověka – rozmanitost podmínek života na Zemi – ohleduplné chování k přírodě, odpovědnost lidí za ochranu přírody, ochrana rostlin a živočichů
Pokrytí průřezových témat ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Základní podmínky života	
Komentář	

ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ

Výstupy	Učivo
<ul style="list-style-type: none"> – uplatní základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle – projeví vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví – rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času – uplatní základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu, jedná tak, aby neohrozil zdraví své a zdraví jiných – chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná, v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné – ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek – reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech	<ul style="list-style-type: none"> – lidské tělo - popis základních rozdílů mezi lidmi a ostatními živočichy, základní části lidského těla včetně nejdůležitějších vnitřních ústrojí a orgánů – orientace v etapách lidského života - dětství, dospívání, dospělost, stáří – péče o zdraví – zdravý životní styl, denní režim, správná výživa, výběr a způsoby uchovávání potravin, vhodná skladba stravy, pitný režim – nemoc, drobné úrazy a poranění, první pomoc, osobní, intimní a duševní hygiena, upozornění na působení reklamních vlivů – návykové látky - jejich odmítání, vliv na zdraví člověka – osobní bezpečí - bezpečné chování v rizikovém prostředí, bezpečné chování v silničním provozu
Pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Seberegulace a sebeorganizace	
Komentář	

5.4.2 Vlastivěda

Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět

Vyučovací předmět: VLASTIVĚDA

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu:

Předmět Vlastivěda se vyučuje ve 4. a 5. ročníku 2 hodiny týdně.

Je součástí vzdělávacího oboru Člověk a jeho svět, členěného do těchto tematických okruhů:

- Místo, kde žijeme
- Lidé kolem nás
- Lidé a čas

Finanční gramotnost je začleněna do vzdělávací oblasti Matematika a její aplikace.

Vyučovací předmět učí chápat organizaci života v obci a ve společnosti. Přirozeným způsobem probouzí v žácích kladný vztah k bydlišti, postupně rozvíjí národní cítění a vztah k naší zemi, vztah ke zdraví a bezpečí.

Upevňuje základy vhodného chování a jednání mezi lidmi. Seznamuje se základními právy a povinnostmi, ale i s problémy celé společnosti a světa.

Podporuje zájem o historii a kulturní bohatství naší země.

Součástí výuky budou tematické vycházky do okolí, návštěvy muzea, knihovny a výstav dle aktuálních nabídek.

Potřebné vědomosti a dovednosti získávají žáci především tím, že pozorují názorné pomůcky, přírodu a činnosti lidí, hrají určené role, řeší modelové situace atd.

Výuka probíhá většinou ve třídách nebo v okolí.

Rozvoj klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

- vyznačit v jednoduchém plánu místo školy, obce...;
- vést k užívání správné terminologie, srozumitelně vysvětlit, co má žák znát;
- vysvětlit orientaci na mapách.

Kompetence k řešení problémů

- umožnění práce s encyklopediemi, odbornou literaturou a internetem;
- umožnit zažít úspěch při samostatných i skupinových pracích.

Kompetence komunikativní

- snaží se vyjádřit různými způsoby různost krajiny, charakteristiky národností...;
- rozlišuje minulost, přítomnost, budoucnost;
- podněcovat k argumentaci a ověřování výsledků.

Kompetence sociální a personální

- rozlišuje vztahy mezi lidmi i národy;
- zná význam různých povolání;
- práce v heterogenních skupinách – sebehodnocení;
- vytváří se příležitost k interpretaci různých získaných materiálů.

Kompetence občanská

- vyhledává významné rodáky, památky v regionu, ČR i Evropě;
- toleruje odlišnosti v lidské společnosti;
- vést k hodnocení činnosti své i ostatních, spravedlnost, charita.

Kompetence pracovní

- vést k plánování úkolů, zvláště těch, které vedou ke spolupráci;
- zájem o názory a zkušenosti žáků;
- porovnávání poznatků o společnosti, soužití a práci.

4. ROČNÍK - DOTACE: 2, POVINNÝ

MÍSTO, KDE ŽIJEME

Výstupy	Učivo
<ul style="list-style-type: none"> – určí a vysvětlí polohu svého bydliště nebo pobytu vzhledem ke krajině a státu – určí světové strany v přírodě i podle mapy, orientuje se podle nich a řídí se podle zásad bezpečného pohybu a pobytu v přírodě – rozliší mezi náčrty, plány a základními typy map – vyhledá jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách naší republiky – vyhledá typické regionální zvláštnosti přírody a její osídlení – zprostředkuje ostatním zkušenosti, zážitky zajímavosti z vlastních cest – rozliší hlavní orgány státní moci a některé jejich zástupce – vyjmenuje symboly našeho státu a jejich význam 	<ul style="list-style-type: none"> – bydliště a jeho okolí, - okolí školy, bezpečná cesta do školy – okolní krajina (místní oblast, region)- zemský povrch a jeho tvary, vodstvo na pevnině, rozšíření půd, rostlinstva a živočichů – orientační body a linie, světové strany, – seznámení s obecně zeměpisnými a tematickými mapami – naše vlast – domov, krajina, národ, základy státního zřízení a politického systému ČR, státní správa a samospráva, státní symboly, armáda ČR – regiony ČR (Zlínský kraj, Praha a vybrané oblasti ČR), základní surovinové zdroje, výroba, služby a obchod
Pokrytí průřezových témat VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO ČLOVĚKA - Občanská společnost a škola; Formy participace občanů v politickém životě, Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování	
Komentář	

LIDÉ KOLEM NÁS

Výstupy	Učivo
<ul style="list-style-type: none"> – vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi – vyvede a dodržuje základní pravidla pro soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami, v rodině, v obci (městě) – navrhne možnosti zlepšení životního prostředí obce (města) – rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která se už tolerovat nemohou 	<ul style="list-style-type: none"> – mezilidské vztahy, komunikace, principy demokracie – pravidla slušného chování, vlastností lidí – obchod, firmy, zájmové spolky, politické strany, církve, pomoc nemocným, sociálně slabým, společný „evropský dům“ – základní lidská práva a práva dítěte, povinnosti a práva žáků
Pokrytí průřezových témat	
Komentář	

LIDÉ A ČAS

Výstupy	Učivo
<ul style="list-style-type: none"> – seznámí se s časovými údaji – rozeznává současné a minulé a orientuje se v hlavních reáliích minulosti a současnosti naší vlasti s využitím regionálních specifik – využívá knihoven, muzeí a galerií jako informační zdroj pro pochopení minulosti – srovná na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území 	<ul style="list-style-type: none"> – proměny způsobu života – současnost a minulost v našem životě – báje, mýty pověsti- minulost kraje předků domov, vlast, rodný kraj – regionální památky – péče o památky
Pokrytí průřezových témat	
Komentář - návštěva muzea	

5. ROČNÍK - DOTACE: 2, POVINNÝ

MÍSTO, KDE ŽIJEME

Výstupy	Učivo
<ul style="list-style-type: none"> – vyhledá jednoduché údaje o přírodních podmínkách a osídlení na mapách ČR a Evropy a polokouli – rozliší polohu světadílů a oceánů, vyhledá typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení, hospodářství a kultury – jednoduchým způsobem posoudí jejich význam z hlediska přírodního, historického, politického, správního a vlastnického – zprostředkuje ostatním zkušenosti, zážitky a zajímavosti z vlastních cest – porovná způsob života a přírodu v naší vlasti i v jiných zemích 	<ul style="list-style-type: none"> – práce s mapou – Evropa a svět – kontinenty, evropské státy, EU, cestování – mapy obecně zeměpisné a tematické – obsah, grafika, vysvětlivky
Pokrytí průřezových témat	
Komentář	

LIDÉ KOLEM NÁS

Výstupy	Učivo
<ul style="list-style-type: none"> – vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi – vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití ve škole, v rodině, v obci (městě) – rozliší rozdíly mezi lidmi, obhájí a odůvodní své názory, připustí svůj omyl a dohodne se na společném postupu řešení – rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která se už tolerovat nemohou a která porušují základní lidská práva nebo demokratické principy – poukáže v nejbližším společenském a přírodním prostředí na změny a některé problémy a navrhne možnosti zlepšení životního prostředí obce (města) 	<ul style="list-style-type: none"> – chování lidí – vlastnosti lidí, pravidla slušného chování, ohleduplnost, etické zásady, zvládnutí vlastní emocionality, rizikové situace; rizikové chování, předcházení konfliktům, komunikace – právo a spravedlnost, lidská práva, práva a povinnosti žáků školy, protiprávní jednání a korupce, právní ochrana občanů a majetku, včetně nároku na reklamaci, soukromého vlastnictví, duševních hodnot – základní globální problémy – významné sociální problémy, problémy konzumní společnosti, nesnášenlivost mezi lidmi, globální problémy přírodního prostředí – kultura – podoby a projevy kultury, kulturní instituce, masová kultura a subkultura
Pokrytí průřezových témat	
Komentář	

LIDÉ A ČAS

Výstupy	Učivo
<ul style="list-style-type: none"> - rozliší časové údaje, využívá údaje k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy - využívá různých informačních zdrojů k pochopení minulosti - zdůvodní základní význam chráněných částí přírody, nemovitých i movitých kulturních památek - srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifik - objasní historické důvody pro zařazení státních svátků a významných dnů	<ul style="list-style-type: none"> - orientace v čase - dějiny jako časový sled událostí - lidé a obory zkoumající minulost - státní svátky a významné dny
Pokrytí průřezových témat	
Komentář - návštěva muzea	

5.4.3 Přírodověda

Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět

Vyučovací předmět: PŘÍRODOVĚDA

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu:

Předmět Přírodověda se vyučuje ve 4. a 5. ročníku 2 hodiny týdně.

Je součástí vzdělávacího oboru Člověk a jeho svět, členěného do těchto tematických okruhů:

- Rozmanitost přírody
- Člověk a jeho zdraví

Vyučovací předmět rozvíjí poznatky, dovednosti a prvotní zkušenosti žáků. Učí je pozorovat a pojmenovávat věci, jevy a děje, jejich vzájemné vztahy a souvislosti. Utváří prvotní ucelený obraz světa. Základem je vlastní prožitek, který vychází z konkrétní nebo modelové situace, pozorování.

Vede k získání poznatků o člověku jako živé bytosti, k uvědomění odpovědnosti za své zdraví a bezpečnost i za zdraví jiných.

Součástí výuky budou tematické vycházky do přírody, návštěvy hvězdárny a výstav dle aktuálních nabídek, zařazení ekologických programů, jednoduché pokusy.

Výuka probíhá většinou ve třídách nebo v přírodě.

Rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

- žákům se umožňuje používat vhodné učební pomůcky, encyklopedie, odbornou literaturu;
- žáci získávají informace o přírodě, učí se ji pozorovat, zaznamenávat a hodnotit výsledky svých pozorování.

Kompetence k řešení problémů

- zařazování metod a pokusů, při kterých mohou žáci sami docházet k objevům, řešením a závěrům;
- žáci se učí správně se rozhodovat v různých situacích, řešit zadané úkoly a vyhledávat si k řešení informace.

Kompetence komunikativní

- vést žáky ke správné terminologii;
- v osvojovaných tématech si žáci rozšiřují slovní zásobu a užívají ji ve vlastních projevech.

Kompetence sociální a personální

- zadávat úkoly pro společnou práci;
- při práci ve skupině se žáci učí spolupracovat, respektovat a hodnotit názory a zkušenosti ostatních;
- o náměty a názory žáků se zajímá i učitel.

Kompetence občanské

- budovat u žáků ohleduplnost k přírodě;
- vyžadovat dodržování pravidel slušného chování;
- učit poznávat a chápat rozdíly mezi lidmi, učit k toleranci a bezproblémovému jednání;
- učit zachování rozvahy v situacích ohrožení;
- umožnit žákovi zažít úspěch.

Kompetence pracovní

- umožnit žákům pozorovat, manipulovat a experimentovat;
- vést žáky ke správnému užití pomůcek, vybavení, techniky;
- vést k dodržování pravidel bezpečnosti v samostatné i týmové činnosti.

4. ROČNÍK - DOTACE: 2, POVINNÝ

ROZMANITOST PŘÍRODY

Výstupy	Učivo
<ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí propojenost prvků živé a neživé přírody, princip rovnováhy přírody - zkoumá základní společenstva ve vybraných lokalitách regionů - uvede podstatné vzájemné vztahy mezi organismy, popíše na základě pozorování základní projevy života na konkrétních organismech, používá jednoduché klíče a atlasy - zjistí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě a rozlišuje aktivity, které mohou zdraví člověka podporovat nebo poškozovat - založí jednoduchý pokus, naplánuje a zdůvodní postup, vyhodnotí a vysvětlí výsledky pokusu - stručně charakterizuje specifické přírodní jevy a z nich vyplývající rizika vzniku mimořádných událostí 	<ul style="list-style-type: none"> - nerosty a horniny – některé hospodářsky významné horniny a nerosty - rovnováha v přírodě – význam, vzájemné vztahy mezi organismy, základní společenstva - rostliny, houby, živočichové – znaky života, životní potřeby a projevy, průběh a způsob života, výživa, stavba těla u některých nejnámějších druhů, význam v přírodě a pro člověka - dělení organismů, práce s atlasy a klíči - ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody – odpovědnost lidí, ochrana a tvorba životního prostředí, ochrana rostlin a živočichů - látky a jejich vlastnosti – vlastnosti, porovnávání látek a měření veličin s praktickým užíváním základních jednotek - rizika v přírodě – rizika spojená s ročními obdobími a sezónními činnostmi;
Pokrytí průřezových témat	
Komentář	

ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ

Výstupy	Učivo
<ul style="list-style-type: none"> - plánuje svůj čas pro učení, práci, zábavu a odpočinek podle vlastních potřeb s ohledem na oprávněné nároky jiných osob - uplatní účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události - ukáže v modelových situacích osvojené jednoduché způsoby odmítání návykových látek - uplatní základní dovednosti a návyky související s podporou zdraví a jeho preventivní ochranou - ošetří drobná poranění - v případě nutnosti naváže kontakt s lékařem nebo dospělou osobou - uplatní ohleduplné chování k druhému pohlaví - vnímá dopravní situaci, správně ji vyhodnotí a vyvodí odpovídající závěry pro své chování jako chodec a cyklista 	<ul style="list-style-type: none"> - denní režim - plánování, uspořádání času - osobní bezpečí - chování v rizikovém prostředí, v krizových situacích - návykové látky - prevence - zdravotní osvěta, ochrana před infikovaným hmyzem - poskytnutí první pomoci, prevence úrazů - dopravní značky; předcházení rizikovým situacím v dopravě a v dopravních prostředcích (bezpečnostní prvky)
Pokrytí průřezových témat	
Komentář	

5. ROČNÍK - DOTACE: 2, POVINNÝ

ROZMANITOST PŘÍRODY

Výstupy	Učivo
<ul style="list-style-type: none"> – objasní propojenost prvků živé a neživé přírody, princip rovnováhy přírody – najde souvislosti mezi konečným vzhledem přírody a činností člověka – vysvětlí na základě elementárních poznatků o Zemi jako součásti vesmíru souvislost s rozdělením času a střídáním ročních období – zkoumá základní společenstva ve vybraných lokalitách regionů, zdůvodní podstatné vzájemné vztahy mezi organismy a najde shody a rozdíly v přizpůsobení organismů prostředí – porovná na základě pozorování základní projevy života na konkrétních organismech, uspořádá organismy do známých skupin, užívá jednoduché klíče a atlasy – zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě a rozlišuje aktivity, které mohou prostředí i zdraví člověka podporovat nebo poškozovat – v modelových situacích mimořádných událostí prokáže schopnost se účinně chránit 	<ul style="list-style-type: none"> – životní podmínky – rozmanitost podmínek života na Zemi; význam ovzduší, vodstva, půd, rostlinstva a živočišstva na Zemi; podnebí a počasí – Vesmír a Země – sluneční soustava, den a noc – rozmanitost podmínek života na Zemi - rostliny a živočichové v základních oblastech Země, přizpůsobivost organismů – ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody – likvidace odpadů, živelné pohromy a ekologické katastrofy – rizika v přírodě – mimořádné události způsobené přírodními vlivy a ochrana před nimi
Pokrytí průřezových témat	
Komentář	

ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ

Výstupy	Učivo
<ul style="list-style-type: none"> – využívá poznatků o lidském těle k vysvětlení základních funkcí jednotlivých orgánových soustav a podpoře vlastního zdravého způsobu života – rozliší jednotlivé etapy lidského života, rozezná vývoj dítěte před a po jeho narození – účelně plánuje svůj čas pro učení, práci, zábavu a odpočinek podle vlastních potřeb s ohledem na oprávněné nároky jiných osob – uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události – demonstruje v modelových situacích osvojené jednoduché způsoby odmítání návykových látek – uplatní základní dovednosti a návyky související s podporou zdraví a jeho preventivní ochranou – rozpozná život ohrožující zranění, ošetří drobná poranění, v případě nutnosti naváže kontakt s lékařem, ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek – aplikuje ohleduplné chování k druhému pohlaví a orientuje se v bezpečných způsobech sexuálního chování mezi chlapci a děvčaty v daném věku 	<ul style="list-style-type: none"> – lidské tělo – stavba těla, základní funkce a projevy, životní potřeby člověka – etapy vývoje člověka – osobní bezpečí - bezpečné chování v rizikovém prostředí, v krizových situacích, postup v případě ohrožení (varovný signál, zkouška sirén, evakuace, integrovaný záchranný systém) – situace hromadného ohrožení – návykové látky a zdraví – návykové látky, hrací automaty a počítače, závislost, odmítání návykových látek, nebezpečí komunikace prostřednictvím elektronických médií – zdravotní osvěta, nemoci přenosné a nepřenositelné, ochrana před infekcemi přenosnými krví (hepatitida, HIV- AIDS) – poskytnutí první pomoci, prevence nemocí a úrazů, první pomoc při drobných poraněních, osobní, intimní a duševní hygiena – partnerství, manželství, rodičovství, základy sexuální výchovy – rodina, vztahy v rodině, partnerské vztahy, osobní vztahy, etická stránka vztahů, etická stránka sexuality – šikana, týrání, sexuální a jiné zneužívání, brutalita a jiné formy násilí v médiích – správný způsob volání na tísňovou linku
Pokrytí průřezových témat	
Komentář	

5.5 Člověk a společnost

5.5.1 Dějepis

Vzdělávací oblast: Člověk a společnost

Vyučovací předmět: DĚJEPIS

Charakteristika vyučovacího předmětu:

Obsahové, časové a organizační vymezení:

Vyučovací předmět dějepis se vyučuje jako samostatný předmět v 6., 7., 9. ročníku v rozsahu 2 hodin týdně a 8. ročník 1 hodina týdně. Některá témata jsou vyučována projektovou metodou. Výuka je podpořena historickými exkurzemi a návštěvou muzea.

Vzdělávání ve vyučovacím předmětu dějepis směřuje k:

- rozvíjení vlastního historického vědomí;
- vnímání obrazu hlavních vývojových linií;
- získávání orientace v historickém čase;
- pochopení souvislostí dějinných událostí a procesů;
- chápání kulturní rozmanitosti světa;
- utváření pozitivního hodnotového systému.

Vyučovací předmět dějepis je úzce spjat s dalšími vyučovacími předměty:

- zeměpis – orientace v prostoru, územní rozsah států,...;
- matematika, fyzika, přírodopis, chemie – vědecké poznatky, rozvoj vědy a techniky,...;
- výtvarná výchova – stavební slohy, umělecká díla, významní umělci,...;
- hudební výchova – vývoj hudebních projevů, významní skladatelé,...;
- jazyky – významní spisovatelé a jejich tvorba,...;
- občanská výchova – člověk a společnost, stát a státní zřízení, lidská a občanská práva, volební systém,...;
- tělesná výchova – odkaz řecké kultury, olympijské hry,...;

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Učitel

- zadává úkoly, při kterých žáci vyhledávají a kombinují informace z různých zdrojů;
- vede žáky k užívání správné terminologie a symboliky;
- zadává úkoly, které vyžadují využití poznatků z různých předmětů;
- vede k zamyšlení nad historickým vývojem.

Kompetence k řešení problémů

Učitel

- zařazuje rozmanité aktivity (diskuse, výklad, kreslení, řešení problémů, ICT, AV technika);
- zařazuje metody, při kterých žáci sami docházejí k závěrům a řešením;
- vede ke kritickému myšlení a logickému uvažování.

Kompetence komunikativní

Učitel

- vede žáky k přesnému a výstižnému vyjadřování;
- zařazuje do výuky diskuse;
- vede žáky k věcnému argumentování;
- vede žáky k práci s různými typy textů;
- vede k využívání informačních a komunikačních prostředků.

Kompetence sociální a personální

Učitel

- vytváří příznivé klima třídy;
- dodává žákům sebedůvěru;
- podle potřeby žákům v činnostech pomáhá.

Kompetence občanské

Učitel

- reflektuje při výuce společenské i přírodní dění;
- vede žáky k tomu, aby brali ohled na druhé;
- motivuje žáky k prozkoumávání názorů a pohledů lišících se od jejich vlastních;
- pěstuje v žácích vztah k tradicím, národnímu, historickému a kulturnímu dědictví.

Kompetence pracovní

Učitel

- požaduje dodržování dohodnuté kvality práce;
- umožňuje žákům vzájemně si radit a pomáhat;
- vede žáky k využívání znalostí v běžné praxi.

6. ROČNÍK - DOTACE: 2, POVINNÝ

ČLOVĚK V DĚJINÁCH

Výstupy	Učivo
<ul style="list-style-type: none"> – uvede konkrétní příklady důležitosti a potřeby dějepisných poznatků – uvede příklady zdrojů informací o minulosti; pojmenuje instituce, kde jsou tyto zdroje shromažďovány – orientuje se na časové ose a v historické mapě, řadí hlavní historické epochy v chronologickém sledu 	<ul style="list-style-type: none"> – význam zkoumání dějin a získávání informací – historický čas a prostor – kalendář, letopočet – hlavní historické epochy
Pokrytí průřezových témat	
Komentář	
Přesahy z: Z (6. ročník): Přírodní obraz Země, Z (6. ročník): Regiony světa	

POČÁTKY LIDSKÉ SPOLEČNOSTI

Výstupy	Učivo
<ul style="list-style-type: none"> – charakterizuje život pravěkých sběračů a lovců, jejich materiální a duchovní kulturu – objasní význam zemědělství, dobytkařství a zpracování kovů pro lidskou společnost – uvede příklady archeologických kultur na našem území a v našem regionu 	<ul style="list-style-type: none"> – paleolit, neolit, doba bronzová a železná – pravěk ve střední Evropě – pravěk v regionu
Pokrytí průřezových témat	
Komentář	

NEJSTARŠÍ CIVILIZACE

Výstupy	Učivo
<p>Nejstarší civilizace a kořeny evropské kultury</p> <ul style="list-style-type: none"> – rozpozná souvislost mezi přírodními podmínkami a vznikem prvních velkých zemědělských civilizací – uvede nejvýznamnější typy památek, které se staly součástí světového kulturního dědictví – demonstruje na konkrétních příkladech přínos antické kultury a uvede osobnosti antiky, důležité pro evropskou civilizaci, zrod křesťanství a souvislost s judaismem – porovná formy vlády a postavení společenských skupin v jednotlivých státech a vysvětlí podstatu antické demokracie 	<ul style="list-style-type: none"> – Mezopotámie, Egypt, Indie, Čína – starověké Řecko – starověký Řím – střední Evropa v době římské
Pokrytí průřezových témat	
Komentář	

7. ROČNÍK - DOTACE: 2, POVINNÝ

RANÝ STŘEDOVĚK

Výstupy	Učivo
<ul style="list-style-type: none"> - popíše podstatnou změnu evropské situace, která nastala v důsledku příchodu nových etnik, christianizace a vzniku států - porovná základní rysy západoevropské, byzantsko-slovanské a islámské kulturní oblasti - objasní situaci Velkomoravské říše a vnitřní vývoj českého státu a postavení těchto státních útvarů v evropských souvislostech - vymezí úlohu křesťanství a víry v životě středověkého člověka, konflikty mezi světskou a církevní mocí, vztah křesťanství ke kacířství a jiným věroukám - ilustruje postavení jednotlivých vrstev středověké společnosti, uvede příklady románské a kultury 	<ul style="list-style-type: none"> - vytváření států středověké Evropy - byzantská, arabská a franská říše - křesťanství - první státní útvary na našem území - křížové výpravy - raný středověk v českém státě - románská kultura
Pokrytí průřezových témat	
Komentář	

VRCHOLNÝ STŘEDOVĚK

Výstupy	Učivo
<ul style="list-style-type: none"> - popíše vývoj České země za vlády posledních Přemyslovců a Lucemburků - vysvětlí znovuoobjevení antického ideálu člověka, nové myšlenky žádající reformu církve, včetně reakce církve na tyto požadavky - vymezí význam husitské tradice pro český politický a kulturní život 	<ul style="list-style-type: none"> - změny v zemědělství, vznik měst - poslední Přemyslovci - stoletá válka - gotická kultura - český stát za Karla IV. - husitství - český stát za vlády Jagellonců
Pokrytí průřezových témat	
Komentář	

OBJEVY A DOBÝVÁNÍ

Výstupy	Učivo
<ul style="list-style-type: none"> - popíše a demonstuje průběh zámořských objevů, jejich příčiny a důsledky 	<ul style="list-style-type: none"> - humanismus a renesance - zámořské objevy - pokrok ve výrobě a obchodu - reformace

<p>Pokrytí průřezových témat VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Evropa a svět nás zajímá</p>
<p>Komentář</p>
<p>Přesahy z: Zeměpis (7. ročník): Regiony světa</p>

POČÁTKY NOVÉ DOBY

Výstupy	Učivo
<ul style="list-style-type: none"> – objasní postavení českého státu v podmínkách Evropy rozdělené do řady mocenských a náboženských center a jeho postavení uvnitř habsburské monarchie – objasní příčiny a důsledky vzniku třicetileté války a posoudí její důsledky – na příkladech evropských dějin konkretizuje absolutismus, konstituční monarchie, parlamentarismus – rozpozná základní znaky jednotlivých kulturních stylů a uvede jejich představitele a příklady významných kulturních památek 	<ul style="list-style-type: none"> – nástup Habsburků na český trůn – české stavovské povstání a třicetiletá válka – počátky kolonialismu – Anglie, Francie, Rusko – Čechy v době pobělohorské – Baroko
<p>Pokrytí průřezových témat</p>	
<p>Komentář</p>	

8. ROČNÍK - DOTACE: 1, POVINNÝ

MODERNIZACE SPOLEČNOSTI

Výstupy	Učivo
<ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí podstatné ekonomické, sociální, politické a kulturní změny ve vybraných zemích a u nás, které charakterizují modernizaci společnosti - objasní souvislost mezi událostmi francouzské revoluce a napoleonských válek na jedné straně a rozbitím starých společenských struktur v Evropě na straně druhé - porovná jednotlivé fáze utváření novodobého českého národa v souvislosti s národními hnutími vybraných evropských národů - charakterizuje emancipační úsilí významných sociálních skupin; uvede požadavky formulované ve vybraných evropských revolucích - na vybraných příkladech demonstruje základní politické proudy - vysvětlí rozdílné tempo modernizace a prohloubení nerovnoměrnosti vývoje jednotlivých částí Evropy a světa včetně důsledků, ke kterým tato nerovnoměrnost vedla; charakterizuje soupeření mezi velmocemi a vymezení význam kolonií 	<ul style="list-style-type: none"> - význam buržoazních revolucí (Francie) - napoleonské období - vznik USA - osvícenství - Evropa v 18. století - Marie Terezie, Josef II. - národní obrození - průmyslová revoluce - revoluční rok 1848 - habsburská monarchie v 2. pol. 19. století - kolonialismus
Pokrytí průřezových témat	
Komentář	

9. ROČNÍK - DOTACE: 2, POVINNÝ

MODERNÍ DOBA

Výstupy	Učivo
<ul style="list-style-type: none"> - na příkladech demonstruje zneužití techniky ve světových válkách a jeho důsledky - rozpozná klady a nedostatky demokratických systémů - charakterizuje totalitní systémy v Německu a Rusku, příčiny jejich nastolení v širších ekonomických a politických souvislostech a důsledky jejich existence pro svět; - na příkladech vyloží antisemitismus, rasismus a jejich nepřijatelnost z hlediska lidských práv - zhodnotí postavení ČSR v evropských souvislostech a její vnitřní sociální, politické, hospodářské a kulturní prostředí 	<ul style="list-style-type: none"> - I. světová válka - revoluce v Rusku - Versailleský systém - vznik ČSR a její vývoj - komunistická diktatura v Rusku - hospodářská krize - nástup nacismu v Německu - Mnichov a 2. republika - 2. světová válka - protektorát - domácí a zahraniční odboj
Pokrytí průřezových témat	
Komentář	

ROZDĚLENÝ A INTEGROJÍCÍ SE SVĚT

Výstupy	Učivo
<ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí příčiny a důsledky vzniku bipolárního světa; uvede příklady střetávání obou bloků - vysvětlí a na příkladech doloží mocenské a politické důvody euroatlantické hospodářské a vojenské spolupráce - posoudí postavení rozvojových zemí - prokáže základní orientaci v problémech současného světa 	<ul style="list-style-type: none"> - plány na poválečné uspořádání světa - studená válka - rozvojové země v poválečném období, rozpad kolonií - ČSR 1945 - 48 - ČSR 50. let - USA a západní Evropa v 50. a 60. letech - změny v SSSR - soupeření bloků - pražské jaro - svět v 70. a 80. letech - ČSSR v 70. - 80. letech - revoluce 1989 - rozpad federace, vznik ČSR - problémy současného světa
Pokrytí průřezových témat	
Komentář	

5.5.2 Občanská a zdravotní výchova

Vzdělávací oblast: Člověk a společnost

Vyučovací předmět: OBČANSKÁ A ZDRAVOTNÍ VÝCHOVA (integrováný předmět)

Charakteristika vyučovacího předmětu – 2. stupeň:

OZV je integrováný předmět.

Obsahuje: výchovu k občanství, rodinnou výchovu, zdravotní výchovu, etickou výchovu, činnost člověka za mimořádných událostí a základy finanční gramotnosti.

Obsahové, časové a organizační vymezení:

Vzdělávací oblast předmětu

- postupné formování a rozvíjení občanského profilu žáků;
- orientace ve významných okolnostech společenského života včetně kolektivní obrany
- utváření vztahů žáků ke skutečnosti;
- rozvoj finanční gramotnosti a osvojení pravidel při rizikových situacích a mimořádných událostech
- formování vnitřních postojů žáků k důležitým oblastem lidského života;
- formování vědomí odpovědnosti za vlastní život;
- vedení k sebepoznávání, k aktivnímu rozvoji a ochraně zdraví, ke zdravému životnímu stylu

Časová dotace

- 6., 7., 8. ročník – 2 hodiny týdně
- 9. ročník – 1 hodina týdně

Místo realizace

- třída,
- učebna PC,
- učebna společenských věd,
- venkovní areál školy.

1. Občanská výchova

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Vyučující využije všech forem a metod práce k tomu, aby žák dosáhl požadovaných kompetencí.

Formy a metody realizace

- vyučovací hodina - skupinové vyučování, diskuse, výklad, reprodukce textu, samostatná práce, soutěže, testy, dramatizace, projekty, video, PC,
- beseda,
- dotazníky – interwiev.

Kompetence

Kompetence k učení

- žáci vybírají a využívají vhodné způsoby a metody pro efektivní učení, propojují získané poznatky do širších celků, nalézají souvislosti;
- žáci získané poznatky hodnotí, třídí a vyvozují z nich závěry.

Postup:

- vedení žáků k ověřování důsledků;
- poskytování metod, při kterých docházejí k objevům, řešením a závěrům;
- zadávání úkolů způsobem, který umožňuje volbu různých postupů.

Kompetence k řešení problémů

- žáci tvořivě přistupují k řešení problému, umí vyhledat vhodné informace, pracovat s nimi a umí nalézt řešení;
- žáci umí kriticky myslet a jsou schopni hájit svá rozhodnutí.

Postup:

- kladení otevřených otázek;
- volný přístup k pomůckám.

Kompetence komunikativní

- žáci formulují a vyjadřují své myšlenky a názory souvisle a kultivovaně;
- žáci umí naslouchat promluvám druhých lidí, vhodně na ně reagují;
- žáci umí využívat ke komunikaci vhodné technologie.

Postup:

- zájem o náměty, názory, zkušenosti žáků;
- vedení žáků k výstižnému, souvislému a kultivovanému projevu, podněcování žáků k argumentaci;
- vytváření příležitostí pro komunikaci mezi žáky.

Kompetence sociální a personální

- žáci umí spolupracovat v týmu, vzájemně si naslouchají a pomáhají;
- žáci upevňují dobré mezilidské vztahy;
- žáci umí hodnotit svoji práci i práci ostatních.

Postup:

- hodnocení žáků způsobem, který jim umožňuje vnímat vlastní pokrok;
- vedení žáků k tomu, aby na základě jasných kritérií hodnotili své činnosti.

Kompetence občanské

- žáci znají legislativu a obecné morální zákony a dodržují je;
- žáci respektují názory ostatních;
- žáci si formují volní a charakterové rysy;
- žáci se zodpovědně rozhodují podle dané situace.

Postup:

- vyžadování dodržování pravidel slušného chování;
- vedení žáků k prezentaci jejich myšlenek a názorů.

Kompetence pracovní

- žáci jsou vedeni k efektivitě při organizování vlastní práce.

Postup:

- dodávání sebedůvěry;
- napomáhání podle potřeby při cestě ke správnému řešení;
- vedení ke správnému způsobu používání techniky a vybavení.

2. Zdravotní výchova

Vzdělávání je zaměřeno na:

- preventivní ochranu zdraví a uplatňování zdravého způsobu života;
- na základní hygienické, stravovací, pracovní i jiné zdravotně preventivní návyky;
- na dovednosti odmítat škodlivé látky;
- předcházení úrazům;
- získávání orientace v základních otázkách sexuality a uplatňování odpovědného sexuálního chování;
- upevnění návyků poskytovat základní první pomoc;
- na orientaci se v konfliktních a krizových situacích;
- uvědomování si základních potřeb a problémů rodinného života;
- vypěstování si kultivovaného chování, které povede k navazování zdravých partnerských vztahů.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Učitel

- se zajímá o náměty, názory, zkušenosti žáků;
- zadává úkoly, které vyžadují využití poznatků z různých předmětů;
- zařazuje metody, při kterých dochází k závěrům, řešením sami žáci;
- sleduje při hodině pokrok všech žáků.

Kompetence k řešení problémů

Učitel

- klade otevřené otázky;
- ukazuje žákovi cestu ke správnému řešení prostřednictvím jeho chyb;
- podněcuje žáky k argumentaci.

Kompetence komunikativní

Učitel

- vede žáky k výstižnému, souvislému a kultivovanému projevu;
- vytváří příležitosti k interpretaci či prezentaci různých textů, obrazových materiálů, grafů;
- vytváří příležitosti pro relevantní komunikaci mezi žáky.

Kompetence sociální a personální

Učitel

- zadává úkoly, při kterých mohou žáci spolupracovat;
- vede žáky k tomu, aby brali ohled na druhé;
- vyžaduje dodržování pravidel slušného chování.

Kompetence občanské

Učitel

- vede žáky k tomu, aby brali ohled na druhé;
- umožňuje, aby žáci na základě jasných kritérií hodnotili svoji činnost nebo její výsledky;
- se zajímá, jak vyhovuje žákům jeho způsob výuky.

Kompetence pracovní

Učitel

- umožňuje žákům, aby při hodině pracovali s odbornou literaturou, encyklopediemi, ...;
- vede žáky k dodržování obecných pravidel bezpečnosti;
- vytváří pro žáky příležitosti k aplikacím v modelových situacích.

6. ROČNÍK - DOTACE: 2, POVINNÝ

ČLOVĚK VE SPOLEČNOSTI

Výstupy	Učivo
<ul style="list-style-type: none"> - posoudí a na příkladech doloží přínos spolupráce lidí při řešení konkrétních úkolů a dosahování některých cílů v rodině, ve škole, v obci - rozlišuje projevy vlastenectví od projevů nacionalismu - zdůvodní nepřijatelnost vandalského chování a aktivně proti němu vystupuje - objasní účel důležitých symbolů našeho státu a způsoby jejich používání 	<ul style="list-style-type: none"> - člověk v rytmu času - domov je tam, kde žijeme - z historie naší vlasti - miniúvod do lidských práv
<p>Pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA</p> <ul style="list-style-type: none"> - Rozvoj schopností poznávání, - Sebepoznání a sebepojetí, - Seberegulace a sebeorganizace, - Psychohygiena, - Kreativita, - Poznávání lidí, - Mezilidské vztahy, - Komunikace, - Kooperace a kompetice, - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti, - Hodnoty, postoje, praktická etika 	
<p>Komentář</p>	

VZTAHY MEZI LIDMI

Výstupy	Učivo
<ul style="list-style-type: none"> - respektuje přijatá pravidla soužití mezi vrstevníky a partnery 	<ul style="list-style-type: none"> - rodinný život - život v rodině a mimo ni - život ve škole
<p>Pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA</p> <ul style="list-style-type: none"> - Rozvoj schopností poznávání, - Sebepoznání a sebepojetí, - Seberegulace a sebeorganizace, - Psychohygiena, - Kreativita, - Poznávání lidí, - Mezilidské vztahy, - Komunikace, - Kooperace a kompetice, - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti, - Hodnoty, postoje, praktická etika 	
<p>Komentář</p>	

STÁT A PRÁVO

Výstupy	Učivo
<p>Stát a právo</p> <ul style="list-style-type: none"> - přiměřeně uplatňuje svá práva a respektuje práva a oprávněné zájmy druhých lidí, - posoudí význam ochrany lidských práv a svobod 	<ul style="list-style-type: none"> - má vlast - státní symboly - Česká republika - demokratický právní stát - významné osobnosti - naši prezidenti
<p>Pokrytí průřezových témat VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA</p> <ul style="list-style-type: none"> - Občanská společnost a škola, - Občan, občanská společnost a stát, - Formy participace občanů v politickém životě, - Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování 	
<p>Komentář</p>	

ZMĚNY V ŽIVOTĚ ČLOVĚKA

Výstupy	Učivo
Změny v životě člověka <ul style="list-style-type: none"> – vysvětlí role členů komunity (rodiny, třídy, spolku) – uvede příklady pozitivního a negativního vlivu na kvalitu sociálního klimatu (vrstevnická komunita, rodinné prostředí) z hlediska prospěšnosti zdraví	<ul style="list-style-type: none"> – rozvoj osobnosti – duševní a tělesné zdraví – komunikace v rodině – komunikace mezi vrstevníky – kamarádství, přátelství, láska
Pokrytí průřezových témat	
Komentář	

ZDRAVÝ ZPŮSOB ŽIVOTA

Výstupy	Učivo
<ul style="list-style-type: none"> – dává do souvislostí složení stravy a způsob stravování s rozvojem civilizačních nemocí – v rámci svých možností uplatňuje zdravé stravovací návyky	<ul style="list-style-type: none"> – péče o zdraví a režim dne – zdravá výživa
Pokrytí průřezových témat	
Komentář	

RIZIKA OHROŽUJÍCÍ ZDRAVÍ

Výstupy	Učivo
<ul style="list-style-type: none"> – projevuje odpovědné chování v situacích ohrožení zdraví, osobního bezpečí, při mimořádných událostech; – projevuje odpovědné chování v rizikových situacích silniční a železniční dopravy, aktivně předchází situacím ohrožení zdraví a osobního bezpečí – v případě potřeby poskytne adekvátní první pomoc – projevuje odpovědný vztah k sobě samému, k vlastnímu dospívání a pravidlům zdravého životního stylu; – dobrovolně se podílí na programech podpory zdraví v rámci školy a obce – usiluje v rámci svých možností a zkušeností o aktivní podporu zdraví	<ul style="list-style-type: none"> – klasifikace mimořádných událostí, varovné signály, evakuace, prevence – kouření – alkoholismus – rizika silniční a železniční dopravy – miniúvod do lidských práv – práva dětí – moje práva – tvoje práva
Pokrytí průřezových témat	
Komentář	

7. ROČNÍK - DOTACE: 2, POVINNÝ

ČLOVĚK VE SPOLEČNOSTI

Výstupy	Učivo
<ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje projevy vlastenectví od projevů nacionalismu - zdůvodní nepřijatelnost vandalského chování a aktivně proti němu vystupuje - zhodnotí nabídku kulturních institucí a cíleně vybírá akce, které ho zajímají - kriticky přistupuje k mediálním informacím, vyjádří svůj postoj k působení propagandy a reklamy na veřejné mínění a chování lidí - vyjádří své možnosti, jak může v případě potřeby pomáhat lidem v nouzi a jak pomoci v situacích ohrožení a obrany státu - uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích - rozpozná netolerantní, rasistické a xenofobní chování - rozpozná záporné charakterové vlastnosti a vhodně koriguje své chování a jednání 	<ul style="list-style-type: none"> - naše vlast - pojem vlasti a vlastenectví; zajímavá a památná místa, co nás proslavilo, významné osobnosti; státní symboly, státní svátky, významné dny - kulturní život - rozmanitost kulturních projevů, kulturní hodnoty, kulturní tradice; kulturní instituce; masová kultura, prostředky masové komunikace, masmédia - kulturní život - rozmanitost kulturních projevů, kulturní hodnoty, kulturní tradice; kulturní instituce; masová kultura, prostředky masové komunikace, masmédia - lidská setkání - přirozené a sociální rozdíly mezi lidmi, rovnost a nerovnost, rovné postavení mužů a žen; lidská solidarita, pomoc lidem v nouzi, potřební lidé ve společnosti - vztahy mezi lidmi - osobní a neosobní vztahy, mezilidská komunikace; konflikty v mezilidských vztazích, problémy lidské neshášenlivosti
<p>Pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA</p> <ul style="list-style-type: none"> - Rozvoj schopností poznávání, - Seberegulace a sebeorganizace, - Psychohygiena, - Kreativita, - Mezilidské vztahy, - Komunikace, - Kooperace a kompetice, - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti, - Hodnoty, postoje, praktická etika 	
Komentář	

MEZINÁRODNÍ VZTAHY

Výstupy	Učivo
<ul style="list-style-type: none"> - popíše vliv začlenění ČR do EU na každodenní život občanů, uvede příklady práv občanů ČR v rámci EU i možných způsobů jejich uplatňování - uvede některé významné mezinárodní organizace a společenství, k nimž má vztah ČR, posoudí jejich význam ve světovém dění a popíše výhody spolupráce mezi státy, včetně zajišťování obrany státu a účasti v zahraničních misích. 	<ul style="list-style-type: none"> - evropská integrace - podstata, význam, výhody; Evropská unie a ČR - mezinárodní spolupráce - ekonomická, politická a bezpečnostní spolupráce mezi státy, její výhody; významné mezinárodní organizace (EU, NATO, OSN aj.) - globalizace - projevy, klady a zápory; významné globální problémy, způsoby jejich řešení
<p>Pokrytí průřezových témat</p>	
komentář	

STÁT A PRÁVO

Výstupy	Učivo
<ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje nejčastější typy a formy států a na příkladech porovná jejich znaky - vyloží smysl voleb do zastupitelstev v demokratických státech a uvede příklady, jak mohou výsledky voleb ovlivňovat každodenní život občanů - přiměřeně uplatňuje svá práva včetně práv spotřebitele a respektuje práva a oprávněné zájmy druhých lidí, posoudí význam ochrany lidských práv a svobod - rozumí povinnostem občana při zajišťování obrany státu 	<ul style="list-style-type: none"> - právní základy státu - znaky státu, typy a formy státu; státní občanství ČR; Ústava ČR; složky státní moci, jejich orgány a instituce, obrana státu - státní správa a samospráva - orgány a instituce státní správy a samosprávy, jejich úkoly - principy demokracie - znaky demokratického způsobu rozhodování a řízení státu; politický pluralismus, sociální dialog a jejich význam; význam a formy voleb do zastupitelstev - lidská práva - základní lidská práva, práva dítěte, jejich ochrana; úprava lidských práv a

	právní dělení v dokumentech; poškozování lidských práv, šikana, diskriminace – základní práva spotřebitele
Pokrytí průřezových témat VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA – Občanská společnost a škola, – Občan, občanská společnost a stát, – Formy participace občanů v politickém životě, – Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování	
Komentář	
STÁT A HOSPODÁŘSTVÍ	
Výstupy	Učivo
<ul style="list-style-type: none"> – rozlišuje a porovnává různé formy vlastnictví, včetně duševního vlastnictví, uvede příklady – sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti, uvede hlavní příjmy a výdaje, rozliší pravidelné a jednorázové příjmy a výdaje, objasní princip vyrovnaného, schodkového a přebytkového rozpočtu domácnosti – porovná úlohu výroby, obchodu a služeb 	<ul style="list-style-type: none"> – majetek, vlastnictví - formy vlastnictví; hmotné a duševní vlastnictví, jejich ochrana; hospodaření s penězi, majetkem a různými formami vlastnictví – rozpočet domácnosti, úspory, investice, úvěry, splátkový prodej, leasing, – peníze - funkce a podoby peněz, formy placení; rozpočet rodiny, státu; význam daní – výroba, obchod, služby - jejich funkce a návaznost
Pokrytí průřezových témat MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Kulturní diference, - Etnický původ, - Multikulturalita, - Principy sociálního směřu a solidarity	
Komentář	
ZDRAVÝ ZPŮSOB ŽIVOTA	
Výstupy	Učivo
<ul style="list-style-type: none"> – uplatňuje osvojené preventivní způsoby rozhodování, chování a jednání v souvislosti s běžnými, přenosnými, civilizačními a jinými chorobami; svěří se se zdravotním problémem a v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc – dává do souvislosti složení stravy a způsob stravování s rozvojem civilizačních nemocí a v rámci svých možností uplatňuje zdravé stravovací návyky – respektuje změny v období dospívání, vhodně na ně reaguje a kultivovaně se chová k osobám opačného pohlaví 	<ul style="list-style-type: none"> – člověk ve zdraví a nemoci – infekční choroby – postižení mezi námi – zdravá výživa, alternativní výživa – poruchy výživy – sexualita jako součást formování osobnosti
Pokrytí průřezových témat	
Komentář	
RIZIKA OHROŽUJÍCÍ ZDRAVÍ	
Výstupy	Učivo
<ul style="list-style-type: none"> – vyhodnotí na základě svých znalostí a zkušeností možný manipulativní vliv vrstevníků – dává do souvislosti zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a životní perspektivu mladého člověka – uplatňuje osvojené sociální dovednosti a modely chování při kontaktu se sociálně patologickými jevy ve škole i mimo ni 	<ul style="list-style-type: none"> – zneužívání návykových látek – osobní bezpečí – první pomoc – sexuální výchova a násilí v sexualitě

– optimálně reaguje na fyziologické změny v období dospívání a kultivovaně se chová k opačnému pohlaví	
Pokrytí průřezových témat	
Komentář	

8. ROČNÍK - DOTACE: 2, POVINNÝ

STÁT A HOSPODÁŘSTVÍ

Výstupy	Učivo
<ul style="list-style-type: none"> - dodržuje zásady hospodárnosti - popíše a objasní vlastní způsoby zacházení s penězi a se svým i svěřeným majetkem - vyhýbá se rizikům v hospodaření s penězi - 	<ul style="list-style-type: none"> - ten umí to a ten zas tohle - přejete si prosím - nakupujeme
Pokrytí průřezových témat	
Komentář	
Přesahy z: Z (8. ročník): Regiony světa	

STÁT A PRÁVO

Výstupy	Učivo
<ul style="list-style-type: none"> - přiměřeně uplatňuje svá práva a respektuje práva a oprávněné zájmy druhých lidí - posoudí význam ochrany lidských práv a svobod - provádí jednoduché právní úkony a chápe jejich důsledky - uvede příklady některých smluv upravujících občanskoprávní vztahy - dodržuje právní ustanovení, která se na něj vztahují, a uvědomuje si rizika jejich porušování - rozlišuje a porovnává úkoly orgánů právní ochrany občanů, uvede příklady jejich činnosti a spolupráce při postihování trestných činů - rozpozná protiprávní jednání - rozliší přestupek a trestný čin, uvede jejich příklady 	<ul style="list-style-type: none"> - právo je minimum morálky - právo je systém - ústava - moc zákonodárná a výkonná - moc soudní - základní práva a svobody - politika - právo v Evropě
Pokrytí průřezových témat	
VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA	
<ul style="list-style-type: none"> - Občanská společnost a škola, - Občan, občanská společnost a stát, 	
Komentář	

ČLOVĚK JAKO JEDINEC

Výstupy	Učivo
<ul style="list-style-type: none"> - objasní, jak může realističtější poznání a hodnocení vlastní osobnosti a potenciálu pozitivně ovlivnit jeho rozhodování, vztahy s druhými lidmi i kvalitu života - posoudí vliv osobních vlastností na dosahování individuálních i společných cílů - objasní význam vůle při dosahování cílů a překonávání překážek - rozpoznává projevy záporných charakterových vlastností u sebe i u druhých lidí 	<ul style="list-style-type: none"> - co už je za mnou - kde právě jsem - kam jdu - jak se znám - co jsem

<ul style="list-style-type: none"> – kriticky hodnotí a vhodně koriguje své chování a jednání – popíše, jak lze usměrňovat a kultivovat charakterové a volní vlastnosti, rozvíjet osobní přednosti, překonávat osobní nedostatky a pěstovat zdravou sebedůvěru 	<ul style="list-style-type: none"> – co chci – co mohu
Pokrytí průřezových témat	
Komentář	

VZTAHY MEZI LIDMI

Výstupy	Učivo
<ul style="list-style-type: none"> – pozitivní komunikaci a kooperaci přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů v širším společenství (v rodině, komunitě) – projevuje odpovědný vztah k sobě samému, k vlastnímu dospívání a pravidlům zdravého životního stylu – dobrovolně se podílí na programech podpory zdraví v rámci školy a obce – samostatně využívá osvojené kompenzační a relaxační techniky a sociální dovednosti k regeneraci organismu, překonávání únavy a předcházení stresovým situacím 	<ul style="list-style-type: none"> – umění přiměřeně se prosadit – náročné životní situace – umění žít zdravě – faktory ovlivňující stabilitu rodiny – sňatek ano či ne – neshody v manželství – člověk ve zdraví a nemoci – rozumět a pomáhat nemocným – stravování nemocných a podávání léků – hrozba civilizačních chorob
Pokrytí průřezových témat	
Komentář	

ZMĚNY V ŽIVOTĚ ČLOVĚKA

Výstupy	Učivo
<ul style="list-style-type: none"> – vysvětlí na příkladech přímé souvislosti mezi tělesným, duševním a sociálním zdravím – vysvětlí vztah mezi uspokojováním základních lidských potřeb a hodnotou zdraví – optimálně reaguje na fyziologické změny v období dospívání a kultivovaně se chová k opačnému pohlaví 	<ul style="list-style-type: none"> – lidská sexualita – láska – odlišnosti v lásce – co patří k lásce a co ne – plánované rodičovství
Pokrytí průřezových témat	
Komentář	

ZDRAVÝ ZPŮSOB ŽIVOTA

Výstupy	Učivo
<ul style="list-style-type: none"> – usiluje v rámci svých možností a zkušeností o aktivní podporu zdraví – dává do souvislosti složení stravy a způsob stravování s rozvojem civilizačních nemocí – v rámci svých možností uplatňuje zdravé stravovací návyky – respektuje význam sexuality, chápe význam zdrženlivosti v dospívání a odpovědného sexuálního chování	<ul style="list-style-type: none"> – zdravá výživa – vliv výživy na zdraví člověka – jak tělo zpracovává a využívá potraviny – nežádoucí způsob výživy – alternativní strava – reklama a hygiena potravin – zásady výběru a přípravy potravin – sexualita jako součást formování osobnosti
Pokrytí průřezových témat	
Komentář	

RIZIKA OHROŽUJÍCÍ ZDRAVÍ

Výstupy	Učivo
<ul style="list-style-type: none"> – vysvětlí role členů komunity (rodiny, třídy, spolku) a uvede příklady pozitivního a negativního vlivu na kvalitu sociálního klimatu (vrstevnická komunita, rodinné prostředí) z hlediska prospěšnosti zdraví – uplatňuje osvojené sociální dovednosti a modely chování při kontaktu se sociálně patologickými jevy ve škole i mimo ni – vyhodnotí na základě svých znalostí a zkušeností možný manipulativní vliv médií a sekt – uplatňuje osvojené dovednosti komunikační obrany proti manipulaci a agresi	<ul style="list-style-type: none"> – drogy kolem nás – závislost na drogách – jak se ubránit, jak pomoci – agresivita a život – nebezpečí kolem nás – žijeme v bezpečí
Pokrytí průřezových témat	
Komentář	

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ ROZVOJ

Výstupy	Učivo
<ul style="list-style-type: none"> – respektuje přijatá pravidla soužití mezi vrstevníky a partnery a pozitivní komunikací a kooperací přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů v širším společenství (v rodině, komunitě) – posoudí různé způsoby chování lidí z hlediska odpovědnosti za vlastní zdraví i zdraví druhých a vyvozuje z nich osobní odpovědnost ve prospěch aktivní podpory zdraví	<ul style="list-style-type: none"> – jak poznávám a vnímám – jak myslím a tvořím nové – jak si pamatuji a soustředím se – jak se učím
Pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA <ul style="list-style-type: none"> – Rozvoj schopnosti poznávání, - Seberegulace a sebeorganizace, - Psychohygiena, - Kreativita, - Komunikace, - Kooperace a kompetice, - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti, - Hodnoty, postoje, praktická etika	
Komentář	

9. ROČNÍK - DOTACE: 1, POVINNÝ

STÁT A PRÁVO

Výstupy	Učivo
<ul style="list-style-type: none"> - objasní výhody demokratického způsobu řízení státu pro každodenní život občanů - provádí jednoduché právní úkony a chápe jejich důsledky, uvede příklady některých smluv upravujících občanskoprávní vztahy - osobní přeprava; koupě, oprava či pronájem věci - dodržuje právní ustanovení, která se na něj vztahují, a uvědomuje si rizika jejich porušování - rozlišuje a porovnává úkoly orgánů právní ochrany občanů, uvede příklady jejich činností a spolupráce při postihování trestných činů - rozpozná protiprávní jednání, rozliší přestupek a trestný čin, uvede jejich příklady - diskutuje o příčinách a důsledcích korupčního jednání 	<ul style="list-style-type: none"> - jsem občanem státu a Evropské unie - občan a právo - právní ochrana - protiprávní jednání včetně korupce
Pokrytí průřezových témat	
Komentář	
<p>přesahy z: Z (9. ročník): Politická mapa světa</p>	

STÁT A HOSPODÁŘSTVÍ

Výstupy	Učivo
<ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí, jakou funkci plní banky a jaké služby občanům nabízejí - rozlišuje ze kterých zdrojů pocházejí příjmy státu a do kterých oblastí stát směřuje své výdaje - na příkladech ukáže vhodné využití různých nástrojů hotovostního a bezhotovostního placení, uvede příklady použití debetní a kreditní platební karty, vysvětlí jejich omezení - vysvětlí význam úroku, uvede nejčastější druhy pojištění - uvede a porovná nejobvyklejší způsob nakládání s volnými prostředky a způsoby krytí deficitu - na příkladu ukáže tvorbu cen jako součet nákladů, zisku a DPH, popíše vliv inflace na hodnotu peněz - rozlišuje, ze kterých zdrojů pocházejí příjmy státu a do kterých oblastí stát směřuje své výdaje, uvede příklady dávek a příspěvků, které ze státního rozpočtu získávají občané - rozlišuje a porovnává úlohu výroby, obchodu a služeb, uvede příklady jejich součinnosti 	<ul style="list-style-type: none"> - stát a národní hospodářství - státní rozpočet - záchytná sociální síť - banky a jejich služby - produkty finančního trhu pro investování a pro získávání prostředků - peněžní ústavy - právní subjekty podnikání
Pokrytí průřezových témat	
Komentář	

GLOBÁLNÍ SVĚT

Výstupy	Učivo
<ul style="list-style-type: none"> – uvede příklady některých projevů globalizace, porovná jejich klady a zápory – uvede některé globální problémy současnosti, vyjádří na ně svůj osobní názor a popíše jejich hlavní příčiny i možné důsledky pro život lidstva – objasní souvislosti globálních a lokálních problémů, uvede příklady možných projevů a způsobů řešení globálních problémů na lokální úrovni - v obci, regionu – uvede příklady mezinárodního terorismu a zaujme vlastní postoj ke způsobům jeho potírání – objasní roli ozbrojených sil ČR při zajišťování obrany státu a při řešení krizí nevojenského charakteru	<ul style="list-style-type: none"> – problémy současného světa, včetně válek a terorismu, možnosti jejich řešení – ohrožené životní prostředí – příliš mnoho lidí - příliš mnoho problémů
Pokrytí průřezových témat VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH <ul style="list-style-type: none"> – Evropa a svět nás zajímá, - Objevujeme Evropu a svět, - Jsme Evropané	
Komentář	

ZDRAVÝ ZPŮSOB ŽIVOTA

Výstupy	Učivo
<ul style="list-style-type: none"> – usiluje v rámci svých možností a zkušeností o aktivní podporu zdraví – dává do souvislostí složení stravy a způsob stravování s rozvojem civilizačních nemocí – v rámci svých možností uplatňuje zdravé stravovací návyky	<ul style="list-style-type: none"> – zdravá výživa trochu jinak – jak se nestát obětí reklamy ve výživě
Pokrytí průřezových témat	
Komentář	

RIZIKA OHROŽUJÍCÍ ZDRAVÍ

Výstupy	Učivo
<ul style="list-style-type: none"> – uplatňuje osvojené sociální dovednosti a modely chování při kontaktu se sociálně patologickými jevy ve škole i mimo ni – vyhodnotí na základě svých znalostí a zkušeností možný manipulativní vliv médií a sekt – uplatňuje osvojené dovednosti komunikační obrany proti manipulaci a agresi	<ul style="list-style-type: none"> – prevence zneužívání návykových látek – osobní bezpečí – sexuální výchova
Pokrytí průřezových témat	
Komentář	

5.6 Člověk a příroda

Vzdělávací oblast člověk a příroda zahrnuje okruh problémů spojených se zkoumáním přírody. Poskytuje žákům prostředky a metody pro hlubší porozumění přírodním faktům a jejich zákonitostem. Dává jim tím i potřebný základ pro lepší pochopení a využívání současných technologií a pomáhá jim lépe se orientovat v běžném životě.

5.6.1 Zeměpis

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda

Vyučovací předmět: ZEMĚPIS

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové vymezení: vzdělávací obor geografie a její aplikace v RVP

Integrace průřezových témat:

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech: rozvíjí a integruje základní vědomosti potřebné pro porozumění sociálním a kulturním odlišnostem mezi národy, prohlubuje porozumění vlivu kulturních, ideologických a sociopolitických rozdílů na vznik a řešení globálních problémů v jejich vzájemných souvislostech.

Environmentální: porozumění souvislostem v biosféře, vztahům člověka a prostředí a důsledkům lidských činností na prostředí; vede k uvědomování si podmínek života a možnosti jejich ohrožování, přispívá k poznávání a chápání souvislostí mezi vývojem lidské populace a vztahy k prostředí v různých oblastech světa.

Multikulturní: umožňuje žákům seznamovat se s rozmanitostí kultur, jejich tradicemi a hodnotami, prostřednictvím informací pomáhá vytvářet postoje tolerance a respektu k odlišným sociokulturním skupinám, stimuluje, ovlivňuje a koriguje jednání a hodnotový systém žáků, učí je vnímat odlišnost jako příležitost k obohacení, nikoli jako zdroj konfliktu.

Osobní a sociální: praktické a každodenní využití geografických znalostí a dovedností v běžném životě

Mediální: nabízí poznatky a dovednosti týkající se mediální komunikace a práce s médii, umět zpracovat, vyhodnotit a využít podněty, které přicházejí z okolního světa.

Časové a organizační vymezení:

Celková dotace 7 hodin, rozdělení po ročnicích 2-1-2-2. Vyučování probíhá po celých třídách, k dispozici je učebna s audiovizuální technikou.

Předmět geografie úzce souvisí s předměty vzdělávací oblasti Člověk a příroda a dalšími předměty:

- chemie: znečištění krajinné sféry, prky,....,
- fyzika: Sluneční soustava, vesmír,....,
- přírodopis: živočichové, rostliny, biotopy, ochrana krajiny,
- matematika: měřítko mapy, práce s grafy, diagramy,....,
- ICT: zdroj informací a jejich zpracování,
- dějepis: kultura národů, historie států,....,
- ORV: státní zřízení, stát, občan,....

Výchovně vzdělávací strategie:

Vyučující zeměpisu budou využívat následující strategie:

Kompetence k učení a řešení problémů

- aktualizací výkladu podpořenou prezentací aktuálních událostí a jejich rozбором ve výuce, jejichž zaměření se vztahuje k aktuálnímu dění v ČR i ve světě a využitím aktuálních zpráv publikovaných v masmédiích, v hodinách zeměpisu seznamovat žáky s aktuálním děním, příčinami a důsledky těchto událostí
- důrazem na samostatné vyhledávání informací žáky při zpracování referátů a spolupráci s ostatními žáky při jejich rozboru a hodnocení vést studenty k samostatné práci s informacemi a odpovědnému posouzení práce druhých;
- vizualizací výuky maximálním zapojením audiovizuální techniky do vyučování dosáhnout lepší fixace prezentovaných poznatků u žáků (kompetence k učení);
- zařazením geografických vycházek ve vybraných ročnicích umožnit žákům praktickou aplikaci dovedností při práci v terénu;
- individuální přístup střídá se skupinovou a týmovou prací;
- pořádání zeměpisné olympiády.

Kompetence občanské

- zařazováním témat o místním regionu a demonstrací na příkladech z okolí školy posilovat identifikaci žáků s místem bydliště.

6. ROČNÍK - DOTACE: 2, POVINNÝ

PŘÍRODNÍ OBRAZ ZEMĚ

Výstupy	Učivo
<ul style="list-style-type: none"> – zhodnotí postavení Země ve vesmíru a srovnává podstatné vlastnosti Země s ostatními tělesy Sluneční soustavy – prokáže na konkrétních příkladech tvar planety Země, zhodnotí důsledky pohybů Země na život lidí a organismů – rozlišuje a porovnává složky a prvky přírodní sféry, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost, rozeznává, pojmenuje a klasifikuje tvary zemského povrchu – porovná působení vnitřních a vnějších procesů v přírodní sféře a jejich vliv na přírodu a na lidskou společnost 	<p>Planeta Země</p> <ul style="list-style-type: none"> – Sluneční soustava, Slunce, Měsíc – vesmír, vývoj poznání vesmíru – tvar a rozměry Země – pohyby země a jejich důsledky <p>Přírodní složky krajinné sféry</p> <ul style="list-style-type: none"> – litosféra – stavba Země, litosférické desky, zemětřesení a sopečná činnost, vznik pohoří, proces utváření zemského povrchu – atmosféra – počasí, podnebí, podnebné pásy, oběh vzduchu v atmosféře – hydrosféra – moře a oceány, voda na pevnině, podzemní voda, ledovce – pedosféra – složení půdy, půdní typy a druhy, eroze půd a jejich ochrana – biosféra – přírodní krajiny světa, jejich lokalizace, charakteristika a využití
Pokrytí průřezových témat	
Komentář	
<p>Přesahy do: D (6. ročník): Člověk v dějinách, P (6. ročník): Botanika, P (6. ročník): Zoologie Přesahy z: F (6. ročník): Vlastnosti látek a těles</p>	

KARTOGRAFIE A TOPOGRAFIE

Výstupy	Učivo
<ul style="list-style-type: none"> – používá s porozuměním základní geografickou, topografickou a kartografickou terminologii – přiměřeně hodnotí geografické objekty, jevy a procesy v krajinné sféře, jejich určité pravidelnosti, zákonitosti a odlišnosti, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost, rozeznává hranice (bariéry) mezi podstatnými prostorovými složkami v krajině – ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu – vytváří a využívá osobní myšlenková (mentální) schémata a myšlenková (mentální) mapy pro orientaci v konkrétních regionech, pro prostorové vnímání a hodnocení míst, objektů, jevů a procesů v nich, pro vytváření postojů k okolnímu světu – aplikuje v terénu praktické postupy při pozorování, zobrazování a hodnocení krajiny – uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu v krajině, uplatňuje v modelových situacích zásady bezpečného chování a jednání při mimořádných událostech 	<p>Globus a mapa</p> <ul style="list-style-type: none"> – znázornění zemského povrchu na globusu a mapě, jejich měřítko – poledníky a rovnoběžky, určování zeměpisné polohy – čas na Zemi – práce s turistickou mapou, výškopis a polohopis – práce s mapou místní krajiny – ochrana člověka při ohrožení zdraví a života – živelní pohromy; opatření, chování a jednání při nebezpečí živelních pohrom v modelových situacích
Pokrytí průřezových témat	

Komentář
Přesahy do: M (7. ročník): Závislosti, vztahy a práce s daty Přesahy z: M (7. ročník): Závislosti, vztahy a práce s daty

REGIONY SVĚTA

Výstupy	Učivo
<ul style="list-style-type: none"> – rozlišuje zásadní přírodní a společenské atributy jako kritéria pro vymezení, ohraničení a lokalizaci regionů světa – lokalizuje na mapách světadíly, oceány a makroregiony světa podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení, rozvojová jádra a periferní zóny – porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, oceánů, vybraných makroregionů světa a vybraných (modelových) států – zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich 	<p>Zeměpis světadílů a oceánů Afrika, Indický oceán, Austrálie a Oceánie, Tichý oceán, Antarktida</p> <ul style="list-style-type: none"> – charakteristika polohy, rozlohy, členitosti pobřeží, povrchu, podnebí, vodstva, rostlinstva a živočišstva – charakteristika přírodních zdrojů, obyvatelstva a hospodářských aktivit – určování a charakteristika zeměpisných oblastí Afriky – významné státy a města Afriky, jejich charakteristika, určování na mapách – všeobecná charakterizace Australského svazu, významná města – hlavní oblasti a státy Oceánie, Nový Zéland – charakteristika Antarktidy – charakteristika Tichého a Indického oceánu
Pokrytí průřezových témat	
Komentář	
Přesahy do: D (6. ročník): Člověk v dějinách	

7. ROČNÍK - DOTACE: 1, POVINNÝ

REGIONY SVĚTA

Výstupy	Učivo
<ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje zásadní přírodní a společenské atributy jako kritéria pro vymezení, ohraničení a lokalizaci regionů světa - lokalizuje na mapách světadíly, oceány a makroregiony světa podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení, rozvojová jádra a periferní zóny - porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, oceánů, vybraných makroregionů světa a vybraných (modelových) států - zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich 	<p>Zeměpis světadílů a oceánů</p> <p>Amerika</p> <ul style="list-style-type: none"> - charakteristika polohy, rozlohy, členitosti pobřeží, povrchu, podnebí, vodstva, rostlinstva a živočišstva - charakteristika přírodních zdrojů, obyvatelstva a hospodářských aktivit - všeobecná charakterizace Kanady a USA, zemědělské a průmyslové oblasti, významná města, postavení ve světě - charakteristika Střední Ameriky, Mexiko - charakterizovat nejvýznamnější státy Jižní Ameriky, hlavní a významná města, Brazílie <p>Atlantský a Severní ledový oceán – všeobecná charakteristika</p> <p>Asie</p> <ul style="list-style-type: none"> - charakteristika polohy, rozlohy, členitosti pobřeží, povrchu, podnebí, vodstva, rostlinstva a živočišstva - charakteristika přírodních zdrojů, obyvatelstva a hospodářských aktivit - všeobecná charakterizace Japonska a Číny, zemědělské a průmyslové oblasti, významná města, postavení ve světě - charakteristika regionů Asie: jižní a jihovýchodní, jihozápadní Asie - významné státy, jejich charakteristika, hlavní a významná města - hospodářské a politické problémy vybraných regionů
<p>Pokrytí průřezových témat ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Ekosystémy</p>	
<p>Komentář</p>	
<p>Přesahy do: D (7. ročník): Objev a dobývání, P (7. ročník): Zoologie, P (7. ročník): Botanika</p>	

8. ROČNÍK - DOTACE: 2, POVINNÝ

REGIONY SVĚTA

Výstupy	Učivo
<ul style="list-style-type: none"> – rozlišuje zásadní přírodní a společenské atributy jako kritéria pro vymezení, ohraničení a lokalizaci regionů světa – lokalizuje na mapách světadíly, oceány a makroregiony světa podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení, rozvojová jádra a periferní zóny – porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, oceánů, vybraných makroregionů světa a vybraných (modelových) států – zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich 	<p>Zeměpis světadílů a oceánů Evropa</p> <ul style="list-style-type: none"> – charakteristika polohy, rozlohy, členitosti pobřeží, povrchu, podnebí, vodstva, rostlinstva a živočišstva – charakteristika přírodních zdrojů, obyvatelstva a hospodářských aktivit – objasnit politické a hospodářské rozdělení Evropy – určit a vyhledat zeměpisné a kulturní oblasti – významné oblasti cestovního ruchu – charakterizovat hospodářsky a politicky významné státy jednotlivých oblastí, hlavní a největší města těchto států – státy střední Evropy – sousedé ČR, vztahy hospodářské, politické a společenské (Německo, Rakousko, Slovensko, Polsko)
<p>Pokrytí průřezových témat VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Objevujeme Evropu a svět</p>	
<p>Komentář</p>	
<p>Přesahy do: OZV (8. ročník): Stát a hospodářství</p>	

SPOLEČENSKÉ A HOSPODÁŘSKÉ PROSTŘEDÍ

Výstupy	Učivo
<ul style="list-style-type: none"> – posoudí na přiměřené úrovni prostorovou organizaci světové populace, její rozložení, strukturu, růst, pohyby a dynamiku růstu a pohybů, zhodnotí na vybraných příkladech mozaiku multikulturního světa – posoudí, jak přírodní podmínky souvisí s funkcí lidského sídla, pojmenuje obecné základní geografické znaky sídel – zhodnotí přiměřeně strukturu, složky a funkce světového hospodářství, lokalizuje na mapách hlavní světové surovinové a energetické zdroje – porovnává předpoklady a hlavní faktory pro územní rozmístění hospodářských aktivit 	<p>Geografie obyvatelstva a sídel</p> <ul style="list-style-type: none"> – počet a rozmístění lidí na Zemi, růst počtu a jeho dynamika – existence a rozmístění lidských ras, národů, jazyků a náboženství – funkce a rozmístění lidských sídel, významné městské aglomerace a velkoměsta světa <p>Geografie průmyslu</p> <ul style="list-style-type: none"> – hlavní odvětví světového hospodářství podle sektorů, určení hlavních oblastí světového průmyslu – zdroje nerostných surovin <p>Geografie zemědělství</p> <ul style="list-style-type: none"> – význam, členění a rozmístění světového zemědělství – rostlinná a živočišná výroba ve světě <p>Geografie dopravy</p> <ul style="list-style-type: none"> – význam a členění dopravy ve světě – druhy dopravy <p>Geografie služeb</p>

	<ul style="list-style-type: none"> - význam služeb v dnešním světě - členění služeb - cestovní ruch, jeho význam a rozšíření ve světě
Pokrytí průřezových témat MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Etnický původ	
Komentář	
Přesahy do: F (9. ročník): Jaderná energie	

ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ

Výstupy	Učivo
<ul style="list-style-type: none"> - porovnává různé krajiny jako součást pevninské části krajinné sféry, rozlišuje na konkrétních příkladech specifické znaky a funkce krajin - uvádí konkrétní příklady přírodních a kulturních krajinných složek a prvků, prostorové rozmístění hlavních ekosystémů (biomů) - uvádí na vybraných příkladech závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí 	Krajina a životní prostředí <ul style="list-style-type: none"> - krajinná sféra a její složky - činitelé a procesy v krajině, typy krajiny - živé a neživé složky krajiny, jejich rozšíření ve světě - společenské a hospodářské vlivy na krajinu – průmysl, zemědělství, doprava, urbanizace
Pokrytí průřezových témat ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Vztah člověka k prostředí	
Komentář	
Přesahy do: Ch (8. ročník): Voda a vzduch	

9. ROČNÍK - DOTACE: 2, POVINNÝ

ČESKÁ REPUBLIKA

Výstupy	Učivo
<ul style="list-style-type: none"> – vymezí a lokalizuje místní oblast (region) podle bydliště nebo školy – hodnotí na přiměřené úrovni přírodní, hospodářské a kulturní poměry místního regionu, možnosti dalšího rozvoje, přiměřeně analyzuje vazby místního regionu k vyšším územním celkům – hodnotí a porovnává na přiměřené úrovni polohu, přírodní poměry, přírodní zdroje, lidský a hospodářský potenciál České republiky v evropském a světovém kontextu – lokalizuje na mapách jednotlivé kraje České republiky a hlavní jádrové a periferní oblasti z hlediska osídlení a hospodářských aktivit – uvádí příklady účasti a působnosti České republiky ve světových mezinárodních a nadnárodních institucích, organizacích a integracích států 	<p>Geografie České republiky</p> <ul style="list-style-type: none"> – charakteristika polohy a rozlohy ČR v Evropě – orientace v přírodních podmínkách ČR – povrch a jeho členění, vývoj reliéfu, podnebí, rozmístění vodstva, půd a bioty – ochrana přírody a krajiny – uvést hlavní údaje o obyvatelstvu a sídlech ČR – zhodnocení údajů o hospodářských aktivitách v ČR-průmysl, zemědělství, doprava, služby obyvatelstvu, cestovní ruch, zahraniční obchod – lokalizace a pojmenování geografických oblastí republiky, jejich přírodní, sídelní a hospodářské předpoklady, zvláštnosti a kulturní zajímavosti – určení na mapách významných sídelních středisek jednotlivých oblastí – vymezení území místní krajiny a regionu – charakteristika přírodních, sídelních, hospodářských a kulturních poměrů místního regionu
<p>Pokrytí průřezových témat VÝCHOVA K MÝŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Jsme Evropané</p>	
<p>Komentář</p>	
<p>POLITICKÁ MAPA SVĚTA</p>	
Výstupy	Učivo
<ul style="list-style-type: none"> – porovnává státy světa a zájmové integrace států světa na základě podobných a odlišných znaků – lokalizuje na mapách jednotlivých světadílů hlavní aktuální geopolitické změny a politické problémy v konkrétních světových regionech 	<p>Politické rozdělení světa</p> <ul style="list-style-type: none"> – rozlišování států na základě daných kritérií – vrchovanost, poloha, velikost, lidnatost, správní členění, forma vlády, politický systém, stupeň hospodářského rozvoje – politická, hospodářská a vojenská seskupení, jejich cíle, zásady a činnost – aktuální příklady konfliktů ve světě – globální problémy lidstva
<p>Pokrytí průřezových témat</p>	
<p>Komentář</p>	
<p>Přesahy do: OZV (9. ročník): Stát a právo</p>	

5.6.2 Fyzika

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda

Vyučovací předmět: FYZIKA

Charakteristika vyučovacího předmětu:

Předmět Fyzika je vytvořen ze stejnojmenného vzdělávacího oboru a podílí se na realizaci obsahu přírodovědného vzdělávání ŠVP naší ZŠ.

Vzdělávání v předmětu fyzika:

- směřuje k podpoře hledání a poznávání fyzikálních faktů a jejich vzájemných souvislostí;
- vede k rozvíjení a upevňování dovedností objektivně pozorovat a měřit fyzikální vlastnosti a procesy;
- vede k vytváření a ověřování hypotéz;
- učí žáky zkoumat příčiny přírodních procesů, souvislosti a vztahy mezi nimi;
- směřuje k osvojení základních fyzikálních pojmů a odborné terminologie;
- podporuje vytváření otevřeného myšlení, kritického myšlení a logického uvažování.

Časové a organizační vymezení:

Předmět fyzika je vyučován jako samostatný předmět v 6. ročníku jednu hodinu týdně a v 7., 8. a 9. ročníku dvě hodiny týdně.

Formy a metody práce se užívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání:

- frontální výuka s demonstračními pomůckami;
- skupinová práce (s využitím pomůcek, přístrojů a měřidel, pracovních listů, odborné literatury);
- samostatné pozorování.

Žáci jsou poučeni o dodržování bezpečnostních a hygienických předpisů.

Předmět fyzika úzce souvisí s ostatními předměty vzdělávací oblasti Člověk a příroda:

- chemie: jaderné reakce, radioaktivita, skupenství a vlastnosti látek, atomy, atomové teorie;
- přírodopis: světelná energie (fotosyntéza), optika (zrak), zvuk (sluch), přenos elektromagnetických signálů, srdce – kardiostimulátor;
- zeměpis: magnetické póly Země, kompas, sluneční soustava.

Výchovné a vzdělávací strategie:

Kompetence k učení

Učitel vede žáky:

- k vyhledávání, třídění a propojování informací;
- k používání odborné terminologie;
- k samostatnému měření, experimentování a porovnávání získaných informací;
- k nalézání souvislostí mezi získanými daty.

Kompetence k řešení problémů

- učitel zadává takové úkoly, při kterých se žáci učí využívat základní postupy badatelské práce, tj. nalezení problému, formulace, hledání a zvolení postupu jeho řešení, vyhodnocení získaných dat.

Kompetence komunikativní

- práce ve skupinách je založena na komunikaci mezi žáky, respektování názorů druhých, na diskusi;
- učitel vede žáky k formulování svých myšlenek v písemné i mluvené formě.

Kompetence sociální a personální

- využívání skupinového a inkluzivního vyučování vede žáky ke spolupráci při řešení problémů;
- učitel navozuje situace vedoucí k posílení sebedůvěry žáků, pocitu zodpovědnosti;
- učitel vede žáky k ochotě pomoci.

Kompetence občanské

- učitel vede žáky k šetrnému využívání elektrické energie, k posuzování efektivity jednotlivých energetických zdrojů;
- učitel podněcuje žáky k upřednostňování obnovitelných zdrojů ve svém budoucím životě (např. tepelná čerpadla jako vytápění novostaveb).

Kompetence pracovní

- učitel vede žáky k dodržování a upevňování bezpečného chování při práci s fyzikálními přístroji a zařízeními.

6. ROČNÍK - DOTACE: 1, POVINNÝ

VLASTNOSTI LÁTEK A TĚLES

Výstupy	Učivo
Vlastnosti látek a těles <ul style="list-style-type: none"> – rozhodne, která tělesa jsou z látky pevné, kapalné nebo plynné – popíše alespoň jeden jev, kterým se nepřímo přesvědčujeme, že částice, z nichž jsou složeny látky, jsou v neustálém neuspořádaném pohybu – objasní vzájemné přitahování a odpuzování zelektrovaných těles – popíše magnetické pole, znázorní průběh indukčních čar magnetického pole tyčového magnetu 	<ul style="list-style-type: none"> – tělesa a látky – vlastnosti pevných, kapalných a plynných látek – částicová stavba látek – měření síly – elektrické vlastnosti látek – magnetické vlastnosti látek
Pokrytí průřezových témat	
Komentář	
Přesahy do: M (6. ročník): Číslo a početní operace, Z (6. ročník): Přírodní obraz Země, Ch (8. ročník): Vlastnosti látek	

MĚŘENÍ FYZIKÁLNÍCH VELIČIN

Výstupy	Učivo
<ul style="list-style-type: none"> – změří délku předmětu vhodně zvoleným měřidlem, objem tělesa odměrným válcem a hmotnost tělesa na vahách – vzájemně převádí běžně používané jednotky těže veličiny – ovládá značky a jednotky základních veličin – zjistí hustotu látky v tabulkách – využívá s porozuměním vztah mezi hustotou, hmotností a objemem – předpoví, zda se délka či objem tělesa při změně teploty zvětší nebo zmenší – určí rozdíl teplot z naměřených hodnot – změří změny teploty (kapaliny, vzduchu) s časem a zaznamená je tabulkou a grafem 	<ul style="list-style-type: none"> – měření délky – měření objemu – měření hmotnosti – hustota – měření času – měření teploty
Pokrytí průřezových témat	
Komentář	
Přesahy do: M (6. ročník): Číslo a početní operace, M (8. ročník): Závislosti, vztahy a práce s daty	
Přesahy z: M (6. ročník): Geometrie v rovině a prostoru, M (8. ročník): Závislosti, vztahy a práce s daty	

7. ROČNÍK - DOTACE: 2, POVINNÝ

POHYB TĚLES – SÍLY

Výstupy	Učivo
<ul style="list-style-type: none"> – rozhodne, jaký druh pohybu těleso koná vzhledem k jinému tělesu – využívá s porozuměním při řešení problémů a úloh vztah mezi rychlostí, dráhou a časem u rovnoměrného pohybu těles – změří velikost působící síly – určí v konkrétní jednoduché situaci druhy sil působících na těleso, jejich velikosti, směry a výslednici – využívá Newtonovy zákony pro objasňování či předvídání změn pohybu těles při působení stálé výsledné síly v jednoduchých situacích – aplikuje poznatky o otáčivých účincích síly při řešení problémů – předpoví, jak se změní deformační účinky síly při změně velikosti síly nebo obsahu plochy, na kterou působí a navrhne, jak lze změnit tlak – změří třecí sílu a rozhodne, kdy je tření užitečné a škodlivé a navrhne vhodný způsob jeho zmenšení nebo zvětšení 	<p>Pohyb tělesa</p> <ul style="list-style-type: none"> – pohyby těles - pohyb rovnoměrný a nerovnoměrný; pohyb přímočarý a křivočarý – gravitační pole a gravitační síla - přímá úměrnost mezi gravitační silou a hmotností tělesa – tlaková síla a tlak - vztah mezi tlakovou silou, tlakem a obsahem plochy, na niž síla působí – výslednice dvou sil stejných a opačných směrů – Newtonovy zákony - první, druhý (kvalitativně), třetí – rovnováha na páce a pevné kladce a moment síly – deformační účinky síly - tlaková síla – třecí síla - smykové tření, ovlivňování velikosti třecí síly v praxi
Pokrytí průřezových témat	
Komentář	
Přesahy z: M (7. ročník): Závislosti, vztahy a práce s daty	

MECHANICKÉ VLASTNOSTI TEKUTIN

Výstupy	Učivo
<ul style="list-style-type: none"> – využívá poznatky o zákonitostech tlaku v klidných tekutinách pro řešení konkrétních problémů – předpoví, zda se bude těleso v tekutině potápět, vznášet či plovat a uvede příklady – porovná atmosférický tlak v různých výškách, popíše způsob měření atmosférického tlaku 	<ul style="list-style-type: none"> – Pascalův zákon - hydraulická zařízení – hydrostatický a atmosférický tlak - souvislost mezi hydrostatickým tlakem, hloubkou a hustotou kapaliny; souvislost atmosférického tlaku s některými procesy v atmosféře – Archimédův zákon - vztahová síla; potápění, vznášení se a plování těles v klidných tekutinách
Pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání	
Komentář	

8. ROČNÍK - DOTACE: 2, POVINNÝ

PRÁCE. ENERGIE. TEPLA

Výstupy	Učivo
<ul style="list-style-type: none"> - rozumí pojmu mechanická práce a výkon, dokáže určit, kdy těleso ve fyzice práci koná, s porozuměním používá vztah pro výpočet práce, je-li dána síla a dráha, po které síla působí a určí výkon z práce a času - využívá poznatky o vzájemných přeměnách různých forem energie a jejich přenosu při řešení konkrétních problémů a úloh - vysvětlí, jak se mění vnitřní energie tělesa s jeho teplotou - rozpozná v přírodě a v praktickém životě některé formy tepelné výměny (vedením, tepelným zářením) - určí množství přijaté či odevzdané tělesem - uvede příklady změn skupenství z praktického života a objasní, zda se při nich teplo pohlcuje nebo uvolňuje 	<p>Práce. Výkon.</p> <ul style="list-style-type: none"> - práce - práce na kladce - výkon - účinnost - polohová a pohybová energie - přeměna polohové a pohybové energie <p>Vnitřní energie. Teplo.</p> <ul style="list-style-type: none"> - částicové složení látek - vnitřní energie - teplo - měrná tepelná kapacita látky - určení tepla přijatého nebo odevzdaného při tepelné výměně - tepelná výměna prouděním - teplené záření <p>Změny skupenství látek</p> <ul style="list-style-type: none"> - tání a tuhnutí - vypařování - var - kapalnění - pístové spalovací motory
Pokrytí průřezových témat	
Komentář	
Přesahy z: M (8. ročník): Číslo a početní operace	

ELEKTRICKÉ JEVY

Výstupy	Učivo
<ul style="list-style-type: none"> - rozhodne na základě druhu elektrického náboje, zda se budou dvě tělesa přitahovat či odpuzovat - rozliší vodič, izolant na základě analýzy jeho vlastností - změří elektrický proud a napětí - využívá Ohmův zákon při řešení praktických problémů 	<ul style="list-style-type: none"> - elektrování těles třením - elektrický náboj - vodič a izolant v elektrickém poli - siločáry elektrického pole - elektrický proud v kovech a vodných roztocích solí a kyselin - měření elektrického proudu - měření elektrického napětí - zdroje elektrického napětí

	<ul style="list-style-type: none"> - Ohmův zákon - elektrický odpor - závislost odporu na vlastnostech vodiče - výsledný odpor rezistorů zapojených za sebou a vedle sebe - regulace hodnoty proudu reostatem; reostat jako dělič napětí - elektrická práce a energie - výkon elektrického proudu
Pokrytí průřezových témat	
Komentář	
Přesahy z: M (8. ročník): Číslo a početní operace	

ZVUKOVÉ JEVY

Výstupy	Učivo
<ul style="list-style-type: none"> - rozpozná ve svém okolí zdroje zvuku - posoudí možnosti zmenšování vlivu nadměrného hluku na životní prostředí 	<ul style="list-style-type: none"> - zdroje zvuku - šíření zvuku prostředím - rychlost šíření zvuku - výška tónu - rezonance barva tónu - odraz zvuku, ozvěna - ochrana před nadměrným hlukem
Pokrytí průřezových témat	
Komentář	

POČASÍ KOLEM NÁS

Výstupy	Učivo
Počasí kolem nás <ul style="list-style-type: none"> - na ukázce zprávy o počasí v denním tisku, televizi nebo na internetu nalezne základní meteorologické prvky a popíše způsob jejich měření 	<ul style="list-style-type: none"> - meteorologie - atmosféra Země - základní meteorologické jevy a jejich měření - problémy znečištění atmosféry
Pokrytí průřezových témat	
Komentář	

9. ROČNÍK - DOTACE: 2, POVINNÝ

ELEKTROMAGNETICKÉ JEVY

Výstupy	Učivo
<p>Elektromagnetické jevy</p> <ul style="list-style-type: none"> - využívá poznatky o působení magnetického pole na magnet a cívku s proudem a o vlivu změny magnetického pole v okolí cívky na vznik indukovaného napětí v ní - rozliší stejnosměrný proud od střídavého a změří elektrický proud a napětí - využívá poznatky o vzájemných přeměnách různých forem energie a jejich přenosu při řešení konkrétních problémů a úloh - rozliší vodič, izolant a polovodič na základě analýzy jejich vlastností - zapojí správně polovodičovou diodu 	<ul style="list-style-type: none"> - magnetické pole cívky s proudem - elektromagnet - působení magnetického pole na cívku s proudem - elektromotor - elektromagnetická indukce <p>Střídavý proud</p> <ul style="list-style-type: none"> - vznik střídavého proudu - alternátor - měření střídavého proudu a střídavého napětí - transformátory - rozvodná elektrická síť - elektrické vodiče a izolanty - elektrický proud v kovových vodičích - elektrický proud v kapalinách a plynech - elektrický proud v polovodičích - elektrické spotřebiče v domácnosti; ochrana před úrazem elektrickým proudem - elektromagnetické vlny a záření; zdroje záření
<p>Pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Řešení problémů a rozhodovací dovednosti</p>	
<p>Komentář</p>	

SVĚTELNÉ JEVY

Výstupy	Učivo
<p>Světelné jevy</p> <ul style="list-style-type: none"> - využívá zákona o přímočarém šíření světla ve stejnorodém optickém prostředí a zákona odrazu světla při řešení problémů a úloh - rozhodne ze znalosti rychlostí světla ve dvou různých prostředích, zda se světlo bude lámat ke kolmici či od kolmice 	<ul style="list-style-type: none"> - zdroje světla - rychlost světla ve vakuu a v různých prostředích - přímočaré šíření světla - měsíční fáze; stín, zatmění Měsíce a Slunce - zákon odrazu světla - zobrazení odrazem na rovinném, dutém a vypuklém zrcadle - lom světla - rozklad světla optickým hranolem - barva těles
<p>Pokrytí průřezových témat</p>	
<p>Komentář</p>	

JADERNÁ ENERGIE

Výstupy	Učivo
Jaderná energie <ul style="list-style-type: none"> – popíše základní stavební částice atomu, složení jádra atomu, izotop – uvede tři základní druhy radioaktivního záření a porovná jejich vlastnosti – popíše řetězovou jadernou reakci a objasní její nebezpečí – zhodnotí výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí	<ul style="list-style-type: none"> – atom; atomová jádra; izotopy a nuklidy – radioaktivita – využití jaderného záření – řetězová jaderná reakce – jaderný reaktor – jaderná energetika – ochrana před zářením
Pokrytí průřezových témat	
Komentář	
Přesahy z: Z (8. ročník): Společenské a hospodářské prostředí	

VESMÍR

Výstupy	Učivo
Vesmír <ul style="list-style-type: none"> – popíše, z čeho se skládá sluneční soustava – vyjmenuje planety podle jejich vzrůstající vzdálenosti od Slunce – odliší hvězdu od planety na základě jejich vlastností	<ul style="list-style-type: none"> – sluneční soustava – naše Galaxie – kosmonautika
Pokrytí průřezových témat	
Komentář	

5.6.3 Chemie

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda

Vyučovací předmět: CHEMIE

Charakteristika vyučovacího předmětu:

Obsahové a časové vymezení předmětu:

Vyučovací předmět Chemie je jedním z vyučovacích předmětů ze vzdělávací oblasti Člověk a příroda, který umožní žákovi poznávání přírody jako celku, uvědomování si užitečnosti přírodních poznatků a jejich aplikaci v praktickém životě. Učí žáky rozlišovat příčiny chemických dějů, souvislosti a vztahy mezi nimi, předvídat je, popřípadě ovlivňovat.

Předmět je vyučován jako samostatný předmět v 8. a 9. ročníku po dvou hodinách týdně.

Formy a metody práce (užívají se podle charakteru učiva):

- frontální výuka spojená s praktickými cvičeními,
- nácviky jednoduchých laboratorních metod a postupů,
- práce ve skupinách,
- demonstrační pokusy,
- prezentace vlastních názorů,
- samostudium.

Rozdělení žáků do skupin, počet skupin a počet žáků ve skupině je omezen vybavením školy. Vždy je kladen důraz na dodržování zásad bezpečné práce.

Řád učebny chemie je nedílnou součástí učebny, dodržování uvedených pravidel je pro každého žáka i vyučujícího závazné. Předmětem se prolínají průřezová témata, důraz je kladen na zodpovědnost každého jedince za své zdraví (OSV), na spoluzodpovědnost za stav životního prostředí (EV).

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků:

Kompetence k učení

- učitel vede žáky k systematickému pozorování jako základní formě zjišťování chemických vlastností látek, jejich přeměn a podmínek, za kterých nastávají;
- žáci hledají souvislosti mezi chemickými jevy;
- žáci používají chemické termíny, symboly a značky;
- učitel dává žákům možnost samostatně nebo ve skupinách formulovat závěry na základě pozorování nebo pokusů.

Kompetence k řešení problémů

- učitel předkládá problémové situace související s učivem chemie, dává žákům možnost volit různé způsoby řešení;
- podporuje samostatnost, tvořivost a logické myšlení;
- klade důraz na aplikaci poznatků v praxi;
- podporuje využívání moderní techniky a moderních technologií při řešení problémů;
- vede žáky k nacházení příkladů chemických dějů a jevů z běžné praxe, k vysvětlování jejich chemické podstaty.

Kompetence komunikativní

- vede k přesnému a logicky uspořádanému vyjadřování;
- učí žáka stručně, přehledně sdělovat výsledky svých pozorování a experimentů;
- vede žáky k otevřenému vyjadřování svých názorů podpořených logickými argumenty;
- podporuje přátelskou komunikaci mezi žáky.

Kompetence sociální a personální

- vede žáky ke spolupráci ve skupině;
- učí žáky hodnotit práci skupiny, svou práci i práci ostatních členů skupiny;
- podporuje vzájemnou pomoc žáků.

Kompetence občanské

- vede žáky k poznání možnosti rozvoje i zneužití chemie;
- vede žáky k aktivní ochraně jejich zdraví;
- učí žáky preventivně předcházet úrazům;
- vede žáky k zodpovědnosti za zachování životního prostředí;
- vede žáky k odmítavému postoji k drogám, alkoholu, kouření;
- netoleruje hrubé, agresivní, vulgární projevy žáků;
- důsledně požaduje dodržování stanovených pravidel v učebně chemie a dodržování stanovených pracovních postupů.

Kompetence pracovní

- vede žáky k pozitivnímu vztahu k práci;
- učí žáky optimálně pracovat a provádět experimenty a získaná data zpracovávat a vyhodnocovat;
- v rámci možností učí žáka používat moderní technologie, postupy a pomůcky;
- seznamuje žáka s různými profesemi v oblasti chemie.

8. ROČNÍK - DOTACE: 2, POVINNÝ

ÚVOD DO CHEMIE

Výstupy	Učivo
<ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí, čím se chemie zabývá - uvede příklady chemické výroby i případná rizika pro společnost 	<ul style="list-style-type: none"> - vymezení chemie - chemická výroba
Pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání	
Komentář	

VLASTNOSTI LÁTEK

Výstupy	Učivo
<ul style="list-style-type: none"> - uvede fyzikální a chemické vlastnosti a jejich společné a rozdílné znaky - rozpozná skupenství látek a jejich změny 	<ul style="list-style-type: none"> - barva, skupenství, rozpustnost ve vodě, hustota - změny skupenství- tání, tuhnutí, vypařování
Pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	
Komentář	
Přesahy z: F (6. ročník): Vlastnosti látek a těles	

BEZPEČNOST PŘI PRÁCI

Výstupy	Učivo
<ul style="list-style-type: none"> - uvede zásady bezpečné práce v chemické pracovně a poskytne první pomoc při úrazu - uvede příklady nebezpečných chemických látek a zásady bezpečné práce s nimi, R a S věty - objasní efektivní jednání v modelových příkladech havárie s únikem nebezpečných látek 	<ul style="list-style-type: none"> - zásady bezpečné práce v laboratoři - první pomoc při úrazu - nebezpečné látky
Pokrytí průřezových témat	
Komentář	

SMĚSI

Výstupy	Učivo
<ul style="list-style-type: none"> – rozliší směsi a chemické látky – vysvětlí základní faktory ovlivňující rozpouštění pevných látek – vypočítá složení roztoků a připraví roztok o požadovaném složení – navrhne postup oddělování složek směsí v běžném životě – sestaví jednoduchou filtrační aparaturu a provede filtraci	<ul style="list-style-type: none"> – Stejnorodé, různorodé – složení roztoků – hmotnostní zlomek – usazování, filtrace, destilace, krystalizace, sublimace
Pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání Seberegulace a sebeorganizace Komunikace Kooperační a kompetice Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	
Komentář	

VODA A VZDUCH

Výstupy	Učivo
<ul style="list-style-type: none"> – rozliší různé druhy vod a uvede příklady výskytu a použití – uvede příklady znečišťování vody a vzduchu v přírodě a domácnosti – navrhne preventivní opatření a způsoby likvidace znečištění	<ul style="list-style-type: none"> – voda - destilovaná, pitná, odpadní – čistota vody – vzduch - složení, vlastnosti – čistota ovzduší
Pokrytí průřezových témat ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Základní podmínky života Lidské aktivity a problémy životního prostředí Vztah člověka k prostředí	
Komentář	
Přesahy z: Z (8. ročník): Životní prostředí	

ČÁSTICOVÉ SLOŽENÍ LÁTEK

Výstupy	Učivo
<ul style="list-style-type: none"> – používá pojem atom, molekula ve správných souvislostech – popíše složení atomu a vznik kationtu a aniontu z neutrálního atomu	<ul style="list-style-type: none"> – molekuly, atomy – atomové jádro – elektronový obal – ionty
Pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání	
Komentář	

CHEMICKÉ PRVKY A CHEMICKÉ SLOUČENINY

Výstupy	Učivo
<ul style="list-style-type: none"> – se orientuje se v periodické soustavě prvků, rozpozná vybrané kovy a nekovy a usuzuje na jejich možné vlastnosti – používá pojmy chemický prvek, chemická sloučenina a chemická vazba ve správných souvislostech	<ul style="list-style-type: none"> – chemické prvky – vybrané názvy a značky chemických prvků – chemická sloučenina – chemická vazba
Pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání, Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	
Komentář	

PERIODICKÁ SOUSTAVA PRVKŮ

Výstupy	Učivo
<ul style="list-style-type: none"> – rozliší periody a skupiny v PS chemických prvků a vyhledá známé prvky podobných vlastností	<ul style="list-style-type: none"> – kovy, nekovy – slitiny
Pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání Řešení problémů a rozhodovací dovednosti ENVIROMENTÁLNÍ VÝCHOVA Vztah člověka k prostředí	
Komentář	

CHEMICKÉ REAKCE A CHEMICKÉ ROVNICE

Výstupy	Učivo
<ul style="list-style-type: none"> – rozliší výchozí látky a produkty chem. reakcí – uvede příklady důležitých chem. reakcí – provede jejich klasifikaci a zhodnotí využití – přečte chem. rovnice a s užitím zákona zachování hmotnosti vypočítá hmotnost reaktantu nebo produktu – aplikuje poznatky o faktorech ovlivňujících průběh chem. reakcí v praxi a při předcházení jejich bezpečného průběhu	<ul style="list-style-type: none"> – chemický děj – slučování, rozklad – zákon zachování hmotnosti – molární hmotnost – jednoduché chem. rovnice – faktory ovlivňující rychlost chemické reakce
Pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	
Komentář	
Přesahy z: M (8. ročník): Číslo a početní operace	

ANORGANICKÉ SLOUČENINY

Výstupy	Učivo
<ul style="list-style-type: none"> – popíše vlastnosti a použití vybraných anorganických sloučenin a posoudí vliv těchto látek na životní prostředí – vysvětlí vznik kyselých dešťů, uvede vliv na životní prostředí a navrhne příklady opatření, kterými jim lze předcházet – ovládá základní chemické názvosloví anorganických sloučenin – orientuje se na pH stupnici – změní reakci roztoku univerzálním indikátorovým papírkem	<ul style="list-style-type: none"> – oxidy – halogenidy – kyseliny – hydroxidy – soli – pH – neutralizace
Pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání, Řešení problémů a rozhodovací dovednosti ENVIROMENTÁLNÍ VÝCHOVA Lidské aktivity a problémy životního prostředí Vztah člověka k prostředí	
Komentář	

9. ROČNÍK - DOTACE: 2, POVINNÝ

REDOXNÍ ROVNICE

Výstupy	Učivo
<ul style="list-style-type: none"> - určí reakce, kteří patří mezi redoxní a vysvětlí pojem oxidace, redukce - popíše princip výroby železa a oceli a zhodnotí jejich hospodářský význam - objasní pojem koroze, uvede příklad činitelů ovlivňující rychlost, uvede způsoby ochrany železa před korozi - dovede uvést příklad praktického využití galvanických článků a elektrolýzy 	<ul style="list-style-type: none"> - oxidace, redukce - výroba železa a ocelí - elektrolýza - koroze
<p>Pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání Řešení problémů a rozhodovací dovednosti ENVIROMENTÁLNÍ VÝCHOVA Lidské aktivity a problémy životního prostředí Vztah člověka k prostředí</p>	
Komentář	

ENERGIE A CHEMICKÁ REAKCE

Výstupy	Učivo
<ul style="list-style-type: none"> - rozliší exotermické a endotermické reakce - uvede příklady fosilních a průmyslově vyráběných paliv- vlastnosti, použití - posoudí vliv spalování různých paliv na životní prostředí - uvede, jak postupovat při vzniku požáru, zná telefonní číslo hasičů, poskytne první pomoc při popálení 	<ul style="list-style-type: none"> - exotermické a endotermické reakce - obnovitelné a neobnovitelné zdroje energie - fosilní paliva - průmyslově vyráběná paliva
<p>Pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání Řešení problémů a rozhodovací dovednosti ENVIROMENTÁLNÍ VÝCHOVA Lidské aktivity a problémy životního prostředí Vztah člověka k prostředí</p>	
Komentář	

UHLOVODÍKY

Výstupy	Učivo
<ul style="list-style-type: none"> - rozliší anorganické a organické látky - rozliší nejjednodušší uhlovodíky- zdroje, vlastnosti, použití 	<ul style="list-style-type: none"> - alkany, alkeny, alkyiny - areny

<ul style="list-style-type: none"> – vyhledá a uvede příklady produktů průmyslového zpracování ropy a zemního plynu a jejich využití 	<ul style="list-style-type: none"> – průmyslové zpracování – ropy
<p>Pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání Řešení problémů a rozhodovací dovednosti ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Lidské aktivity a problémy životního prostředí Vztah člověka k prostředí</p>	
<p>Komentář</p>	
<p>DERIVÁTY UHLOVODÍKŮ</p>	
<p>Výstupy</p>	<p>Učivo</p>
<ul style="list-style-type: none"> – rozliší vybrané deriváty uhlovodíků, uvede zdroje, vlastnosti, použití – rozliší pojmy uhlovodíky a deriváty uhlovodíků 	<ul style="list-style-type: none"> – halogenové deriváty – alkoholy, fenoly – aldehydy, ketony – karboxylové kyseliny – estery
<p>Pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání, Řešení problémů a rozhodovací dovednosti ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Lidské aktivity a problémy životního prostředí Vztah člověka k prostředí</p>	
<p>Komentář</p>	
<p>PŘÍRODNÍ SLOUČENINY</p>	
<p>Výstupy</p>	<p>Učivo</p>
<ul style="list-style-type: none"> – orientuje se ve výchozích látkách a produktech dýchání a fotosyntézy – uvede podmínky pro průběh fotosyntézy a její význam pro život na zemi – rozliší bílkoviny, sacharidy a vitamíny, uvede příklad zdrojů a posoudí z hlediska zdravé výživy – vysvětlí pojem biotechnologie a uvede příklady 	<ul style="list-style-type: none"> – sacharidy, tuky, bílkoviny, vitamíny – fotosyntéza
<p>Pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání, Řešení problémů a rozhodovací dovednosti</p>	
<p>Komentář</p>	

PLASTY A SYNTETICKÁ VLÁKNA

Výstupy	Učivo
<ul style="list-style-type: none"> – rozliší plasty a syntetická vlákna, uvede příklady, vlastnosti a použití, posoudí vliv plastů a syntetických vláken na životní prostředí	<ul style="list-style-type: none"> – polyethylen, polypropylen – polystyren – polyvinylchlorid – polyamidová a polyesterová vlákna
Pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání Řešení problémů a rozhodovací dovednosti ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Lidské aktivity a problémy životního prostředí Vztah člověka k prostředí	
Komentář	

CHEMIE A SPOLEČNOST

Výstupy	Učivo
<ul style="list-style-type: none"> – uvede příklady prvotních a druhotných surovin pro chem. výroby a zhodnotí je z hlediska udržitelného rozvoje – zhodnotí ekonomický a ekologický význam recyklace odpadů – zjistí, kde a jak v okolí dochází ke znečišťování životního prostředí a uvede, jak tomu předcházet – rozpozná označení hořlavých, toxických a výbušných látek, uvede zásady bezpečné práce s běžně dostupnými látkami	<ul style="list-style-type: none"> – chemické výroby – otravné látky – biotechnologie – léčiva, drogy, detergenty – potraviny – chemie a životní prostředí
Pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání Řešení problémů a rozhodovací dovednosti ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Lidské aktivity a problémy životního prostředí Vztah člověka k prostředí	
Komentář	

5.6.4 Přírodopis

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda

Vzdělávací obor: Přírodopis

Vyučovací předmět: PŘÍRODOPIS

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět Přírodopis na 2. stupni navazuje na poznatky, které žáci získali ve vyučovacím předmětu Přírodověda ve 4. a 5. ročníku. Tyto poznatky se v následujících ročnících dále rozvíjejí, doplňují a prohlubují, a to v takové míře náročnosti, která koresponduje se vzrůstající intelektuální vyspělostí žáků.

Časová dotace je v: 6. ročník 2 hodiny týdně

7. ročník 2 hodiny týdně

8. ročník 2 hodiny týdně

9. ročník 1 hodina týdně

Výuka probíhá: ve specializované učebně

- v kmenové třídě,
- na naučné stezce,
- v počítačové učebně,
- výuku doplňují exkurze, besedy, přednášky a práce na projektech.

Učivo je rozděleno do následujících tematických celků:

- 6. ročník – obecná biologie, viry – lišejníky, bezobratlí
- 7. ročník – strunatci (kromě savců), přehled systému rostlin
- 8. ročník – savci + biologie člověka
- 9. ročník – příroda neživá

To, co se prolíná jednotlivými ročníky a co je vzájemně spojuje, je vytváření kladného vztahu k přírodě, k životnímu prostředí i k sobě samému. Cílem je naučit žáky chápat zákonitosti přírody, chovat se „bio – logicky“, chránit životní prostředí a žít zdravým způsobem života. Žáci by měli postupně měnit svůj konzumní náhled na věci a přírodu kolem sebe a vytvořit si základy takového jednání a chování, které směřuje k trvale udržitelnému rozvoji. Postupným propojováním, rozšiřováním, upevňováním a systematizací vědomostí a zkušeností si vytvoří integrovaný pohled na realitu každodenního života. Tento učební předmět učí pozorovat, citlivě vnímat a hodnotit důsledky jednání lidí. Přispívá k osvojování si základních návyků a odpovědného přístupu k životnímu prostředí. Přírodopis ve všech ročnících svým obsahem a formami zdůrazňuje pochopení objektivní platnosti základních přírodních zákonitostí od nejjednodušších organismů až po biosféru jako celek. Zdůrazňuje postavení člověka v tomto systému jako tvora, který vědomě zasahuje do koloběhu života. Neblahé důsledky nerozumných zásahů, již pociťuje člověk sám na sobě.

Výchovné a vzdělávací strategie:

Kompetence k učení

Ve vyučovacím předmětu Přírodopis jsou pro utváření a rozvíjení těchto kompetencí využívány následující postupy:

- operuje se s obecně užívanými termíny, znaky a symboly;
- žákům se předkládají informace na základě jejich pochopení a jsou systematicky propojovány;
- jsou vybírány a využívány vhodné způsoby, metody a strategie výuky;
- je kladen důraz na pozitivní motivaci žáka;
- jsou využívány vhodné učební pomůcky (přírodniny, modely, obrazy, počítačové programy);
- je předkládán dostatek informačních zdrojů z učebnic, pracovních textů, odborné literatury;
- je zařazována práce s přírodninami, mikroskopem, literaturou;
- je věnována pozornost autokorekci chyb.

Kompetence k řešení problémů

Ve vyučovacím předmětu Přírodopis jsou pro utváření a rozvíjení těchto kompetencí využívány následující postupy:

- žákům jsou nabízeny příklady z reálného života a jsou vedeni k samostatnému řešení problémů;
- žák je motivován k samostatnému řešení problémových úloh;
- jsou zadávány úkoly vedoucí k posílení schopnosti žáků využívat vlastních zkušeností;
- je podporováno hledání, srovnávání a vyhodnocování různých variant řešení téhož problému;
- jsou nabízeny nové úkoly a problémy, u kterých mohou žáci aplikovat osvědčené postupy a řešení;
- je poskytován prostor pro vyslovení hypotéz na základě dosavadní životní zkušenosti či znalosti;
- je kladen důraz na analýzu přečteného textu, porovnání jevů, zjištění shod a odlišností, třídění podle hledisek, zobecnění.

Kompetence komunikativní

Ve vyučovacím předmětu Přírodopis jsou pro utváření a rozvíjení těchto kompetencí využívány následující postupy:

- učivo je předkládáno v logickém sledu a v návaznosti na předchozí vědomosti;
- žákům jsou nabízeny informační a komunikační technologie pro získávání nových poznatků;

- jsou zařazovány referáty na dané téma.

Kompetence sociální a personální

Ve vyučovacím předmětu Přírodopis jsou pro utváření a rozvíjení těchto kompetencí využívány následující postupy:

- je zařazována práce ve skupinách dle stanovených pravidel;
- je dbáno na upevňování dobrých mezilidských vztahů;
- je uplatňován individuální přístup k žákům s poruchami učení a k žákům nadaným;
- je posilována sebedůvěra žáků.

Kompetence občanské

Ve vyučovacím předmětu Přírodopis jsou pro utváření a rozvíjení těchto kompetencí využívány následující postupy:

- jsou respektovány věkové, intelektuální a sociální odlišnosti žáků;
- jsou podporovány pozitivní postoje k ochraně přírody;
- je podporováno aktivní zapojování žáků do přírodovědných soutěží a olympiád a ostatních akcí s přírodovědným zaměřením;
- je odmítáno hrubé zacházení s věcmi a hrubé jednání s lidmi.

Kompetence pracovní

Ve vyučovacím předmětu Přírodopis jsou pro utváření a rozvíjení těchto kompetencí využívány následující postupy:

- žákům se nabízí možnost zapojení do projektů s přírodopisným a ekologickým zaměřením;
- od žáků je vyžadován zodpovědný přístup a plnění úkolů a dokončení započaté práce;
- je rozvíjen smysl pro povinnost;
- je dbáno na bezpečnost a ochranu zdraví při jakékoliv činnosti;
- je kontrolována samostatná práce žáků;

Vzdělávací oblast Člověk a příroda zahrnuje okruh problémů spojených se zkoumáním přírody. Poskytuje žákům prostředky a metody pro hlubší porozumění přírodním faktům a jejich zákonitostem. Dává jim tím i potřebný základ pro lepší pochopení a využívání současných technologií a pomáhá jim lépe se orientovat v běžném životě.

V této vzdělávací oblasti dostávají žáci příležitost poznávat přírodu jako systém, jehož součástí jsou vzájemně propojeny, působí na sebe a ovlivňují se. Na takovém poznání je založeno i pochopení důležitosti udržování přírodní rovnováhy pro existenci živých soustav, včetně člověka. Vzdělávací oblast také významně podporuje vytváření otevřeného myšlení (přístupného alternativním názorům), kritického myšlení a logického uvažování.

Vzdělávací obory vzdělávací oblasti Člověk a příroda, jimiž jsou Fyzika, Chemie, Přírodopis a Zeměpis, svým činnostním a badatelským charakterem výuky umožňují žákům hlouběji porozumět zákonitostem přírodních procesů, a tím si uvědomovat i užitečnost přírodovědných poznatků a jejich aplikací v praktickém životě. Zvláště významné je, že při studiu přírody specifickými poznávacími metodami si žáci osvojují i důležité dovednosti. Jedná se především o rozvíjení dovednosti soustavně, objektivně a spolehlivě pozorovat, experimentovat a měřit, vytvářet a ověřovat hypotézy o podstatě pozorovaných přírodních jevů, analyzovat výsledky tohoto ověřování a vyvozovat z nich závěry. Žáci se tak učí zkoumat příčiny přírodních procesů, souvislosti či vztahy mezi nimi, klást si otázky (Jak? Proč? Co se stane, jestliže?) a hledat na ně odpovědi, vysvětlovat pozorované jevy, hledat a řešit poznávací nebo praktické problémy, využívat poznání zákonitostí přírodních procesů pro jejich předvídání či ovlivňování.

Ve výše zmíněných vzdělávacích oborech žáci postupně poznávají složitost a mnohotvárnost skutečností, podstatné souvislosti mezi stavem přírody a lidskou činností, především pak závislost člověka na přírodních zdrojích a vlivy lidské činnosti na stav životního prostředí a na lidské zdraví. Učí se zkoumat změny probíhající v přírodě, odhalovat příčiny a následky ovlivňování důležitých místních i globálních ekosystémů a uvědoměle využívat své přírodovědné poznání ve prospěch ochrany životního prostředí a principů udržitelného rozvoje. Komplexní pohled na vztah mezi člověkem a přírodou, jehož významnou součástí je i uvědomování si pozitivního vlivu přírody na citový život člověka, utváří - spolu s fyzikálním, chemickým a přírodopisným vzděláváním - také vzdělávání zeměpisné, které navíc umožňuje žákům postupně odhalovat souvislosti přírodních podmínek a života lidí i jejich společenství v blízkém okolí, v regionech, na celém území ČR, v Evropě i ve světě.

Vzdělávací oblast Člověk a příroda navazuje na vzdělávací oblast Člověk a jeho svět, která na elementární úrovni přibližuje přírodovědné poznávání žákům 1. stupně základního vzdělávání, a kooperuje především se vzdělávacími oblastmi Matematika a její aplikace, Člověk a společnost, Člověk a zdraví a Člověk a svět práce a přirozeně i s dalšími vzdělávacími oblastmi.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- zkoumání přírodních faktů a jejich souvislostí s využitím různých empirických metod poznávání (pozorování, měření, experiment) i různých metod racionálního uvažování;
- potřebě klást si otázky o průběhu a příčinách různých přírodních procesů, správně tyto otázky formulovat a hledat na ně adekvátní odpovědi;
- způsobu myšlení, které vyžaduje ověřování vyslovovaných domněnek o přírodních faktech více nezávislými způsoby;
- posuzování důležitosti, spolehlivosti a správnosti získaných přírodovědných dat pro potvrzení nebo vyvrácení vyslovovaných hypotéz či závěrů;

- zapojování do aktivit směřujících k šetrnému chování k přírodním systémům, k vlastnímu zdraví i zdraví ostatních lidí;
- porozumění souvislostem mezi činnostmi lidí a stavem přírodního a životního prostředí;
- uvažování a jednání, která preferují co nejefektivnější využívání zdrojů energie v praxi, včetně co nejširšího využívání jejich obnovitelných zdrojů, zejména pak slunečního záření, větru, vody a biomasy;
- utváření dovedností vhodně se chovat při kontaktu s objekty či situacemi potenciálně či aktuálně ohrožujícími životy, zdraví, majetek nebo životní prostředí lidí.

6. ROČNÍK - DOTACE: 2, POVINNÝ

OBECNÁ BIOLOGIE

Výstupy	Učivo
<ul style="list-style-type: none"> – objasní vliv jednotlivých sfér Země na vznik a trvání života – rozliší základní projevy a podmínky života, orientuje se v daném přehledu vývoje organismů – vysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců v různých ekosystémech a zhodnotí jejich význam – aplikuje praktické metody poznávání přírody – dodržuje základní pravidla bezpečnosti práce chování při poznávání živé a neživé přírody – popíše základní rozdíly mezi buňkou rostlin, živočichů a bakterií a objasní funkci základních organel – třídí organismy a zařadí vybrané organismy do říší a nižších taxonomických jednotek – uvede na příkladech z běžného života význam virů a bakterií v přírodě i pro člověka 	<p>Planeta Země</p> <ul style="list-style-type: none"> – vznik života na Zemi – vznik, vývoj, rozmanitost, projevy života a jeho význam – výživa, dýchání, růst, rozmnožování, vývin, reakce na podněty – názory na vznik života – vztahy mezi organismy – praktické metody poznávání přírody – pozorování lupou a mikroskopem – základní struktura života – buňky, pletiva, tkáně, orgány, orgánové soustavy – organismy jednobuněčné a mnohobuněčné – význam a zásady třídění organismů – viry a bakterie – výskyt, význam a praktické využití
<p>Pokrytí průřezových témat ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Základní podmínky života, Lidské aktivity a problémy životního prostředí</p>	
<p>Komentář</p>	

BIOLOGIE HUB

Výstupy	Učivo
<ul style="list-style-type: none"> – vysvětlí různé způsoby výživy hub a jejich význam v ekosystémech a místo v potravních řetězcích – rozpozná naše nejnámější jedlé a jedovaté houby s plodnicemi – porovná je podle charakteristických znaků – objasní funkci dvou organismů ve stélce lišejníků 	<ul style="list-style-type: none"> – houby nižší - základní charakteristika, stavba těla – pozitivní a negativní vliv na člověka a živé organismy – houby vyšší – lišejníky – stavba, symbióza, výskyt a význam – řasy
<p>Pokrytí průřezových témat</p>	
<p>Komentář</p>	

BOTANIKA

Výstupy	Učivo
<ul style="list-style-type: none"> – popíše rostlinnou a živočišnou buňku – rozpozná základní rozdíly mezi buňkou rostlin a živočichů – objasní funkci základních organel 	<ul style="list-style-type: none"> – buňka – základní stavební jednotka živé hmoty, – buňka rostlinná a živočišná – jádro, buněčná stěna, vakuola, mitochondrie, chloroplast

– třídí organismy a zařadí vybrané organismy do říší a nižších taxonomických jednotek	– Karel Liné, seznámení se systematickými jednotkami
Pokrytí průřezových témat ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Ekosystémy Základní podmínky života	
Komentář	
Přesahy z: Z (6. ročník): Přírodní obraz Země	
ZOOLOGIE	
Výstupy	Učivo
<ul style="list-style-type: none"> – porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů – vysvětlí funkci jednotlivých orgánů – rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny živočichů – určuje vybrané živočichy – zařazuje je do hlavních taxonomických skupin – odvodí na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě – na příkladech objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí – zhodnotí význam živočichů v přírodě a pro člověka – uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy 	<ul style="list-style-type: none"> – živočišná buňka, tkáň, orgány, orgánové soustavy – organismy jednobuněčné a mnohobuněčné – rozmnožování, – vývoj, vývin a systém živočichů – významní zástupci jednotlivých skupin živočichů – prvoci, bezobratlí (žahavci, ploštěnci, hlísti, měkkýši, kroužkovci, členovci) – člověk a příroda – společenstvo organismů, ekosystémy – ochrana přírody
Pokrytí průřezových témat ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Ekosystémy Lidské aktivity a problémy životního prostředí Vztah člověka k prostředí	
Komentář	
Přesahy z: Z (6. ročník): Přírodní obraz Země	

7. ROČNÍK - DOTACE: 2, POVINNÝ

ZOOLOGIE

Výstupy	Učivo
<ul style="list-style-type: none"> - porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů. - rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin. - odvodí na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, na příkladech objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí - zhodnotí význam živočichů v přírodě a pro člověka - uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy. 	<ul style="list-style-type: none"> - stavba těla, stavba a funkce jednotlivých částí těla - živočišná buňka, tkáň, orgány - vývoj, vývin a systém živočichů - významní zástupci jednotlivých skupin živočichů – strunatci (paryby, ryby, obojživelníci, plazi, ptáci). - rozšíření, význam a ochrana živočichů – hospodářsky a epidemiologicky významné druhy - péče o vybrané domácí živočichy, - chov domestikovaných živočichů, - živočišná společenstva. - projevy chování živočichů.
Pokrytí průřezových témat ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Ekosystémy	
Komentář	
Přesahy z: Z (7. ročník): Regiony světa	

BOTANIKA

Výstupy	Učivo
<ul style="list-style-type: none"> - odvodí na základě pozorování uspořádání rostlinného těla od buňky přes pletiva až k jednotlivým orgánům. - porovná vnější a vnitřní stavbu jednotlivých orgánů a uvede praktické příklady jejich funkcí a vztahů v rostlině jako celku. - vysvětlí princip základních rostlinných fyziologických procesů a jejich využití při pěstování rostlin. - rozlišuje základní systematické skupiny rostlin a určuje jejich význačné zástupce pomocí klíčů a atlasů. - odvodí na základě pozorování přírody závislost a přizpůsobení některých rostlin podmínkám prostředí. 	<ul style="list-style-type: none"> - anatomie a morfologie rostlin - stavba a význam jednotlivých částí těla vyšších rostlin (kořen, stonek, list, květ, semeno, plod). - fyziologie rostlin – základní principy fotosyntézy, dýchání, růstu, rozmnožování. - systém rostlin - poznávání a zařazování daných zástupců běžných druhů řas, mechorostů, kaprad'orostů (plavuně, přesličky, kapradiny), nahosemenných a krytosemenných rostlin - jednoděložné a dvouděložné rostliny - využití, hospodářsky významných zástupců - orgánové soustavy, - organismy jednobuněčné a mnohobuněčné, - rozmnožování.
Pokrytí průřezových témat ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Ekosystémy	
Komentář	

OBECNÁ BIOLOGIE

Výstupy	Učivo
– vysvětlí podstatu pohlavního a nepohlavního rozmnožování	– dědičnost a proměnlivost organismů – podstata dědičnosti a přenos dědičných informací, – křížení.
Pokrytí průřezových témat	
Komentář	

8. ROČNÍK - DOTACE: 2, POVINNÝ

ZOOLOGIE

Výstupy	Učivo
<ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin - odvodí na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, na příkladech objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí - zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka, uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy 	<ul style="list-style-type: none"> - systém živočichů – významní zástupci jednotlivých skupin živočichů – strunatci (savci) - rozšíření, význam a ochrana živočichů - hospodářsky a epidemiologicky významné druhy - péče o vybrané domácí živočichy - chov domestikovaných živočichů
Pokrytí průřezových témat	
Komentář	

BIOLOGIE ČLOVĚKA

Výstupy	Učivo
<ul style="list-style-type: none"> - orientuje se v základních vývojových stupních fylogeneze člověka - určí polohu a objasní stavbu a funkci orgánů a orgánových soustav lidského těla, - vysvětlí jejich vztahy, rozlišuje příčiny, případně příznaky běžných nemocí - uplatňuje zásady jejich prevence a léčby objasní význam zdravého způsobu života - aplikuje předlékařskou první pomoc při poranění a poškození těla - objasní vznik a vývin nového jedince od početí až do stáří - rozmnožování a jeho význam z hlediska dědičnosti - uvede příklady dědičnosti v praxi - rozumí významu genetiky 	<ul style="list-style-type: none"> - původ a vývoj člověka - lidská plemena - anatomie a fyziologie – stavba a funkce jednotlivých částí lidského těla - orgány, orgánové soustavy (opěrná, pohybová, oběhová, dýchací, trávicí, vylučovací a rozmnožovací, řídící) - vyšší nervová činnost - hygiena duševní činnosti - nemoci, úrazy a prevence, epidemie - pozitivní a negativní dopad prostředí a životního stylu na zdraví člověka - příčiny, příznaky, praktické zásady a postupy při léčení běžných nemocí - závažná poranění a život ohrožující stavy - životní styl – pozitivní a negativní dopad na zdraví člověka - ontogeneze – rozmnožování člověka - dědičnost – podstata dědičnosti a přenos dědičných informací - gen, genetika
Pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Psychohygiena MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Etnický původ	
Komentář	

9. ROČNÍK - DOTACE: 1, POVINNÝ

GEOLOGIE

Výstupy	Učivo
<ul style="list-style-type: none"> – vysvětlí složení zemského tělesa – rozpozná podle charakteristických vlastností vybrané nerosty použitím určovacích pomůcek. – rozpozná podle charakteristických vlastností vybrané horniny s použitím určovacích pomůcek. – rozlišuje důsledky vnitřních a vnějších geologických dějů, včetně geologického oběhu hornin i oběhu vody. – porovná význam půdotvorných činitelů pro vznik půdy, – rozlišuje hlavní půdní typy a půdní druhy v naší přírodě. – rozlišuje jednotlivá geologická období podle charakteristických znaků – uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi. – rozlišuje a uvede příklady systémů organismů – populace, společenstva, ekosystémy – objasní na základě příkladu základní princip existence živých a neživých složek ekosystému – uvede příklady kladných i záporných vlivů člověka na životní prostředí a příklady narušení rovnováhy ekosystému – uvede na základě pozorování význam vlivu podnebí a počasí pozorování na rozvoj a udržení života na Zemi – uvede význam vlivu podnebí a počasí na rozvoj různých ekosystémů a charakterizuje mimořádné události způsobené výkyvy počasí a dalšími přírodními jevy, jejich doprovodné jevy a možné dopady i ochranu před nimi 	<ul style="list-style-type: none"> – vznik a stavba Země – nerosty a horniny – vznik, vlastnosti, kvalitativní třídění, praktický význam a využití zástupců – určování vzorků hornin a nerostů – principy krystalografie – vnější a vnitřní geologické procesy – příčiny a důsledky – půdy – složení, vlastnosti a význam půdy pro výživu rostlin – hospodářský význam půd pro společnost – nebezpečí devastace půd, příklady, – možnosti a příklady rekultivace – vývoj zemské kůry a organismů na Zemi – geologické změny, vznik života, výskyt typických organismů a jejich přizpůsobování prostředí – geologický vývoj a stavba území ČR – Český masiv, Karpaty – podnebí a počasí ve vztahu k životu význam vody a teploty prostředí pro život, ochrana a využití přírodních zdrojů, význam jednotlivých vrstev ovzduší pro život, vlivy znečištěného ovzduší a klimatických změn na živé organismy a na člověka – mimořádné události způsobené přírodními vlivy – příčiny vzniku mimořádných událostí, přírodní světové katastrofy, nejčastější mimořádné přírodní události v ČR (povodně, větrné bouře, sněhové kalamity, laviny, náledí) a ochrana před nimi – organismy a prostředí – vzájemné vztahy mezi organismy, mezi organismy a prostředím – populace, společenstva, přirozené a umělé ekosystémy, potravní řetězce, rovnováha v ekosystému – ochrana přírody a životního prostředí – globální problémy a jejich řešení, chráněná území –
<p>Pokrytí průřezových témat ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Lidské aktivity a problémy životního prostředí Vztah člověka k prostředí</p>	
<p>Komentář</p>	

5.7 Člověk a svět práce

- Oblast člověk a svět práce postihuje široké spektrum pracovních činností a technologií, vede žáky k získání základních uživatelských dovedností v různých oborech lidské činnosti a přispívá k vytváření životní a profesní orientace žáků.

5.7.1 Pracovní činnosti

Vzdělávací oblast: Člověk a svět práce

Vyučovací předmět: PRACOVNÍ ČINNOSTI

V rámci vzdělávací oblasti „Člověk a svět práce“ byl na základě materiálně technických podmínek naší školy zaveden vyučovací předmět praktické činnosti.

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět praktické činnosti se vyučuje jako samostatný předmět v 4., 5., 6., 7., 8 a 9. ročníku. Časová dotace v učebním plánu je 1 vyuč. hodina týdně. Na 1. stupni výuka probíhá prostřednictvím těchto tematických okruhů - Práce s drobným materiálem, Konstrukční činnosti, Pěstitelské práce, Stolování. Na 2. stupni vzhledem k materiálně technickým podmínkám a pedagogickým záměrům školy jsou vybrány pro skupinu chlapců a dívek tematické okruhy Práce s technickými materiály, Pěstitelské práce a Svět práce.

Vzdělávání žáků má vést k:

- seznámení s tradičními i netradičními materiály, poznávání jejich vlastností,
- poznávání funkce a využití pracovních pomůcek a materiálů,
- osvojení si jednoduchých pracovních postupů,
- učí pravidlům správného stolování,
- schopnosti sestavovat různé modely ze stavebnic podle jednoduchých návodů, předloh nebo náčrtů,
- získání základních praktických pracovních dovedností a návyků při ručním opracování dřeva, kovu a plastu,
- zájmu o pěstování rostlin v závislosti na přírodních podmínkách i práci člověka,
- podpoře otevřeného a kritického myšlení a logického uvažování,
- k rozvoji schopnosti aplikovat poznatky z ostatních předmětů v praxi,
- získávání základních pracovních dovedností a návyků,
- osvojování a uplatňování zásad bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, hygieny práce, základů organizace a plánování práce,
- získání pozitivního vztahu k práci a odpovědného a tvořivého postoje k vlastní činnosti a její kvalitě.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Učitel

- zadává úkoly, které umožní volbu různých postupů;
- vede žáky, aby v hodinách pracovali s odbornou literaturou;
- pozoruje pokrok u všech žáků v hodině.

Kompetence k řešení problémů

Učitel

- se zajímá o náměty;
- klade otevřené otázky.

Kompetence komunikativní

Učitel

- zadává úkoly, při kterých žáci spolupracují;
- vede žáky, aby na sebe brali ohledy.

Kompetence sociální a personální

Učitel

- podle potřeby pomáhá žákům;
- každému žákovi umožňuje zažít úspěch;
- dodává žákům sebedůvěru.

Kompetence občanské

Učitel

- vyžaduje dodržování pravidel slušného chování;
- dodává žákům sebedůvěru.

Kompetence pracovní

Učitel

- vede žáky ke správným způsobům užití nářadí;
- pozoruje pokrok při práci v hodině;
- jasnými pokyny směřuje činnosti ke stanovenému cíli;
- hodnotí žáky způsobem, který jim umožňuje vnímat vlastní pokrok.

4. ROČNÍK - DOTACE: 1, POVINNÝ

PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM

Výstupy	Učivo
<ul style="list-style-type: none"> - vytvoří přiměřenými pracovními operacemi a postupy na základě své představivosti různé výrobky z daného materiálu - využívá při tvořivých činnostech s tradičním i netradičním materiálem prvky lidových tradic - volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu - udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce - upevní si návyky organizace a plánování práce - poskytne první pomoc při drobném poranění nebo úrazu a přivolá pomoc 	<ul style="list-style-type: none"> - vlastnosti materiálu - přírodniny, modelovací hmota (modurit, hlína, těsto - hnětení, sušení, vaření, dělení na části), papír, karton (skládanky, vystřihovánky, stříhání, trhání, sešívání), textil, dráty aj. - správné zacházení s různými pracovními pomůckami, správné využití jejich funkce - jednoduché pracovní operace a postupy, organizace práce - lidové zvyky, tradice, řemesla
Pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Kreativita	
Komentář	

KONSTRUKČNÍ ČINNOSTI

Výstupy	Učivo
<ul style="list-style-type: none"> - provádí při práci se stavebnicí jednoduchou montáž a demontáž - vytvoří vlastní kompozice ze stavebnicových prvků - pracuje podle návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu - dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce - poskytne první pomoc při drobném poranění nebo úrazu a přivolá pomoc 	<ul style="list-style-type: none"> - konstrukční stavebnice - sestavení jednoduchých modelů se spojovacími prvky a díly - sestavování jednoduchých modelů podle předlohy i představy - práce s návodem, předlohou, jednoduchým náčrtem
Pokrytí průřezových témat	
Komentář	

PĚSTITELSKÉ PRÁCE

Výstupy	Učivo
<ul style="list-style-type: none"> - pozoruje přírodu, jednoduchou formou zaznamená a zhodnotí výsledky svých pozorování - provádí jednoduché pěstitelské činnosti - ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové i jiné rostliny - volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní - dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce - poskytne první pomoc při drobném poranění nebo úrazu a přivolá pomoc 	<ul style="list-style-type: none"> - základní podmínky pro pěstování rostlin - půda a její zpracování, výživa rostlin, osivo - pěstování rostlin ze semen - ošetřování pokojových rostlin - zalévání, kypření, rosení - rostliny jedovaté, rostliny jako drogy, alergie
Pokrytí průřezových témat	
Komentář	

STOLOVÁNÍ

Výstupy	Učivo
<ul style="list-style-type: none"> - zvládne sebeobsluhu, dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování - připraví tabuli pro jednoduché stolování - orientuje se v základním vybavení kuchyně - dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce - poskytne první pomoc při drobném poranění nebo úrazu a přivolá pomoc	<ul style="list-style-type: none"> - pravidla správného stolování a hygieny - jednoduchá úprava stolu pro všední stolování - základní vybavení kuchyně, technika v kuchyni - její význam - příprava jednoduchého pohoštění
Pokrytí průřezových témat	
Komentář	

5. ROČNÍK - DOTACE: 1, POVINNÝ

PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM

Výstupy	Učivo
<ul style="list-style-type: none"> - vytváří přiměřenými pracovními operacemi a postupy na základě své představivosti různé výrobky z daného materiálu - využívá při tvořivých činnostech s tradičním i netradičním materiálem prvky lidových tradic - volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu - udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce - upevní si návyky organizace a plánování práce - poskytne první pomoc při drobném poranění nebo úrazu a přivolá pomoc 	<ul style="list-style-type: none"> - vlastnosti materiálu - přírodniny, modelovací hmota, papír, karton, textil, dráty aj. - správné zacházení s různými pracovními pomůckami, správné využití jejich funkce - jednoduché pracovní operace a postupy, organizace práce - lidové zvyky, tradice, řemesla
Pokrytí průřezových témat	
Komentář	

KONSTRUKČNÍ ČINNOSTI

Výstupy	Učivo
<ul style="list-style-type: none"> - provádí při práci se stavebníci jednoduchou montáž a demontáž - vytváří vlastní kompozice ze stavebnicových prvků - pracuje podle návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu - dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce - poskytne první pomoc při drobném poranění nebo úrazu a přivolá pomoc 	<ul style="list-style-type: none"> - stavebnice (plošné, prostorové, konstrukční), sestavování modelů - práce s návodem, předlohou, jednoduchým náčrtem - jednoduchá montáž a demontáž stavebnice
Pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Kreativita	
Komentář	

PĚSTITELSKÉ PRÁCE

Výstupy	Učivo
<ul style="list-style-type: none"> - provádí jednoduché pěstitelské činnosti - provádí pěstitelské pokusy a pozorování - ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové rostliny - volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní - dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce - poskytne první pomoc při drobném poranění nebo úrazu a přivolá pomoc 	<ul style="list-style-type: none"> - základní podmínky pro pěstování rostlin - pěstování rostlin ze semen v místnosti - ošetřování pokojových rostlin - zalévání, kypření, rosení - rostliny jedovaté, rostliny jako drogy, alergie
Pokrytí průřezových témat	
Komentář	

STOLOVÁNÍ

Výstupy	Učivo
<ul style="list-style-type: none"> - zvládá sebeobsluhu, dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování - připraví tabuli pro jednoduché stolování - podle individuálních možností a podmínek připraví samostatně jednoduché pohoštění - udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch - dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce - poskytne první pomoc při drobném poranění nebo úrazu a přivolá pomoc - orientuje se v základním vybavení kuchyně	<ul style="list-style-type: none"> - pravidla správného stolování a hygieny - jednoduchá úprava stolu pro všední stolování - základní vybavení kuchyně, technika v kuchyni - její význam
Pokrytí průřezových témat	
Komentář	

6. ROČNÍK - DOTACE: 1, POVINNÝ

PRÁCE S TECHNICKÝMI MATERIÁLY

Výstupy	Učivo
<ul style="list-style-type: none"> – dodržuje zásady bezpečnosti, hygieny a ochrany při práci s nástroji a náradím, poskytne první pomoc při úrazu. – čte a kreslí jednoduché technické výkresy. – provádí jednoduché práce s technickými materiály, zná jejich vlastnosti a užití v praxi. 	<ul style="list-style-type: none"> – bezpečnost a hygiena práce, řád práce školní dílny a zahrady – technické náčrty a výkresy, informace, návody – vlastnosti materiálů, užití v praxi (dřevo, kov, plasty) – práce se dřevem (orýsování, řezání, pilování, broušení) – práce s drátem (měření, oddělování, ohýbání) – práce s plasty (orýsování, řezání, pilování, broušení)
Pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání	
Komentář	

PĚSTITELSKÉ PRÁCE

Výstupy	Učivo
<ul style="list-style-type: none"> – vysvětlí vznik a význam půdy, popíše složení. – volí vhodné pracovní postupy při pěstování zeleniny. Používá vhodné pracovní pomůcky a provádí jejich údržbu. 	<ul style="list-style-type: none"> – půda, půdotvorní činitelé, vznik, zpracování, význam, úrodnost – zelenina – osivo, sadba, výpěstky, podmínky a zásady pěstování, pěstování vybraných druhů zeleniny
Pokrytí průřezových témat ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Vztah člověka k prostředí	
Komentář	

7. ROČNÍK - DOTACE: 1, POVINNÝ

PRÁCE S TECHNICKÝMI MATERIÁLY

Výstupy	Učivo
<ul style="list-style-type: none"> - dodržuje zásady bezpečnosti, hygieny a ochrany při práci s nástroji a nářadím, poskytne první pomoc při úrazu. - čte a kreslí jednoduché technické výkresy. Objasní zásady pravoúhlého promítání. - provádí jednoduché práce s technickými materiály, zná jejich vlastnosti a užití v praxi. - řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a nářadí. 	<ul style="list-style-type: none"> - bezpečnost a hygiena práce, řád práce školní dílny a zahrady - technické náčrty a výkresy, informace, návody - vlastnosti materiálů a užití v praxi (dřevařské výrobky, výroba oceli) - práce se dřevem (vrtání, spojování hřebíky)
Pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání	
Komentář	

PĚSTITELSKÉ PRÁCE

Výstupy	Učivo
<ul style="list-style-type: none"> - pěstuje a využívá květiny pro výzdobu, zná ovocné a léčivé rostliny - používá vhodné pracovní pomůcky a provádí jejich údržbu 	<ul style="list-style-type: none"> - okrasné rostliny (ošetřování pokojových rostlin, péče o květiny v budově školy, úprava květin) - ovocné a léčivé rostliny (druhy, způsob pěstování, uskladnění, léčivé účinky, zneužití) - ochrana rostlin
Pokrytí průřezových témat ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Vztah člověka k prostředí	
Komentář	

8. ROČNÍK - DOTACE: 1, POVINNÝ

PRÁCE S TECHNICKÝMI MATERIÁLY

Výstupy	Učivo
<ul style="list-style-type: none"> - dodržuje zásady bezpečnosti, hygieny a ochrany při práci s nástroji a nářadím, poskytne první pomoc při úrazu - provádí jednoduché práce s technickými materiály, zná jejich vlastnosti a užití v praxi - řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a nářadí. 	<ul style="list-style-type: none"> - bezpečnost a hygiena práce, řád práce školní dílny a zahrady - práce se dřevem (dlabání, hoblování) - práce s kovy (řezání, pilování, závity) - práce s plasty (průmyslové zpracování plastů, lisování, válcování, vytlačování)
Pokrytí průřezových témat	
Komentář	

PĚSTITELSKÉ PRÁCE

Výstupy	Učivo
<ul style="list-style-type: none"> - prokáže znalost chovu drobných zvířat a zásad bezpečného kontaktu se zvířaty 	<ul style="list-style-type: none"> - chovatelství (chov zvířat v domácnosti, podmínky, hygiena, bezpečnost)
Pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání Řešení problémů a rozhodovací dovednosti ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Lidské aktivity a problémy životního prostředí Vztah člověka k prostředí	
Komentář	

9. ROČNÍK - DOTACE: 1, POVINNÝ

SVĚT PRÁCE

Výstupy	Učivo
<ul style="list-style-type: none"> - orientuje se v pracovních činnostech vybraných profesí - posoudí své možnosti při rozhodování o volbě vhodného povolání a profesní přípravy - využije profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného vzdělávání - prokáže v modelových situacích schopnost prezentace své osoby při vstupu na trh práce 	<ul style="list-style-type: none"> - trh práce - povolání lidí, druhy pracovišť, pracovních prostředků, pracovních objektů, charakter a druhy pracovních činností; požadavky kvalifikační, zdravotní a osobnostní; rovnost příležitostí na trhu práce - volba profesní orientace - základní principy; sebepoznávání: osobní zájmy a cíle, tělesný a zdravotní stav, osobní vlastnosti a schopnosti, sebehodnocení, vlivy na volbu profesní orientace; informační základna pro volbu povolání, práce s profesními informacemi a využívání poradenských služeb - možnosti vzdělávání - náplň učebních a studijních oborů, přijímací řízení, informace a poradenské služby - zaměstnání - pracovní příležitosti v obci (regionu), způsoby hledání zaměstnání, psaní životopisu, pohovor u zaměstnavatele, problémy nezaměstnanosti, úřady práce; práva a povinnosti zaměstnanců a zaměstnavatelů - podnikání - druhy a struktura organizací, nejčastější formy podnikání, drobné a soukromé podnikání
<p>Pokrytí průřezových témat</p>	
<p>Komentář</p>	

5.7.2 Výtvarné a pracovní činnosti

Vzdělávací oblast: Umění a kultura

Vyučovací předmět: VÝTVARNÉ A PRACOVNÍ ČINNOSTI (integrovaný předmět)

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

Časové vymezení:

1. - 3. ročník - 2 hodiny týdně

Vzdělávání ve vyučovacím předmětu výtvarná výchova

- směřuje k podchycení a rozvíjení zájmu o výtvarné umění,
- vede k porozumění základním pojmům ve výtvarné výchově,
- seznamuje se základními zákonitostmi při používání různých výtvarných technik,
- učí chápat umělecký proces jako způsob poznání a komunikace,
- učí užívat různorodé umělecké vyjadřovací prostředky, pro vyjádření svého vnímání, cítění, poznávání.

Tvůrčí činnosti:

- rozvíjení smyslové citlivosti,
- uplatňování subjektivity,
- ověřování komunikačních účinků.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

- žáci jsou vedeni k samostatnému pozorování a vnímání reality a řešení výtvarných problémů;
- učitel vede žáky k aktivnímu vizuálně obraznému vyjádření;
- žáci využívají poznatky v dalších výtvarných činnostech;
- žáci zaujímají a vyjadřují svůj postoj k vizuálně obraznému vyjádření.

Kompetence k řešení problémů

- učitel vede žáky k tvořivému přístupu při řešení výtvarných úkolů;
- žáci samostatně kombinují vizuálně obrazné elementy k dosažení obrazných vyjádření;
- žáci přemýšlí o různorodosti interpretací téhož vizuálně obrazného vyjádření a zaujímají k nim svůj postoj;
- žáci využívají získaná poznání při vlastní tvorbě.

Kompetence komunikativní

- žáci se zapojují do diskuse;
- respektují názory jiných;
- žáci pojmenovávají vizuálně obrazné elementy, porovnávají je, umí ocenit vizuálně obrazná vyjádření;
- učitel vede žáky k obohacování slovní zásoby o odborné termíny z výtvarné oblasti.

Kompetence sociální a personální

- žáci umí tvořivě pracovat ve skupině;
- učitel vede žáky ke kolegiální pomoci;
- žáci respektují různorodost téhož vizuálně obrazného vyjádření, možnost alternativního přístupu.

Kompetence pracovní

- žáci užívají samostatně vizuálně obrazné techniky;
- žáci dodržují hygienická a bezpečnostní pravidla;
- učitel vede žáky k využívání návyků a znalostí v další praxi.

Kompetence občanské

- žáci chápou a respektují estetické požadavky na životní prostředí;
- učitel pomáhá žákům vytvořit si postoj k výtvarným dílům.

Ve vyučovacím předmětu pracovní výchova se žáci učí pracovat s různými materiály a osvojují si základní pracovní dovednosti a návyky. Učí se plánovat, organizovat a hodnotit pracovní činnost samostatně i při práci ve skupinách.

Tematické okruhy:

1. Práce s drobným materiálem a přírodninami
2. Konstruktivní činnosti
3. Pěstitelské práce
4. Stolování

Ve všech tematických okruzích jsou žáci soustavně vedeni k dodržování zásad bezpečnosti a hygieny při práci. Vyučovací předmět je úzce spjat s ostatními předměty všech vzdělávacích oblastí.

1. ROČNÍK - DOTACE: 2, POVINNÝ

ROZVÍJENÍ SMYSLOVÉ CITLIVOSTI

Výstupy	Učivo
<ul style="list-style-type: none"> - pojmenuje prvky vizuálně obrazného vyjádření - linie, tvary, barvy, světlo, struktury. - porovná je a třídí na základě odlišností vycházejících z jeho dosavadních zkušeností, zážitků a představ 	<ul style="list-style-type: none"> - prvky vizuálně obrazného vyjádření - linie, tvary, barvy, objemy, světlo, struktury - jejich jednoduché vztahy - podobnost, kontrast, rytmus - uspořádání objektů do celků na základě výraznosti, velikosti a jiných vlastností - vizuálně obrazná vyjádření podnětů hmatových, sluchových, pohybových a jiných - smyslové účinky, pocity vyvolané vizuálně obrazným vyjádřením - obrazem, fotografií, filmem, tiskovinami
Pokrytí průřezových témat	
Komentář	

UPLATŇOVÁNÍ SUBJEKTIVITY

Výstupy	Učivo
<ul style="list-style-type: none"> - podle svých individuálních schopností interpretuje různá vizuálně obrazná vyjádření - organizuje vlastní výtvarnou práci - osvojí si základní návyky a postupy při práci s různými výtvarnými materiály - porovná vlastnosti a možnosti různých výtvarných materiálů 	<ul style="list-style-type: none"> - prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ - různé typy vizuálně obrazných vyjádření a jejich rozlišení - ilustrace textů, volná malba a kresba, animovaný film pro děti, fotografie
Pokrytí průřezových témat	
Komentář	

OVĚŘOVÁNÍ KOMUNIKAČNÍCH ÚČINKŮ

Výstupy	Učivo
<ul style="list-style-type: none"> - popíše dílo, které samostatně vytvořil - objasní výsledky a záměr své tvorby ostatním 	<ul style="list-style-type: none"> - vytváření osobnostního postoje v komunikaci s ostatními - porovnávání vlastní interpretace vizuálně obrazného vyjádření s odlišnými interpretacemi ve skupině
Pokrytí průřezových témat	
Komentář	

PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM

Výstupy	Učivo
<ul style="list-style-type: none"> – na základě svých schopností vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů – pracuje podle slovního návodu a předlohy – osvojí si základy bezpečnosti a hygieny práce – postupně si vytváří návyky organizace a plánování práce	<ul style="list-style-type: none"> – poznávání vlastností materiálů - přírodniny, modelovací hmota, papír, karton, textil, dráty aj. – seznamování se s různými pracovními pomůckami, správné využití jejich funkce – jednoduché pracovní operace a postupy – lidové zvyky, tradice, řemesla
Pokrytí průřezových témat	
Komentář	

KONSTRUKČNÍ ČINNOSTI

Výstupy	Učivo
<ul style="list-style-type: none"> – získá elementární dovednosti při práci s jednoduchou stavebnicí – vytváří jednoduché plošné kompozice ze stavebnicových prvků – seznámí se s jednoduchými návody a předlohami	<ul style="list-style-type: none"> – práce s jednoduchou stavebnicí s plošnými prvky - kombinace prvků, vytváření jednoduchých motivů, mozaiky – práce s jednoduchým návodem a předlohou
Pokrytí průřezových témat	
Komentář	

STOLOVÁNÍ

Výstupy	Učivo
<ul style="list-style-type: none"> – zvládá jednoduchou sebeobsluhu – osvojí si pravidla správného stolování a hygieny	<ul style="list-style-type: none"> – pravidla správného stolování a hygieny – správné držení příboru u jídla
Pokrytí průřezových témat	
Komentář	

2. ROČNÍK - DOTACE: 2, POVINNÝ

ROZVÍJENÍ SMYSLOVÉ CITLIVOSTI

Výstupy	Učivo
<ul style="list-style-type: none"> - na základě svých zkušeností a individuálních schopností rozpoznává a pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření - linie, tvary, barvy, světlo, struktury, objemy, objekty - porovná je a třídí na základě odlišností vycházejících z jeho dosavadních zkušeností, zážitků a představ 	<ul style="list-style-type: none"> - prvky vizuálně obrazného vyjádření - linie, tvary, barvy, objemy, světlo, struktury, objekty - jejich jednoduché vztahy - podobnost, kontrast, rytmus - uspořádání objektů do celků na základě výraznosti, velikosti a jiných vlastností - vizuálně obrazná vyjádření podnětů hmatových, sluchových, pohybových a jiných - smyslové účinky, pocity vyvolané vizuálně obrazným vyjádřením - výtvarnou tvorbou, filmem
Pokrytí průřezových témat	
Komentář	

UPLATŇOVÁNÍ SUBJEKTIVITY

Výstupy	Učivo
<ul style="list-style-type: none"> - podle svých individuálních schopností interpretuje různá vizuálně obrazná vyjádření - v tvorbě uplatní své dosavadní zkušenosti - porovná vlastnosti a možnosti různých výtvarných materiálů - v plošném i prostorovém uspořádání uplatní linie, tvary, objemy, barvy, objekty a další prvky - různě tyto prvky kombinuje 	<ul style="list-style-type: none"> - prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ - rozlišení různých typů vizuálně obrazných vyjádření - ilustrace textů, volná malba a kresba, animovaný film pro děti, fotografie
Pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Kreativita	
Komentář	

OVĚŘOVÁNÍ KOMUNIKAČNÍCH ÚČINKŮ

Výstupy	Učivo
<ul style="list-style-type: none"> - popíše dílo, které samostatně vytvořil - podle svých schopností představí výsledky a záměr své tvorby ostatním 	<ul style="list-style-type: none"> - utváření osobnostního postoje v komunikaci s ostatními - porovnávání vlastní interpretace vizuálně obrazného vyjádření s odlišnými interpretacemi ve skupině
Pokrytí průřezových témat	
Komentář	

PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM

Výstupy	Učivo
<ul style="list-style-type: none"> - vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů - pracuje podle slovního návodu a předlohy - upevní si základy bezpečnosti a hygieny práce - vytváří si návyky organizace a plánování práce	<ul style="list-style-type: none"> - vlastnosti materiálů - přírodniny, modelovací hmota, papír, karton, textil, dráty aj. - volba vhodných pracovních pomůcek, správné využití jejich funkce - jednoduché pracovní operace a postupy - lidové zvyky, tradice, řemesla
Pokrytí průřezových témat	
Komentář	

KONSTRUKČNÍ ČINNOSTI

Výstupy	Učivo
<ul style="list-style-type: none"> - upevní si elementární dovednosti při práci s jednoduchou stavebnicí - vytváří jednoduché plošné kompozice ze stavebnicových prvků - pracuje podle jednoduchého návodu nebo předlohy	<ul style="list-style-type: none"> - práce s jednoduchou stavebnicí s plošnými prvky - kombinace prvků, vytváření jednoduchých motivů, mozaiky - práce s jednoduchým návodem a předlohou
Pokrytí průřezových témat	
Komentář	

PĚSTITELSKÉ PRÁCE

Výstupy	Učivo
<ul style="list-style-type: none"> - seznámí se s jednoduchými pěstitelskými činnostmi a učí se je provádět - pozoruje přírodu - jednoduchou formou zaznamená a zhodnotí výsledky svých pozorování - získá elementární poznatky o péči o nenáročné rostliny	<ul style="list-style-type: none"> - základní podmínky pro pěstování rostlin - ošetřování pokojových květin - zalévání, kypření, rosení - pěstování rostlin ze semen v místnosti
Pokrytí průřezových témat	
Komentář	

STOLOVÁNÍ

Výstupy	Učivo
<ul style="list-style-type: none"> - zvládá sebeobsluhu a základy správného stolování a hygieny - připraví tabuli pro jednoduché stolování	<ul style="list-style-type: none"> - pravidla správného stolování a hygieny - jednoduchá úprava stolu pro všední stolování - seznámení se základním vybavením kuchyně
Pokrytí průřezových témat	
Komentář	

3. ROČNÍK - DOTACE: 2, POVINNÝ

ROZVÍJENÍ SMYSLOVÉ CITLIVOSTI

Výstupy	Učivo
<ul style="list-style-type: none"> - rozpozná a pojmenuje prvky vizuálně obrazného vyjádření - linie, tvary, barvy, světlo, struktury, objemy, objekty - porovná je a třídí na základě odlišností vycházejících z jeho dosavadních zkušeností, zážitků a představ 	<ul style="list-style-type: none"> - prvky vizuálně obrazného vyjádření - linie, tvary, barvy, objemy, světlo, struktury, objekty - jejich jednoduché vztahy - podobnost, kontrast, rytmus, jejich kombinace v ploše, objemu i prostoru - uspořádání objektů do celků na základě výraznosti, velikosti a jiných vlastností - vizuálně obrazná vyjádření podnětů hmatových, sluchových, pohybových a jiných - smyslové účinky, pocity vyvolané vizuálně obrazným vyjádřením - výtvarnou tvorbou, filmem, fotografií
Pokrytí průřezových témat	
Komentář	

UPLATŇOVÁNÍ SUBJEKTIVITY

Výstupy	Učivo
<ul style="list-style-type: none"> - podle svých individuálních schopností interpretuje různá vizuálně obrazná vyjádření - v tvorbě projeví své dosavadní zkušenosti - porovná odlišné interpretace se svojí dosavadní zkušeností - v plošném i prostorovém uspořádání uplatní linie, tvary, objemy, barvy, objekty a další prvky - různě tyto prvky kombinuje - vyjádří rozdíly při vnímání události různými smysly - volí vhodné prostředky pro jejich vizuálně obrazné vyjádření 	<ul style="list-style-type: none"> - prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ - akční tvar malby a kresby, pohyby těla v prostoru - rozlišení různých typů vizuálně obrazných vyjádření - ilustrace textů, volná malba a kresba, animovaný film, fotografie
Pokrytí průřezových témat	
Komentář	

OVĚŘOVÁNÍ KOMUNIKAČNÍCH ÚČINKŮ

Výstupy	Učivo
<ul style="list-style-type: none"> - na základě vlastní zkušenosti nalezne a do komunikace zapojí obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral nebo upravil 	<ul style="list-style-type: none"> - utváření osobnostního postoje v komunikaci s ostatními - porovnávání vlastní interpretace vizuálně obrazného vyjádření s odlišnými interpretacemi ve skupině
Pokrytí průřezových témat	
Komentář	

PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM

Výstupy	Učivo
<ul style="list-style-type: none"> – vytvoří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů – pracuje podle slovního návodu a předlohy – upevní si základy bezpečnosti a hygieny práce – upevní si návyky organizace a plánování práce	<ul style="list-style-type: none"> – vlastnosti materiálů - přírodniny, modelovací hmota, papír, karton, textil, dráty aj. – správné zacházení s různými pracovními pomůckami, správné využití jejich funkce – jednoduché pracovní operace a postupy – lidové zvyky, tradice, řemesla
Pokrytí průřezových témat	
Komentář	

KONSTRUKČNÍ ČINNOSTI

Výstupy	Učivo
<ul style="list-style-type: none"> – zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnici – vytvoří vlastní prostorové kompozice ze stavebnicových prvků – pracuje podle jednoduchého návodu nebo předlohy	<ul style="list-style-type: none"> – prostorové kompozice ze stavebnicových prvků – jednoduchá montáž a demontáž stavebnice – práce s jednoduchým návodem, předlohou, jednoduchým náčrtem
Pokrytí průřezových témat	
Komentář	

PĚSTITELSKÉ PRÁCE

Výstupy	Učivo
<ul style="list-style-type: none"> – provádí jednoduché pěstitelské činnosti – pozoruje přírodu, jednoduchou formou zaznamená a zhodnotí výsledky svých pozorování – pečuje o nenáročné rostliny – volí podle druhu činnosti správné pomůcky a náčiní	<ul style="list-style-type: none"> – základní podmínky pro pěstování rostlin – ošetřování pokojových květin - zalévání, kypření, rosení – pěstování rostlin ze semen v místnosti – seznámení s některými jedovatými rostlinami
Pokrytí průřezových témat	
Komentář	

STOLOVÁNÍ

Výstupy	Učivo
<ul style="list-style-type: none"> – zvládá sebeobsluhu a základy správného stolování a hygieny – připraví tabuli pro jednoduché stolování	<ul style="list-style-type: none"> – pravidla správného stolování a hygieny – jednoduchá úprava stolu pro všední stolování – seznámení se základním vybavení kuchyně
Pokrytí průřezových témat	
Komentář	

5.8 Umění a kultura

- Vzdělávací oblast Umění a kultura umožňuje žákům jiné než pouze racionální poznávání světa a od-
ráží nezastupitelnou součást lidské existence - umění a kulturu.

5.8.1 Hudební výchova

Vzdělávací oblast: Umění a kultura

Vyučovací předmět: HUDEBNÍ VÝCHOVA

Charakteristika vyučovacího předmětu

Cílem předmětu je vnímání hudby jako důležité součásti života jedince a celé společnosti, porozumění jejím jednotlivým složkám, tvořícím mnohdy tak působivý celek, a vědomosti o její historii i současnosti.

Žáci se učí vnímat hudbu prostřednictvím vokálních, instrumentálních, hudebně pohybových, poslechových i jiných aktivit. Cílem předmětu je chápání hudebního jazyka jako specifické formy komunikace, pochopení různorodé hudební kultury různých národů a národností, získávání orientace v širokém spektru hudebních stylů a žánrů současnosti a minulosti a rozvoj celkové hudebnosti žáků.

Formy realizace:

Formy a metody práce se užívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání: samostatná práce, skupinová práce, projekty, apod.

Časová dotace: 1. – 9. ročník – 1 hodina týdně

Místo realizace: V odborné učebně hudební výchovy. Škola také během roku zajišťuje, dle možností, různé hudební akce.

Vyučovací předmět hudební výchova je úzce spjat s ostatními vyučovacími předměty (ČJ, Prv, Vv, Tv).

Rozvíjené kompetence:

Kompetence k učení

Učitel

- vede žáky k vyhledávání, shromažďování, třídění, porovnávání informací;
- k používání odborné terminologie;
- k nalézání souvislostí mezi získanými poznatky a využití v praxi;
- k využívání vlastních zkušeností a poznatků z jiných předmětů;
- stanovuje dílčí vzdělávací cíle v souladu s cíli vzdělávacího programu.

Kompetence k řešení problémů

Učitel

- vede žáky ke správným způsobům řešení problémů;
- s chybou žáka pracuje jako s příležitostí, jak ukázat cestu ke správnému řešení.

Kompetence komunikativní

Učitel

- zadává úkoly, při kterých žáci mohou spolupracovat;
- zajímá se o náměty a názory žáků.

Kompetence sociální a personální

Učitel

- vyžaduje dodržování pravidel slušného chování;
- umožňuje každému žákovi zažít úspěch.

Kompetence občanské

- aktivně se zapojují do kulturního dění.

Učitel

- vytváří prostor pro žáky, aby reflektovali společenské dění;
- vede žáky k tomu, aby brali ohled na druhé.

Kompetence pracovní

Učitel

- vyžaduje dodržování dohodnuté kvality, postupů a termínů.

1. ROČNÍK - DOTACE: 1, POVINNÝ

VOKÁLNÍ ČINNOSTI

Výstupy	Učivo
<ul style="list-style-type: none"> - získá a uplatní správné pěvecké návyky a dovednosti - používá jednoduché i dětské popěvky, říkadla, rozpočítadla - zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě v rozsahu c1 - a1 - zazpívá nejméně 10 písní a 2 jednoduché koledy 	<ul style="list-style-type: none"> - pěvecké dovednosti - správné dýchání, zřetelná výslovnost s přihlédnutím k individuálnímu vývoji řeči - hlasová hygiena, uvolněný, plynulý zpěv, lehké nasazení a tvorba tónu - hudební rytmus, nácvik písní ve 2/4 a 3/4 taktu - záznam vokální hudby - grafické znázornění melodie stoupavé, klesavé, stejně vysoké - čtení a přepis rytmického schématu písně - základní hudební pojmy - hlas, zvuk, tón - dlouhý, krátký, hluboký, vysoký, silný, slabý, tempo - pomalé, rychlé, ukolébavka, pochod, melodie - stoupavá, klesavá
Pokrytí průřezových témat	
Komentář	

INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI

Výstupy	Učivo
<ul style="list-style-type: none"> - používá jednoduché hudební nástroje z Orffova instrumentáře - opakuje rytmus 	<ul style="list-style-type: none"> - reprodukce jednoduchých motivů a skladbiček pomocí jednoduchých hudebních nástrojů z Orffova instrumentáře - hudební hry - "Na ozvěnu", "Otázka - odpověď" - hra "Na tělo" ve 2/4 a 3/4 taktu, tleskání, pleskání a dupání
Pokrytí průřezových témat	
Komentář	

HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI

Výstupy	Učivo
<ul style="list-style-type: none"> - reaguje pohybem na znějící hudbu - pochoduje v rytmu pohybové skladby 	<ul style="list-style-type: none"> - pohybový doprovod znějící hudby - dvoudobý a třídobý takt, jednoduchý lidový tanec - pohyb podle hudby na místě, vpřed, vzad ve 2/4 a 3/4 taktu, pochod v rytmu - pohybové vyjádření vlastnosti tónu a tempa - tón vysoký, nízký, tempo pomalé, rychlé - pohybové vyjádření emocionálního zážitku z hudby, pohybové napodobování hry na některé hudební nástroje a různé pracovní činnosti, pantomima
Pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Kreativita, Komunikace	
Komentář	

POSLECHOVÉ ČINNOSTI

Výstupy	Učivo
<ul style="list-style-type: none"> - rozliší hlasy, zvuky, tóny kolem sebe - rozliší hudební kontrasty - slabě - silně, vesele - smutně - rozpozná v proudu znějící hudby základní hudební nástroje - vyjádří slovem, kresbou nebo pohybem zážitek z poslechu - rozpozná 4 poslechové skladby	<ul style="list-style-type: none"> - hlasy, zvuky, tóny kolem nás - kvalita tónů - délka, síla, výška tónů - hudební výrazové prostředky - rytmus, melodie, pohyb melodie - vzestupná, sestupná - poslech hudby vokální - rozlišování tónů - poslech hudby instrumentální - rozlišování některých hudebních nástrojů - hudební styly a žánry - písně lidové, dětské, ukolébavka, pochod, hudební pohádky, jednoduché poslechové skladby - interpretace hudby - slovní vyjádření (jaká je hudba, proč)
Pokrytí průřezových témat	
Komentář	

2. ROČNÍK - DOTACE: 1, POVINNÝ

VOKÁLNÍ ČINNOSTI

Výstupy	Učivo
<ul style="list-style-type: none"> - uplatní správné pěvecké návyky a dovednosti - používá některé dětské popěvky, říkadla, rozpočítadla - zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase - rozliší některé základní pojmy hudební nauky - zazpívá nejméně 10 písní a 2 jednoduché koledy 	<ul style="list-style-type: none"> - pěvecké dovednosti - správné dýchání, zřetelná výslovnost samohlásek na konci slov - hlasová hygiena, uvolněný, plynulý zpěv, lehké nasazení a tvorba tónu - rozšiřování hlasového rozsahu c1 - h1 - hudební rytmus - nácvik písní ve 2/4 a 3/4 taktu - intonace melodie stoupavé a klesavé - hudební hry - "Na ozvěnu", "Otázka - odpověď" - nácvik kánonu - mluvní kánon - záznam vokální hudby - zachycení melodie pomocí jednoduchého grafického vyjádření - linky - základní hudební pojmy - notová osnova, houslový klíč, nota jako grafický znak pro tón (čtvrt'ová, osminová, půlová), pomlka čtvrt'ová, osminová, takt, taktová čára, dynamická znaménka, zesilování, zeslabování, p, mf, f, píseň lidová, dětská
Pokrytí průřezových témat	
Komentář	

INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI

Výstupy	Učivo
<ul style="list-style-type: none"> - rytmizuje a melodizuje jednoduché texty - používá jednoduché hudební nástroje z Orffova instrumentáře - pozná tvar některých hudebních nástrojů i jejich zvuk 	<ul style="list-style-type: none"> - reprodukce motivů, témat, jednoduchých skladbiček pomocí jednoduchých hudebních nástrojů z Orffova instrumentáře - hudební hry - "Na ozvěnu", "Otázka - odpověď" - hra "Na tělo" ve 2/4 a 3/4 taktu, tleskání, pleskání a dupání - záznam instrumentální melodie - čtení rytmického schématu jednoduchého motivu
Pokrytí průřezových témat	
Komentář	

HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI

Výstupy	Učivo
<ul style="list-style-type: none"> - reaguje pohybem na znějící hudbu, tempo, směr melodie - vyjádří pohybem zážitek z hudby 	<ul style="list-style-type: none"> - pohybové vyjádření emocionálního zážitku z hudby - pantomima - pohybové vyjádření melodie stoupavé a klesavé - pohybové kroky - krok, chůze po špičkách - pochod v rytmu - reprodukce jednoduchých pohybů prováděných při hudebně pohybových hrách, utváření pohybové paměti
Pokrytí průřezových témat	

Komentář
Přesahy z: CJ (2. ročník): Receptivní, produktivní a interaktivní řečové dovednosti

POSLECHOVÉ ČINNOSTI

Výstupy	Učivo
<ul style="list-style-type: none"> - sluchem porovná a rozliší zvuky kolem nás - rozliší stoupající a klesající melodii tónové řady - rozliší jednotlivé kvality tónů - rozpozná výrazné tempové změny v proudu znějící hudby - určí charakter písní - rychlá, pomalá, taneční, pochodová - rozliší hudbu vokální a instrumentální - rozpozná 4 poslechové skladby 	<ul style="list-style-type: none"> - rozvoj sluchového vnímání, rozlišování zvuků a tónů kolem nás - kvalita tónů - délka, síla, barva, výška tónů - hudební výrazové prostředky - rytmus, melodie, pohyb melodie - vzestupná, sestupná, dynamické změny - poslech hudby vokální, instrumentální, lidský hlas a hudební nástroj - hudební styly a žánry - písně lidové, dětské, ukolébavka, pochod, hudební pohádky, jednoduché poslechové skladby - interpretace hudby - slovní vyjádření (jaká je hudba, proč)
Pokrytí průřezových témat	
Komentář - návštěva výchovných koncertů	

3. ROČNÍK - DOTACE: 1, POVINNÝ

VOKÁLNÍ ČINNOSTI

Výstupy	Učivo
<ul style="list-style-type: none"> - zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase - dodržuje správnou techniku zpěvu, - uplatňuje pěvecké návyky a dovednosti - používá některé dětské popěvky, říkadla, rozpočítadla - rozliší další základní pojmy hudební nauky - zazpívá nejméně 10 písní a 2 jednoduché koledy 	<ul style="list-style-type: none"> - pěvecké dovednosti a kvalitní mluvní projev správné dýchání, zřetelná výslovnost - hlasová hygiena, uvolněný, plynulý zpěv, lehké nasazení a tvorba tónu - rozšiřování hlasového rozsahu c1 - c2 - hudební rytmus - nácvik písní ve 2/4, 3/4 a 4/4 taktu - intonace, vokální improvizace - hudební hry "Na ozvěnu", "Otázka - odpověď" - grafický záznam vokální hudby, zachycení melodie pomocí jednoduchého grafického vyjádření - linky - orientace v notové osnově, noty c1 - a1 - základní hudební pojmy - noty c1 - a1, nota celá, pomlka celá
Pokrytí průřezových témat	
Komentář	

INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI

Výstupy	Učivo
<ul style="list-style-type: none"> - rytmizuje a melodizuje jednoduché texty - používá jednoduché hudební nástroje z Orffova instrumentáře k doprovodné hře - pozná tvar některých hudebních nástrojů i jejich zvuk 	<ul style="list-style-type: none"> - reprodukce motivů, témat, jednoduchých skladbiček pomocí jednoduchých hudebních nástrojů z Orffova instrumentáře - hudební hry - "Na ozvěnu", "Otázka - odpověď" - hra "Na tělo" ve 2/4 a 3/4 taktu, tleskání, pleskání a dupání - záznam instrumentální melodie - čtení rytmického schématu jednoduchého motivu
Pokrytí průřezových témat	
Komentář	

HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI

Výstupy	Učivo
<ul style="list-style-type: none"> - reaguje pohybem na znějící hudbu - pohybem vyjádří metrum, tempo, dynamiku, směr melodie - vyjádří pohybem zážitek z hudby 	<ul style="list-style-type: none"> - pohybové vyjádření emocionálního zážitku z hudby - pantomima - pohybové vyjádření melodie stoupavé a klesavé - dvoudobá chůze i v průpletu, přísuvný krok
Pokrytí průřezových témat	
Komentář	

POSLECHOVÉ ČINNOSTI

Výstupy	Učivo
<ul style="list-style-type: none"> - rozliší jednotlivé kvality tónů - rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby - rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje - odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální - vyjádří slovem nebo kresbou zážitek z hudby - rozpozná 4 poslechové skladby	<ul style="list-style-type: none"> - rozvoj sluchového vnímání, rozlišování zvuků a tónů kolem nás - kvalita tónů - délka, síla, barva, výška tónů - hudební výrazové prostředky - rytmus, melodie, kontrast, pohyb melodie - vzestupná, sestupná, dynamické změny - poslech hudby vokální, instrumentální, lidský hlas a hudební nástroj - poslech státní hymny - hudební styly a žánry - písně lidové, umělé, menuet, polka, jednoduché poslechové skladby - interpretace hudby - slovní vyjádření (jaká je hudba, proč)
Pokrytí průřezových témat	
Komentář <ul style="list-style-type: none"> - návštěva výchovných koncertů	

4. ROČNÍK - DOTACE: 1, POVINNÝ

VOKÁLNÍ ČINNOSTI

Výstupy	Učivo
<ul style="list-style-type: none"> - zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase v durových i mollových tóninách - dodržuje správnou techniku zpěvu - uplatňuje pěvecké návyky a dovednosti - orientuje se v zápisu jednoduché skladby - rozliší další pojmy z hudební nauky - rozpozná jednoduchou písňovou skladbou - zazpívá nejméně 10 písní a 2 jednoduché koledy 	<ul style="list-style-type: none"> - pěvecký a mluvní projev, správné dýchání v pauze, nasazení a tvorba tónu, hlasová hygiena - zpěv písní v rozsahu c1 - d2 - hudební rytmus - nácvik písní ve 2/4, 3/4 a 4/4 taktu - zpěv sólový a sborový - intonace, vokální improvizace - hudební hry "Na ozvěnu", "Otázka - odpověď" - grafický záznam vokální hudby, zachycení melodie pomocí jednoduchého grafického vyjádření - linky, psaní not, přepis rytmu jednoduché melodie - základní hudební pojmy - noty c1 -d2, nota s tečkou, legato, staccato, repetice, píseň lidová, umělá, kánon, rondo, polka, valčík
Pokrytí průřezových témat	
Komentář	

INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI

Výstupy	Učivo
<ul style="list-style-type: none"> - používá na základě svých hudebních schopností a dovedností jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře 	<ul style="list-style-type: none"> - hra jednoduchých skladbiček, lidových písní pomocí jednoduchých hudebních nástrojů z Orffova instrumentáře - hudební hry - "Na ozvěnu", "Otázka - odpověď" - hra "Na tělo" ve 2/4, 3/4 a 4/4 taktu, tleskání, pleskání a dupání - záznam instrumentální melodie - čtení a přepis rytmického schématu jednoduchého motivu
Pokrytí průřezových témat	
Komentář	

HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI

Výstupy	Učivo
<ul style="list-style-type: none"> - na základě svých individuálních schopností ztvární hudbu pohybem s využitím tanečních kroků - vyjádří pohybem zážitků z hudby 	<ul style="list-style-type: none"> - taktování - dvoudobý a třídobý takt - jednoduchý lidový tanec, kroky se zhoupnutím ve 3/4 taktu - pohybové vyjádření hudby - pantomima a pohybová improvizace s využitím tanečních kroků
Pokrytí průřezových témat	
Komentář	

POSLECHOVÉ ČINNOSTI

Výstupy	Učivo
<ul style="list-style-type: none"> - rozpozná v proudu znějící hudby některé z užitých hudebních výrazových prostředků - vnímá tempové a dynamické změny - vyjádří slovem nebo kresbou zážitek z hudby - rozpozná 6 poslechových skladeb	<ul style="list-style-type: none"> - kvalita tónů - délka, síla, barva, výška tónů - vztahy mezi tóny, legato (vázaně), staccato (krátce, odraženě) - hudební výrazové prostředky - rytmus, melodie, barva, kontrast, gradace, pohyb melodie - vzestupná, sestupná, rytmické a dynamické změny v hudebním proudu - poslech hudby vokální, instrumentální a vokálně instrumentální, lidský hlas a hudební nástroj - hudební styly a žánry - hudba taneční (polka, valčík), písně lidové, umělé, písně durové, mollové a jednoduché poslechové skladby - hudební formy - malá písňová forma jednodílná - (a), dvoudílná (a, b), rondo - interpretace hudby - slovní vyjádření (jaká je hudba, proč)
Pokrytí průřezových témat	
Komentář - návštěva výchovných koncertů	

5. ROČNÍK - DOTACE: 1, POVINNÝ

VOKÁLNÍ ČINNOSTI

Výstupy	Učivo
<ul style="list-style-type: none"> - zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase či v dvojhlasu v durových i mollových tóninách - dodržuje správnou techniku zpěvu - uplatňuje pěvecké návyky a dovednosti osvojené v nižších ročnících - realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností (zpěvem, hrou, tancem, doprovodnou hrou) jednoduchou melodii či píseň zapsanou pomocí not - orientuje se v jednoduchém grafickém záznamu jednoduché melodie - vytváří v rámci svých individuálních dispozic jednoduché přehledy, mezihry a dohry a provádí elementární hudební improvizace - rozliší další pojmy z hudební nauky - zazpívá nejméně 10 písní a 2 jednoduché koledy 	<ul style="list-style-type: none"> - pěvecký a mluvní projev, upevňování pěveckých dovedností, prodlužování výdechu, hlasová hygiena - sjednocování hlasového rozsahu h - d2 - hudební rytmus - nácvik písní ve 2/4, 3/4 a 4/4 taktu - zpěv sólový a sborový, střídání zpěvu - nácvik jednoduchého dvojhlasu - intonace, vokální improvizace - hudební hry "Na ozvěnu", "Otázka - odpověď" - grafický záznam vokální hudby, zachycení melodie pomocí jednoduchého grafického vyjádření - základní hudební pojmy - nota e2, koruna, dirigent, sbormistr, kapelník
Pokrytí průřezových témat	
Komentář	

INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI

Výstupy	Učivo
<ul style="list-style-type: none"> - používá na základě svých hudebních schopností a dovedností jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře i k reprodukci jednoduchých motivů skladeb a písní 	<ul style="list-style-type: none"> - hra jednoduchých skladbiček, lidových písní pomocí jednoduchých hudebních nástrojů z Orffova instrumentáře - hudební hry - "Na ozvěnu", "Otázka - odpověď" - hra "Na tělo" ve 2/4, 3/4 a 4/4 taktu, tleskání, pleskání a dupání - záznam instrumentální melodie - čtení a přepis rytmického schématu jednoduchého motivu
Pokrytí průřezových témat	
Komentář	

HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI

Výstupy	Učivo
<ul style="list-style-type: none"> - na základě svých individuálních schopností ztvární hudbu pohybem s využitím tanečních kroků - vyjádří pohybem zážitků z hudby 	<ul style="list-style-type: none"> - taktování - dvoudobý, třídobý a čtyřdobý takt - rozlišení polky, valčíku, menuetu - pohybové prvky jednoduchých lidových tanců - pohybové vyjádření hudby - pantomima a pohybová improvizace s využitím tanečních kroků
Pokrytí průřezových témat	
Komentář	

POSLECHOVÉ ČINNOSTI

Výstupy	Učivo
<ul style="list-style-type: none"> - rozpozná v proudu znějící hudby některé z užitých hudebních výrazových prostředků - vnímá tempové a dynamické změny - vyjádří slovem nebo kresbou zážitek z hudby - rozpozná 6 poslechových skladeb	<ul style="list-style-type: none"> - kvalita tónů - délka, síla, barva, výška tónů - hudební výrazové prostředky - rytmus, melodie, barva, kontrast, gradace, pohyb melodie - vzestupná, sestupná, rytmické a dynamické změny v hudebním proudu - poslech hudby vokální, instrumentální a vokálně instrumentální, lidský hlas a hudební nástroj - hudební styly a žánry - hudba taneční (polka, valčík, menuet), písně lidové, umělé, písně durové, mollové a jednoduché poslechové skladby - pojmy - symfonický orchestr, dirigent, sbormistr - interpretace hudby - slovní vyjádření (jaká je hudba, proč)
Pokrytí průřezových témat	
Komentář	

6. ROČNÍK - DOTACE: 1, POVINNÝ

VOKÁLNÍ ČINNOSTI

Výstupy	Učivo
<ul style="list-style-type: none"> - aktivně se zapojuje do hudebních aktivit - využívá svůj hlasový potenciál - uplatňuje pravidla hlasové hygieny (hlavně v době mutace) - zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky správně - orientuje se v jednoduchém notovém zápisu - umí vyhledat určené takty a rytmy - zvládne zazpívat píseň v lidovém dvojhlasu - rozpozná durovou a mollovou tóninu - vysvětlí pojmy lidová a umělá píseň - dokáže zapsat stupnici a-moll v notách - vysvětlí rozdíl mezi stupnicí a tóninou 	<ul style="list-style-type: none"> - intonační cvičení - vzestupná a sestupná řada tónů, intonace stupnic dur - zpěv lidových písní, práce s notovým zápisem - říkadlo, píseň – rytmické vyjádření textu písně - vyhledávání rytmu v zápisu písně, rytmické hádanky
Pokrytí průřezových témat	
Komentář	

INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI

Výstupy	Učivo
<ul style="list-style-type: none"> - správně rytmicky doprovází jednoduchou píseň na Orffovy nástroje - dokáže dodržet rytmus, tempo, reaguje na dynamiku 	<ul style="list-style-type: none"> - reprodukce známých písní s důrazem na první a druhou dobu taktu (Já husárek malý; Koulelo se, koulelo; Malé kotě) - rytmické hádanky, rytmické ozvěny, rytmická hra na tělo - rytmické hud. formy – pochod, polka, valčík - analytická práce s písní, jednoduchá písňová forma - tvoření jednoduchých partitur pro Orffovy nástroje
Pokrytí průřezových témat	
Komentář	

HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI

Výstupy	Učivo
<ul style="list-style-type: none"> - pohybem vyjadřuje pochodový, polkový a valčíkový rytmus - umí taktovat dvoučtvrtý a tříčtvrtý takt - předvede taneční kroky polky - předvede podle svých představ pantomimu - předvede hru na tělo a jednoduchý pohybový celek 	<ul style="list-style-type: none"> - pochod, polka, valčík, mazurka - hra na dirigenta a orchestr - dramaturgie písní - vánoční koledy – dramatické ztvárnění
Pokrytí průřezových témat	

Komentář**POSLECHOVÉ ČINNOSTI**

Výstupy	Učivo
<ul style="list-style-type: none"> - sluchem rozliší zvuk vybraných hudebních nástrojů a dovede je pojmenovat - rozliší skladbu vokální a instrumentální - umí rozlišit lidovou a umělou píseň - zařadí poslechovou skladbu do slohového období - rozpozná vybrané poslechové skladby - vysvětlí pojem furiant, symfonie, koncert - pozná fanfáry ze Smetanovy Libuše - vypráví zajímavosti ze života představitelů hudebního klasicismu - pozná podle obrázků i podle zvuku nástroje symfonického orchestru - dokáže je rozdělit do 4 základních skupin a vyjmenovat je - dokáže vysvětlit rozdíl mezi symfonickou a komorní hudbou	<ul style="list-style-type: none"> - poznávání hudebních nástrojů – rozdělení do skupin - píseň lidová, umělá - vokální a instrumentální skladba - melodram - muzikál - opereta, opera - furiant - G. F. Händel – poslech skladeb - Opera – nově vzniklá hud. forma - Claudio Monteverdi - symfonie, symfonický orchestr. - koncert - W. A. Mozart - J. Haydn - L. van Beethoven - B. Smetana - A. Dvořák - Národní divadlo - symfonická a komorní hudba
Pokrytí průřezových témat	
Komentář	

7. ROČNÍK - DOTACE: 1, POVINNÝ

VOKÁLNÍ ČINNOSTI

Výstupy	Učivo
<ul style="list-style-type: none"> - aktivně se zapojuje do hudebních aktivit - využívá svůj hlasový potenciál, získává pěvecké návyky - uplatňuje pravidla hlasové hygieny (hlavně v době mutace) - zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky správně - snaží se napravovat svou hlasovou nedostatečnost - orientuje se v jednoduchém notovém zápisu - orientuje se v tónině F dur, vysvětlí předznamenání - orientuje se podle kytarových značek - vysvětlí rozdíl mezi legátem a ligaturou, objasní pojem odrážka - pozná slovenskou státní hymnu a uvede rok, odkdy není součástí naší hymny - orientuje se v dvojhlasé úpravě - objeví značku pro nádech 	<ul style="list-style-type: none"> - intonace a vokální improvizace - diatonické postupy v durových a mollových tóninách, improvizace jednoduchých hudebních forem - hudební rytmus - odhalování vzájemných souvislostí, využívání rytmických zákonitostí při vokálním projevu - orientace v notovém (grafickém) záznamu melodie, reprodukce zapsané melodie - rozvoj hudebního sluchu a hudební představivosti - reprodukce tóně, převádění melodií z nezpěvné do zpěvné polohy, zachycování rytmu popřípadě i melodie zpívané (hrané) písně pomocí grafického (notového) záznamu
Pokrytí průřezových témat	
Komentář	

INSTRUMENTÁLNÍ A POHYBOVÉ ČINNOSTI

Výstupy	Učivo
<ul style="list-style-type: none"> - pohybem reaguje na znějící hudbu s využitím jednoduchých gest a tanečních kroků. - dokáže využít získaných znalostí a dovedností k vytvoření hudebně dramatického vystoupení. 	<ul style="list-style-type: none"> - hra na hudební nástroje - nástrojová reprodukce melodií (motivků, témat, písní, jednoduchých skladeb), hra a tvorba doprovodů s využitím nástrojů Orfeova instrumentáře, keyboardů a počítače, nástrojová improvizace (jednoduché hudební formy) - záznam hudby - noty, notační programy (např. Capella, Finale, Sibelius) a další způsoby záznamu hudby - vyjadřování hudebních i nehudebních představ a myšlenek pomocí hudebního nástroje - představy rytmické, melodické, tempové, dynamické, formální - pohybový doprovod znějící hudby - taktování, taneční kroky, vlastní pohybové ztvárnění - pohybové vyjádření hudby v návaznosti na sémantiku hudebního díla - pantomima, improvizace - pohybové reakce na změny v proudu znějící hudby - tempové, dynamické rytmicko-metrické, harmonické - orientace v prostoru - pamětné uchování a reprodukce pohybu prováděných při tanci či pohybových hrách
Pokrytí průřezových témat	
Komentář	

POSLECHOVÉ ČINNOSTI

Výstupy	Učivo
<ul style="list-style-type: none"> – při poslechu využívá získané zkušenosti – spojuje poslech s instrumentální nebo pohybovou činností – rozpozná hudební nástroje, jejich výrazové možnosti – rozpozná rozdíly komorní a symfonické hudby – zařadí některé ze známých skladeb do příslušného období – umí stručně charakterizovat období renesance, baroka, klasicismu, romantismu a českého romantismu – k jednotlivým obdobím zařadí nejvýznamnější skladatele, pohovoří o jejich životě a díle	<ul style="list-style-type: none"> – hudební dílo a její autor - hudební skladba v kontextu s jinými hudebními i nehudebními díly, dobou vzniku, životem autora, vlastními zkušenostmi (inspirace, epigonství, kýč, módnost a modernost, stylová provázanost) – hudební styly a žánry - chápání jejich funkcí vzhledem k životu jedince i společnosti, kulturním tradicím a zvykům
Pokrytí průřezových témat	
Komentář	

8. ROČNÍK - DOTACE: 1, POVINNÝ

VOKÁLNÍ ČINNOSTI

Výstupy	Učivo
<ul style="list-style-type: none"> - dodržuje správné pěvecké návyky a hlasovou hygienu - zpívá intonačně čistě, rytmicky přesně - respektuje dynamiku písně - zná pojem akord - zná jednoduché kytarové akordy - rozliší durovou a mollovou stupnici - umí zazpívat lidový dvojhlas - seznámí se s charakteristickými prvky džezové hudby - umí přesně rytmicky zazpívat vybrané písně - je schopen předvést vlastní vokální projev a zhodnotit vokální projev ostatních - reprodukuje tóny - převádí melodie do zpěvné polohy - porovná jazz s vážnou hudbou a časově ho zařadí, vysvětlí pojem spirituál a blues, vypráví o jeho vzniku a životě černochů - vysvětlí pojem rock, objasní jeho vznik a vyjmenuje hlavní rysy v porovnání s vážnou hudbou - vyjmenuje některé rockové skupiny - zná něco z historie Beatles 	<ul style="list-style-type: none"> - hlasová a rytmická cvičení - intervaly - rytm. výcvik s oporou hud. nástroje - zpěv lidových i umělých písní - (Horo, horo, vysoká jsi; Ej vandrovali hudci, Nezacházej slunce, Řekni, kde ty kytky jsou, Jen vítr to ví) - akord - příklady v lidové tvorbě - divadla malých forem, hud. divadlo a film - Semafor – Šlitr, Suchý (Klementaine, Honky tonky blues, To jsem ještě žil) - Osvobozené divadlo – J. Ježek (Klobouk ve křoví, David a Goliáš) - zrození jazzu - rock - Beatles - folklor a folk
Pokrytí průřezových témat	
Komentář	

INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI

Výstupy	Učivo
<ul style="list-style-type: none"> - tvoří jednoduché doprovody - dokáže sestavit pásmo hudby a mluveného slova - umí podle individuálních dispozic vytleskat obtížnější rytmus 	<p>Hud. projekt k slavnostní příležitosti:</p> <ul style="list-style-type: none"> - pásmo reprodukováne hudby, koled, - vlastní instrumentální tvorby - Výběr skladeb s výrazně odlišným tempem a rytmem - Pochod pro bicí - píseň Život je jen náhoda - ragtime – synkopický rytmus - swing, boogie woogie, blues
Pokrytí průřezových témat	
Komentář	

HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI

Výstupy	Učivo
<ul style="list-style-type: none"> – pohybem vyjadřuje různé taneční rytmy	<ul style="list-style-type: none"> – prolínají do ostatních hudebních činností v průběhu celého školního roku. – taktování, taneční kroky, vlastní pohybové ztvárnění – choreografie – polka, valčík, mazurka – jive, cha-cha – dramaturgie v hud. projektu k příležitosti Vánoc
Pokrytí průřezových témat	
Komentář	

POSLECHOVÉ ČINNOSTI

Výstupy	Učivo
<ul style="list-style-type: none"> – postihuje rytmické, dynamické a výrazové změny v hudebním proudu – rozliší základní vlastnosti tónu – sluchem rozliší melodii vzestupnou a sestupnou – umí pojmenovat vybrané hudební formy – seznámí se s vybranými skladbami L. Janáčka a B. Martinů	<ul style="list-style-type: none"> – poslech různých hud. žánrů, srovnávání, postihování charakteristických rozdílů – G. Gershwin – Rhapsodie in blue – J. Scott – The Entertainer – ragtime – Baroko – Bach, Vivaldi – Romantismus – Chopin, Liszt, Čajkovskij, Schubert – • A. Dvořák - symfonická tvorba – • Z. Fibich – melodram Vodník, Poem – Baroko – Vivaldi, Bach, Händel --> – Mesiáš – opereta, opera, oratorium, fuga, suita – concerto grosso – Klasicismus – znaky – J. Haydn – kvarteto – W.A. Mozart – Kl. koncert – Romantismus – Chopin, Schubert – Ruská hudba – Čajkovskij – Český romantismus – Smetana - Má vlast – Česká mše vánoční – J. J. Ryba – Česká mše půlnoční – A. Michna z – Otradovic – Česká hudba 20. století – L. Janáček, B. Martinů
Pokrytí průřezových témat	
Komentář	

9. ROČNÍK - DOTACE: 1, POVINNÝ

VOKÁLNÍ ČINNOSTI

Výstupy	Učivo
<ul style="list-style-type: none"> - dodržuje správné pěvecké návyky a hlasovou hygienu - dokáže ocenit kvalitní vokální projev druhého - poznává nejstarší hudební památky a umí je zařadit do historických souvislostí - orientuje se v jednotlivých hudebních obdobích - zná charakteristické znaky a umí nalézt souvislosti z jiných oborů umělecké činnosti - podle svých individuálních hudebních dispozic zpívá kultivovaně a pěvecky správně písně různých žánrů 	<ul style="list-style-type: none"> - opakování učiva z předchozích ročníků. - opakování lidových i umělých písní s důrazem na dynamiku, melodii, rytmus - Výběr písní období: <ul style="list-style-type: none"> - středověk: Hospodine, pomiluj ny - Kdož jsú boží bojovníci - gregoriánský chorál – - Veni domine (B. Basiková) - renesance: práce s písní Viva la musica - (tříhlasy kánon) - Fuga trium vocum - baroko: J. S. Bach – Blaženost má - klasicismus: J. Haydn – Intervaly - Beethoven – Óda na radost - romantismus: F. Schubert – Pstruh - Verdi – sbor Židů z opery - Nabucco - Hudební žánry 20. století: <ul style="list-style-type: none"> - vážná hudba: B. Martinů – Rozmarýn - L. Janáček – Ej, mamko - jazz: J. Ježek – Klobouk ve křoví, Ezop - G. Gershwin – Summertime - divadla malých forem: <ul style="list-style-type: none"> - Suchý a Šlitr – Pramínek vlasů - Krajina posedlá tmou - country: Montgomery, Všichni jsou už <ul style="list-style-type: none"> - v Mexiku - bluegrass – Panenka (Křesťan) - česká trempska píseň: Rosa na kolejích, - folk: Když mě brali za vojáka - pop a rok: Olympic, P. Novák, J. Schelinger
Pokrytí průřezových témat	
Komentář	

INSTRUMENTÁLNÍ A POHYBOVÉ ČINNOSTI

Výstupy	Učivo
<ul style="list-style-type: none"> – rozpozná hud. nástroje, jejich výrazové možnosti a je schopen doprovodit písně, vytvořit přede hry, mezhry i dohry – reprodukuje na základě svých hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb, vytváří a volí jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace	<ul style="list-style-type: none"> – prolínají do vokálních i poslechových činností během celého školního roku – hudební výrazové prostředky – hudební nástroje historické a současné
Pokrytí průřezových témat	
Komentář	

POSLECHOVÉ ČINNOSTI

Výstupy	Učivo
<ul style="list-style-type: none"> – při poslechu využívá získaných znalostí a zkušeností – postihuje hudebně výrazové prostředky	<ul style="list-style-type: none"> – hudba období pravěku – Egypt, Řecko, Řím – hudba období středověku: – duchovní hudba, gregoriánský chorál, mše, madrigal (Thomas Tallis, G. de Machaut) – baroko – hlavní znaky, formy, – představitelé (opak.) – adventy – Vánoce, význam lidových tradic, J. J. Ryba – Česká mše vánoční – klasicismus – znaky, formy, představitelé – symf. tvorba, komorní, vokální (Haydn, Beethoven, Mozart) – český klasicismus: J. Mysliveček, F. X. Brixl, Stamicové, A. Rejcha, česká hud. emigrace – romantismus: Chopin, Schuman, Schubert, Grieg, Brahms, Čajkovskij – český romantismus: Smetana, Dvořák, Fibich – hud. směry 20. století: oleatorika, seriální hudba, konkrétní, počítačová, čtvrttónová: Janáček, Martinů, Hába, Stravinskij, Debussy, Orff – impresionismus
Pokrytí průřezových témat	
Komentář	

5.8.2 Výtvarná výchova

Vzdělávací oblast: Umění a kultura

Vyučovací předmět: VÝTVARNÁ VÝCHOVA

Charakteristika vyučovacího předmětu, Obsahové vymezení vyučovacího předmětu

- seznamuje prostřednictvím činností s výrazovými prostředky výtvarného umění;
- vede k tvořivé práci s těmito výrazovými prostředky, k užívání je jako prostředků pro sebevyjádření;
- seznamuje s vybranými uměleckými díly;
- vede k chápání, rozpoznání a interpretaci výpovědi sdělované uměleckým dílem,
- pracuje s vizuálně obraznými znakovými systémy;
- rozvíjí tvůrčí činnosti, smyslovou citlivost a uplatňování subjektivity;
- přistupuje k uměleckému procesu v jeho celistvosti a chápe ho jako způsob poznání a komunikace;
- užívá různých uměleckých vyjadřovacích prostředků včetně nejnovějších inform. a komunikačních technologií;
- rozvíjí především průřezové téma Osobnostní a sociální výchovy (týká se společného zaměření na rozvoj smyslového vnímání, kreativity, vnímání a utváření mimouměleckého estetického a Výchovy k myšlení v evropských a globálních souvislostech (prohlubuje vztah k evropské a světové kultuře).

Časové vymezení vyučovacího předmětu:

– 4. až 7. ročník – 2 hodiny týdně, 8. a 9. ročník – 1 hodina týdně.

Organizační vymezení vyučovacího předmětu:

- výuka probíhá ve třídách, v odborné učebně nebo mimo budovu školy (práce v plenéru); navštěvují výtvarné výstavy.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků:

Formy a metody práce se užívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání - skupinové vyučování, samostatná práce, kolektivní práce, krátkodobé projekty.

Kompetence k učení

- při teoreticky zaměřených hodinách si žáci vytváří takové učební materiály, aby je mohli dále využívat pro své vlastní učení;
- žáci při své tvorbě poznávají vlastní pokroky a při konečném výstupu si dokáží zpětně uvědomit problémy související s realizací.

Strategie

- učitel zadává jednotlivé úkoly tak, aby si každý žák mohl sám zorganizovat vlastní činnost;
- učitel využívá kladného hodnocení k motivaci pro další výtvarnou činnost.

Kompetence k řešení problémů

- žákům je předkládán dostatek námětů k samostatnému zpracování a řešení problémů souvisejících s výběrem výtvarné techniky, materiálů a pomůcek;
- při zadání úkolu žák rozpozná výtvarný problém a hledá nejvhodnější způsob řešení.

Strategie

- učitel zadává úkoly způsobem, který umožňuje volbu různých postupů.

Kompetence komunikativní

- při práci ve skupině dokáže žák vyjádřit svůj názor, vhodnou formou ho obhájit a tolerovat názor druhých.

Strategie

- učitel klade dostatek prostoru pro střetávání a komunikaci různými formami (písemně, pomocí technických prostředků, výtvarnými prostředky,...);
- učitel dohlíží na dodržování etiky komunikace (naslouchání, respektování originálních, nezdařených názorů, ...).

Kompetence sociální a personální

- učí se respektovat pravidla při práci v týmu, dodržovat je a svou pracovní činností kladně ovlivňovat kvalitu práce.

Strategie

- učitel dodává žákům sebedůvěru a podle potřeby žákům v činnostech pomáhá;
- učitel umožňuje každému žákovi zažít úspěch;
- učitel v průběhu výuky zohledňuje rozdíly v pracovním tempu jednotlivých žáků.

Kompetence občanské

- při propagaci školních akcí žáci vytváří plakáty a upoutávky, kterými prezentují školu;
- žáci respektují názor druhých;
- žáci prezentují výsledky své práce a účastní se výtvarných soutěží;

Strategie

- učitel podporuje občanské cítění žáků při vytváření propagačních materiálů.

Kompetence pracovní

- při samost. práci jsou žáci vedeni ke koncentraci na pracovní výkon, jeho dokončení a dodržují vymezená pravidla;
- žáci si vytváří pozitivní vztah k manuálním činnostem;
  - žáci při práci s výtvarným materiálem dodržují hygienická pravidla.

Strategie

- učitel vede žáky ke správným způsobům užití materiálu, nástrojů a vybavení;
- učitel požaduje dodržování dohodnuté kvality a postupů.

4. ROČNÍK - DOTACE: 2, POVINNÝ

ROZVÍJENÍ SMYSLOVÉ CITLIVOSTI

Výstupy	Učivo
<ul style="list-style-type: none"> – při vlastních tvůrčích činnostech pojmenuje prvky vizuálně obrazného vyjádření – porovná je na základě vztahů (světlostní poměry, barevné kontrasty, proporční vztahy...) 	<ul style="list-style-type: none"> – prvky vizuálně obrazného vyjádření - linie, tvary, barvy, objemy, světlo, struktury, objekty – jednoduché vztahy mezi prvky vizuálně obrazného vyjádření - podobnost, kontrast, rytmus, jejich kombinace v ploše, objemu a prostoru – uspořádání objektů do celků na základě výraznosti, velikosti a jiných vlastností – vizuálně obrazná vyjádření podnětů hmatových, sluchových, pohybových a jiných – smyslové účinky, pocity vyvolané vizuálně obrazným vyjádřením - výtvarnou tvorbou, fotografií, filmem, tiskovinami, reklamou... – smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření - umělecká výtvarná tvorba, fotografie, film, tiskoviny, televize, elektronická média, reklama)
Pokrytí průřezových témat	
Komentář	

UPLATŇOVÁNÍ SUBJEKTIVITY

Výstupy	Učivo
<ul style="list-style-type: none"> – při tvorbě vizuálně obrazných vyjádření projeví své vlastní životní zkušenosti – tvoří taková vizuálně obrazná vyjádření, která mají komunikační účinky pro jeho nejbližší sociální vztahy – najde vhodné prostředky pro svá vizuálně obrazná vyjádření, která vznikají na základě vztahu zrakového vnímání a vnímání dalšími smysly – uplatní tyto prostředky v plošné, objemové i prostorové tvorbě – svobodně si volí a kombinuje prostředky, kterými vyjadřuje své nové a neobvyklé pocity a prožitky – na základě svých schopností porovná různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření a hledá v nich inspiraci 	<ul style="list-style-type: none"> – prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ – akční tvar malby a kresby, manipulace s objekty, pohyby těla v prostoru – rozlišení různých typů vizuálně obrazných vyjádření - ilustrace textů, volná malba a kresba, animovaný film, fotografie, sochařství, reklama
Pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Kreativita	
Komentář	

OVĚŘOVÁNÍ KOMUNIKAČNÍCH ÚČINKŮ

Výstupy	Učivo
<ul style="list-style-type: none"> – na základě vlastní zkušenosti nalezne a do komunikace zapojí obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral nebo upravil 	<ul style="list-style-type: none"> – vytváření a zdůvodňování postoje v komunikaci s ostatními – porovnávání vlastní interpretace vizuálně obrazného vyjádření s odlišnými interpretacemi ve skupině
Pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Komunikace	
Komentář	

5. ROČNÍK - DOTACE: 2, POVINNÝ

ROZVÍJENÍ SMYSLOVÉ CITLIVOSTI

Výstupy	Učivo
<ul style="list-style-type: none"> – při vlastních tvůrčích činnostech pojmenuje prvky vizuálně obrazného vyjádření – porovná tyto prvky na základě vztahů (světlostní poměry, barevné kontrasty, proporční vztahy, tvar, struktura...) – užívá a kombinuje prvky vizuálně obrazného vyjádření ve vztahu k celku-v ploše, objemu i prostoru 	<ul style="list-style-type: none"> – prvky vizuálně obrazného vyjádření - linie, tvary, barvy, objemy, světlo, struktury, objekty – jednoduché vztahy mezi prvky vizuálně obrazného vyjádření - podobnost, kontrast, rytmus, jejich kombinace v ploše, objemu a prostoru – uspořádání objektů do celků na základě výraznosti, velikosti a jiných vlastností – vizuálně obrazná vyjádření podnětů hmatových, sluchových, pohybových a jiných – smyslové účinky, pocity vyvolané vizuálně obrazným vyjádřením - výtvarnou tvorbou, fotografií, filmem, tiskovinami, reklamou... – smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření - umělecká výtvarná tvorba, fotografie, film, tiskoviny, televize, elektronická média, reklama)
Pokrytí průřezových témat	
Komentář	

UPLATŇOVÁNÍ SUBJEKTIVITY

Výstupy	Učivo
<ul style="list-style-type: none"> – při tvorbě vizuálně obrazných vyjádření projeví své vlastní životní zkušenosti – tvoří taková vizuálně obrazná vyjádření, která mají komunikační účinky pro jeho nejbližší sociální vztahy – nalezne vhodné prostředky pro svá vizuálně obrazná vyjádření, která vznikají na základě vztahu zrakového vnímání a vnímání dalšími smysly – uplatní tyto prostředky v plošné, objemové i prostorové tvorbě – svobodně si volí a kombinuje prostředky, kterými vyjadřuje své nové a neobvyklé pocity a prožitky – porovná různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření a hledá v nich inspiraci 	<ul style="list-style-type: none"> – prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ – akční tvar malby a kresby, manipulace s objekty, pohyby těla a jeho umístění v prostoru – rozlišení různých typů vizuálně obrazných vyjádření - ilustrace textů, volná malba a kresba, animovaný film, fotografie, sochařství, reklama, comics
Pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Kooperace a kompetice	
Komentář	

OVĚŘOVÁNÍ KOMUNIKAČNÍCH ÚČINKŮ

Výstupy	Učivo
<ul style="list-style-type: none"> – nalezne a do komunikace zapojí obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral nebo upravil 	<ul style="list-style-type: none"> – vytváření a zdůvodňování postoje v komunikaci s ostatními – porovnávání vlastní interpretace vizuálně obrazného vyjádření s odlišnými interpretacemi ve skupině
Pokrytí průřezových témat	
Komentář	

6. ROČNÍK - DOTACE: 2, POVINNÝ

ROZVÍJENÍ SMYSLOVÉ CITLIVOSTI

Výstupy	Učivo
<ul style="list-style-type: none"> - rozliší působení vizuálně obrazného vyjádření - porovnává na konkrétních příkladech různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření; - vysvětluje své postoje k nim - hledá vztah ke kulturním hodnotám 	<ul style="list-style-type: none"> - uplatnění mimovizuálních podnětů při vlastní tvorbě (ilustrace pohádky, struktura přírodnin, malba na kámen)
Pokrytí průřezových témat	
Komentář	

UPLATŇOVÁNÍ SUBJEKTIVITY

Výstupy	Učivo
<ul style="list-style-type: none"> - vybírá, vytváří a pojmenovává škálu prvků vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů; - uplatňuje výrazové možnosti barev k osobitému vyjádření - uplatňuje při vlastní tvorbě své představy, prožitky, vjemy a získané zkušenosti 	<ul style="list-style-type: none"> - volná malba, fantazijní malba, vyjádření proměn (personifikace ročního období)
Pokrytí průřezových témat	
Komentář	

OVĚŘOVÁNÍ KOMUNIKAČNÍCH ÚČINKŮ

Výstupy	Učivo
<ul style="list-style-type: none"> - ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření v sociálních vztazích; - nalézá vhodnou formu pro jejich prezentaci - užívá prostředky pro zachycení jevů a procesů v proměnách a vztazích; - k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích - počítačová grafika, fotografie, video, animace - snaží se chápat, interpretovat a tolerovat tvorbu ostatních, porovnává svoji interpretaci s jinými 	<ul style="list-style-type: none"> - osobní postoj v komunikaci, jeho utváření, důvody vzniku odlišných výtvarných vyjádření (vyjádření vlastního prožitku, portrét, povaha)
Pokrytí průřezových témat	
Komentář	

7. ROČNÍK - DOTACE: 2, POVINNÝ

ROZVÍJENÍ SMYSLOVÉ CITLIVOSTI

Výstupy	Učivo
<ul style="list-style-type: none"> – rozliší působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku a v rovině sociálně utvářeného i symbolického obsahu – porovnává na konkrétních příkladech různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření; vysvětluje své postoje k nim s vědomím osobní, společenské a kulturní podmíněnosti svých hodnotových soudů 	<ul style="list-style-type: none"> – uspořádání objektů do celků v ploše i prostoru (lineární, světlostní, barevné i plastické prostředky), – statické a dynamické vyjádření (postava v pohybu, geometrická tělesa, zátiží)
Pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Kreativita	
Komentář	

UPLATŇOVÁNÍ SUBJEKTIVITY

Výstupy	Učivo
<ul style="list-style-type: none"> – vybírá, vytváří a pojmenovává co nejširší škálu prvků vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů; uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků; variuje různé vlastnosti prvků a jejich vztahů pro získání osobitých výsledků – vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření; porovnává a hodnotí jeho účinky s účinky již existujících i běžně užívaných vizuálně obrazných vyjádření – interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti; vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků 	<ul style="list-style-type: none"> – typy obrazných vyjádření - volná malba, ilustrace textů, komiks, dekorativní kompozice
Pokrytí průřezových témat	
Komentář	

OVĚŘOVÁNÍ KOMUNIKAČNÍCH ÚČINKŮ

Výstupy	Učivo
<ul style="list-style-type: none"> – ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření v sociálních vztazích; nalézá vhodnou formu pro jejich prezentaci – užívá prostředky pro zachycení jevů a procesů v proměnách a vztazích; k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích – počítačová grafika, fotografie, video, animace 	<ul style="list-style-type: none"> – barva, kontrast a tvar jako komunikační prostředky
Pokrytí průřezových témat	
Komentář	

8. ROČNÍK - DOTACE: 1, POVINNÝ

ROZVÍJENÍ SMYSLOVÉ CITLIVOSTI

Výstupy	Učivo
<ul style="list-style-type: none"> – rozliší působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku a v rovině sociálně utvářeného i symbolického obsahu – porovnává na konkrétních příkladech různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření; vysvětluje své postoje k nim s vědomím osobní, společenské a kulturní podmíněnosti svých hodnotových soudů 	<ul style="list-style-type: none"> – smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření - umělecká výtvarná tvorba, fotografie, film, tiskoviny aj, – jejich kombinace a variace ve vlastní tvorbě (koláž, fotomontáž)
Pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Kreativita	
Komentář	

UPLATŇOVÁNÍ SUBJEKTIVITY

Výstupy	Učivo
<ul style="list-style-type: none"> – vybírá, vytváří a pojmenovává co nejširší škálu prvků vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů; uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků; variuje různé vlastnosti prvků a jejich vztahů pro získání osobitých výsledků – vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření; porovnává a hodnotí jeho účinky s účinky již existujících i běžně užívaných vizuálně obrazných vyjádření – interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti; vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků 	<ul style="list-style-type: none"> – vyjádření emocí, pocitů, představ a osobních zkušeností, abstraktní malba (vesmír, nálada, osobní prožitek)
Pokrytí průřezových témat	
Komentář	

OVĚŘOVÁNÍ KOMUNIKAČNÍCH ÚČINKŮ

Výstupy	Učivo
<ul style="list-style-type: none"> – ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření v sociálních vztazích; nalézá vhodnou formu pro jejich prezentaci – užívá prostředky pro zachycení jevů a procesů v proměnách a vztazích; k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích – počítačová grafika, fotografie, video, animace 	<ul style="list-style-type: none"> – obsah výtvarného vyjádření, jeho záměr - fotomontáž, opakování výtvarného motivu, zvětšování (polykrán, otisky)
Pokrytí průřezových témat	
Komentář	

9. ROČNÍK - DOTACE: 1, POVINNÝ

ROZVÍJENÍ SMYSLOVÉ CILIVOSTI

Výstupy	Učivo
<ul style="list-style-type: none"> – rozliší působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku a v rovině sociálně utvářeného i symbolického obsahu – zvládá správné vyjádření základních proporcí postavy, správného tvaru předmětu, správné zobrazení vnímané zkušenosti – spojuje výtvarné práce s písmem 	<ul style="list-style-type: none"> – linie, tvary, objemy, světlo, barva, uspořádání, kontrast, rytmus, harmonie a vyváženost, vztah zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly (malba prsty, frotáž, hudební prožitky, slepotisk)

Pokrytí průřezových témat - OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Kreativita

Komentář

UPLATŇOVÁNÍ SUBJEKTIVITY

Výstupy	Učivo
<ul style="list-style-type: none"> – vybírá, vytváří a pojmenovává co nejširší škálu prvků vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů; uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků; variuje různé vlastnosti prvků a jejich vztahů pro získání osobitých výsledků – vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření; porovnává a hodnotí jeho účinky s účinky již existujících i běžně užívaných vizuálně obrazných vyjádření – interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti; vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků – různými výtvarnými výrazovými prostředky umí vyjádřit konkrétní i abstraktní téma – při své tvůrčí činnosti využívá osobní zkušenosti, znalosti, aktivně zapojuje fantazii a představivost 	<ul style="list-style-type: none"> – abstraktní malba (zachycení změny nálady a pocitu) – vlastní návrhy obalů knih, hudebních nosičů a oděvů

Pokrytí průřezových témat

Komentář

OVĚŘOVÁNÍ KOMUNIKAČNÍCH ÚČINKŮ

Výstupy	Učivo
<ul style="list-style-type: none"> – ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření v sociálních vztazích; nalézá vhodnou formu pro jejich prezentaci – užívá prostředky pro zachycení jevů a procesů v proměnách a vztazích; k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích – počítačová grafika, fotografie, video, animace 	<ul style="list-style-type: none"> – komunikační obsah obrazného vyjádření (piktogram, reklama, obal zboží, logo, písmo a karikatura)

Pokrytí průřezových témat MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Tvorba mediálního sdělení

Komentář

5.9 Člověk a zdraví

5.9.1 Tělesná výchova

Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví

Vyučovací předmět: TĚLESNÁ VÝCHOVA

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové vymezení předmětu

Obsahem předmětu tělesná výchova je cílený rozvoj pohybových schopností, výuka širokého spektra pohybových dovedností, výchova ke zdravému životnímu stylu, předávání poznatků o tělocvičných aktivitách a snaha o jejich zařazení do každodenního života žáků. Vyučovací předmět tělesná výchova je zaměřen na optimální rozvoj tělesné, duševní i sociální zdatnosti žáků i k posílení charakterových vlastností (zodpovědnost, spolupráci, vytrvalost, schopnost respektovat pokyny, umět se podřídit kolektivu...). Tělesná výchova pěstuje u žáků kladný vztah ke sportu a pohybu vůbec, vede žáky ke správnému držení těla. Neustále věnujeme patřičnou pozornost bezpečnosti při výuce Tv, vštepujeme žákům důležité hygienické zásady.

Časové vymezení předmětu:

Předmět tělesná výchova je vyučován v 1. – 9. ročníku v rozsahu 2 hodin týdně.

Organizační vymezení předmětu:

V 1. – 5. ročníku výuka probíhá v jednotlivých třídách, chlapci a děvčata dohromady.

V 6. – 9. ročníku jsou žáci rozděleni na dvě skupiny (chlapci, dívky).

Pro výuku jsou k dispozici tyto prostory:

- tělocvična,
- sportovní hala,
- venkovní sportovní areál.

Ve vyučování tělesné výchovy jsou užívány následující formy výuky:

- výklad,
- ukázka (učitel, žáci),
- frontální výuka,
- skupinová výuka,
- kurz,
- soutěže.

Začlenění průřezových témat:

1. stupeň

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA

Mezilidské vztahy

Kooperace a kompetice

2. stupeň

OSV, VDO, EGS, MKV, EV, MV.

Výchovné a vzdělávací strategie:

Kompetence k učení:

- žáci jsou aktivizováni zapojením do rozcviček na začátku hodiny;
- vyučující vedou žáky k volbě vhodných postupů rozcvičení a užívání správného názvosloví;
- žáci jsou směřováni ke vzájemné spolupráci, pomoci a hodnocení svých výkonů.

Kompetence k řešení problémů:

- žáci jsou vedeni (individuálně nebo ve skupinách) k samostatnému řešení problémových úkolů a situací při různých pohybových činnostech a hrách.

Kompetence komunikativní:

- žáci jsou vedeni k tomu, aby řídili činnost skupiny a vzájemně si korigovali případné nedostatky;
- žáci dokážou vzájemně komunikovat při realizaci pohybové činnosti.

Kompetence sociální a personální:

- vyučující umožňuje žákům připravit si speciální hodiny pro své spolužáky (tanec, aerobik, bojová umění apod.);
- žáci jsou seznámeni s tělovýchovnými a sportovními činnostmi jako podkladem pro zdravý životní styl;

Kompetence občanské:

- žáci se zapojují do organizace a řízení pohybových činností;
- žáci jsou vedeni k přebírání dílčí zodpovědnosti za zdraví a bezpečnost nejen svoji, ale i svých spolužáků (vedení skupiny, dopomoc, respektování méně zdatných spolužáků apod.).

Kompetence pracovní:

- žáci jsou vedeni k systematické, přesné a pečlivé práci;
- žáci dodržují instrukce vyučujících, pravidla her a soutěží, dbají na bezpečnost při tělovýchovných aktivitách.

1. – 3. ROČNÍK - DOTACE: 2, POVINNÝ

ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ

Výstupy	Učivo
<ul style="list-style-type: none"> – chápe význam pohybu pro zdraví člověka – užívá nabízené pohybové příležitosti – předvede jednoduché přípravné cviky před pohybovou činností – provede cviky pod vedením učitele – usiluje o zlepšení provedení cviků – využívá průpravné, kompenzační, relaxační a jiné zdravotně zaměřené cvičení. – rozezná zásady správného držení těla v sedu i ve stoji – vybaví si postupy, jak odstranit únavu při výuce – rozezná zásady bezpečnosti při pohybových činnostech – rozvíjí různé formy rychlosti, vytrvalosti, pohyblivosti, koordinace pohybu – používá vhodné oblečení a obuv na sport – dodržuje hlavní zásady hygieny při pohybových činnostech – odhadne možná nebezpečí při hrách a učí se jim předcházet – ošetří drobná zranění a přivolá pomoc – dodržuje pravidla bezpečnosti 	<ul style="list-style-type: none"> – význam pohybu pro zdraví - pohybový režim žáků, délka a intenzita pohybu – příprava organismu – zdravotně zaměřené činnosti – rozvoj různých forem rychlosti, vytrvalosti, síly, pohyblivosti, koordinace pohybu – hygiena při TV – bezpečnost při pohybových činnostech
Pokrytí průřezových témat	
Komentář	

ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ

Výstupy	Učivo
<ul style="list-style-type: none"> – pohyb spojuje s hudbou a rytmem – dodržuje zásady bezpečnosti při pohybových činnostech – rozezná význam gymnastického cvičení pro správné držení těla, ohebnosti a pohyblivosti – provede v souladu se svými individuálními schopnostmi pády, kotoul vpřed, přeskok, chůzi po kladině – předvede základy gymnastického odrazu – předvede estetické držení těla pod vedením učitele – vybaví si základní pojmy související s během, skokem do dálky, hodem – za pomoci učitele dodržuje základní pravidla bezpečnosti při atletických činnostech – předvede v souladu se svými individuálními předpoklady základní pohybové výkony – zlepšuje pohybové výkony – dodržuje pravidla fair play – respektuje ochranu životního prostředí – používá a ukáže správnou techniku chůze 	<ul style="list-style-type: none"> – pohybové hry – základy gymnastiky – rytmické a kondiční formy cvičení pro děti – průpravné úpoly - přetahy a přetlaky – základy atletiky – základy sportovních her – turistika a pobyt v přírodě – plavání, bruslení, hry na sněhu a na ledě (podle podmínek)
Pokrytí průřezových témat	
Komentář	

ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ

Výstupy	Učivo
<ul style="list-style-type: none"> - reaguje na smluvené povely, signály a gesta učitele - pojmenuje základní tělocvičné nářadí - podřídí se organizaci při TV - respektuje pravidla fair play - v souladu se svými individuálními schopnostmi a zájmy se účastní nabízených her, soutěží, závodů - rozliší základní pomůcky pro měření sportovních výkonů	<ul style="list-style-type: none"> - komunikace v TV - organizace při TV - zásady jednání a chování - pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností - měření a posuzování pohybových dovedností - zdroje informací o pohybových činnostech
Pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Mezilidské vztahy Kooperace a kompetice	
Komentář	

4. – 5. ROČNÍK - DOTACE: 2, POVINNÝ

ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ

Výstupy	Učivo
<ul style="list-style-type: none"> – objasní, že pohyb pomáhá k rozvoji těla – projeví přiměřenou samostatnost a vůli pro zlepšení úrovně své zdatnosti – předvede v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti – pod vedením učitele provede cviky – zvládne přípravné cviky před pohybovou činností, cviky na uklidnění po zátěži – zvládne správné držení těla, rozliší nevhodné činnosti ovlivňující zdraví – rozvíjí různé formy rychlosti, vytrvalosti, pohyblivosti, koordinace pohybu – uplatní pravidla hygieny – dodrží bezpečnost chování v běžném sportovním prostředí – adekvátně reaguje k situaci úrazu spolužáka 	<ul style="list-style-type: none"> – význam pohybu pro zdraví - pohybový režim žáků, délka a intenzita pohybu – příprava organismu – zdravotně zaměřené činnosti – rozvoj různých forem rychlosti, vytrvalosti, síly, pohyblivosti, koordinace pohybu – hygiena při TV – bezpečnost při pohybových činnostech
Pokrytí průřezových témat	
Komentář	

ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ

Výstupy	Učivo
<ul style="list-style-type: none"> – zvládne pohybové hry s různým zaměřením, netradiční hry a aktivity – rozpozná základní pojmy - základní cvičební polohy, postoje, pohyby paží, nohou a trupu – rozezná názvy používaného nářadí a náčiní – jednoduše zhodnotí kvalitu pohybových činností spolužáka – předvede základní estetické držení těla – respektuje při pohybových činnostech opačné pohlaví – předvede cvičení s hudbou – provede kotoul vpřed, vzad, stoj na ruce s dopomocí, průpravná cvičení pro nácvik gymnastického odrazu z můstku, trampolinky – po předvedení opakuje běžeckou abecedu – na povely odstartuje z polovysokého, nízkého startu – skočí do dálky z rozběhu a odrazu z jedné nohy – spojuje hod s kriketovým míčkem s rozběhem – předvede vytrvalostní běh podle individuálních schopností – změří základní pohybové výkony – dodržuje pravidla her a soutěží, pozná zjevné přestupky a adekvátně na ně reaguje – jedná v duchu fair play – zvládne chůzi v terénu – objasní správné chování v dopravních prostředcích při přesunu – chrání přírodu – zařazuje základy dalších pohybových činností 	<ul style="list-style-type: none"> – pohybové hry – základy gymnastiky – rytmické a kondiční formy cvičení pro děti – průpravné úpoly - přetahy a přetlaky – základy atletiky – základy sportovních her – turistika a pobyt v přírodě – plavání, bruslení, hry na sněhu a na ledě (podle podmínek)

Pokrytí průřezových témat
Komentář

ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ

Výstupy	Učivo
<ul style="list-style-type: none"> - reaguje na smluvené povely, signály - užívá základní názvosloví osvojovaných činností - rozliší základní tělocvičné názvosloví - dodrží zásady bezpečnosti - jedná a chová se fair play - dodrží pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností - hry, soutěže, závody - zorganizuje nenáročné pohybové činnosti a soutěže na úrovni třídy - zhodnotí výkon spolužáka - orientuje se v informačních zdrojích o pohybových aktivitách a sportovních akcích ve škole - vyhledá zajímavé informace o sportu 	<ul style="list-style-type: none"> - komunikace v TV - organizace při TV - zásady jednání a chování - pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností - měření a posuzování pohybových dovedností - zdroje informací o pohybových činnostech
Pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Kooperace a kompetice	
Komentář	

6. ROČNÍK – DOTACE: 2, POVINNÝ

ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ

Výstupy	Učivo
<ul style="list-style-type: none"> - aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu - usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti - uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu 	<ul style="list-style-type: none"> - význam pohybu pro zdraví - zdravotně orientovaná zdatnost - průpravná, kompenzační, vyrovnávací a jiná zdravotně zaměřená cvičení - hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech, první pomoc při TV a sportu
Pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Rozvoj schopností poznávání, Poznávání lidí	
Komentář	

ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ

Výstupy	Učivo
<ul style="list-style-type: none"> - zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti - uplatňuje osvojené pohybové dovednosti ve hře, soutěži a rekreačních činnostech 	<ul style="list-style-type: none"> - atletika - rychlý běh, vytrvalý běh, nízký start, skok daleký, skok vysoký, hod míčkem - gymnastika - akrobacie, přeskoky, cvičení s náčiním a na nářadí - cvičení s hudbou - základy rytmické gymnastiky, kondiční formy cvičení - úpoly - základní postoje, přetahy, přetlaky, odpory - sportovní hry - fotbal, basketbal (H), florbal, vybíjená, přehazovaná (D, H) - pohybové hry - bruslení (podle podmínek) - jízda vpřed, vzad, přešlapování
Pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Sebepoznání a sebepojetí, Mezilidské vztahy	
Komentář	

ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ

Výstupy	Učivo
<ul style="list-style-type: none"> - užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence - dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji (za pomoci učitele) - naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky - čestné soupeření, pomoc handicapovaným - rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče 	<ul style="list-style-type: none"> - tělocvičné názvosloví, vzájemná komunikace a spolupráce při osvojovaných pohybových činnostech - sportovní výstroj a výzbroj - významné soutěže a sportovci, olympismus - pravidla osvojovaných pohybových činností - zásady jednání a chování v různém prostředí a při různých činnostech
Pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Komunikace	
Komentář	

7. ROČNÍK – DOTACE: 2, POVINNÝ

ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ

Výstupy	Učivo
<ul style="list-style-type: none"> - aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu - usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti - samostatně se připraví před pohybovou činností - odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se zdravím a sportem - uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu 	<ul style="list-style-type: none"> - význam pohybu pro zdraví - zdravotně orientovaná zdatnost - průpravná, kompenzační, vyrovnávací a jiná zdravotně zaměřená cvičení - hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech, první pomoc při TV a sportu
Pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Rozvoj schopností poznávání, Psychohygiena, Poznávání lidí	
Komentář	

ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ

Výstupy	Učivo
<ul style="list-style-type: none"> - zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti - uplatňuje osvojené pohybové dovednosti ve hře, soutěži a rekreační činnosti 	<ul style="list-style-type: none"> - atletika - rychlý běh, vytrvalý běh, nízký start, skok daleký, skok vysoký, hod míčkem - gymnastika - akrobacie, přeskoky, cvičení s náčiním a na nářadí - cvičení s hudbou - základy rytmické gymnastiky, kondiční formy cvičení - úpoly - základní postoje, přetahy, přetlaky, odpory, úchopy - sportovní hry - fotbal, basketbal (H), vybíjená, přehazovaná, volejbal, florbal (D, H) - pohybové hry - lyžování - běžecké lyžování, sjezdové lyžování, jízda na vleku - bruslení (podle podmínek) - jízda vpřed, vzad, přešlapování
Pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Rozvoj schopností poznávání, Sebepoznání a sebepečení, Mezilidské vztahy, Kooperace a kompetice	
Komentář	

ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ

Výstupy	Učivo
<ul style="list-style-type: none"> - užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence - dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji (za pomoci učitele) - naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky - čestné soupeření, pomoc handicapovaným - rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče - zpracuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách 	<ul style="list-style-type: none"> - tělocvičné názvosloví, smluvené povely; vzájemná komunikace a spolupráce při osvojovaných pohybových činnostech - organizace pohybových činností, sportovní výstroj a výzbroj - významné soutěže a sportovci, olympismus - pravidla osvojovaných pohybových činností - zásady jednání a chování v různém prostředí a při různých činnostech - měření výkonů, jejich evidence a vyhodnocování
Pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Rozvoj schopností poznávání, Komunikace	
Komentář	

8. ROČNÍK – DOTACE: 2, POVINNÝ

ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ

Výstupy	Učivo
<ul style="list-style-type: none"> - aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu - usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti - samostatně se připraví před pohybovou činností - odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se zdravím a sportem - uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu; předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost 	<ul style="list-style-type: none"> - význam pohybu pro zdraví - zdravotně orientovaná zdatnost - prevence a korekce jednostranného zatížení a svalových dysbalancí - hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech, první pomoc při TV a sportu
Pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Rozvoj schopností poznávání, Psychohygiena, Poznávání lidí	
Komentář	

ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ

Výstupy	Učivo
<ul style="list-style-type: none"> - zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti - posoudí provedení osvojované pohybové dovednosti a označí zjevné nedostatky - aplikuje osvojené pohybové dovednosti ve hře, soutěži a rekreačních činnostech 	<ul style="list-style-type: none"> - atletika - rychlý běh, vytrvalý běh, nízký start, skok daleký, skok vysoký, hod míčkem, vrh koulí - gymnastika - akrobacie, přeskoky, cvičení s náčiním a na nářadí - cvičení s hudbou - základy rytmické gymnastiky, kondiční formy cvičení - úpoly - základní postoje, úchopy, pády - sportovní hry - fotbal, basketbal (H), volejbal, florbal (D, H) - pohybové hry - bruslení (podle podmínek) - jízda vpřed, vzad, přešlapování
Pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Rozvoj schopností poznávání, Sebepoznání a sebepojetí, Kooperace a kompetice	
Komentář	

ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ

Výstupy	Učivo
<ul style="list-style-type: none"> - užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, cvičitele při rozcvičce - dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji - naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky - čestné soupeření, pomoc handicapovaným - zpracuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách a podílí se na jejich prezentaci - rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, organizátora; spolurozhoduje osvojované hry a soutěže 	<ul style="list-style-type: none"> - tělocvičné názvosloví, smluvené povely, signály, gesta; vzájemná komunikace a spolupráce při osvojovaných pohybových činnostech - organizace pohybových činností, sportovní výstroj a výzbroj - významné soutěže a sportovci, olympismus - pravidla her, závodů, soutěží - zásady chování v různém prostředí a při různých činnostech - měření výkonů, jejich evidence a vyhodnocování
Pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Rozvoj schopností poznávání, Komunikace	
Komentář	

9. ROČNÍK – DOTACE: 2, POVINNÝ

ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ

Výstupy	Učivo
<ul style="list-style-type: none"> – aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem – usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti – samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností - zatěžovanými svaly – odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se zdravím a sportem; upraví pohybovou aktivitu vzhledem k údajům o znečištění ovzduší – uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu; předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost 	<ul style="list-style-type: none"> – význam pohybu pro zdraví – zdravotně orientovaná zdatnost – prevence a korekce jednostranného zatížení a svalových dysbalancí – hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech, první pomoc při TV a sportu
Pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Rozvoj schopností poznávání, Kreativita, Poznávání lidí	
Komentář	

ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ

Výstupy	Učivo
<ul style="list-style-type: none"> – zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech – posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky 	<ul style="list-style-type: none"> – atletika - rychlý běh, vytrvalý běh, nízký start, skok daleký, skok vysoký, hod míčkem, vrh koulí – gymnastika - akrobacie, přeskoky, cvičení s náčiním a na nářadí – cvičení s hudbou - základy rytmické gymnastiky, kondiční formy cvičení – úpoly - základní postoje, úchopy, pády – sportovní hry - fotbal, basketbal (H), volejbal, florbal (D, H) – pohybové hry, bruslení (podle podmínek) - jízda vpřed, vzad, přešlapování – přežití v přírodě, orientace, ukrytí, nouzový přístřešek, zajištění vody, potravy, tepla
Pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Rozvoj schopností poznávání, Sebepoznání a sebepojetí, Kreativita, Kooperace a kompetice, Komunikace	
Komentář	

ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ

Výstupy	Učivo

<ul style="list-style-type: none"> - užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, cvičitele při rozcvičce - dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji - naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky - čestné soupeření, pomoc handicapovaným - zpracuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách a podílí se na jejich prezentaci - rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, organizátora; spolurozhoduje osvojované hry a soutěže - sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí 	<ul style="list-style-type: none"> - tělocvičné názvosloví, smluvené povely, signály, gesta; vzájemná komunikace a spolupráce při osvojovaných pohybových činnostech - organizace prostoru a pohybových činností, sportovní výstroj a výzbroj - významné soutěže a sportovci, olympismus - pravidla her, závodů, soutěží - zásady chování v různém prostředí a při různých činnostech - měření výkonů, jejich evidence a vyhodnocování, posuzování pohybových dovedností
<p>Pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Komunikace</p>	
<p>Komentář</p>	

6 Doplnující vzdělávací obory

(viz. Příloha č. 1)

7 Školní projekty

(viz. Příloha č. 2)

8 Hodnocení žáků a autoevaluace školy

Zásady hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání a chování ve škole a na akcích pořádaných školou:

1.1. Zásady klasifikace

- Při hodnocení, průběžné i celkové klasifikaci pedagogický pracovník uplatňuje přiměřenou náročnost a pedagogický takt vůči žákovi.
- Při celkové klasifikaci přihlíží učitel k věkovým zvláštěm žáka i k tomu, že žák mohl v průběhu klasifikačního období zakolísat v učebních výkonech pro určitou indispozici.
- Pro potřeby klasifikace se předměty dělí do dvou skupin:
  - a) předměty s převahou teoretického zaměření a předměty s převahou praktických činností
  - b) předměty s převahou výchovného zaměření

Ředitel školy je povinen působit na sjednocování klasifikačních měřítek všech učitelů.

- Zákonní zástupci žáka jsou o prospěchu informováni třídními učiteli a učiteli jednotlivých předmětů:
  - průběžně prostřednictvím žákovské knížky
  - před koncem každého čtvrtletí v žákovské knížce
  - při konzultačních hodinách pro rodiče
  - případně kdykoli na požádání zákonných zástupců

V případě mimořádného zhoršení prospěchu informuje učitel zákonné zástupce žáka bezprostředně a prokazatelným způsobem.

1.2. Zásady pro hodnocení chování žáka ve škole

1. Klasifikaci chování žáků navrhuje třídní učitel po projednání s učiteli, kteří ve třídě vyučují, rozhoduje o ní ředitel po projednání v pedagogické radě.
2. Kritériem pro klasifikaci chování je dodržování pravidel slušného chování a dodržování školního řádu během klasifikačního období.
3. Při klasifikaci se přihlíží k věku, morální a rozumové vyspělosti žáka, k uděleným opatřením k posílení kázně se přihlíží pouze tehdy, jestliže tato opatření byla neúčinná.
4. Škola hodnotí a klasifikuje žáky za jejich chování ve škole a při akcích organizovaných školou. Jsou-li však závažné a prokazatelné důvody udělit žákovi výchovné opatření vedoucí k posílení kázně, je možno ve vážných případech přihlídnout i k chování mimo školu, jedná-li se o případy, jejichž projednávání se škola přímo účastní.
5. Zákonní zástupci jsou informováni stejným způsobem jako o prospěchu.

1.3. Zásady a pravidla pro sebehodnocení žáků

1. Sebehodnocení je důležitou součástí hodnocení žáků.
2. Sebehodnocením se posiluje sebeúcta a sebevědomí žáků.
3. Při sebehodnocení se žák snaží popsat:
  - co se mu daří
  - co mu ještě nejde
  - jak bude pokračovat dál
4. Při školní práci vedeme žáka, aby komentoval svoje výkony a výsledky.
5. Znamky nejsou jediným zdrojem motivace.

2. Stupně hodnocení a klasifikace:

2.1. Prospěch

Prospěch žáka v jednotlivých vyučovacích předmětech je klasifikován těmito stupni:

- 1 - výborný
- 2 - chvalitebný
- 3 - dobrý
- 4 - dostatečný
- 5 – nedostatečný

2.2. Chování

Chování žáka je klasifikováno těmito stupni:

- 1 - velmi dobré
- 2 - uspokojivé
- 3 – neuspokojivé

2.3. Celkový prospěch

Celkový prospěch žáka je hodnocen:

- prospěl s vyznamenáním
- prospěl
- neprospěl

2.4. Hodnocení žáka

Žák je hodnocen stupněm:

- **prospěl s vyznamenáním**, není-li v žádném povinném předmětu hodnocen při celkové klasifikaci stupněm horším než chvalitebný, průměr z povinných předmětů nemá horší než 1,50 a jeho chování je velmi dobré
- **prospěl**, není-li v žádném z povinných předmětů hodnocen při celkové klasifikaci stupněm nedostatečný
- **neprospěl**, je-li v některém povinném předmětu hodnocen při celkové klasifikaci stupněm nedostatečný

Výsledky práce v zájmových útvarech organizovaných školou se hodnotí těmito stupni:

- **pracoval úspěšně**
- **pracoval**

2.5. Získávání podkladů pro hodnocení a klasifikaci

- a) Podklady pro hodnocení a klasifikaci výchovně vzdělávacích výsledků a chování žáka získává učitel zejména těmito metodami, formami a prostředky:
1. soustavným diagnostickým pozorováním žáka
  2. soustavným sledováním výkonů žáka a jeho připravenosti na vyučování
  3. různými druhy zkoušek (písemné, ústní, grafické, praktické, pohybové)
  4. kontrolními písemnými pracemi a praktickými zkouškami
  5. analýzou výsledků činnosti žáka
  6. konzultacemi s ostatními učiteli a podle potřeby i s pracovníky pedagogicko-psychologických poraden a dětským lékařem
  7. rozhovory se žákem a zákonnými zástupci žáka

- b) Učitel oznamuje žákovi výsledek každé klasifikace a poukazuje na klady a nedostatky hodnocených projevů výkonů a výtvorů. Při ústním vyzkoušení oznámí učitel žákovi výsledek hodnocení okamžitě. Výsledky hodnocení písemných zkoušek, prací a praktických činností oznámí žákovi nejpozději do 14 dnů.
- c) Kontrolní písemné práce prokonzultuje učitel s třídním učitelem, aby se nadměrně nenahromadily v určitých obdobích.
- d) Učitel je povinen vést soustavnou evidenci o každé klasifikaci žáka.

3. Celkové hodnocení žáka

1. Každé pololetí se vydává žákovi vysvědčení; za první pololetí se vydá žákovi výpis z vysvědčení.
2. Hodnocení výsledků vzdělávání žáka na vysvědčení je vyjádřeno klasifikačním stupněm (dále jen "klasifikace"), slovně nebo kombinací obou způsobů. O způsobu hodnocení rozhoduje ředitel školy se souhlasem školské rady.
3. Škola převede slovní hodnocení do klasifikace nebo klasifikaci do slovního hodnocení v případě přestupu žáka na školu, která hodnotí odlišným způsobem, a to na žádost této školy nebo zákonného zástupce žáka. Škola, která hodnotí slovně, převede pro účely přijímacího řízení ke střednímu vzdělávání slovní hodnocení do klasifikace.
4. U žáka s vývojovou poruchou učení rozhodne ředitel školy o použití slovního hodnocení na základě žádosti zákonného zástupce žáka.
5. V posledním roce plnění povinné školní docházky vydá škola žákovi výstupní hodnocení o tom, jak žák dosáhl cílů vzdělávání stanovených v § 44. V pátém a devátém ročníku základního vzdělávání vydá škola výstupní hodnocení žákovi, který se hlásí k přijetí ke vzdělávání na střední škole.
6. Do vyššího ročníku postoupí žák, který na konci druhého pololetí prospěl ze všech povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem s výjimkou předmětů výchovného zaměření stanovených rámcovým vzdělávacím programem a předmětů, z nichž byl uvolněn. Do vyššího ročníku postoupí i žák prvního stupně základní školy, který již v rámci prvního stupně opakoval ročník, a žák druhého stupně základní školy, který již v rámci druhého stupně opakoval ročník, a to bez ohledu na prospěch tohoto žáka.
7. Nelze-li žáka hodnotit na konci prvního pololetí, určí ředitel školy pro jeho hodnocení náhradní termín, a to tak, aby hodnocení za první pololetí bylo provedeno nejpozději do dvou měsíců po skončení prvního pololetí. Není-li možné hodnotit ani v náhradním termínu, žák se za první pololetí nehodnotí.
8. Nelze-li žáka hodnotit na konci druhého pololetí, určí ředitel školy pro jeho hodnocení náhradní termín, a to tak, aby hodnocení za druhé pololetí bylo provedeno nejpozději do konce září následujícího školního roku. V období měsíce září do doby hodnocení navštěvuje žák nejbližší vyšší ročník, popřípadě znovu devátý ročník.
9. Má-li zákonný zástupce žáka pochybnosti o správnosti hodnocení na konci prvního nebo druhého pololetí, může do 3 pracovních dnů ode dne, kdy se o hodnocení prokazatelně dozvěděl, nejpozději však do 3 pracovních dnů od vydání vysvědčení, požádat ředitele školy o komisionální přezkoušení žáka; je-li vyučujícím žáka v daném předmětu ředitel školy, krajský úřad. Komisionální přezkoušení se koná nejpozději do 14 dnů od doručení žádosti nebo v termínu dohodnutém se zákonným zástupcem žáka.
10. Žák, který plní povinnou školní docházku, opakuje ročník, pokud na konci druhého pololetí neprospěl, nebo nemohl být hodnocen. To neplatí o žákovi, který na daném stupni základní školy již jednou ročník opakoval; tomuto žákovi může ředitel školy na žádost jeho zákonného zástupce povolit opakování ročníku pouze z vážných zdravotních důvodů.

11. Ředitel školy může žákovi, který splnil povinnou školní docházku a na konci druhého pololetí neprospěl nebo nemohl být hodnocen, povolit na žádost jeho zákonného zástupce opakování ročníku po posouzení jeho dosavadních studijních výsledků a důvodů uvedených v žádosti.
12. Žáci, kteří na konci druhého pololetí neprospěli nejvýše ze dvou povinných předmětů s výjimkou předmětů výchovného zaměření, konají opravné zkoušky.
13. Opravné zkoušky se konají nejpozději do konce příslušného školního roku v termínu stanoveném ředitelem školy. Žák může v jednom dni skládat pouze jednu opravnou zkoušku. Opravné zkoušky jsou komisionální.
14. Žák, který nevykoná opravnou zkoušku úspěšně nebo se k jejímu konání nedostaví, neprospěl. Ze závažných důvodů může ředitel školy žákovi stanovit náhradní termín opravné zkoušky nejpozději do 15. září následujícího školního roku. Do té doby je žák zařazen do nejbližšího vyššího ročníku, popřípadě znovu do devátého ročníku.
15. V odůvodněných případech může krajský úřad rozhodnout o konání opravné zkoušky a komisionálního přezkoušení podle § 52 odst. 4 na jiné základní škole. Zkoušky se na žádost krajského úřadu účastní školní inspektor.

4. Klasifikace ve vyučovacích předmětech tělesné výchovy, výtvarné výchovy

Stupeň 1 (výborný)

Žák je v činnostech velmi aktivní. Pracuje tvořivě, samostatně, plně využívá své osobní předpoklady a velmi úspěšně je rozvíjí. Jeho projev je esteticky působivý, originální, pročitěný, přesný. Osvojené vědomosti, dovednosti a návyky aplikuje tvořivě.

Stupeň 2 (chvalitebný)

Žák je v činnostech aktivní, převážně samostatný, využívá své osobní předpoklady, které úspěšně rozvíjí. Jeho projev je esteticky působivý, originální a má jen menší nedostatky. Žák tvořivě aplikuje osvojené vědomosti, dovednosti a návyky. Má zájem o umění, estetiku, tělesnou zdatnost.

Stupeň 3 (dobrý)

Žák je v činnostech méně aktivní, tvořivý, samostatný a pohotový. Nevyužívá dostatečně své schopnosti v individuálním a kolektivním projevu. Jeho projev je málo působivý, dopouští se v něm chyb. Jeho vědomosti a dovednosti mají četnější mezery a při jejich aplikaci potřebuje pomoc učitele. Nemá aktivní zájem o umění, estetiku a tělesnou kulturu.

Stupeň 4 (dostatečný)

Žák je v činnostech málo aktivní i tvořivý. Rozvoj jeho schopností a jeho projev jsou málo uspokojivé. Úkoly řeší s častými chybami. Vědomosti a dovednosti aplikuje jen se značnou pomocí učitele. Projevuje velmi malý zájem a snahu.

Stupeň 5 (nedostatečný)

Žák je v činnostech převážně pasivní. Rozvoj jeho schopností je neuspokojivý. Jeho projev je většinou chybný a nemá estetickou hodnotu. Minimální osvojené vědomosti a dovednosti nedovede aplikovat. Neprojevuje zájem o práci.

Žák zařazený do zvláštní tělesné výchovy se při úlevách doporučených lékařem klasifikuje s přihlédnutím ke zdravotnímu stavu.

5. Klasifikace ve vyučovacích předmětech s převahou teoretického zaměření a praktických činností

Stupeň 1 (výborný)

Žák ovládá požadované poznatky, fakta, pojmy, definice, zákonitosti uceleně, přesně a plně chápe vztahy mezi nimi. Pohotově vykonává požadované intelektuální a praktické činnosti. Samostatně a tvořivě uplatňuje osvojené poznatky a dovednosti při výkladu a hodnocení jevů i zákonitostí. Myslí logicky správně, zřetelně se u něj projevuje samostatnost a tvořivost. Jeho ústní a písemný projev je správný, přesný, výstižný. Grafický projev je přesný a estetický. Výsledky jeho činností jsou kvalitní. Je schopen samostatně studovat vhodné texty.

Stupeň 2 (chvalitebný)

Žák ovládá požadované poznatky, fakta, pojmy, definice a zákonitosti v podstatě uceleně, přesně a úplně. Pohotově vykonává požadované intelektuální a praktické činnosti. Samostatně a produktivně nebo podle menších podnětů učitele uplatňuje osvojené poznatky a dovednosti při řešení teoretických a praktických úkolů, při výkladu a hodnocení jevů i zákonitostí. Myslí správně, v jeho myšlení se projevuje logika a tvořivost. Ústní a písemný projev má menší nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. Kvalita výsledků činnosti je zpravidla bez podstatných nedostatků. Grafický projev je estetický, bez větších nepřesností. Je schopen samostatně nebo s menší pomocí studovat vhodné texty.

Stupeň 3 (dobrý)

Žák má v ucelenosti, přesnosti a úplnosti osvojení požadovaných poznatků, faktů, pojmů, definic a zákonitostí nepodstatné mezery. Při vykonávání požadovaných intelektuálních a praktických činností projevuje nedostatky. Podstatnější nepřesnosti a chyby dovede za pomoci učitele korigovat. V uplatňování osvojovaných poznatků a dovedností při řešení teoretických a praktických úkolů se dopouští chyb. Uplatňuje poznatky a provádí hodnocení jevů podle podnětů učitele. Jeho myšlení je v celku správné, ale málo tvořivé, v jeho logice se vyskytují chyby. V ústním a písemném projevu má nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. V kvalitě výsledků jeho činnosti se projevují častější nedostatky, grafický projev je méně estetický a má menší nedostatky. Je schopen samostatně studovat podle návodu učitele.

Stupeň 4 (dostatečný)

Žák má v ucelenosti, přesnosti a úplnosti osvojení požadovaných poznatků závažné mezery. Při provádění požadovaných intelektuálních a praktických činností je málo pohotový a má větší nedostatky. V uplatňování osvojených poznatků a dovedností při řešení teoretických a praktických úkolů se vyskytují závažné chyby. Při využívání poznatků pro výklad a hodnocení jevů je nesamostatný. V logice myšlení se vyskytují závažné chyby, myšlení není tvořivé. Jeho ústní a písemný projev má vážné nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. V kvalitě výsledků jeho činnosti a v grafickém projevu se projevují nedostatky, grafický projev je málo estetický. Závažné chyby dovede žák s pomocí učitele opravit. Při samostatném studiu má velké těžkosti.

Stupeň 5 (nedostatečný)

Žák si požadované poznatky neosvojil uceleně, přesně a úplně, má v nich závažné a značné mezery. Jeho dovednost vykonávat požadované intelektuální a praktické činnosti má velmi podstatné nedostatky. V uplatňování osvojených vědomostí a dovedností při řešení teoretických a praktických úkolů se vyskytují velmi závažné chyby. Při výkladu a hodnocení jevů a zákonitostí nedovede své vědomosti uplatnit ani s podněty učitele. Neprojevuje samostatnost v myšlení, vyskytují se u něho časté logické nedostatky. V ústním a písemném projevu má závažné nedostatky ve správnosti, přesnosti i výstižnosti. Kvalita výsledků jeho činnosti a grafický projev mají vážné nedostatky a chyby nedovede opravit ani s pomocí učitele.

6. Klasifikace žáků se specifickými vývojovými poruchami (dyslexie, dysortografie, dysgrafie, dyskalkulie)

U žáků s vývojovou poruchou klade učitel důraz na ten druh projevu žáka (písemný nebo ústní), ve kterém má předpoklady podat lepší výkon. Při klasifikaci nevychází učitel z prostého počtu chyb, ale z počtu jevů, které žák zvládl. To ale neznamená, že žák s vývojovou poruchou nesmí psát písemné práce. Zákonní zástupci žáků s vývojovou poruchou diagnostikovanou odborným pracovištěm mohou požádat o slovní hodnocení. Smlouvu s rodiči o slovním hodnocení připravuje příslušný třídní učitel ve spolupráci s ostatními učiteli, v jejichž předmětech má být žák slovně hodnocen.

7. Výchovná opatření

- Výchovnými opatřeními jsou **pochvaly a jiná ocenění a opatření k posílení kázně**.
- Třídní učitel, ředitel školy, zástupce obce nebo školského úřadu může žákovi **o projednání v pedagogické radě** udělit za mimořádný projev humánnosti občanské a školní iniciativy, za záslužný nebo statečný čin, za dlouhodobou úspěšnou práci pochvalu nebo jiné ocenění.
- **Třídní učitel** může žákovi podle závažnosti provinění udělit **napomenutí nebo důtku**. Udělení důtky neprodleně oznámí řediteli školy.

- **Ředitel školy** může žákovi po projednání v pedagogické radě udělit **důtku ředitele školy**.
- Při opakovaném nebo závažném porušení školního řádu bude žákovo chování hodnoceno sníženou známkou z chování.
- **Za závažné porušení školního řádu se považuje:**
  - hrubé slovní a fyzické útoky vůči pracovníkům a žákům školy
  - svévolné opuštění školní budovy
  - vnesení návykových látek do budovy školy, jejich užívání a distribuce v areálu školy, v době školního vyučování, na všech školních akcích i při mimoškolní činnosti
  - projevy šikanování
  - ohrožení zdraví zaměstnanců a žáků
  - podvod (falšování podpisu, přepisování známek v ŽK atd.)
  - neomluvené hodiny
  - úmyslné ničení majetku
  - úmyslné ublížení na zdraví
  - krádeže
  - lhaní
- **Třídní učitel oznámí důvody udělení výchovného opatření prokazatelným způsobem zástupci žáka a zaznamená udělení výchovného opatření do katalogového listu žáka.**

VLASTNÍ HODNOCENÍ ŠKOLY OBLASTI A CÍLE VLASTNÍHO HODNOCENÍ

Podmínky ke vzdělávání:

- soulad ŠVP s RVP, výchovně-vzdělávacího procesu,
- plnění cílů ŠVP,
- hospodaření.

Spolupráce s rodiči:

- spokojenost rodičů se školou,
- spolupráce s rodiči.

Výsledky vzdělávání žáků:

- úroveň vědomostí a dovedností dle individuálních možností žáků.

Personální oblast:

- odborný růst pedagogického sboru,
- úroveň pedagogického sboru,
- management.

Školní klima:

- spokojenost žáků a učitelů ve škole,
- řešení problémů.

KRITÉRIA

Podmínky ke vzdělávání:

- předmětové komise, metodická sdružení sledují a případně připravují korekce ŠVP.

Spolupráce s rodiči:

- naplněnost školy v rámci demografie města,
- prezentace školy rodičům,
- žák ví, kde má hledat pomoc, když ji potřebuje.

Výsledky vzdělávání žáků:

- přístup žáků se VPU,
- uplatnění žáků,
- výsledky testů, prověrek, žákovských prací,
- znalosti a dovednosti žáků,
- plnění tematických plánů.

Personální oblast:

- vyhledávání nabídek, účast a využití DVPP na výuce,
- pracovat na výukových programech,

- ICT,
- cizí jazyky,
- týmová spolupráce,
- učitelské portfolio.

Školní klima:

- otevřenost školy, spokojený žák, rodič, učitel,
- firemní kultura,
- vztahy ve škole,
- spolupráce učitelů ve škole.

NÁSTROJE

Podmínky ke vzdělávání:

- hodnocení zřizovatelem,
- hodnocení Školské rady, širšího vedení.

Spolupráce s rodiči:

- rozhovor, dotazník, zápis do 1. ročníku,
- pravidelná práce s předškoláky,
- vstupní třídní schůzky v 6. ročníku.

Výsledky vzdělávání žáků:

- vědomostní a dovednostní testy Kalibro v 5. a 9. ročníku,
- analýza žákovských prací – pozitivní.

Personální oblast:

- pozorování, hospitace, diskuze, rozhovor,
- pomoc začínajícím učitelům.

Školní klima:

- pozorování žáků, okamžité řešení konfliktů,
- práce s chybou.

ČASOVÝ HARMONOGRAM

Podmínky ke vzdělávání:

- průběžně.

Spolupráce s rodiči:

- diskuse na třídních schůzkách,
- 1x ročně zápis,
- 1x za dva roky dotazníky.

Výsledky vzdělávání žáků:

- průběžně.

Personální oblast:

- průběžně.

Školní klima:

- 1x ročně dotazník,
- průběžně pozorování,
- diskuze.